PŘÍKLAD I. ZADÁNÍ

Občan A je vlastníkem traktoru v hodnotě asi 20.000,- Kč a občan B je vlastníkem elektrického soustruhu v hodnotě asi 22.000,- Kč. Oba s dohodli, že si tyto věci vymění a uzavřeli o tom ústní smlouvu dne 24.11. 2000. Zároveň si ujednali, že si obě věci vzájemně předají dne 30.11.2000 na dvoře hospodářství občana B. Dne 27 .11.2000 však občana B. oslovil podnikatel C, který mu za elektrický soustruh nabídl 30.000,- Kč. Občan B jeho návrh přijal a podnikatel C si po zaplacení 30. 000,- Kč elektrický soustruh ihned odvezl. Dne 30.11.2000 se k občanu B dostavil občan A s traktorem a požádal ho o předání elektrického soustruhu.

Otázky:

Analyzujte po právní stránce vzniklou situaci a:

1) Uveďte, zda vůbec a v kladném případě jaký smluvní typ s uvedením podstatných náležitostí vznikl mezi občanem A a občanem B. Dále uveďte, zda vůbec v kladném případě jaký smluvní typ s uvedením podstatných. náležitostí vznikl mezi občanem B a podnikatelem C. Citujte vždy příslušná ustanovení občanského zákoníku.

2) Uveďte, zda občan B uzavřel platně dne 27.11.2000 smlouvu s podnikatelem C. Jaké pro to máte právní argumenty? Odůvodněte.

3) Uveďte, zda vůbec a v kladném případě jaká práva a povinnosti a z jakého právního důvodu vznikla občanu A
– jednak vůči občanu B,
– jednak vůči podnikateli C.

PŘÍKLAD I. ŘEŠENÍ

Ad 1) Mezi občanem A a občanem B vznikla smlouva směnná podle § 611 ano OZ (jejími podstatnými náležitostmi je určení věci, které mají být předmětem výměny a vyjádření vůle stran, že má dojít k převodu vlastnického práva k těmto věcem). Mezi občanem B a podnikatelem C vznikla smlouva kupní § 588 an. OZ (jejími podstatnými náležitostmi je určení předmětu koupě a jeho cena).

Ad 2) I když občan B uzavřel směnnou smlouvu s občanem A, vzhledem k tomu, že občan A směňovanou věc nepřevzal, nedošlo ani k převodu vlastnického práva z občana B na občana A (ve smyslu § 611 se na smlouvu směnnou přiměřeně použijí ustanovení o kupní smlouvě - z hlediska převodu vlastnického práva se proto použije § 133 odst. 1 OZ). Byl proto dne 27.11.2000 občan B stále vlastníkem elektrického soustruhu, smlouvu kupní s podnikatelem C uzavřel proto platně.

Ad 3) Protože občan B porušil smluvní povinnost, která mu vznikla podle smlouvy směnné, tj. směnit elektrický soustruh za traktor, odpovídá občanu A za způsobenou škodu, která mu porušením této smluvní povinnosti vznikla (§ 420 OZ). Občan A není v žádném právním vztahu s podnikatelem C. Proto vůči C nemůže občan A uplatnit žádná práva ani povinnosti.

PŘÍKLAD II. ZADÁNÍ

Manželé A.K. a N.K. jsou rodiči tříleté nezl. Petry K. Od r. 1995, kdy A.K. a N.K. uzavřeli manželství, bydleli všichni společně v Praze 10, Krutská 11. V prosinci 1998 se otec nezl. Petry A.K. od manželky N.K. i od nezl. Petry odstěhoval do Kolína, Lomené ul. č.54, kde vlastní domek zděděný po rodičích. Zároveň se dohodl s manželkou N.K., že nezl. Petra bude žít s matkou a že on bude na nezl. Petru měsíčně přispívat k rukám matky částku 2 000 Kč, a že se bude s nezl. Petrou stýkat podle vzájemné dohody obou rodičů. V červnu 1999 se však otec A.K. přestal s nezletilou stýkat a zároveň na ni přestal platit.

Matka nezl.Petry podala proto soudu návrh na úpravu výchovy a výživy rodičů k nezl. dítěti podle § 50 ZR. Soud o výchově a výživě rozhodl v lednu 2000. Toto rozhodnutí, jímž byla výchova nezl. Petry svěřena matce a otec byl uznán povinným přispívat na výživu nezl. Petry částkou 3 000 Kč měsíčně, nabylo právní moci dne 5.2.2000. Krátce poté se manželka N.K. rozhodla, že podá návrh na rozvod manželství. Manžel A.K. sdělil své manželce, že se v tom případě k podanému návrhu připojí a že se na všem spolu dohodnou.

Otázky:

Analyzujte po právní stránce vzniklou situaci a:

1) Uveďte, jaký další právní postup lze manželce N.K. doporučit k realizaci jejího záměru.

2) Uveďte, jaký význam bude mít při zvoleném řešení již vydané rozhodnutí soudu podle § 50 ZR.

3) Uveďte, který soud bude pro rozvod manželství A.K. a N.K. věcně a místně příslušný - citujte ustanovení zákona.

PŘÍKLAD II. ŘEŠENÍ

Ad 1) Paní A.K. doporučuji za předpokladu, že se její manžel N.K. k návrhu na rozvod manželství připojí, postupovat podle § 24a ZR. To proto, že v uvedeném případu jsou pro to zákonem stanovené podmínky splněny: manželství trvalo více jak jeden rok a manželé spolu nežijí po dobu delší než šest měsíců. Soud nebude zjišťovat příčiny rozvratu manželství kvalifikovaného v § 24 odst. 1, jestliže manželé předloží spolu s návrhem na rozvod písemné smlouvy s jejich ověřenými podpisy. Jde o smlouvy uvedené v § 24a písmo a) a b): smlouvu o vypořádání vzájemných majetkových vztahů, práv a povinností společného bydlení a event. smlouvu o plnění vyživovací povinnosti rozvedenému manželovi pro dobu po rozvodu. Další listinou, kterou jsou v tomto případě manželé povinni soudu předložit, je pravomocné rozhodnutí soudu o schválení dohody o úpravě poměrů nezletilé Petry N. pro dobu po rozvodu (obsah této dohody je stanoven v § 26 ZR).

Ad 2) Pravomocné rozhodnutí, které bylo učiněno podle § 50 ZR ohledně poměrů nezletilé Petry N. nemá pro rozvodové řízení jejích rodičů žádný význam. Dohodu požadovanou v § 24a odst. 1 písmo b) nelze totiž uvedeným rozhodnutím nahradit. Toto rozhodnutí bylo vydáno v době, kdy rodiče nebyli rozvedeni, pouze spolu nežili. Nebylo tudíž vydáno pro případ rozvodu manželství rodičů, jak požaduje zákon.

Ad 3) Věcně příslušným je okresní soud - § 9 OSŘ. Místní příslušnost pro rozvod manželství je upravena v § 88 písmo a) OSŘ. Je tudíž v daném případě rozvodu manželství manželů A.K. a N.K. příslušným Obvodní soud pro Prahu 10.

PŘÍKLAD III. ZADÁNÍ

Jan Novák byl žalován o zaplaceni 50.000,- Kč s přísl. Spor prohrál. Rozsudek soudu 1. stupně mu byl doručen 13. prosince 2000. Jan Novák byl rozhodnut se proti rozsudku odvolat, neboť jej považoval za nesprávný. Dne 17. prosince 2000 však utrpěl na stanici tramvaje úraz a byl hospitalizován. Z nemocnice byl propuštěn dne 2. ledna 2001.

Otázky:

Analyzujte po procesní stránce vzniklou situaci a:

1) Uveďte, jak rozhodne soud, pokud by následujícího dne po propuštění z nemocnice J. Novák podal odvolání a který soud to bude – a citujte příslušná ustanovení.

2) Uveďte, jaký procesní krok by mohl J. Novák za dané situace učinit, aby se domohl meritorního přezkoumání rozsudku odvolacím soudem – citujte přitom příslušná ustanovení.

3) Dojdete-li k závěru, že je třeba učinit určité podání, stručně je sepište: citujte přitom ustanovení občanského soudního řádu, které stanoví náležitosti takového podání.

PŘÍKLAD III. ŘEŠENÍ

Ad 1) Odvolání podané 3. ledna 2001 by bylo podáno opožděně (§ 204 odst. 1 OSŘ). Proto by je soud jako opožděné odmítl (pokud by nebylo spojeno s návrhem na prominutí zmeškání). O odmítnutí rozhoduje předseda senátu soudu 1. stupně usnesením (§ 208 odst. 1 OSŘ).

Poznámka: Pokud někteří studenti řešili věc s odkazem na bod 15 přechodných ustanovení k zákonu Č. 30/2000 Sb., byl tento postup hodnocen rovněž jako správný.

Ad 2) J. Novák by měl soudu podat návrh na prominutí zmeškání odvolací lhůty (§ 58 a § 204 odst. 3 OSŘ).

Ad 3) Podání:

Okresnímu soudu v…….(adresátem je soud, proti jehož rozsudku se chce J. Novák odvolat)

V právní věci spis. zn. XXX

žalobce:……. proti
žalovanému: Janu Novákovi
podává žalovaný jako odvolatel návrh na prominutí zmeškání odvolací lhůty.

I. Žalovanému byl doručen rozsudek soudu I. stupně v uvedené věci dne 13. prosince 2000. Dne 17; prosince 2000 byl žalovaný po úrazu hospitalizován a z nemocnice byl propuštěn až 2. ledna 2000. Z toho důvodu zmeškal lhůtu k odvolání.

Důkaz: Lékařskou zprávou Městské nemocnice v.....ze dne.....

II. Žalovaný jako odvolatel proto žádá soud o prominutí zmeškání odvolací lhůty (a o posouzení připojeného odvolání jako včas podaného).

V ……. dne 04. ledna 2001

Jan Novák

Přílohy: 1. Lékařská zpráva Městské nemocnice v…….. ze dne……..
2. Odvolání proti rozsudku OS v..... ve věci sp. zn. XXX

Náležitosti návrhu na prominutí zmeškání lhůty nejsou zvláště upraveny. Proto se zde uplatní pouze obecné náležitosti každého podání upravené v § 42 odst. 4 OSŘ.

PŘÍKLAD I. ZADÁNÍ

Budova č.p. 717 v k.ú. Nové Město je ve spoluvlastnictví tří osob A,B,C. Každý ze spoluvlastníků je vlastníkem 1/3 budovy. Spoluvlastníci spolu neudržují žádné vztahy. V r. 2000 se spoluvlastník B dozvěděl, že v r. 1999, spoluvlastník A převedl kupní smlouvou svůj spoluvlastnický podíl na osobu D. Spoluvlastník B s převodem nesouhlasí.

Otázky:

1) Jaká právní řešení lze doporučit spoluvlastníku B ? Citujte v těchto směrech příslušná ustanovení občanského zákoníku. Jaký právní význam by měla skutečnost, že by k převodu spoluvlastnického podílu na osobu D došlo již v roce 1995?

2) Jaký právní význam má skutečnost, že osobou, na kterou k převodu spoluvlastnického podílu došlo, je sestřenice spoluvlastníka A? Citujte příslušná ustanovení OZ.

3) Jaký právní význam má skutečnost, že osoba C svůj spoluvlastnický podíl k budově zastavila bance k zajištění úvěru, aniž by si vyžádala souhlas ostatních spoluvlastníků. Odpověď odůvodněte.

PŘÍKLAD I. ŘEŠENÍ

Ad 1) Spoluvlastníku B lze doporučit:
a) aby se dovolal neplatnosti kupní smlouvy (§ 40a, § 140) nebo
b) aby se domáhal na nabyvateli, aby mu věc nabídl ke koupi (§ 603 odst. 2).

Pokud k převodu došlo v roce 1995, právo dovolat se neplatnosti právního úkonu podle § 40a se již promlčelo.

Ad 2) Převádí-li se spoluvlastnický podíl na osobu blízkou, nemají ostatní spoluvlastníci předkupní právo (§ 140). Sestřenici lze pokládat za osobu blízkou jen pokud splňuje podmínky ustanovení § 116 za středníkem (jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby navzájem blízké, jestliže újmu, kterou utrpí jedna z nich, druhá důvodně pociťuje jako újmu vlastní).

Ad 3) K zastavení spoluvlastnického podílu se nevyžaduje souhlas ostatních spoluvlastníků, protože nejde o případ hospodaření se společnou věcí ve smyslu § 139 odst. 2.

PŘÍKLAD II. ZADÁNÍ

Pravomocným rozhodnutím soudu bylo určeno, že otcem nezletilé V.V. je žalovaný M.S. Krátce po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí M.S. zemřel. Potomci M.S. se obrátili na nejvyššího státního zástupce s podmětem, aby podal návrh na popření otcovství M.S. k nezletilé V.V.

Analyzujte vzniklou právní situaci a uveďte:

a) jaké jsou zákonné předpoklady pro popření otcovství nejvyšším státním zástupcem. V této souvislosti objasněte stručně vztah mezi § 62 a § 62a ZoR.

b) zda existuje právní nárok na to, aby nejvyšší státní zástupce podal návrh na popření otcovství. Je právo nejvyššího státního zástupce na podání návrhu na popření otcovství omezeno nějakou lhůtou?

c) Existuje ve výše popsaném konkrétním případě možnost, aby nejvyšší státní zástupce podal návrh na popření otcovství M.S. k nezletilé V.V.? Svůj závěr odůvodněte.

PŘÍKLAD II. ŘEŠENÍ

a) Nejvyšší státní zástupce může podat návrh na popření otcovství v případě, že jde o muže, jehož otcovství bylo určeno prvou nebo druhou domněnkou otcovství (§ 51, § 52 ZoR), jestliže uplynula lhůta stanovená pro popření otcovství jedním z rodičů a vyžaduje-li to zájem dítěte. Na rozdíl od toho, pokud jde o návrh podaný nejvyšším státním zástupcem podle § 62a ZoR, musí jít o případ, kdy otcovství k dítěti bylo určeno souhlasným prohlášením rodičů (druhá domněnka - § 52 ZoR), nejvyšší státní zástupce může podat tento návrh před uplynutím lhůty stanovené k podání návrhu na popření rodičům, a to je-li popření otcovství ve zřejmém zájmu dítěte a v souladu s ustanoveními zaručujícími základní lidská práva.

b) Právní nárok na to, aby nejvyšší státní zástupce podal návrh na popření otcovství neexistuje. Je omezen pouze v případě § 62 ZoR tím, že marně uplynula lhůta stanovená pro popření otcovství jedním z rodičů. Do budoucnosti není omezen žádnou lhůtou.

c) V uvedeném konkrétním případě, tj. kdy bylo otcovství určeno pravomocným rozhodnutím soudu, možnost, aby nejvyšší státní zástupce podal návrh na popření otcovství neexistuje. Je tomu tak proto, že v řízení o o určení otcovství (§ 64 ZoR) současně probíhá vyvracení domněnky otcovství. Jakmile je prokázáno, že žalovaný s matkou dítěte v době rozhodné souložil, on naopak uplatňuje důkazy o tom, že jeho otcovství závažné okolnosti vylučují. Proto, pokud je žalobě vyhověno a otcovství je určeno, je z hlediska popírání otcovství takovéto rozhodnutí res iudicata, která zahájení řízení o popírání otcovství brání.

PŘÍKLAD III. ZADÁNÍ

J.Novákové bylo vykonatelným platebním rozkazem Okresního soudu v Jičíně uloženo zaplatit žalobci částku 35.000,- Kč s přísl. Tuto částku J. Nováková nezaplatila. Když jí bylo po určité době doručeno usnesení téhož okresního soudu o nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy, kterou J.Nováková pobírá od svého zaměstnavatele, pro vymožení přisouzené částky 35.000,- Kč s přísl., zalekla se a celou tuto částku věřiteli – žalobci – zaplatila. Tím J. Nováková považovala věc za vyřízenou. Při nejbližší výplatě své mzdy však zjistila, že jí byla ve prospěch věřitele sražena částka 2.400,- Kč.

Otázky:

Analyzujte po právní stránce vzniklou situaci a:

1) Uveďte, jaký postup v dané věci musí J.Nováková zvolit, aby zabránila dalším srážkám ze své mzdy.

2) Dojdete-li k závěru, že je třeba učinit určité písemné podání, stručně je sepište. Uveďte ta ustanovení příslušného zákona, která jste přitom použili.

3) Uveďte, jakým právním postupem se může J.Nováková domoci navrácení sražené částky 2.400,- Kč a vůči komu.

PŘÍKLAD III. ŘEŠENÍ

Ad 1) J. Nováková musí podat návrh na zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 1 písmo g) OSŘ (z důvodu, že po nařízení výkonu zaniklo přiznané právo dobrovolným splněním). Návrh se podává u toho soudu, který výkon rozhodnuti nařídil.

Ad 2) Podání:

Okresnímu soudu v Jičíně
adresa

Ve věci oprávněného XY
proti povinné J.Novákové,
sp. zn. 3 E 28/2000

podává povinná návrh na zastavení výkonu rozhodnutí.

I. V uvedené věci byl usnesením OS v Jičíně ze dne nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinné pro vydobytí pohledávky 35.000,- Kč s přísl. Plátce mzdy započal se srážkami ze mzdy v měsíci říjnu 2000. Přibližně ve stejnou dobu (1. listopadu 2000) však povinná poukázala celou vymáhanou částku (35.000,- Kč + 2.800,- Kč) oprávněnému poštovní poukázkou.

Důkaz: poštovní poukázkou (kopie přiložena).

II. Protože tak došlo k zániku vymáhaného práva splněním, navrhuje povinná, aby Okresní soud v Jičíně rozhodl podle § 268 odst. 1 písm.g) OSŘ takto:

Výkon rozhodnuti proti povinné J.Novákové ve věci 3 E 28/2000 pro pohledávku oprávněného XY ve výši 35.000,- Kč s přísl. se zastavuje.

V Jičíně dne.....……

J. Nováková

Příloha: 1. poštovní poukázka

Použitá ustanovení OSŘ: § 42 odst. 4 /náležitosti podání/, § 268 odst. 1 pism. g) /důvod zastavení výkonu).

Ad 3) Jde o bezdůvodné obohacení oprávněného podle § 451 OZ. Nepostačí-li výzva povinného oprávněnému, aby obohacení vydal, musí J. Nováková proti oprávněnému podat žalobu na zaplacení.

PŘÍKLAD I. ZADÁNÍ

Václav Krok, vdovec, je nájemcem bytu ve vlastnictví obce Lhota. Jedná se o byt č. 2 o velikosti 3+1, I.kategorie. Byt se nachází v obci Lhota, ul. Jižní č.p. 10. okr. Příbram. Václav Krok má jedinou dceru Janu Kovalovskou, která má též jedinou dceru Kateřinu, která nyní studuje 2. ročník vysoké školy. Vnučka Kateřina je již více než jeden rok trvale hlášena u V. Kroka. Jinak žije s matkou v jejím bytě ve městě Příbram. Obě dvě se s V.Krokem vidí většinou jen u příležitosti jeho narozenin.

Zdravotní stav V.Kroka se nyní zhoršil. Není již schopen sám se o sebe postarat. Proto požádal obec o možnost přestěhovat se do domu pro seniory. Obec mu vyhověla. Vnučka se za týden dozvěděla o přestěhování V.Kroka a neprodleně si do bytu v Jižní ul. přenesla část oblečení a psací stůl. Ke vstupu do bytu využila klíčů, které měla její matka pro případ, že by se V.Krokovi něco nenadálého stalo. Pak vnučka odjela do Prahy do školy. Vrátila se opět o víkendu, kdy byla kontaktována zástupci obce s tím, že obec jako pronajímatel ji žádá, aby byt okamžitě vyklidila. Vnučka Kateřina naopak pronajimateli sdělila, že byt nevyklidí, protože je zde hlášena k trvalému pobytu, má v bytě své věci, má i klíče od bytu a podle ní na ni přešel nájem bytu.

Otázky:

1) Proveďte právní rozbor případu s odůvodněním a zároveň s odkazy na příslušná ustanovení občanského zákoníku.

2) V případě, že by vnučka Kateřina chtěla požádat o soudní ochranu, uveďte, o jakou žalobu by se jednalo, a zformulujte její petit.

3) V případě, že by obec chtěla požádat o soudní ochranu, uveďte, o jakou žalobu by se jednalo, a zformulujte její petit.

PŘÍKLAD I. ŘEŠENÍ

Ad 1) Podstatou případu je problematika přechodu nájmu bytu. Přechod nájmu by u tohoto bytu přicházel v úvahu, pokud by vnučka neměla vlastní byt a pokud by v den trvalého opuštění společné domácnosti žila v této společné domácnosti. Přihlášení se k trvalému pobytu má pouze evidenční charakter. Jde pouze o subsidiární důkaz o tom, že společná domácnost existuje, tj. že fyzické osoby spolu společně žijí a zároveň společně uhrazují náklady na domácnost (§ 706/1, § 708 OZ).
.

Ad 2) <u>Žaloba určovací</u>. Určuje se, že došlo k přechodu nájmu bytu č. 2 o velikosti 3+ 1, 1. kategorie v domě čp. 10, ulice Jižní, obec Lhota, okres Příbram, ve vlastnictví obce Lhota z původního nájemce p. Václava Kroka na vnučku nájemce slečnu Kateřinu Kovalovskou dnem……..(*). Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení do 3 dnů od právní moci rozhodnutí.

Ad 3) <u>Žaloba na vyklizení</u>. Žalovaná je povinna vyklidit byt č. 2 o velikosti 3+1, I. kategorie v domě čp. 10, ulice Jižní, obec Lhota, okres Příbram a vyklizený jej předat žalobci do 15 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

(*) dnem, kdy se odstěhoval, ale v zadání nebyl tento den označen

PŘÍKLAD II. ZADÁNÍ

Pan K.N., otec nezletilého Petra N., poté co se odstěhoval ze společné domácnosti, ve které s nezletilým a jeho matkou žil, po čtyři roky neplnil pro nezletilého syna výživné. Matce nezletilého svou novou adresu neposkytl a odjel na delší dobu do ciziny. Když po uvedených čtyřech letech matka nezletilého konečně zjistila novou adresu pana K.N. v České republice, podala u příslušného soudu návrh na určení výživného pro nezletilého Petra.

Otázky:

1) O kterých právních otázkách bude soud v tomto případě rozhodovat a v jakém řízení? Citujte příslušná ustanovení.

2) Je v tomto případě odpůrce povinen plnit výživné i za dobu minulou? Citujte příslušná ustanovení.

3) V jaké lhůtě lze vymáhat nároky vyplývající z rozhodnutí o výživném o které v tomto případě jde? Citujte příslušná ustanovení.

PŘÍKLAD II. ŘEŠENÍ

Ad 1) Soud bude rozhodovat o úpravě výchovy a výživy nezletilého dítěte, tj. konkrétně o tom, komu bude dítě svěřeno do výchovy a jak má každý z rodičů přispívat na jeho výživu (§ 50 ZOR, § 86 odst. 1 ZOR). Jedná se o nesporné řízení podle § 176 an. OSŘ – řízení ve věcech péče soudu o nezletilé.

Ad 2) b) Podle § 98 odst. 1 ZOR lze přiznat právo na výživné pro nezletilé dítě i za dobu minulou, a to nejdéle 3 roky zpět ode dne zahájení soudního řízení.

Ad 3) Podle § 98 odst. 1 ZOR se právo na výživné nepromlčuje; podle § 98 odst.. 2 ZOR se však promlčují práva na jednotlivá opětující se plnění výživného. Vzhledem k podpůrné platnosti OZ (§ 104 ZOR) platí § 110 odst. 1, 3 OZ: Opětující se plnění výživného, jejichž splatnost nastala do právní moci rozhodnutí, se promlčují v desetileté promlčecí době, opětující se plnění výživného, jejichž splatnost nastala po právní moci rozhodnutí, se promlčují v tříleté promlčecí době.

PŘÍKLAD III. ZADÁNÍ

Paní K. bydlí v Praze 1, v domě, který patří panu H. Pan R. s rodinou bydlí v Praze 5. Paní K. dluží panu H. na nájemném částku 14.000,- Kč. Tato dlužná částka byla panu H. přiznána soudním rozhodnutím, které nabylo právní moci dne 5.září 2000. Protože paní K. dlužnou částku nezaplatila v soudem stanovené době, rozhodl se pan H. podat návrh na soudní výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí. Soud jeho návrhu vyhověl a výkon rozhodnutí nařídil.

Při exekuci na movité věci paní K. byl proveden soupis věcí vhodných k prodeji a v něm byla jako pol. č. 5 uvedena též myčka na nádobí zn. Candy, která však patří sestře paní K. paní Š. Paní Š. si myčku nedávno koupila a ponechala ji u své sestry do doby, než bude mít vhodnou možnost převézt ji do své domácnosti v Mělníce.

Paní Š. se sepsáním a možným následným zpeněžením myčky nesouhlasí.

Otázky:

1) Sepište jménem paní Š. příslušné podání k soudu, kterým by bránila své právo. /Uveďte též český i latinský název a kde je toto podání upraveno./

2) Uveďte, který soud je věcně a místně příslušný /citujte příslušná ustanovení OSŘ/.

3) Uveďte, jaký důsledek bude mít úspěch paní Š. v řízení o tomto podání pro nařízený výkon rozhodnutí /citujte přísluš. ustanovení OSŘ/.

PŘÍKLAD III. ŘEŠENÍ

Ad 1) Jde o vylučovací (excindační) žalobu, která je upravena v § 267 OSŘ.

Obvodnímu soudu pro Prahu 1

Žalobkyně: paní Š.
Žalovaný: pan H.
Věc: žaloba na vyloučení věci z výkonu rozhodnutí

I. Jsem vlastnicí myčky na nádobí zn. Candy, výrobní č. ..... Myčku jsem zakoupila v Praze a do doby jejího převozu do mého bydliště jsem ji uschovala u své sestry, paní K.

Důkaz: doklad o koupi myčky ze dne... ... .
svědecká výpověď sestry paní K.

II. Na movité věci mé sestry, paní K., byl nařízen výkon rozhodnutí a následně byl proveden soupis těchto věcí v bytě, který sestra užívá. Do tohoto soupisu byla zařazena rovněž předmětná myčka, která je však mým vlastnictvím.

Důkaz: usnesení soudu o nařízení exekuce ze dne…….. čj. E 252/2000
soupis movitých věcí

III. Ze shora uvedených důvodů navrhuji soudu, aby rozhodl takto:

Z výkonu rozhodnutí vedeného u zdejšího soudu pod sp. zn. E 252/2000 se vylučuje myčka Candy výrobní č. .....

V Praze dne ……

podpis

Věcně příslušný je obvodní soud podle § 9 odst. 1 OSŘ
Místně příslušný je obvodní soud pro Prahu 1 podle § 88 písm. ch) OSŘ

Ad c) Důsledkem úspěchu paní Š. bude částečné zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. 4 OSŘ. (§ 268 odst. 1 písmeno f) OSŘ)

KLP 2000/2001 D

Příklad I. - zadání

Osoby A,B,C jsou každá v rozsahu 1/3 spoluvlastníky pozemku č. parc. 1521 zapsaného na listu vlastnictví č. 180 pro kat. území Benešov, obec Benešov. Spoluvlastníci uzavřeli dohodu s osobou X, kteroužto dohodou mu za úplatu přenechali pozemek ke zřízení jednoduché stavby na časově omezenou dobu. Osoba X si poté na tomto pozemku postavila jednoduchou stavbu- zděnou kolnu. Jako stavebník se stala vlastníkem této stavby. Po uplynutí dohodnuté časově omezené doby osoba X stavbu z pozemku neodstranila. Jednomu ze spoluvlastníků - osobě A tento stav nevadí. Spoluvlastníci B a C však jsou s tímto stavem nespokojeni a chtěli by se co nejrychleji domoci nápravy.

a) Proveďte právní rozbor celého případu, zároveň citujte ta ustanovení občanského zákoníku, která se v tomto případě uplatní.

b) Dojdete-li k závěru, že spoluvlastníkům B a C je třeba poskytnout soudní ochranu, uveďte jakou žalobu byste jim v daném případě doporučili, sepište petit této žaloby.

c) Vysvětlete, co znamená zásada elesticity vlastnického práva, uplatní se tato zásada i v daném případě?

Příklad I. - řešení

Ad a) V daném případě došlo k uzavření nájemní smlouvy ohledně pozemku (§ 663 an OZ), a to na dobu určitou. Po dobu trvání nájemního vztahu se proto vlastník pozemku nemůže domáhat ochrany svého vlastnického práva vůči osobě X. Po skončení nájmu však již osoba X ztrácí své právo mít na pozemku dočasně umístěnou stavbu. Přetrvávání stavby na pozemku představuje za tohoto stavu neoprávněný zásah do vlastnického práva vlastníka pozemku. Proto se vlastník pozemku může podle § 126 odst. 1 OZ domáhat odstranění dočasně umístěné stavby.

Ad b) Spoluvlastníkům B a C je třeba doporučit podání zápůrčí (negatomí) žaloby podle § 126 odst. 1 OZ. Nelze jim doporučit podání žaloby podle § 135c OZ, neboť v daném případě stavba na pozemku byla zřízena se souhlasem spoluvlastníků, neboli byla zřízena po právu.
Petit této žaloby má znít: Žalovaný X je povinen na svůj náklad odstranit zděnou kolnu z pozemku žalobce parc. č. 1521 zapsaného na listu vlastnictví č. 180 v katastru nemovitostí pro kat. území Benešov, obec Benešov, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
Žalovaný je povinen nahradit náklady řízení žalobci do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Ad c) Zásada elasticity vlastnického práva znamená, že po odpadnutí existujícího omezení vlastníka pozemku, se vlastníkova oprávnění (§ 123 OZ) obnoví v původní šíři, aniž by k tomu byla třeba ze strany vlastníka nějakého nabývacího aktu. Zásada elasticity vlastnického práva vlastníka pozemku se v daném případě uplatní poté, co skončil nájemní vztah.

Příklad II. - zadání

Bezdětní manželé Loudovi jsou spřáteleni s rodinou manželů Doležalových. Manželé Doležalovi mají dvě děti, ve věku 10 a 12 let. Manželé Doležalovi svěřili děti manželům Loudovým a odjeli na lyžařský zájezd. Při dopravní nehodě oba zahynuli. Manželé Loudovi nechtěli dát děti do dětského domova. Děti neměly žádné blízké příbuzné.

a) Uveďte, zda je možné, aby děti zůstaly u manželů Loudových, a jaké právní instituty je možné v tomto případě využít. Citujte příslušná ustanovení.

b) Je třeba, v případě, že děti zdědily značné jmění, ustanovit vždy v takovém případě opatrovníka pro správu jmění? Citujte příslušná ustanovení.

c) Uveďte, kdyby manželé Loudovi chtěli děti osvojit, kdo dá souhlas k osvojení místo zemřelých rodičů. Citujte příslušná ustanovení.

Příklad II. - řešení

a) Ano. Lze využít tyto právní instituty:
1. poručenství (§ 78 a n. ZR),
2. je-li poručníkem ustanoven někdo jiný:
   - pěstounství (§ 45a a n. ZR), popř. svěření do péče jiné osoby (§ 45 ZR),
3. osvojení (§ 63 ano ZR)

b) Ne. Opatrovníka pro správu jmění ustanoví soud jen v odůvodněných případech, kdyby majetkové zájmy dětí mohly být ohroženy (§ 37b ZR, popř. - pokud je ustanoven poručník - ve spojeni s § 80 odst. 5 ZR).

c) Souhlas k osvojení dává ten, kdo je na místě rodičů zákonným zástupcem dětí, totiž poručník (§ 67 odst. 1 věta prvá a § 78 ZR).
(Pokud ale byli poručníky ustanoveni manželé Loudovi, ustanoví soud opatrovníka podle § 83 ZR).

Příklad III. - zadání

Žalobce je vlastníkem bytového domu v Praze 4. V jeho druhém poschodí se vpravo od schodiště nachází byt o dvou pokojích, kuchyni a příslušenství, jehož nájemcem je žalovaný. Spolu s ním v bytě bydlí jeho manželka a dvě děti. Žalobce potřebuje nyní tento byt pro svého bratra, který se nedávno oženil.

Proveďte právní rozbor případu a

a) Sepište žalobu, jíž žalobce žádá soud o přivalení k výpovědi nájmu bytu.

b) Uveďte, odkdy běží výpovědní lhůta a jak dlouho trvá, pokud soud žalobě vyhoví.

c) Uveďte a odůvodněte, který soud je věcně a místně příslušný.

Příklad III. - řešení

Žalobce má výpovědní důvod z nájmu bytu podle § 711 odst. 1 písm. a) OZ (jako pronajímatel potřebuje byt pro sourozence) a může se proto s úspěchem domáhat přivolení soudu k výpovědi. Je však povinen hradit žalovanému náklady řízení podle § 143 OSŘ.

a)

Žalobce:.....

Žalovaný:.....

<u>přivolení k výpovědi z bytu</u>

Žaloba

Dvojmo

I.

Žalobce je vlastníkem bytového domu čp. ..... v Praze 4, (ulice)..... .

V druhém poschodí vpravo od schodiště se nachází byt o dvou pokojích, kuchyni a příslušenství, jehož nájemcem je žalovaný. Spolu s ním v bytě bydlí i jeho manželka a dvě děti.

Důkaz: výpis z katastru nemovitostí

výpověď účastníků

II.

Žalobce potřebuje tento byt pro svého bratra A.B., který se nedávno oženil s C.D., hodlají založit

rodinu a nemají vlastní byt.

Důkaz: oddací list

svědek A.B.

III.

Žalobce se dovolává výpovědního důvodu podle ů 711 odst. 1 písm. a) OZ a navrhuje vydání tohoto

r o z s u d k u:

Soud přivoluje k výpovědi z bytu o dvou pokojích, kuchyně a příslušenství v druhém poschodí vpravo od schodiště v domě čp ....., v Praze 4, ...(ulice).

Nájemní poměr končí posledního dne třetího měsíce následujícího po měsíci, v němž tento rozsudek nabude právní moci.

Žalovaný a osoby, které odvozují své právo k bytu od něho, jsou povinni byt vyklidit a vyklizený předat žalobci do 15 dnů od zajištění náhradního bytu.

Žalobce je povinen nahradit žalovanému náklady tohoto řízení.

Datum Podpis

b) Výpovědní lhůta počne běžet od prvního dne měsíce, který následuje po měsíci, v němž rozhodnutí soudu nabylo právní moci. Délku výpovědní lhůty určí soud ve svém rozhodnutí, musí však trvat nejméně tři měsíce (tj. může být delší) a skončit musí poslední den v měsíci.

c) Věcně příslušný je okresní (obvodní) soud podle § 9 odst. 1 OSŘ. Místně příslušný je obvodní soud pro Prahu 4 podle §§ 88 písm. g) OSŘ (soud, v jehož obvodu se nachází nemovitost).

KLP 2000/2001 E

Příklad I. - zadání

Dne 2. 2. 2001 navštívila K. Králová restauraci Oáza v D. Na vedlejší židli u stolu, kam usedla, si odložila zimní kabát, šálu a klobouk. Obsluhujícím personálem byla však vyzvána, aby uvedené věci odložila na věšák nacházející se u vstupních dveří, neboť věšák je určen k odkládáni těchto věcí. K. Králová tak učinila a při odchodu z restaurace zjistila, že zimní kabát ji byl odcizen. Provozovatel restaurace odpovědnost za vzniklou škodu odmítá s odůvodněním, že věšák, kam K. Králová své věci odložila, byl opatřen cedulí, že provozovatel restaurace za takto odložené věci neručí.

Proveďte právní rozbor případu a uveďte:

1. O jaký případ odpovědnosti za způsobenou škodu se v daném případě jedná, svůj závěr odůvodněte s odvoláním na příslušná zákonná ustanovení. Vysvětlete, jak by se právně posuzovala situace, kdy by věci byly odloženy na vedlejší židli s tím, že by je poškozená měla ve své bezprostřední dispozici tak, že by je mohla opatrovat. Může se provozovatel restaurace zprostit odpovědnosti za vzniklou škodu jednostranným prohlášením? Odpověď odůvodněte s odvoláním na příslušná zákonná ustanoveni.

2. Uplatní poškozená právo na náhradu škody dostatečným způsobem, pokud ohlásí vznik škody na policii? Odpověď odůvodněte s odvoláním na příslušné zákonné ustanovení.

3. Od jakého okamžiku počne běžet promlčecí doba k uplatněni práva na náhradu škody u soudu? Je možno, aby se v uvedeném případě právo na náhradu škody prekludovalo? Pokud ano, za jakých podmínek? Odpovědi odůvodněte s odvoláním na příslušná zákonná ustanovení.

Příklad I. - řešení

1. Jedná se o odpovědnost za škodu na věcech odložených - § 433 odst. 2 OZ. S provozováním restauračního zařízení je zpravidla spojeno odkládání věcí. Ten, kdo restaurační zařízení provozuje, odpovídá fyzické osobě za škodu na věcech odložených na místě k tomu určeném nebo na místě, kde se obvykle odkládají, ledaže by ke škodě došlo i jinak.

Pokud poškozená své věci odložila na vedlejší židli tak, že je mohla opatrovat, provozovatel restauračního zařízení nebude za vzniklou škodu odpovídat, neboť ztráta bezprostředního dozoru nad věcí a ztráta dispozice nad věcí je pojmovým znakem odložení věci. (V tomto případě by uvedené znaky splněny nebyly).

Jednostranným prohlášením se provozovatel odpovědnosti za vzniklou škodu zprostit nemůže (§ 433 odst. 3 OZ).

2. Právo na náhradu škody musí býti uplatněno u provozovatele, ohlášení vzniklé škody na policii nebude tedy dostačující (§ 436 OZ).

3. Promlčecí doba práva na náhradu škody u soudu počne běžet od oznámení práva na náhradu škody u provozovatele (§ 102 OZ).
Právo na náhradu škody se prekluduje, pokud nebude uplatněno nejpozději 15. dne po dni, kdy se poškozený o škodě dozvěděl (§ 436 OZ).

Příklad II. - zadání

Neprovdaná matka dala v předepsané lhůtě šesti týdnů po narození dítěte – Marie S. - souhlas k jeho osvojení předem, bez vztahu k určitým osvojitelům. Poté bylo dítě umístěno na základě rozhodnutí orgánu sociálně právní ochrany dětí do preadopční péče budoucích osvojitelů.

Ještě než uplynuly tři měsíce této péče, bylo k dítěti Marii S. určeno otcovství souhlasným prohlášením otce a matky.

a) Mohlo za této situace být otcovství takto určeno? Zdůvodněte svůj názor.

b) Jaké je právní postavení budoucích osvojitelů, kteří vykonávají preadopční péči? Jaká jsou jejich práva a povinnosti vůči dítěti jim svěřenému?

c) Kdo bude účastníkem řízení o osvojení Marie S., pokud bude návrh na osvojení podán?

Příklad II. - řešení

a) Ano, otcovství mohlo být takto určeno. Protože šlo o matku neprovdanou, v úvahu přicházela druhá domněnka otcovství.

b) Budoucí osvojitelé, kterým bylo dítě svěřeno do preadopční péče, jsou povinni o ně osobně pečovat, vychovávat je a vyživovat, a to na vlastní náklad, po dobu nejméně tří měsíců.

c) Účastníkem řízení o osvojení v tomto případě bude osvojitel (osvojitelé), nezletilá Marie Š. - zastoupená opatrovníkem a otec nezletilé Marie Š.

Příklad III- - zadání

Pan A., pan B. a pan C. jsou spoluvlastníky domku č. p. 293 v Říčanech, na stav. parc. č. 252 o výměře 70 m^2 a zahrady parc. č. 253/4 o výměře 1360 m^2, a to každý jednou třetinou. Spoluvlastníci jsou bratři, domek nabyli dědictvím po svém otci v roce 1995. Domek má jednu bytovou jednotku o velikosti 2+1. Pan A. v něm bydlí se svou manželkou od roku 1995 a domek po celou dobu udržuje jako jediný ze spoluvlastníků. Pan B. bydlí v Praze v družstevním bytě 4+1 rovněž s manželkou a zletilým synem. Domek po otci vůbec neužívá více než 30 let a nikdy se nepodílel na nákladech na jeho údržbu. Pan C. domek rovněž nikdy neužíval a na nákladech se nepodílel.
Pan A. svým bratrům nyní nabídl, že od nich jejich podíly odkoupí. Pan B. to odmítá s tím, že za několik měsíců odchází do starobního důchodu, svůj byt v Praze přenechá dospělému synovi a chce se do domu po otci přistěhovat. Pan A. však nepovažuje soužití dvou manželských párů v domku za možné kvůli malému prostoru.
K dohodě mezi panem A. a panem B. nedošlo a pan A. je přesvědčen, že řešením je jen ukončení spoluvlastnictví. Třetí bratr, pan C., na dalším spoluvlastnictví svého podílu netrvá a je ochoten se s bratry jakkoliv dohodnout.

1) Sepište jménem pana A. návrh podání k soudu, kterým by dosáhl svého záměru.

2) Uveďte, jakým pravidlem se bude řídit místní příslušnost soudu k projednání návrhu pana A.

3) Vysvětlete rozdíl mezi odmítnutím a zamítnutím žaloby.

Příklad III. - řešení

1)

Okresnímu soudu Praha – východ

Žalobce: pan A., bydliště:.....
Žalovaný: I. pan B., bydliště:.....
II. pan C., bydliště:.....

o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví

žaloba
trojmo
přílohy

I.
Spolu se žalovanými B a C jsme podílovými spoluvlastníky domu č. p. 293 v Říčanech se stavební parcelou č. 252 a zahradou parc. č. 253/4, a to každý jednou třetinou. Dům je spolu s pozemky oceněn na částku XX Kč.

Důkaz: výpis z katastru nemovitostí
posudek o obvyklé ceně

II.
V předmětném domku trvale žiji jako jediný ze spoluvlastníků se svou rodinou. Žádný ze žalovaných se nepodílí na nákladech oprav a údržby.
Oběma žalovaným jsem pro řešení situace nabídl odkoupení jejich podílů. O zrušení spoluvlastnictví se však nemůžeme dohodnout. Žalovaný B. takové řešení odmítá a zamýšlí opustit svůj byt v Praze a přestěhovat se do domku. Takové soužití s domku však s ohledem na jeho velikost nepovažuji za možné. Žalovaný C. je připraven k jakékoliv dohodě. Reálné rozdělení domku není možné. Já domek mohu lépe a účelněji využít, neboť jsem jej výlučně po celou dobu spoluvlastnictví udržoval a přizpůsobil potřebám své rodiny.

Důkaz: výslech účastníků
doklady o platbách služeb a oprav

III.
Se shora uvedených důvodů proto navrhuji soudu, aby vydal tento **r o z s u d e k**:

Podílové spoluvlastnictví žalobce A. a žalovaných B. a C. k domku č. p. 293 se stavební parcelou č. 252 a zahradou parc. č. 253/4 v Říčanech, zapsané u Katastrálního úřadu Praha – východ na LV č. .... pro k. úz. Říčany se zrušuje.

Všechny uvedené nemovitosti se přikazují do vlastnictví žalobce.

Žalobce je povinen zaplatit žalovanému B. částku 700.000,- Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Žalobce je povinen zaplatit žalovanému C. částku 700.000,- Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Datum

Podpis

2) Místní příslušnost soudu se bude řídit pravidlem vyplývajícím z ust. § 88 písm. g). Jde o výlučnou místní příslušnost.

3) Zamítnutí žaloby je rozhodnutí meritorní. Odmítnutí podání je rozhodnutí o skončení řízení, aniž by soud rozhodl v meritu.

KLP 2001/2002 A **Příklad I. - zadání**

Manželé Pavel a Jiřina Novákovi z Prahy 4, Kolomazníkova 5, si v lednu 2001společně zakoupili rekreační chalupu čp. 20 v obci Stonařov, okres Strakonice. Zakrátko zjistili, že část jejich přilehlého pozemku a dokonce i jedna ze stěn jejich rekreační chalupy je podmáčena děšťovou vodou sváděnou okapem ze sousedního domu.

Z listu vlastnictví zjistili, že sousední dům patří bratřím J.H.V. Příhodovým, Písek, Kratochvílova 8, a to každému v rozsahu 1/3 k celku.

Manželé Novákovi napsali bratřím Příhodovým dopis, ve kterém je požádali, aby dešťovou vodu na jejich pozemek již dále nesváděli.

Vzápětí manželé Novákovi obdrželi dopis všech bratrů Příhodových, v němž tito odmítli žádost manželů Novákových s odůvodněním, že již předchozí vlastník rekreační chalupy, od kterého Novákovi nemovitost koupili, jim svádění dešťové vody okapem z jejich domu na sousední pozemek povolil.

Protože tento stav trval již od dubna 1990, považují bratří Příhodovi právo svádět dešťovou vodu z okapu svého domu na sousední pozemek Novákových za vydržené.

Proveďte právní rozbor případu a uveďte:
1) Podle jakých zákonných ustanovení budete případ posuzovat. Jaké možnosti dalšího právního postupu manželé Novákovi mají?

2) Vypořádejte se s obranou, kteří bratří Příhodovi uplatnili v dopise adresovaném manželům Novákovým, tj., že vydrželi právo svádět z okapu svého domu na sousední pozemek dešťovou vodu.

3) Sepište jako právní zástupci manželů Novákových nástin příslušné žaloby, kterou se budou domáhat soudní ochrany svých práv. V žalobě věnujte hlavní pozornost žalobnímu návrhu (petitu), jakož i správnému určení věcné a místní příslušnosti soudu, který by měl o této žalobě jednat a rozhodnout.

Příklad I. - řešení

Ad 1) Jde o zásah do vlastnického práva ze strany sousedního vlastníka (§ 127 OZ). Manželé Novákovi mají tyto právní možnosti:
a) podat k soudu zápůrčí žalobu (§ 126, § 4) OZ),
b) požádat o ochranu obecní úřad (§ 5),
c) postupovat podle § 6 (svépomoc)

Pozn.: V zadání příkladu se neuvádělo, že došlo ke vzniku škody, proto častý odkaz v řešeních na § 420 OZ není případný.

Ad 2) Bratři Příhodovi právo svádět dešťovou vodu na sousední pozemek nevydrželi. Nevykonávali toto právo jako držitelé oprávnění (§ 130 odst. 1 OZ), protože ho odvozovali od výslovného souhlasu předchozího vlastníka. Právo, které se vykonává na základě souhlasu třetí osoby, nelze vydržet. Ani skutečnost, že toto právo vykonávali po dobu deseti let (§ 134 odst. 1), nemá z hlediska vydržení posuzovaného práva žádný význam.

Ad 3) Nástin žaloby:

Okresnímu soudu ve Strakonicích

Žalobci: Pavel Novák a Jiřina Nováková, Praha 4, Kolomazníkova 5, právně zastoupení JUDr. J. Novákem, advokátem, AK se sídlem Praha 4, 1. listopadu 2.

Žalovaní: J.H.V. Příhodovi, Písek, Kratochvílova 8

Čtyřikrát
Příloha: plna moc na zdržení se činnosti

I. Žalobci jsou vlastníky rekreační chalupy čp. 20 v obci Stonařov, okres Strakonice. V nedávné době zjistili, že část jejich přilehlého pozemku je podmáčena dešťovou vodou sváděnou okapem ze sousedního domu.

Z listu vlastnictví žalobci zjistili, že sousední dům čp. 000 patří bratřím J.H.V. Příhodovým, Písek, Kratochvílova 8, a to každému v rozsahu 1/3 k celku.

Žalobci napsali bratrům Příhodovým dopis, ve kterém je požádali, aby dešťovou vodu na jejich pozemek již dále nesváděli.

Žalovaní však tuto žádost manželů Novákových odmítli s odůvodněním, že již předchozí vlastník rekreační chalupy, od kterého Novákovi nemovitost koupili, jim svádění dešťové vody okapem z jejich domu na sousední pozemek povolil. Protože tento stav trval již od dubna 1990, považují žalovaní bratři Příhodovi právo svádět dešťovou vodu z okapu svého domu na pozemek Novákových za vydržené.

Tvrzení žalovaných žalobci odmítají.

Důkaz:

Výpis z LV
Dopis bratrům Příhodovým ze dne 10. 02. 2001
Odpověď bratrů Příhodových ze dne 24. 02. 2001

II. Protože žalovaní svádějí dešťovou vodu na pozemek žalobců i nadále, navrhují žalobci, aby soud vydal tento

r o z s u d e k

Žalovaní J.H.V. Příhodovi, bytem Písek, Kratochvílova 8, jsou povinni zdržet se svádění dešťové vody z budovy čp. 000 v obci Stonařov, okres Strakonice na zastavěnou plochu (zahradu) parcelní číslo XX v kat. úz. Stonařov, zapsanou na LV č. XXX pro obec Stonařov, k. ú. Stonařov, ve vlastnictví manželů Pavla a Jiřiny Novákových.

Žalovaní jsou povinni společně a nerozdílně nahradit žalobcům náklady řízení do 3 dnů od právní moci rozsudku.

V Praze dne Pavel Novákových
Jiřina Nováková

Příklad II. - zadání

Neprovdaná matka Jiřina Pazderová porodila syna Miroslava Pazderu. Otec nebyl zjištěn. Když byl nezl. Miroslavovi jeden rok, matka vyjádřila souhlas s tím, aby ho osvojili manželé Jan a Marie Syslovi. Ti od matky Jiřiny Pazderové nezl. Miroslava převzali do výchovy a péče a zároveň podali návrh na zahájení řízení o jeho osvojení. Ještě před tím, než soud o osvojení rozhodl, však matka nezl. - Jiřina Pazderová zemřela. Babička nezl. - Františka Pazderová podala soudu podnět k zahájení řízení o ustanovení poručníka nezl. Miroslavovi s tím, aby poručnicí byla ustanovena ona. Odůvodnila to tím, že ho má ráda a že o něj bude ve své domácnosti pečovat. Babička současně se svým podnětem předložila soudu doklad, z něhož vyplývá, že si matka nezl. přála, aby v případě její smrti byla poručnicí nezl. Miroslava ustanovena babička Františka Pazderová.

Proveďte právní rozbor tohoto případu a uveďte:

a) bude nezl. Miroslav Pazdera dědit po své zemřelé matce Jiřině Pazderové? Uveďte své stanovisko – ať již kladné nebo záporné a odůvodněte je spolu s citací příslušných zákonných ustanovení.

b) Dojde k ustanovení poručníka nezl. Miroslavu Pazderovi, jestliže již před tím jeho matka dala souhlas k osvojení ve vztahu ke konkrétním osvojitelům a řízení o osvojení již bylo zahájeno? Své stanovisko – ať již kladné či záporné – odůvodněte spolu s citací příslušných zákonných ustanovení.

c) Jaký bude další postup soudu, který zahájil řízení o osvojení nezl. Miroslava Pazdery? Své stanovisko odůvodněte spolu s citací příslušného zákonného ustanovení.

Příklad II. - řešení

a) Nezletilý Pazdera bude po své matce dědit (§ 473 OZ), protože nezl. doposud není osvojen.

b) Ano, soud ustanoví nezl. Pazderovi poručníka podle § 78 ZOR, protože matka nezl., která doposud byla jeho jediným zákonným zástupcem, zemřela.

c) Řízení o osvojení bylo před příslušným soudem zahájeno, matka nezl. je účastnicí řízení. Protože zemřela a současně bylo zahájeno řízení o ustanovení poručníka nezl., soud řízení o osvojení přeruší (§ 107 OSŘ, event. § 109 OSŘ).

Příklad III. - zadání

Jan Malý, bytem Mladá Boleslav, Seifertova 5, podal u Okresního soudu v Mladé Boleslavi žalobu proti Karlu Dvořákovi, bytem Mladá Boleslav, Zahradní 8, o náhradu škody ve výši 300.000,- Kč s přísl. Karel Dvořák se k žalobě vyjádřil písemně prostřednictvím svého zástupce prostřednictvím JUDr. Daniela Černého, bytem Mladá Boleslav, Krátká 3, kterému udělil plnou moc pro celé toto řízení.

Soudce projednávající tuto právní věc zjistil, že JUDr. Daniel Černý zastupuje před Okresním soudem v Mladé Boleslavi i jiné účastníky řízení (např. ve věci sp. zn. 3 C 543/2000, Nc 112/2001, 7 C 342/2000, 4 C 286/2001). Dotazem u České advokátní komory soudce však zjistil, že JUDr. Daniel Černý není zapsán v seznamu advokátů. Ve stejném smyslu soudci odpověděl i příslušný orgán notářské samosprávy.

Proveďte právní rozbor zastoupení účastníka řízení a uveďte:

a) jak občanský soudní řád označuje plnou moc, která byla v daném případě udělena JUDr. Danielu Černému,

b) jaké možnosti řešení má v daném případě soudce: navrhněte řešení s poukazem na ta zákonná ustanovení, o která toto řešení opíráte,

c) vypracujte stručný nástin rozhodnutí soudu, které by popsanou situaci řešilo.

Příklad III. - řešení

a) jde o procesní plnou moc

b) soud rozhodne o nepřipuštění zastoupení podle § 27 odst. 2 OSŘ

c)

U s n e s e ní

Čj.:

Okresní soud v Mladé Boleslavi rozhodl v právní věci žalobce Jana Malého, bytem Seifertova 5, Mladá Boleslav, proti žalovanému Karlu Dvořákovi, bytem zahradní 8, Mladá Boleslav o náhradu škody ve výši 300.000,- Kč,

t a k t o :

Zastoupení žalovaného JUDr. Danielem Černým, bytem Krátká 5, Mladá Boleslav, se nepřipouští.

O d ů v o d n ě n í:

Žalovaný připojil ke svému vyjádření k žalobě písemnou plnou moc, kterou pověřil zastupováním pro celé řízení JUDr. Daniela Černého.

Z ustanovení § 27 odst. 1 OSŘ vyplývá, že účastník se může dát zastoupit také kteroukoliv osobou, která má způsobilost k prvním úkonům v plném rozsahu. Podle ust. § 27 odst. 2 OSŘ soud nepřipustí zastoupení, jestliže zástupce je zřejmě nezpůsobilý k řádnému zastupování, anebo jestliže jako zástupce vystupuje v různých věcech opětovně.

Soudu je ve smyslu § 121 OSŘ známo z jeho činnosti, že JUDr. Daniel Černý vystupuje jako zástupce účastníků řízení v dalších řízeních, která u zdejšího soudu probíhají, vedených pod sp. zn. 3 C 543/2000, 2Nc 112/2001, 7 C 342/2000 a 4 C 286/2001, a není zapsán v seznamu advokátů ani jmenován notářem. JUDr. Daniel Černý tedy vystupuje jako zástupce opětovně a jsou dány zákonné podmínky pro to, aby soud toto zastoupení nepřipustil. Žalovaný si může zvolit jako zástupce jinou osobu nebo jednat samostatně.

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení ke Krajskému soudu v Praze prostřednictvím tohoto soudu.

V Mladé Boleslavi dne …

razítko podpis soudce

KLP 2001/2002 B

I.

Jana N. žije ve společné domácnosti se svým druhým manželem Petrem N. a se svým osmiletým synem Josefem v Praze 4, Mánesova 8. Manžel Jany N. Petr N. není otcem syna Josefa.

Když byli Petr N. s osmiletým Josefem společně nakupovat v obchodním středisku Carrefour a.s. se sídlem Praha 5 Radlická 8, rozbil osmiletý Josef při manipulaci s nákupním vozíkem skleněnou výkladní skříň provozovatele obchodního střediska. Tím byla tomuto provozovateli způsobena majetková škoda ve výši 15.000,- Kč. Petr N. odpovědnost za tuto škodu způsobenou osmiletým Josefem odmítá s odůvodněním, že není jeho otcem. Jana N. - matka osmiletého Josefa - odpovědnost za takto vzniklou škodu rovněž odmítá, s poukazem na to, že vzhledem ke své nepřítomnosti v obchodním středisku nemohla na syna vykonávat bezprostřední dohled.

Proveďte právní rozbor případu a uveďte:

1) Kdo všechno a za jakých předpokladů přichází v úvahu jako subjekt odpovědnosti?

2) Za jak dlouho se právo poškozeného provozovatele obchodního střediska na náhradu způsobené škody promlčí; od kterého okamžiku začne promlčecí doba u tohoto práva na náhradu škody běžet. Citujte příslušná zákonná ustanovení!

3) Protože k mimosoudnímu vypořádání práva na náhradu škody nedošlo, vypracujte stručný nástin žaloby s přesnou formulací žalobního petitu a přesným určením věcné a místní příslušnosti soudu (ohledně příslušnosti citujte příslušná ustanovení!)

I. - řešení

Ad 1) Za vzniklou škodu nese odpovědnost Petr N., neboť v okamžiku způsobení škody vykonával nad nezletilým Josefem dohled. Skutečnost, že Petr N. není otcem Josefa, je bez právního významu.

Spoluodpovědnost Jany N. by přicházela event. v úvahu za předpokladu, pokud by její výchovné působení na syna bylo natolik chybující, že by protiprávní úkon, jímž byla škoda způsobena, mohl Josef považovat za chování společensky zcela únosné.
S ohledem na věk Josefa jeho spoluodpovědnost za vzniklou škodu nenastoupí.

Ad 2) Právo poškozeného provozovatele obchodního střediska na náhradu způsobené škody se promlčí za dva roky ode dne, kdy se provozovatel dozvěděl o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá - § 106 odst. 1 OZ. Nejpozději se právo na náhradu škody promlčí za tři roky ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla (bude-li prokázán úmysl, za deset let) - § 106 odst. 2 OZ.

Ad 3) Žaloba o náhradu škody způsobené tím, kdo nemůže posoudit následky svého jednání (§ 422 OZ)

Obvodnímu soudu pro Prahu 4 (5)

věcná příslušnost je dána ustanovením § 9 odst. 1 OSŘ, místní příslušnost je dána ustanovením § 84, 85 a 87 písm. b (obecná místní příslušnost a místní příslušnost daná na výběr)

Žalobce: Carrefour a.s. se sídlem Praha 5, Radlická 8,
IČO:....., žalobce zapsán v obchodním rej střiku.....
zastoupený.....

Žalovaný: Petr N., bytem Mánesova 8, Praha 4
r.č.....

o zaplacení peněžité částky 15.000,- Kč s příslušenstvím

I.

Dne .....došlo v důsledku chybné manipulace s nákupním vozíkem v obchodním středisku Carrefour a.s. ke vzniku majetkové škody na skleněné výkladní skříni. Škoda byla vyčíslena částkou 15.000,- Kč, neboť tolik bylo fakturováno firmou Skloservis, s.r.o., která vzniklou škodu odstraňovala. Za vzniklou škodu odpovídá žalovaný, neboť v okamžiku vzniku škody vykonával dohled nad osobou, která škodu způsobila a která nebyla schopna pro nezletilost ovládnout své jednání a posoudit jeho následky.

Důkazy: výslech účastníků
výslech svědka XY
faktura fy Skloservis, s.r.o., s dokladem o zaplacení

II.

Žalovaný byl žalobcem písemně vyzván k úhradě škody ve výši 15.000,- Kč, k dnešnímu dni však vzniklá škoda uhrazena nebyla.

Důkazy: výslech účastníků
písemná výzva k úhradě škody ze dne .....

III.

S ohledem na výše uvedené navrhuji vydání tohoto

r o z s u d k u:

Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 15.000,- Kč včetně úroků z prodlení a nahradit mu náklady řízení, to vše do 3 dnů od právní moci rozsudku.

V Praze dne..... podpis žalobce

II.

Otec nezletilého Václava Žlůvy - Josef Žlůva se krátce poté, co ovdověl, znovu oženil. Nezletilý Václav Žlůva, kterému bylo v době úmrtí jeho matky 14 let, žil nadále ve společné domácnosti svého otce a jeho nové manželky Vlasty Žlůvové. Když Václav Žlůva dosáhl zletilosti, dozvěděl se od svých příbuzných, že po zemřelé matce zdědil vyšší peněžní částku, jakož i několik cenných šperků. Proto požádal svého otce Josefa Žlůvu, aby mu podal vyúčtování ze správy jeho majetku. Otec mu sdělil, že z dědictví po jeho matce již nic nemá, neboť peníze byly použity na provoz domácnosti. Pokud jde o výše zmíněné šperky, ty otec Josef Žlůva daroval své nynější manželce Vlastě Žlůvové. Ta je používá.

Proveďte právní rozbor případu a uveďte:

1) Jaké právní nároky může syn Václav Žlůva uplatnit vůči svému otci Josefu Žlůvovi a v jaké lhůtě; citujte příslušná zákonná ustanovení!

2) Může Václav Žlůva žádat s úspěchem Vlastu Žlůvovou, aby mu cenné šperky, které jí daroval jeho otec, vydala? Uveďte své stanovisko - ať kladné či záporné - spolu s citacemi příslušných zákonných ustanovení!

3) Může Vlasta Žlůvová uplatnit vůči Václavu Žlůvovi nějaké nároky z toho důvodu, že se o něho po dobu jeho nezletilosti osobně starala? Uveďte své stanovisko a stručně je odůvodněte.

II.- řešení

Ad 1) Po dosažení zletilosti může Václav Žlůva žádat na svém otci vyúčtování ze správy svého jmění, a to do jednoho roku poté co zletilosti nabyl. Pokud oprávněný o vyúčtování požádá, je povinný (v našem případě jeho otec) vyúčtování provést a předat. Částku (peněžní), kterou svého času čtrnáctiletý po své matce zdědil nebylo možno použít pro potřeby domácnosti – srov. § 37a odst. 2 zákona o rodině. V případě, že otec peníze nezaplatí, může se Václav Žlůva obrátit na soud a požadovat zaplacení nedoložených nákladů – ve smyslu § 37a odst. 1, 2 zákona o rodině.

Ad 2) Pokud Vlasta Žlůvová nevydá Václavu Žlůvovi šperky dobrovolně, uplatní oprávněný vůči Vlastně Žlůvové vlastnickou žalobu a v ní bude žádat vydání těchto šperků (§§ 126, 130 odst. 2 OZ)

Ad 3) Vlasta Žlůvová nemůže vůči Václavu Žlůvovi uplatňovat žádné nároky z toho titulu, že mu poskytovala osobní péči. Tuto péči mu totiž nebyla povinna poskytovat, zákon o rodině (§ 33) uvádí pouze, že manžel rodiče, který není rodičem dítěte, se podílí na výchově tohoto dítěte.

III.

Pan Jestřáb je žalován paní Šmídovou o zaplacení peněžité částky ve výši 150.000,- Kč s příslušenstvím. Žaloba paní Šmídové byla podána u soudu dne 1. 3. 2000. Žaloba se opírá o to, že žalobkyně poskytla panu Jestřábovi v této výši půjčku, kterou však pan Jestřáb po její splatnosti neuhradil.

Naproti tomu panu Jestřábovi vznikla vůči paní Šmídové pohledávka ve výši 87.000,- Kč s přísl. z titulu náhrady škody, kterou pan Jestřáb dne 20. 3. 2000 utrpěl při střetu svého automobilu s automobilem paní Šmídové.

Proveďte právní rozbor tohoto případu a uveďte:

1) Může pan Jestřáb svou pohledávku vzniklou mu z titulu náhrady škody uplatnit proti pohledávce paní Šmídové formou započtení? Jaké hmotněprávní podmínky by musely být pro úspěšné započtení splněny?

2) Jakým procesním úkonem by mohl pan Jestřáb svou pohledávku v probíhajícím řízení uplatnit? (Citujte příslušná zákonná ustanovení!)

3) Tento procesní úkon hodlá žalovaný Jestřáb provést písemným podáním. Sepište je!

III. – řešení

Ad 1) Pan Jestřáb může svou pohledávku ve výši 87.000,- Kč proti pí Šmídové uplatnit, avšak až po 20. 3. 2000. Hmotně právními podmínkami započtení jsou:

a) jde o splatné pohledávky stejného druhu (zejména peněžité);
b) došlo k jejich vzájemnému střetu;
c) byl proveden jednostranný úkon, směřující k započtení;
d) nejde o pohledávky, jejichž započtení vyžaduje dohodu.

Ad 2) Pan Jestřáb může svou pohledávku uplatnit kompenzační námitkou (námitkou započtení), která je obranou proti žalobě, nikoli vzájemnou žalobou.

Ad 3) Adresa soudu :
Žalobce: Šmídová (+ náležitosti)
Žalovaný: Jestřáb (+ náležitosti)
o 150.000,- Kč s příslušenstvím
námitka žalovaného

I. Žalovaný má vůči žalobkyni pohledávku ve výši 87.000,- Kč s příslušenstvím, která je splatná ke dni 20. 3. 2000. Tuto pohledávku uplatňuje ke kompenzaci.
II. Ke kompenzaci uplatněná pohledávka je náhradou škody, která vznikla při střetu automobilů účastníků a jde o škodu na majetku (poškození automobilu).
Důkaz: výslech svědků ..., policejní spis..... atd.
III. V důsledku toho navrhuje žalovaný, aby žaloba byla na částku 87.000,- Kč zamítnuta s tím, že zažalovaný nárok převyšující tuto částku tímto neuznává a vyhrazuje si vznést další námitku proti němu.

Poznámka: Podání k soudu by mělo obsahovat kompenzační projev (I), zdůvodnění návrhu (II.) určitý návrh (III.).

KLP 2001/2002 C

Příklad I – zadání

Manželé, kteří se profesně řadí ke střednímu stavu, uzavřeli manželství v roce 1995. Za trvání manželství – kromě jiných věcí – zakoupili společně i osobní automobil a rekreační chalupu v K. Manželka zdědila po svých rodičích rodinný dům v P. Ten za trvání manželství směnila za vilu v B.

Od roku 1999 manželé nevedou společnou domácnost. V roce 1999 manželka koupila garáž. V roce 2001 oslovil manželku věřitel A. a požadoval od ní zaplacení půjčky, kterou v roce 2000 poskytl jejímu manželovi ve výši 25.000,- Kč na překlenutí finanční tísně. Protože manžel půjčené peníze nevrátil, požaduje věřitel navrácení dlužné částky od ní jako od manželky.

1.a) Analyzujte vzniklou právní situaci se zřetelem k **předmětu** společného jmění. Závěr zdůvodněte.
1.b) Zabývejte se i variantou, že výše dluhu činila 400.000,- Kč.

2) Uveďte, jaké právní argumenty byste věřiteli A. doporučili použít k uplatnění jeho práva na zaplacení 25.000,- Kč proti manželce.

3) Na základě odpovědi na otázku č. 1 posuďte situaci, kdy věřitel A. získal proti manželovi exekuční titul na zaplacení
a) 25.000,- Kč
b) 400.000,- Kč.

Který majetek, jehož rozsah je uveden v zadání příkladu, by mohl věřitel A. postihnout výkonem rozhodnutí sub a) a sub b)? Odpověď odůvodněte, citujte příslušná zákonná ustanovení.

Příklad I. - řešení

1) S ohledem na zadá příkladu lze dovodit, že závazek z půjčky, který na sebe vzal jeden manžel bez souhlasu druhého ve výši 25.000,- Kč nepřesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů. Proto lze tento závazek zařadit do předmětu SJM /§ 143 odst. 1 písm. b) OZ/.

V případě, že manžel převzal bez souhlasu druhého závazek ve výši 400.000,- Kč, lze uzavřít, že takový závazek zřejmě přesahuje míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů, a proto do společného jmění manželů již spadat nebude.

2) Věřitele je třeba upozornit na znění § 145 odst. 3 OZ. Podle tohoto ustanovení závazky, které tvoří SJM, plní oba manželé společně a nerozdílně. Proto i manželka odpovídá za splnění závazku, který převzal její manžel ve výši 25.000,- Kč.

3) Jestliže věřitel získal exekuční titul, který zní na povinnost manžela zaplatit 25.000,- Kč (jde o závazek spadající do SJM - § 143, § 145 odst. 3 OZ), může vést výkon rozhodnutí na výlučný majetek manžela a majek, který je ve společném jmění (automobil, chalupa, garáž). Z povahy solidárního závazku manželů (§ 145 odst. 3 OZ) vyplývá, že manželka odpovídá za splnění závazku i výlučným majetkem (vila v B.). Výlučný majetek manželky však nelze postihnout, protože exekuční titul směřuje proti manželovi (nepoměr výše pohledávky věřitele a ceny předmětu - § 264 odst. 1 OSŘ – nebyl zadanou otázkou zkoumán).

Pro splnění závazku zaplatit 400.000,- Kč (závazek netvoří předmět SJM) může věřitel vést výkon rozhodnutí na výlučný majetek dlužného manžela, jakož i na majetek, který je ve společném jmění manželů (automobil, chalupa, garáž). Výlučný majetek manželky nemůže věřitel postihnout.

Příklad II. - zadání

Zůstavitel Karel Jonáš, vdovec, bytem v Praze 6, Farní 12, zemřel 10. 03. 2001. V době smrti měl dvě děti, a to syna Martina Jonáše, nar. 8. 6. 1960, bytem v Praze 2, Vyšehradská 16, a dceru Zuzanu Šedou, roz. Jonášovou, nar. 15. 7. 1959, bytem v Praze 8, Kobyliská 3. Zůstavitel zanechal vlastní rukou napsanou a ke dni podpisu datovanou závěť ze dne 20.12.2000, ve které povolal za své dědice rovným dílem obě shora uvedené žijící děti. Závěť nevykazovala žádné formální vady.

Při jednání v řízení o dědictví dne 08.06.2001 pozůstalá dcera Zuzana Šedá dědictví po zemřelém otci odmítla. Při této příležitosti do protokolu uvedla, že má dvě dcery, a to Jitku Musilovou, nar. 3. 5. 1979, bytem Praha 8, Křižíkova 15 a Zdeňku Dudkovou, nar. 7. 8. 1980, bytem v Praze 4, U Stoky 16. Pozůstalý syn Martin Jonáš naproti tomu prohlásil, že dědictví neodmítá. Při dalším jednání dne 15. 09. 2001 shora uvedené vnučky po zemřelém zůstaviteli prohlásily, že dědictví neodmítají. K uzavření dohody o vypořádání nedošlo.

Proveďte právní rozbor případu a uveďte:

A) Kdo bude po zůstaviteli Karlu Jonášovi dědit?

B) Jaké dědické podíly dědicům připadnou?

C) Který soud bude věcně a místně příslušný k projednání a rozhodnutí o dědictví?

Příklad II. - řešení

A)
a) poz. syn Martin Jonáš,
b) poz. vnučka Jitka Musilová,
c) poz. vnučka Zdeňka Dudková

B)
a) poz. synovi Martinu Jonášovi ¾
b) poz. vnučce Jitce Musilové 1/8
c) poz. vnučce Zdeňce Dudkové 1/8

Podle závěti byli k dědictví povoláni syn Martin Jonáš jednou polovinou, dcera Zuzana Šedá jednou polovinou. Dcera Zuzana Š. však dědictví odmítla, takže nastal případ, na který pamatuje ustanovení § 461 odst. 2 OZ: nenabude-li dědictví dědic ze závěti, nastupují na jeho místo dědici ze zákona (tj. dědici po zůstaviteli Karlu J.). V případě dědění ze zákona je tudíž k dědění povolán syn Martin J. k jedné polovině, tj. v poměru k celku k ¼ a dcera Zuzana Š. k jedné polovině, tj. v poměru k celku k ¼. Protože dědictví odmítla, nastupují do jejího podílu rovným dílem její zletilé děti. Každá z jejích dvou dcer, které dědictví neodmítly, nabude polovinu z jedné čtvrtiny (v poměru k celku), tedy 1/8. Synovi Martinu J. tak připadla ½ dědictví ze závěti a ½ z ½, tj. ¼ ze zákona, celkem tedy ¾. Na to zřejmě dcera Zuzana Š., neznalá zákona, nepomyslela.

C) Obvodní soud pro Prahu 6 podle místa trvalého pobytu zůstavitele.

Příklad III. - zadání

Manželé Stejskalovi byli rozvedeni rozsudkem Okresního soudu v Mostě, č. j. 4 C 32/2000, rozsudek nabyl právní moci dne 13. listopadu 2000. Nezletilá dcera Eliška Stejskalová, nar. 1998, byla svěřena do výchovy matce, otec se zavázal dohodou schválenou OS v Mostě přispívat na její výživu částkou 2000,- Kč měsíčně, výživné řádně a včas k rukám matky platí. Od listopadu je paní Stejskalová v domácnosti, protože pro opakovaná onemocnění dítěte s ním často zůstávala doma a nakonec s ní zaměstnavatel rozvázal pracovní poměr. Jiné místo si zatím pro nepříznivý zdravotní stav Elišky ani hledat nemůže. V současné době nemá paní Stejskalová žádný příjem, vedle výživného na dítě pobírá pouze příspěvek v nezaměstnanosti a příspěvek na bydlení. Obrátila se na svého bývalého manžela, který nyní bydlí se svou druhou manželkou v Ústí nad Labem, Větrná 15, avšak ten odmítl jí čímkoli přispět, ačkoliv slušně vydělává.

Paní Stejskalová by se ráda domáhala příspěvku od bývalého manžela, alespoň po přechodnou dobu. Hlavně jí však záleží na tom, aby to bylo rychle, protože již vyčerpala veškeré úspory a s tím, co pobírá, nemůže vystačit.

Proveďte právní rozbor situace a uveďte:

a) Zda vůbec má paní Stejskalová, 18 měsíců rozvedená, právo požadovat od bývalého manžela příspěvek na výživu, když se tento bývalý manžel již znovu oženil. V kladném případě uveďte, jakým procesním prostředkem by se mohla paní Stejskalová pokusit získat příspěvek na výživu co nejrychleji (citujte příslušná ustanovení).

b) Příslušný procesní úkon sepište.

c) Odůvodněte věcnou a místní příslušnost soudu (s oporou v příslušných ustanoveních zákona).

Příklad III. - řešení

A) Paní Stejskalová může žádat od bývalého manžela, aby jí přispíval na přiměřenou výživu dle svých schopností, možností a majetkových poměrů (§ 92 odst. 1 ZR, event. i § 93 odst. 1 ZR za podmínek tam uvedených). Požadavku na rychlé řešení odpovídá nejlépe – při nedostatku dohody – návrh na vydání předběžného opatření podle § 74 a násl. protože je zde potřeba, aby zatímně byly upraveny poměry žalobkyně.

B) Návrh na vydání předběžného opatření ve výši 1.500,- Kč měsíčně.

Okresnímu soudu v Ústí nad Labem

Žalobkyně:.....
Žalovaný:.....

I.
Manželství účastníků bylo rozvedeno rozsudkem OS v Mostě č. j. 4 C 32/2000, který nabyl právní moci dne 13. 11. 2000. Nezl. Eliška byla svěřena do výchovy matce, žalovaný otec platí na dítě výživné ve výši 2000,- Kč měsíčně k rukám matky.

Důkaz: Rozsudek OS v Mostě č. j. P 3/2000, jímž byla schválena dohoda rodičů o výchově a výživě nezl. Elišky
Rozsudek OS v Mostě čj. 4 C 32/2000 o rozvodu manželství

II.
V současné době je žalobkyně pro opakovaná onemocnění dítěte bez zaměstnání a není schopna se sama živit. /...Popis situace.../

Důkaz: Výpovědí z pracovního poměru od fy Krušnohorské pekárny, a. s.

Potvrzením okresního úřadu práce.....

III.
Žalobkyně navrhuje, aby soud vydal toto usnesení o předběžném opatření:

Žalovaný je povinen žalobkyni platit 1.500,- Kč měsíčně, vždy do každého 10. v měsíci, počínaje doručením tohoto usnesení.

Přílohy: 4

V Mostě dne

Podpis

C) Věcná příslušnost: okresní soud podle § 9 odst. 1 OSŘ
Místní příslušnost: obecný soud žalovaného podle § 84, 85 odst. 1 OSŘ.
/Též s přihlédnutím k § 74 odst. 4/

KLP 2001/2002 D

Příklad I – zadání

Jan Zelený je nájemcem bytu o velikosti 2+1, I. kat., který se nachází v domě č. p. 1, Praha 1, Malá Strana, Švejkova ul. Byt je situován v I. NP. Vlastníkem domu a pronajímatelem bytu je fa Krtek, s.r.o., IČO: 007 se sídlem v témže domě.
Manželé Jan a Jana Černí jsou společnými nájemci bytu, který o velikosti 2+1, I. kat., který se nachází v 2. NP v domě č.p. 100, Praha 10 Hostivař, ul. Sněženková. Vlastníkem a pronajímatelem tohoto domu je Bytové družstvo Zdroj, IČO: 001, se sídlem v témže domě.
Jan Zelený a manželé Černí se písemně dohodli na výměně uvedených bytů. Na základě této písemné dohody obě strany požádaly své pronajímatele o písemný souhlas k výměně. Fa Krtek písemný souhlas k výměně bytů udělila, avšak BD Zdroj souhlas s výměnou bytů odepřelo s odůvodněním, že s současné době nemá žádný zájem na tom, aby se v jeho domě měnili nájemníci.

A) Proveďte právní rozbor případu: citujte při tom příslušná ustanovení zákona.

B) Rozhodnete-li se řešit věc soudně, formulujte petit podání. Odůvodněte, kdo bude ve věci aktivně a kdo pasivně legitimován.

C) Který soud bude věcně a místně příslušný? Citujte příslušná ustanovení, která jste použili.

Příklad I – řešení

A) Jedná se o výměnu bytu. Tuto problematiku upravuje § 715, 716 OZ. Podle tohoto ustanovení se mohou nájemci dohodnout o výměně bytu se souhlasem pronajímatele. Tento souhlas musí být písemný. V případě jeho odepření bez vážného důvodu může soud na návrh nájemce rozhodnutím nahradit projev vůle pronajímatele (§ 161 odst. 3 OSŘ). Soud posuzuje věc z toho hlediska, zda u pronajímatele jsou závažné důvody. Ne tedy z hlediska, zda má nájemce vážné důvody dohodu uzavřít. Dohodě o výměně bytu musí předcházet udělení souhlasu pronajímatelů, popř. nahrazení souhlasu některého z pronajímatelů rozhodnutím soudu.

B) Aktivně legitimován je nájemce, zde tedy manželé Černí, pasivně legitimován je pronajímatel, zde BD Zdroj.

Petit: Žalovaný – BD Zdroj se sídlem Praha 10, Sněženková ul. č. 100, IČO: 001, jako pronajímatel, uděluje souhlas žalobci (manželům Černým, bytem....), jako nájemcům, s výměnou bytu 2+1, I. kat. ve 2. NP. domu čp. 100, Pha 10, Sněženková ul.

Žalovaný nahradí náklady řízení žalobci do 3 dnů od právní moci rozsudku.

C) věcně příslušný soud: odvodní soud (§ 9 odst. 1 OSŘ); místně příslušný soud: Obvodní soud pro Prahu 10 /§ 88 písm. g) OSŘ/.

Příklad II. - zadání

Zůstavitel Pavel Šemík, bytem v Příbrami, Na Kopci 2, zemřel dne 08. 02. 2000. Zanechal manželku Květu Š., bytem tamtéž, dále zletilého syna Zdeňka Š., bytem Černošice čp. 28, okr. Pha – západ, zletilou dceru Martu Příhodovou, bytem v Kolíně, Vlašimská 8, a děti po zemřelém synovi Otakaru Š., a to zletilou Janu Š. a zletilého Otu Š., oba bytem v Berouně, Pražská 19.

Zůstavitel zanechal závěť ze dne 16. 03. 1998, kterou v řízení o dědictví předložil bratr zemřelého – Ferdinand Šemík, bytem v Liberci, Za Skalou č. p. 3. Ferdinand Š. je v závěti ustanoven jako jediný dědic. Jde o závěť rukou psanou, která po vnější stránce neobsahuje vady, které by ji činily neplatnou.

A) Uveďte, jaký podíl z dědictví nabude každý z dědiců po zemřelém zůstaviteli. Podíl vyjádřete zlomkem se společným jmenovatelem:
Manželka Květa Š.....
zl. syn Zdeněk Š.....
zl. dcera Marta P.....
zl vnučka Jana Š.....
zl. vnuk Ota Š.....
bratr Ferdinand Š.....

B) Pokud by byla v řízení o dědictví zpochybněna platnost závěti zůstavitele Pavla Š., jak by v takovém případě soud postupoval?

C) Vypracujte příslušné usnesení soudu, ve kterém uveďte: kdo a proti komu má podat žalobu, u kterého věcně a místně příslušného soudu má být žaloba podána (citujte přísl. ustanovení), jak bude znít žádost (petit) této žaloby?

Příklad II. - řešení

A)
Manželka Květa Š.: 0
zl syn Zdeněk Š.: 2/16
zl. dcera Petra P.: 2/16
zl. vnučka Jana Š.: 1/16
zl. vnuk Ota Š.: 1/16
bratr Ferdinand Š.: 10/16 = 5/8

B) Vzhledem k tomu, že byla zpochybněna platnost závěti ručně psané, datované a podepsané, byl na místě postup podle § 175k odst. 2 OSŘ. Protože rozhodnutí o dědickém právu záviselo na zjištění sporných skutečností, bylo na místě umožnit vyřešení věci v tzv. incidenčním sporu, tedy ve sporném řízení. Protože dědění ze závěti má přednost před děděním ze zákona, je tedy na dědicích ze zákona, aby své tvrzení o neplatnosti závěti, např., že nebyla sepsána vlastnoručně pořizovatelem, nebo, že pořizovatel zřídil závěť v duševní poruše, která jej k tomu činila nezpůsobilým, ve sporném řízení prokázali a unesli tak důkazní břemeno. Protože rozsudek se musí vztahovat na všechny dědice ze zákona, jde mezi nimi o tzv. nerozlučné společenství podle § 91 odst. 2 OSŘ.

C)

U s n e s e n í

Okresní soud v Příbrami v řízení o dědictví po Pavlu Šemíkovi, bytem v Příbrami, Na Kopci 2, zemřelém dne 08. 02. 2000, rozhodl takto:

Odkazují se poz. manželka Květa Š., bytem ...., poz. syn Zdeněk Š., bytem ....., poz. dcera Marta P., bytem..... poz. vnučka Jana Š., bytem..... a poz. vnuk Ota Š., bytem ..... k podání žaloby proti Ferdinandu Š., bytem ..... u podepsaného soudu k určení, že závěť z 16. 03. 1998, kterou měl být jmenovaný povolán za dědice, je neplatná.

Žalobu je třeba podat nejpozději do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení. Nebude-li žaloba ve lhůtě podána, bude pokračováno v řízení s uvedeným dědicem ze závěti.

O d ů v o d n ě n í

Závětí z 16. 03. 1998 zřízenou údajně zůstavitelem byl povolán bratr zůstavitele, Ferdinand Š., za dědice. Závěť, pokud v ní zůstavitel nepamatoval alespoň v rozsahu jejich povinných podílů na

potomky, je v tomto rozsahu neplatná podle § 479 OZ. V případě, že by se ve sporném řízení prokázala pravdivost tvrzení dědiců ze zákona o neplatnosti závěti, připadlo by dědictví výlučně dědicům ze zákona.

Protože uvedená závěť nevykazuje vnějškově žádné nedostatky, pro které by nemohla být považována za platnou, jeví se dědické právo dědiců ze zákona v konkurenci s dědickým právem dědice ze závěti jako méně pravděpodobné, a proto je na dědicích ze zákona, aby platnost závěti ve sporném řízení popřeli.

Poučení: proti tomuto rozhodnutí lze podat u podepsaného soudu odvolání nejpozději do 15 dnů ode dne doručení.

Okresní soud v Příbrami dne

Podpis předsedy senátu

Příklad III. - zadání

R. R., bytem Chemiků 100, Litvínov, nezaplatil věřiteli J. J., bytem Pražská 32, Kladno, půjčených 50.000,- Kč ke dni splatnosti. Zmíněný závazek R. R. nebyl splněn ani po dodatečné písemné urgenci. Vzhledem k tomu, že věřiteli J. J. bylo známo, že R. R. je zaměstnán v První pražské hokejové s.r.o., se sídlem Severní 55, Kladno, kde má stálé pracoviště, rozhodl se podat proti němu žalobu na zaplacení dluhu k Okresnímu soudu v Kladně. OS v Kladně na základě údajů uvedených v žalobě rozhodl tak, že vydal platební rozkaz, jímž uložil R. R. zaplatit požadovanou částku 50.000,- Kč s příslušenstvím a zároveň mu uložil povinnost nahradit náklady řízení.

A) Sepište podání k soudu, jímž se může žalovaný bránit proti uvedenému rozhodnutí.

B) Předpokládejte, že R.R. uznává, že je povinen 50.000,- Kč s přísl. zaplatit, ale nesouhlasí s rozhodnutím o uložení povinnosti nahradit žalobci náklady řízení a hodlá se bránit jen proti němu. Jaké podání k soudu bude muset učinit a který soud bude o něm rozhodovat?

C) Během výše popsaných událostí došlo k tomu, že R.R. pracovní poměr u svého zaměstnavatele ukončil a doposud nový u žádného zaměstnavatele neuzavřel. V evidenci uchazečů o zaměstnání byl přitom evidován již před podáním uvedené žaloby. Tuto skutečnost přitom v podání, jímž platební rozkaz jako celek napadl, neuvedl, neboť tak hodlal učinit až při případném jednání. Při prvním jednání, které bylo následně nařízeno, pak předložil výpis z evidence uchazečů o zaměstnání při úřadu práce, osvědčující, že v den podání žaloby nebyl již zaměstnancem bývalého zaměstnavatele a namítl místní nepříslušnost soudu. Jak Okresní soud v Kladně v otázce příslušnosti rozhodne? Jaký by mělo vliv, kdyby k ukončení pracovního poměru u žalovaného došlo až po podání žaloby?

Příklad III. - řešení

A) Uvedeným podáním je odpor podle § 172 odst. 1 a 174 OSŘ. Je možno jej podat písemně, v elektronické podobě podepsané elektronicky podle zvláštních předpisů, telegraficky nebo telefaxem. V posledních dvou případech musí být odpor písemně doplněn za podmínek uvedených v § 42 odst. 3 OSŘ.

Náležitosti odporu nejsou v OSŘ zvláště upraveny, takže pro ně platí ust. § 42 odst. 4 OSŘ. Odpor dle zadání by měl mít následující formu:

Okresnímu soudu v Kladně
sp. zn.:.....

ve věci žaloby na zaplacení dluhu (o 50.000,- Kč ke dni splatnosti)

mezi

J.J., bytem ..... (žalobce)

a

R.R., bytem.....(žalovaný)

Dvojmo

I.
Dne .... vydal zdejší soud v uvedené právní věci platební rozkaz, jímž mi uložil zaplatit žalobci částku 50.000,- Kč s úroky ke dni splatnosti a zároveň mi uložil povinnost nahradit náklady řízení.

II.
Proti tomuto platebnímu rozkazu podávám o d p o r.

V Praze dne.....

R.R., v.r.

Důvody uplatnění odporu nemusí být uvedeny, neboť to zákon s ohledem na § 174 odst. 3 OSŘ nevyžaduje.

B) V tomto případě nemůže platební rozkaz žalovaný napadnout odporem, nýbrž odvoláním dle § 174 odst. 2, věty druhé OSŘ. O tomto odvolání bude rozhodovat odvolací soud – Krajský soud v Praze (§ 10 odst. 1 OSŘ).

C) Námitku místní nepříslušnosti soudu může podle § 105 odst. 1 věty 3. OSŘ účastník uplatnit při prvním úkonu, který mu v řízení přísluší, později uplatněnou námitku již soud nezkoumá. Vzhledem k tomu, že ve věci rozhodoval věcně příslušný soud (s ohledem na povahu věci je tímto soudem soud okresní), je třeba za první úkon, který žalovanému ve věci příslušel, pokládat odpor proti platebnímu rozkazu. Jestliže žalovaný námitku místní nepříslušnosti v tomto odporu neuplatnil, soud ji později zkoumat nebude. Proto ji okresní soud jako pozdě uplatněnou **zamítne** podle § 105 odst. 4 OSŘ.

U místní nepříslušnosti soudu platí, že ji soud zkoumá před tím, než začne jednat ve věci samé (např. před vydáním platebního rozkazu) dle ustanovení § 105 odst. 1 věty první OSŘ. Pro její určení jsou při tom rozhodné skutečnosti, které tu jsou v době zahájení řízení (v den podání žaloby) – viz § 11 odst. 1 OSŘ. Jestliže tedy v den podání žaloby byl ještě žalovaný zaměstnancem První kladenské hokejové s.r.o. a měl u tohoto zaměstnavatele stálé pracoviště, měl žalobce možnost provést výběr soudu dle § 87 písm. a) OSŘ a pozdější změna zaměstnavatele žalovaného nemá na místní příslušnost vliv.

KLP 2001/2002 E

I.

Josef Dvořák, bytem Jičín, Husova č. p.12, a Václav Jodas, bytem Jičín, Husova č. p. 10, jsou svými rodinnými domy a přilehlými zahradami bezprostřední sousedé. Jejich rodiny se již po dlouhou dobu přátelsky stýkají.

Při jednom z těchto setkání požádal Václav Jodas Josefa Dvořáka o půjčku 20.000,- Kč. Tato částka by mu umožnila doplnit kupní cenu potřebnou ke koupi staršího automobilu.

Josef Dvořák dne 28. 3. 2000 Václavu Jodasovi požadovanou částku 20.000,- Kč půjčil s tím, že spolu žádnou písemnou smlouvu vzhledem k dlouholetým přátelským stykům sepisovat nebudou, dále že Josef Dvořák nepožaduje na Václavu Jodasovi žádné smluvní úroky a konečně, že Václav Jodas půjčenou částku vrátí až poté, co bude moci.

Od poskytnutí půjčky uplynulo 18 měsíců. Václav Jodas půjčené peníze nevracel. Proto mu Josef Dvořák připomenul jeho dluh s tím, že by půjčené peníze již potřeboval. Václav Jodas se omlouval, že půjčenou částku zatím nemá k dispozici.

Poté, co od poskytnutí půjčky uběhly již dva roky a Václav Jodas přes další dvě upomínky půjčku nevracel, rozhodl se Josef Dvořák poradit se se svým právníkem, jak by měl ve věci dále postupovat.

1) Proveďte právní rozbor případu a nastiňte Josefu Dvořákovi možnost jeho dalšího postupu: právní rozbor doložte příslušnými ustanoveními zákona.

2) Pokud byste doporučili Josefu Dvořákovi postupovat dále prostřednictvím soudu, sepište nástin příslušného podání s důrazem na obsah žalobního petitu.

3) Uveďte, který soud je věcně a místně k projednání tohoto podání příslušný, vždy s přesnou citací ustanovení zákona.

I. - řešení

Ad 1) Ustanovení § 564 ObčZ za situace, kdy se sám dlužník nemá k plnění, umožňuje věřiteli podat u soudu žalobu, ve které se může dožadovat, aby dobu plnění dluhu /splatnost dluhu/ určil soud s přihlédnutím k dobrým mravům. Žaloba tohoto druhu není ani žalobou na plnění /§ 80 písm. b OSŘ/ ani určovací žalobou /§ 80 písm. c OSŘ/. Soud v rozsudku stanoví dobu splatnosti dluhu podle okolností konkrétního případu s přihlédnutím zejména k možnostem dlužníka a jeho solventnosti, k naléhavosti potřeb věřitele atd. tak, aby stanovení splatnosti dluhu bylo v souladu s dobrými mravy. V rozsudku se soud omezí toliko na určení splatnosti dluhu, aniž by zároveň žalovanému - dlužníkovi uložil povinnost dluh splnit. Teprve na základě právní moci tohoto rozsudku o stanovení splatností dlužníkova dluhu může věřitel podat žalobu, ve které se bude dožadovat, aby dlužníkovi, který i po takto stanovené splatnosti dluhu nadále neplní, byla uložena povinnost dluh uhradit /§ 80 písm. b OSŘ/ a v případě potřeby navrhnout a vést výkon tohoto rozsudku.

Ad 2)

Okresnímu soudu v Jičíně

Žalobce: Josef Dvořák, Husova ul., č. p. 12, Jičín
Žalovaný: Václav Jodas, Husova ul., č. p. 10, Jičín

žaloba o stanovení splatnosti dluhu
Dvojmo

I.

Dne 28. 3. 2002 jsem půjčil žalovanému peněžitou částku 20.000,- Kč. Protože jsme staří přátelé, žádnou listinu o uzavření půjčky jsme nesepsali. Součástí uzavřené smlouvy o

půjčce bylo zároveň ujednání, že na žalovaném nebudu požadovat smluvní úroky, a dále že žalovaný mně celou půjčku vrátí až bude moci.

II.

Od uplynutí půjčky uběhly dva roky mně - vzdor dvěma mým upomínkám - peníze stále nevrací.

Důkaz: výslech účastníků.

Za této situace se obracím na soud se žádostí, aby určil dobu splatnosti dluhu žalovaného podle § 564 ObčZ. Mám za to, že bude v souladu s dobrými mravy, jestliže soud rozhodne, že dluh žalovaného se stane splatným 30. den po právní moci rozsudku.

III.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem navrhuji, aby soud vydal na základě této žaloby

rozsudek:

Dluh žalovaného vůči žalobci ve výši 20.000,- Kč je splatný 30. den po právní moci tohoto rozsudku.

Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady tohoto řízení do tří dnů po právní moci tohoto rozsudku.

V Jičíně, dne 22. 5. 2002

Josef Dvořák

Ad 3) Věcně příslušný k projednání žaloby podle § 564 ObčZ je okresní soud podle § 9 odst. 1 OSŘ. Místně příslušným k projednání žaloby podle § 564 ObčZ je obecný soud žalovaného, tj. soud, v jehož obvodu má fyzická osoba bydliště (§ 84, 85 odst. 1 OSŘ)

II.

Martina Kopřivová a Pavel Kopřiva jsou manžely od r. 1985, Bydlí v Kolíně. Když se jim v r. 1990 narodila dcera Kateřina, bylo to již jejich páté dítě. Sociální úroveň rodiny byla nevalná. Martina vážně onemocněla. Pavel měl práci ve vzdálenějším městě, takže tu nebyl nikdo, kdo by o malé děti, zejména nejmladší Kateřinu, pečoval. Kopřivoví se rozhodli, že Kateřinu svěří do péče Heleny Málkové, tj. Pavlovy tety, která žije v Ústí nad Orlicí.

1) Je možné svěření Kateřiny do péče Heleny Málkové posoudit podle ustanovení § 45 odst. 1 zákona o rodině? Bude-li odpověď kladná, uveďte, jaké formy náhradní rodinné péče znáte.

Bude-li odpověď záporná, zdůvodněte a uveďte, podle jakého jiného ustanovení zákona o rodině lze takový úkon posoudit.

Kateřina se již domů k rodičům nevrátila a žila u své pratety až do svých 12 let. Tehdy se Helena Málková rozhodla, že Kateřinu osvojí.

2) Uveďte, které z osob, které z příběhu znáte, musejí dát k osvojení souhlas, popřípadě za jakých předpokladů by se jejich souhlas nevyžadoval. Citujte příslušná ustanovení. Zvláště se zmiňte, zda je třeba souhlasu i Kateřiny. Odpověď odůvodněte.

3) Uveďte, který soud bude v řízení o osvojení věcně a místně příslušný (citujte příslušná ustanovení). Dále uveďte, zda je osvojované dítě účastníkem řízení o osvojení i v případě, že by nebylo třeba jeho souhlasu (citujte příslušná ustanovení zákona).

II. řešení

Ad 1)
a) NE.

b) pro ty, kdo odpověděli ANO:
Svěření podle § 45 odst. 1 ZR, pěstounství, poručenství. Osvojení pouze s výhradami.
(Bylo-li uvedeno také opatrovnictví, resp. ústavní výchova, jde o chybu.)

c) pro ty, kdo odpověděli NE:
Svěří-li rodiče své dítě do péče třetí osoby, ať příbuzné (např. babičky) nebo nepříbuzné, jde z jejich strany o výkon rodičovské zodpovědnosti v části péče o dítě, výchova (rodiče mohou svěřit dítě zásadně komukoli s tím, že svěření je nezbavuje odpovědnosti za dítě).

Ad 2)
1. Rodiče jako zákonní zástupci (§ 67 odst. 1 věta první ZR) – souhlas by se nevyžadoval, pakliže by rodičům bylo možné prokázat nedostatek zájmu (šestiměsíčního) § 68 odst. 1 a) ZR.

(Odpověď zmiňující nepotřebnost souhlasu při tzv. blanketovém souhlasu je chybná. Naprosto chybná je pak odpověď zmiňující dvouměsíční nezájem - jde o výjimečné řešení situace právě narozeného dítěte.)

2. Dítě – ledaže by tím byl zmařen účel osvojení (§ 67 odst. 1 věta druhá ZR). Zmaření účelu osvojení ale není skutečností, která by z hlediska úmluvy o právech dítěte a úmluvy o osvojení měla vyjádření stanoviska dítěte bránit (jde o předpisy, které mají před zákonem o rodině přednost). Takto je relevantní pouze skutečnost, zda dítě je či není schopno svůj názor vyjádřit. Kateřina nejspíš schopna byla.

Ad 3) Okresní soud (§ 9 odst. 1 o.s.ř.).
Příslušný je soud, kde má Kateřina bydliště podle rozhodnutí svých rodičů jako zákonných zástupců: Ústí n. Orl. [§ 88 písm. c) o.s.ř.].
Dítě je účastníkem řízení o osvojení vždy (§ 181 o.s.ř.).

III.

Ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích byla podána žaloba Karla Nováka na Jana Starého o ochranu osobnosti a věci byla přidělena spisová značka 3 C 75/2002.

K projednání a rozhodnutí věci je povolána soudkyně Jana Malá. Žalovaný se domnívá, že soudkyně je z projednání a rozhodnutí věci vyloučena pro podjatost, protože její syn je spolužákem a kamarádem dcery žalobce na gymnáziu v Českých Budějovicích.

Proveďte právní rozbor případu a

1) Zformulujte podání žalovaného, kterým by se domáhal vyloučení soudkyně Malé z projednání a rozhodnutí věci.

2) Uveďte, který soud a v jakém obsazení bude o vyloučení soudkyně rozhodovat.

3) Posuďte, zda je podání žalovaného důvodné a svůj závěr odůvodněte.

III. - řešení

Ad 1) Krajskému soudu v Českých Budějovicích
ke sp. zn. 3 C 75/2002 - na ochranu osobnosti

Žalobce: Karel Novák
Žalovaný: Jan Starý

námitka podjatosti:

v zákonné lhůtě podávám ve shora uvedené věci námitku podjatosti soudkyně Jany Malé. Syn soudkyně Jany Malé je spolužákem a kamarádem dcery žalobce, což je důvod k pochybnostem o její nepodjatosti. Soudkyně Jana Malá by proto měla být z projednání a rozhodování předmětné věci vyloučena.
Důkazy: sdělení gymnázia v Českých Budějovicích (adresa)
výslechem svědků (obou dětí, adresy bydliště)

V Českých Budějovicích 15. května 2002

Jan Starý

Ad 2) Vrchní soud v Praze v senátě

Ad 3)
Alternativa 1:
Námitka podjatosti není v tomto případě důvodná, neboť uvedené skutečnosti nemohou samy o sobě způsobit podjatost soudkyně Jany Malé, která osobně žádný vztah k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům nemá.

Alternativa 2:
Námitka podjatosti je důvodná, neboť z navržených důkazů může soud zjistit, že soudkyně Jana Malá je v důsledku kamarádského vztahu svého syna s dcerou žalobce sama v osobním vztahu se žalobcem.

PŘÍKLAD I. ZADÁNÍ

Manželé Pavel Novák a Jiřina Nováková z Prahy 4, Kolomazníkova 5 si v lednu 2001 společně zakoupili rekreační chalupu čp. 20 se stodolou v obci Stonařov, okres Strakonice. Zakrátko zjistili, že část střechy stodoly je ve špatném stavu, a proto se rozhodli ji opravit. Za tím účelem se dohodli o opravě střechy s pokrývačem J.F.

Po odkrytí části střechy J.F. manželům Novákovým sdělil, že stav celé střechy je havarijní, a proto navrhl kompletní výměnu střešní krytiny. Manželé Novákovi souhlasili. Poté, kdy s občanem J.F. podepsali smlouvu podle občanského zákoníku, ve které se zavázal, že opravu celé střechy provede do 31.8.2001, se tento na stavbě již neobjevil.

Když ho manželé Novákovi urgovali, bránil se J.F. tím, že zakázek má příliš mnoho, a proto je nemůže všechny včas vyřídit.

Dne 28.9.2001 přišla vichřice, která střechu stodoly i s krovy zničila. Stodola nebyla pojištěna.

Přizvaný znalec škodu odhadl na 250 000,- Kč. Jako její příčinu označil silný vítr, který se odkrytou částí střechy dostal pod střešní konstrukci, kterou nadzvedl a posléze zničil.

Otázky:

1. Proveďte právní rozbor případu. Podle kterých zákonných ustanovení budete případ posuzovat. Jaký další právní postup lze manželům Novákovým doporučit.

2. Sepište jako právní zástupci manželů Novákových nástin příslušné žaloby, kterou se budou domáhat soudní ochrany svých práv. V žalobě věnujte hlavní pozornost žalobnímu návrhu (petitu), jakož i správnému určení věcné a místní příslušnosti soudu, který by mělo této žalobě jednat a rozhodnout.

3. Posuďte, zda mimosoudní vyjádření znalce je v řízení pro soud závazné. Jak bude soud postupovat, jestliže žalovaný uvedené znalecké závěry v řízení zpochybní.

PŘÍKLAD I. ŘEŠENÍ

Ad 1) A. Mezi smluvními stranami byla uzavřena smlouva o dílo podle § 631 an. OZ. Termín ukončení díla byl sjednán na 31.8.2001. Protože tento termín zhotovitel díla J.F. nesplnil, ocitl se v prodlení. Proto se budou aplikovat ustanovení § 517 občanského zákoníku (prodlení dlužníka). Podle § 517 odst. 3 jde-li o prodlení s plněním věci, dlužník odpovídá za poškození nebo zničení věci, ledaže by k této škodě došlo i jinak. Proto, pokud vichřice zničila střechu po sjednaném datu splnění, a příčinou zničení bylo, že žalovaný střechu rozkryl a včas j i neopravil, odpovídá za škodu (jde o **objektivní** odpovědnost žalovaného).

Manželé Novákovi mají možnost poskytnout žalovanému dodatečnou přiměřenou lhůtu ke splnění. Kdyby žalovaný nesplnil ani v této lhůtě, mají možnost od smlouvy odstoupit (§ 517 OZ odst. 1).

Manželům Novákovým lze doporučit, aby pokrývače J.F. vyzvali mimosoudně k uhrazení škody. Pokud J.F. odmítne škodu uhradit, lze manželům Novákovým doporučit soudní vymáhání náhrady škody.

B. Za správné (i když z pohledu strany žalující méně přiléhavé) lze považovat řešení, které spatřovalo v nedodržení sjednaného termínu porušení právní povinnosti žalovaného (§ 633 OZ). Žaloba o náhradu škody je pak opřena o ustanovení § 420 OZ. Nelze přehlédnout, že v tomto případě jde o **subjektivní** odpovědnost žalovaného, který má možnost prokázat, že škodu nezavinil (§ 420 odst. 3 OZ).

Ad 2) Nástin žaloby

Okresnímu soudu
ve Strakonicích

Žalobci: Pavel Novák a Jiřina Nováková Praha 4, Kolomazníkova 5,
právně zastoupeni JUDr. 1. Novákem, advokátem, AK se sídlem Praha 4, 1. listopadu 2.

Žalovaný: J.F., bytem…….

Dvojmo

Příloha: plná moc

o náhradu škody

I. Žalobci jsou vlastníky rekreační chalupy čp. 20 v obci Stonařov, okres Strakonice. Za účelem opravy střechy uzavřeli dne…....smlouvu o opravě střechy se žalovaným J.F., bytem…….. Podle této smlouvy měla být oprava střechy ukončena do 31.8.2001.

Důkaz: List vlastnictví
Smlouva o dílo ze dne.....
Výslech účastníků

II. Žalovaný střechu ve sjednaném termínu neopravil. Dne 28.9.2001 vichřice zničila střechu stodoly i s krovy. Znalec přizvaný na žádost žalobce označil za příčinu škody silný vítr, který se žalovaným odkrytou částí střechy dostal pod střešní konstrukci, kterou nadzvedl a zničil. Výši škody znalec odhadl na 250.000,- Kč.

Důkaz: posudek znalce Ing. I.K. ze dne……..
Výslech účastníků

III. Protože žalovaný na dopis žalobce, kterým jej vyzval, aby škodu uhradil do X.X.2001 nereagoval, navrhuje žalobce, aby soud vydal tento:

rozsudek

Žalovaný J .F. bytem …….. je povinen zaplatit žalobcům částku 250.000,- Kč spolu s úroky z prodlení počítanými ode dne X.X. 2001 do zaplacení (poznámka: výše úroků z prodlení se určí dvojnásobkem diskontní sazby platné k prvnímu dne prodlení podle vI. nař. č. 142/1994 Sb.), dále je žalovaný povinen nahradit žalobcům náklady řízení, vše do 3 dnů od právní moci rozsudku.

V Praze dne……..

Pavel Novák
Jiřina Nováková

Ad 3) Uzná-li žalovaný před soudem závěry znalce, nemusí soud další dokazování provádět. Pokud žalovaný znalecké závěry v řízení zpochybní, soud usnesením může ustanovit podle § 127 o.s.ř. znalce jiného.

PŘÍKLAD II. ZADÁNÍ

Soudem byla otci nezletilého Karla Procházky (17 let) stanovena povinnost plnit výživné ve výši 1.500 Kč měsíčně, a to do každého 5. dne v měsíci. Dále bylo určeno, že nezletilý má u otce pobývat po 2 víkendy v měsíci. Dne 1. 12. 2001 při svém pobytu v otcově bytě se nezletilý pokusil sestrojit tzv. petardu. Domácky vyrobená výbušnina se samovolně vznítila a následující požár způsobil na bytovém zařízení, jehož vlastníkem byl otec, škodu ve výši 15.000 Kč. Otec přestal 5.1.2002 poskytovat nezletilému výživné s tím, že po následujících 10 měsíců výživné plnit nebude a peníze si ponechá na uhrazení škody, kterou mu nezletilý způsobil.

Otázky:

1. Odpovídá v uvedeném případě nezletilý za způsobenou škodu? Zdůvodněte svůj názor citací příslušných zákonných ustanovení.

2. Může otec nezletilého v tomto případě přestat plnit výživné? Citujte příslušná zákonná ustanovení.

3. Promlčuje se plnění náhrady škody otci vůči nezletilému a za jakých podmínek? Citujte příslušná zákonná ustanovení.

PŘÍKLAD II. ŘEŠENÍ

Ad 1) Jsou-li splněny předpoklady stanovené § 422 OZ, nezletilý za způsobenou škodu odpovídá. V uvedeném případě bude záležet na tom, zda sedmnáctiletý K.P. byl schopen ovládnout své jednání a posoudit jeho následky. Podle konkrétních okolností by mohlo event. dojít ke spoluzavinění otce nezletilého (§ 441 OZ).

Ad 2) Otec nezletilého nemůže přestat plnit výživné. Započtení proti pohledávkám na výživné pro nezletilého nepřipouští § 97 odst. 3 ZR.

Ad 3) Mezi nezletilým a jeho otcem nepočne běžet promlčení pohledávky vzniklé způsobením škody (§ **114** OZ). Promlčení doby uvedené v § 106 OZ však počne běžet dnem následujícím po dni, kterým nezletilý K.P. nabyl zletilosti.

PŘÍKLAD III. ZADÁNÍ

Pan Novák, bytem v Mělníku, Levá 8, chce požádat soud, aby mu ustanovil advokáta. Chce totiž žalovat svého zaměstnavatele, Mrazírny, a.s. se sídlem v Praze 7, o náhradu škody z pracovního úrazu, nemá však sám dost právnických znalostí a na zaplacení advokáta nemá prostředky. Odvolává se přitom na to, že je v takovém řízení osvobozen od soudního poplatku.

/Text § 11 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zní:
„Od poplatku se osvobozují: e) navrhovatel v řízení o náhradu škody z pracovního úrazu a nemoci z povolání.“/

Otázky:

Proveďte právní rozbor a odpovězte:
1) Má pan Novák nárok na ustanovení bezplatného zástupce - advokáta? Svou odpověď odůvodněte s poukazem na ustanovení zákona

2) Napište, jaké znáte druhy osvobození od soudních poplatků a jaký je mezi nimi rozdíl.

3) Sepište za pana Nováka žádost příslušnému soudu o ustanovení zástupce - advokáta.

PŘÍKLAD III. ŘEŠENÍ

Ad 1) Účastník má právo na ustanovení zástupce soudem, jestliže splňuje podmínky stanovené v § 30 odst. 1 OSŘ. Za podmínek § 30 odst. 2 může být tímto zástupcem ustanoven advokát. Základní podmínkou je, že účastník splňuje předpoklady, aby mohl být soudem osvobozen od soudních poplatků, přičemž se zde výslovně odkazuje na § 138 OSŘ. Ustanovení § 138 vyžaduje individuální posouzení poměrů žadatele. Jestliže se tedy pan Novák odvolává na to, že je ze zákona osvobozen od soudního poplatku, pak to samo nestačí. Pan Novák by musel uvést a nabídnout důkazy o tom, že jeho osobní a majetkové poměry ustanovení, zástupce odůvodňují.

Ad 2) Osvobození věcné (upravuje § 11 odst. 1 zák. č 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů). Toto osvobození znamená, že řízení není vůbec zpoplatněno. Osvobození osobní (upravuje § 11 odst. 2 zákona o soudních poplatcích). Toto osvobození znamená, že osvobozeny jsou osoby tam uvedené, avšak řízení osvobozeno není. To má za následek, že poplatek, který osoba osvobozená nezaplatila, zaplatí podle výsledku řízeni její odpůrce. Osvobození individuální na žádost podle § 138 OSŘ *(z rozhodnutí soudu).*

Ad 3) Žádost musí mít obecné náležitosti každého podání (§ 42 odst. 4 OSŘ)

Obvodnímu soudu pro Prahu 7

Navrhovatel: F. Novák, Mělník, Levá 8

I. Navrhovatel je od…….zaměstnán jako…….. u společnosti Mrazírny, a.s., adresa……
Stručný popis pracovního úrazu a jeho následků. Popis dosavadního jednání se zaměstnavatelem. Zaměstnavatel odmítá odpovědnost s tím, že si navrhovatel zavinil úraz sám. Navrhovatel je přesvědčen o opaku a chce náhradu škody vymáhat soudní cestou. Potřeboval by, aby jej někdo odborně zastupoval, na zaplacení advokáta však nemá peníze.

II. Vylíčení majetkových a osobních poměrů. Např.: navrhovatel je odkázán na nemocenskou ve výši…….., manželka je invalidní důchodkyně, mají dvě děti školního věku. Navrhovatel nemá žádný majetek.
Navrhovatel žádá, aby mu soud ustanovil zástupce (advokáta) pro řízení ve věci náhrady škody z pracovního úrazu proti společnosti Mrazírny, a.s.

Přílohy: a) lékařská dokumentace pracovního úrazu
b) potvrzení zaměstnavatele o dávkách nem. pojištění

Datum

Podpis

PŘÍKLAD I. ZADÁNÍ

Manželé Jan Petrklíč, r.č. 001 a Jana Petrklíčová, r.č. 002, oba bytem shodně: Praha 10, Tulipánová 11, chtějí ze zdravotních důvodů prodat svoji rekreační chatu ev. č. 7 s pozemkem č. parc. 12/1, zastavěná plocha o výměře 49 m^2 a zahradou č. parc. 12/2 o výměře 333 m^2, vše kat. úz. Husinec.Toto katastrální území, spadá pod Katastrální úřad Prachatice. Chatu i pozemky chtějí zakoupit manželé Jan Karafiát, r.č. 003 a Jana Karafiátová. r.č. 004, oba bytem shodně Prachatice, Věžní ulice č.p. 1. Kupní cena činí 460.000,-Kč. Pan Karafiát ji zaplatí celou z výhry na stírací los, který si koupil ze své právě vyplacené mzdy. Je zaměstnán jako školník na zdejším gymnáziu.

Otázky:

1) Bude chata s pozemky ve společném jmění manželů Karafiátových? Odůvodněte.

2) Sepište kupní smlouvu na shora uvedené nemovitosti.

3) Platí v našem právním rádu zásada superficies solo cedit? Odůvodněte.

PŘÍKLAD I. ŘEŠENÍ

Ad 1) ANO. Je to příjem v době trvání manželství a existence SJM, pozitivní vymezení v § 143 odst.1 písmo a).

Ad 2) Kupní smlouva

Převodci: manželé Jan Petrklíč, r.č. 001 a Jana Petrklíčová, r.č. 002, oba bytem shodně Praha 10, Tulipánová 11, dále jen převodce

a

nabyvatelé: manželé Jan Karafiát, r.č. 003 a Jana Karafiátová,r.č. 004, oba bytem shodně Prachatice, Věžní ulice č.1, dále jen nabyvatelé

se dohodli y souladu s ustanovením § 588 a násl. Zákona č.40/1964 Sb., občanského zákoníku, v platném znění, na této

kupní smlouvě

Článek I.

Převodci prohlašují, že ve společném jmění manželů vlastní tyto nemovitosti: rekreační chatu ev .č. 7 s pozemkem č.parc.12/1, zastavěná plocha o výměře 49 m^2 a zahradu č. parc. 12/2 o výměře 333 m^2,vše kat. úz. Husinec,obec Prachatice. Jsou zapsány na LV č.....

Článek II.

Převodci a nabyvatelé se dohodli na kupní ceně shora uvedených nemovitostí, která činí 460.000,- Kč, slovy:čtyřistašedesáttisíc. Kupní cena bude zaplacena v hotovosti k rukám převodců do 3 dnů po obdržení této kupní Smlouvy opatřené doložkou o povolení vkladu do katastru nemovitostí (plnění kupní ceny bylo možné zvolit i jinak).

Článek III.

Nabyvatelé prohlašují, že si shora uvedené nemovitosti prohlédli a nemají k nim výhrad. Převodci prohlašují, že na těchto nemovitostech neváznou žádná práva třetích osob, jako zejména věcné břemeno, zástavní právo.

Článek IV.

Na základě této kupní smlouvy provede Katastrální úřad v Prachaticích na LV č. ……. pro kat. úz.Husinec v části A LV tuto změnu:

SJM Jan Karafiát, r.č. 003, Jana Karafiátová, r.č. 004, Prachatice ,Věžní ul. 1

V ostatních částech LV beze změny, vyjma zapsání nabývacího titulu.

Článek V.

Tato smlouva se vyhotovuje v 7 stejnopisech.

Článek VI.

Tato smlouva nabývá účinnosti okamžikem jejího podpisu smluvními stranami.

Článek VII.

Převodci i nabyvatelé prohlašují, že si smlouvu přečetli, jejímu obsahu rozumějí a nemají k němu výhrad.

V……..dne…….měsíce…….....roku...……

……..
podpisy převodců a nabyvatelů

Ad 3) V našem právním řádu neplatí,viz § 120 odst. 2 OZ

PŘÍKLAD II. ZADÁNÍ

V řízení o dědictví po Z.Z., bytem v Praze 5, Na výšině 3, zemř. 6.2.2002, vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 5 pod sp. zn. 13 D 129/2002, byla rozhodnutím z 15.6.2002 určena obvyklá cena zanechaného majetku částkou 3.000.000,- Kč a výše dluhů 1.600.000,- Kč, odpovídajících pohledávkám věřitelů zařazených se souhlasem dědiců do soupisu aktiv a pasiv, a to věřitele Z.N., bytem v Praze 2, Žitná 15, splatná 12.12.2001 ve výši 900.000,- Kč a věřitele P.R., bytem ve Slaném, náměstí 18, splatná 15.3.2000 ve výši 700.000,- Kč. Rozhodnutím z 15.6.2002 bylo potvrzeno nabytí dědictví K.P., bytem v Kolíně, Udolní 2, k majetku ve výši 2.375.000,- Kč a S.Z., bytem v Plzni, Soudní 10 k majetku ve výši 1.425.000,- Kč.

Otázky:

1) Formulujte petity žalob věřitelů proti dědicům:

2. Odpovídají dědici za dluhy dědictví tížící rukou společnou a nerozdílnou?

3). Jaký vliv má zařazení pohledávky věřitele se souhlasem dědiců do soupisu aktiv a pasiv dědictví podle § 175m o.s.ř. na běh promlčecí lhůty?

PŘÍKLAD II. ŘEŠENÍ

Ad 1) Z N.: Žalovaný K.P. je povinen zaplatit žalobci částku 562.500,- Kč s přísl. atd.

Žalovaný S.Z. je povinen zaplatit žalobci částku 337.500,- Kč s přísl. atd.

P.R.: Žalovaný K.P. je povinen zaplatit žalobci částku 437.500,- Kč s přísl. atd.

Žalovaný S.Z. je povinen zaplatit žalobci částku 262.500,- Kč s přísl. atd.

Ad 2) NE.

Ad 3) ŽÁDNÝ.

PŘÍKLAD III. ZADÁNÍ

Okresní soud v Nymburce zahájil usnesením ze dne 10. září 2001, č.j. Nc 12/01 - 3. řízení o zbavení způsobilosti pana Jana K. k právním úkonům. Soud při tom vycházel z podnětu praktického lékaře pana Jana K., podle kterého je žádoucí, aby soud pan Jana K. zbavil způsobilosti k právním úkonům, neboť je již delší dobu zcela dezorientován v prostoru i čase, jeho myšlení postrádá schopnost logické úvahy a trpí chorobnými představami a je tak nebezpečí, že svým jednáním způsobí újmu sobě nebo třetím osobám, neboť nemá příbuzné, kteří by mohli jeho záležitosti spravovat. Praktický lékař pana Jana K. ve svém podnětu dále uvádí, že vzhledem k věku pana Jana K. není pravděpodobné, že by se jeho duševní stav zlepšil.

Otázky:

1) Vyhotovte návrh rozhodnutí, kterým soud ustanoví znalce pro zjištění zdravotního stavu Jana K. s důrazem na zadání otázek znalci: uveďte ustanoveni zákona, kterým se v tomto případě řeší příslušnost soudu.

2) Je použití tohoto důkazního prostředku pro rozhodnutí soudu obligatorní?

3) Jaké nároky má znalec za podání znaleckého posudku a vůči komu je uplatňuje?

PŘÍKLAD III. ŘEŠENÍ

č.j.

U s n e s e n í

Okresní soud v Nymburce rozhodl ve věci zbavení způsobilosti k právním úkonům takto:

I. Soud ustanovuje ve shora uvedené věci MUDr. Jana Horáka, bytem..... znalcem z oboru lékařství – psychiatrie.

Znalci se ukládá, aby podal znalecký posudek doručení(m?) tohoto rozhodnutí ústně při jednání, ke kterému bude předvolán. Úkolem znalce je vyšetřit zdravotní stav pana Jana K. a vyslovit svůj závěr k otázce, zda Jan K. trpí duševní poruchou, jaká je její intenzita a zda je tato porucha přechodného rázu nebo nikoliv přechodného rázu.

II. Soud ukládá Janu K., aby se podrobil vyšetření znalcem MUDr. Janem Horákem v termínu stanoveném znalcem a dostavil se k jeho provedení v termínu určeném znalcem.

O d ů v o d n ě n í

Z podnětu praktického lékaře MUDr. XY zahájil soud svým usnesením čj. ..... ze dne .... řízení o zbavení způsobilosti Jana K. k právním úkonům. V souladu s § 187 odst. 3 OSŘ ustanovuje soud znalce k posouzení zdravotního stavu osoby, o jejíž způsobilost se jedná.

Poučení:
Účastník má právo vyjádřit se k osobě znalce do 10 dnů od doručení tohoto usnesení. Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

Příslušnost soudu se řídí §§ 9 odst. 1 a § 88 písm. d)

2) Ano.

3) Znalec má právo na náhradu hotových výdajů a na odměnu (znalečné). Tuto nároky uplatňuje vůči soudu.

KLP 2002/2003 C

I.

Pan Skalička vlastní videorekorder zn. ETA v.č. 20301, který přenechal na dočasnou dobu k užívaní svému synovci k použití při oslavě jeho narozenin, Oslava se konala u jeho snoubenky. Synovec video nakonec panu Skaličkovi nevrátil a ponechal ho u snoubenky.

1) Proveďte právní rozbor případu a uveďte, na základě kterých zákonných ustanovení se může pan Skalička domoci svého práva.

2) Koho bude pan Skalička žalovat? Sepište petit příslušné žaloby.

3) Který soud bude k projednaní věci věcně a místně příslušný? Citujte příslušná zákonná ustanoveni.

I. – řešení

Ad 1) Mezi p. Skaličkou a jeho synovcem byla uzavřena smlouva o výpůjčce podle § 659 an. OZ. Jednalo se o bezplatné (o úplatě se v zadání nemluví) přenechání individuálně určené věci k dočasnému užívání. Doba a účel užívání byly určeny oslavou narozenin synovce a tím byla určena i splatnost povinnosti vrátit věc, která nastala po oslavě (§ 662 odst. 1). P. Skalička se může domoci svého práva:

a) jednak podle § 126 odst. 1, žalobou reivindikační, tj. uplatněním svého absolutního práva vlastnického, které působí vůči každému, kdo věc zadržuje, bez zřetele na existenci nějakého smluvního vztahu;

b) jednak podle § 662 odst. 1 na základě obligační povinnosti vypůjčitele vrátit věc po uplynutí lhůty pro vrácení věci podle smlouvy o výpůjčce.

Ad 2)
a) Žalovat lze <u>snoubenku</u> synovce podle § 126 odst. 1, tj. osobu, která věc neprávem zadržuje, bez zřetele k tomu, zda jí lze, či nelze přičítat zavinění. Synovce nelze žalovat na vydání věci, protože věc nemá u sebe.
b) Dále lze žalovat <u>synovce</u> na vrácení věci (event. na náhradu škody) podle § 662 odst. 1 (§ 420) na základě obligační povinnosti ze smlouvy o výpůjčce (porušení povinnosti ze smlouvy).
a) Žalovaná je povinna vydat videorekorder zn. ETA, v.č. 20301 žalobci
b) Žalovaný je povinen vrátit videorekorder zn. ETA, v.č.20301 žalobci do 3 dnů od právní moci rozsudku.
Žalovaná (ý) je dále povinna (povinen) zaplatit žalobci náklady řízení rovněž do tří dnů od právní moci rozsudku.

Ad 3) Věcně příslušný bude okresní soud - § 9 odst. 1 o.s.ř.
Místně příslušný bude obecný soud žalované (ho) tj.- okresní soud v jehož obvodu má fyzická osoba bydliště, resp. nemá-li, v jehož obvodu se zdržuje - § 84 a 85 odst. l o.s.ř.

II.

Petra Pavlíková a Martin Malina uzavřeli manželství (církevní formou v Kolíně). P. P. byla ke sňatku donucena pod pohrůžkou majetkové újmy, která by - popřípadě - mohla rodinu Pavlíkových postihnout. Obavy P. P. byly o to větší, že její otec byl velmi těžce nemocen a P. P. měla pět dosud nezletilých sourozenců. M. M. na jedné straně vyhrožoval, na druhé straně ujišťoval P. P. velkou láskou a sliboval pro společný život „hory-doly".
Brzy po svatbě se chování Martina zásadně změnilo. Od hrubých slovních výpadů (urážek) vůči Petře zakrátko přešel k bití, ba fyzickému týrání. Tak si vynucoval i pohlavní styk. Nějakou dobu po svatbě Petra otěhotněla.

Pro své přesvědčení nechtěla Petra volit rozvod, a nepřála si, aby Martin byl otcem dítěte, které se mělo narodit.

1) Analyzujte právní situaci uzavření manželství a navrhněte právní řešení závadného právního stavu. Uveďte zákonné podmínky (předpoklady) a formulujte petit případné žaloby.

2) V době, kdy rozsudek soudu týkající se manželství nabyl právní moci, nebylo dítě ještě na světě. Může v této situaci dojít k určení otcovství k dítěti souhlasným prohlášením Petry a cizího muže?

3) Narodí-li se dítě před tím, než soud ve věci týkající se manželství vynese rozsudek, bude to mít vliv na rozhodování soudu (hmotně právně i procesně)? Svůj názor zdůvodněte.

II. - řešení

Ad 1) Prohlášení o uzavření manželství bylo učiněno v důsledku bezprávné výhrůžky (§ 15a ZR). Takto uzavřené manželství může každý z manželů napadnout žalobou na neplatnost manželství (nejde o žalobu na určení, ale o žalobu ve věcech osobního stavu).

Podmínkou vyhovění žalobě je nejen prokázání existence bezprávné výhrůžky, a to takové, bez níž by k uzavření manželství nebylo došlo, ale také dodržení (hmotněprávní) lhůty jednoho roku ode dne, kdy se žalující manžel o rozhodné skutečnosti dozvěděl, tj. v tomto případě ode dne uzavření manželství.

Rozhodnutí soudu, kterým bylo žalobě vyhověno, tj. manželství bylo prohlášeno za neplatné, má zpětné účinky ke dni uzavření manželství.

Petit: Manželství P.P. a M.M., uzavřené dne ... před ... v Kolíne je neplatné /se
prohlašuje za neplatné.

Pozn.: Možná je rovněž žaloba na rozvod manželství.

Ad 2) Rozhodné je ustanovení § 51 odst. 1 ZR: Za otce dítěte je považován M. M. K určení otcovství k dítěti souhlasným prohlášením může dojít teprve tehdy, co bude úspěšně popřeno otcovství podle 1. domněnky (manžel matky) – jinak se neuplatní.

Ad 3) Dítě, které se manželům narodilo, ovlivní rozhodování soudu, jakož i procesní situaci jen v případě žaloby, resp. řízení o rozvod manželství (§ 24 a násl. ZR), nikoli na základě žaloby na prohlášení manželství za neplatné, protože ust. § 17 odst. 2 ZR lze použít až pro poměry, které nastaly po prohlášení manželství za neplatné.

III.

Proti manželům Aloisi a Blance Cicvárkovým, bytem Ústí nad Labem, Jarní 200, byl Okresním soudem v Liberci nařízen výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí. Podnětem k tomuto postupu byl návrh Dezidera Esterházyho, bytem Labská 55, Děčín, poukazující na nesplněnou povinnost uhradit 25.000,- Kč včetně příslušenství jako kupní cenu za zahradní malotraktor. Tato povinnost byla jmenovaným uložena rozhodnutím Okresního soudu v Liberci z 20. 5. 2001, jenž nabyl právní moci 9. 12. 2002, a nebyla splněna ani po další výzvě k zaplacení.

Při provádění výkonu rozhodnutí v bytě manželů Cicvárkových soudní vykonavatel dne 2. 3. 2003 za přítomnosti obou manželů zjistil, že se v bytě nacházejí následující věci:

5.000,- Kč v hotovosti, 200,- USD v hotovosti, stereo hi-fi souprava značky Sony v ceně 6.000,- Kč, elektrický šicí stroj zn. Toyota v ceně 8500 Kč a horské kolo značky Scott v ceně 15.000,- Kč.

(Pozn.: uvažujte s kursem 1 USD = 30,- Kč)

Odpovědi odůvodněte poukazem na příslušná ustanovení o. s. ř.

1) Uveďte, jak s jednotlivými výše uvedenými věcmi soudní vykonavatel naloží.

2) Jaký význam by pro postup vykonavatele měla skutečnost, že elektrický šicí stroj je paní B. C. užíván k výkonu její živnosti švadleny, což povinná prokazuje živnostenským listem a umístěním stroje v části bytu vyhrazené pro výrobu oděvů podle živnostenského oprávnění? Uveďte možnosti obrany povinné B. C. pro případ, že vykonavatel postupuje v její neprospěch.

3) Jaký význam by pro postup vykonavatele měla skutečnost, že uvedené horské kolo je v bytě přechodně umístěným majetkem zletilého syna povinných, I. C., bytem Huťařská 120, Kladno, přičemž ten je provádění výkonu rozhodnutí přítomen a tuto skutečnost vykonavateli ústně namítá? Sepište podání, jímž se I. C. může domoci svého práva pro případ, že vykonavatel postupuje v jeho neprospěch.

III. - řešení

Ad 1) Soud postupuje při výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí podle § 326 odst. 1 o. s. ř. tak, že soudní vykonavatel sepíše všechny uvedené věci, neboť jejich hodnota odpovídá výši vymáhaného nároku a náhradě nákladů výkonu rozhodnutí, a nejedná se o věci z výkonu rozhodnutí vyloučené.

S jednotlivými uvedenými věcmi soudní vykonavatel naloží následovně:

1) z 5.000,- Kč strhne 2.000,- Kč (po 1.000,- Kč pro každého povinného) podle § 322 odst. 2 písm. d) o. s. ř., s 3.000,- Kč naloží jako s výtěžkem prodeje (dle § 333 odst. I o. s. ř.);
2) s 200,- USD smění dle zvláštních předpisů na 6.000,- Kč, s nimiž naloží rovněž jako s výtěžkem prodeje (dle § 333 odst. 2 o. s. ř.);
3) ostatní movité věci označí a ponechá do provedení dražby na místě; zajištění neprovede, neboť je oprávněný nenavrhl.

Ad 2) Jedná se o věc povinné, která je z výkonu rozhodnutí vyloučena, neboť ji povinná nezbytně potřebuje k výkonu své podnikatelské činnosti - živnosti švadleny (§ 322 odst. 3 o. s. ř.), nejedná se o věc zastavenou k zajištění vymáhané pohledávky a je možno sepsat jiné movité věci nalezené v bytě povinné. Proto tato věc nebude soudním vykonavatelem sepsána.

V případě, že věc přesto zapsána bude, musí povinná podat návrh na zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. I písm. d) o. s. ř. Vzhledem k nebezpečí brzkého

provedení dražby přichází v úvahu i návrh na odložení výkonu rozhodnutí podle § 266 odst. 2 o. s. ř.

Ad 3) V tomto případě uplatňuje vlastnické právo k věci sepisované k výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí osoba odlišná od povinného, přičemž takové právo třetí osoby zásadně postižení věci výkonem rozhodnutí nepřipouští (§ 267 odst. I o. s. ř.).

Pouhé ústní upozornění však k prokázání tohoto práva nepostačuje, vlastnické právo je třeba uplatnit průkaznějším způsobem. Soudní vykonavatel by tedy na základě pouze ústního upozornění měl ohledně jízdního kola ve výkonu rozhodnutí dále pokračovat.

Jestliže soudní vykonavatel uvedenou věc přes námitky sepíše, musí se tato třetí osoba svého práva domáhat tzv. vylučovací (excindační) žalobou, čili návrhem na vyloučení věci z výkonu rozhodnutí, a to vůči oprávněnému.

Text žaloby (*narativní část* je příkladmá, posuzované části žaloby jsou **zvýrazněny**):

Okresnímu soudu v Liberci

Žalobce: I. Cicvárek, bytem Huťařská 120, Kladno
Žalovaný: Dezider Esterházy, bytem Labská 55, Děčín

o vyloučení věci z výkonu rozhodnutí

I.

Proti mým rodičům A. a B. C., bytem Jarní 200, Ústí nad Labem, byl zdejším soudem nařízen výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí. Při provádění výkonu rozhodnutí mimo jiné sepsal soudní vykonavatel horské kolo značky Scott výr. č. 1234567980 v ceně 15.000,- Kč, a to jako věc povinných nacházející se v jejich bytě, ačkoliv byl upozorněn, že se nejedná o majetek povinných, ale o věc ve vlastnictví třetí osoby.

II.

Uvedené horské kolo jsem zakoupil v prodejně Novák - Sport, Jízdní 15, Liberec, a to dne 15. srpna 2002. Vzhledem k délce záruční lhůty mám stále k dispozici záruční list. Mé vlastnické právo dále dokládá i skutečnost, že jsem si dne 10. října 2002 nechal na uvedeném horském kole provést v Cykloservisu v Kladně, Střední 50, úpravu zadní vidlice a výměnu obou plášťů.

Důkaz:

1) záruční list prodejny Novák - Sport, Liberec s příslušným výrobním číslem horského kola Scott;

2) účetní doklad o úpravě horského kola Scott vystavený Cykloservisem Kladno, Střední 50 z 10. října 2002 na jméno I. Cicvárek.

III.

Na základě výše uvedených skutečností navrhuji, aby soud vydal následující rozsudek:

Horské kolo Scott, *výr. č. 1234567890*, **je vyloučeno z výkonu rozhodnutí** vedeného ve prospěch D. E. vůči A. a B. C. u Okresního soudu v Liberci.

I. Cicvárek v. r.

V Kladně 7. března 2003

KLP 2002/2003 D

I.

Václav Neckář, bytem Humpolec, okres Pelhřimov, Pražská ul. 266, sdělil svému známému Františku Kameníkovi, televiznímu opraváři, bytem Benešov, Soukenická 456, že by chtěl prodat svůj starší televizor, stříbrné barvy, zn. Thompson, výr. č. 281 268 75 FX, že však nemá žádného vhodného kupce /podle odhadu, který mu připravil znalec z oboru použitých movitých věcí, má televizor hodnotu 3.000,- Kč/. František Kameník televizor od Václava Neckáře převzal s tím, že se mu do jednoho měsíce pokusí kupce obstarat, jinak že mu televizor vrátí. Po uplynutí měsíce však František Kameník televizor nevracel. Na dotaz Václavu Neckáři sdělil, že televizor mezitím přestal z nějakého důvodu fungovat, že však přesně neví z jakého, takže se jej nejdříve pokusí opravit. Za další měsíc František Kameník Václavu Neckářovi sdělil, že televizor je jako celek již dále nepoužitelný. Z toho důvodu televizor rozebral na jednotlivé díly. Protože se domníval, že Václav Neckář již za tohoto stavu nebude mít o jednotlivé díly zájem, daroval je různým třetím osobám.

Protože mezi nimi nedošlo k mimosoudní dohodě, podal Václav Neckář na Františka Kameníka žalobu o vydání televizoru a pro případ, že by tomuto jeho žalobnímu návrhu o vydání nebylo možno vyhovět, domáhal se, aby žalovanému bylo uloženo zaplatit za nevrácený televizor finanční náhradu ve výši 3.000,- Kč. Václav Neckář zároveň požádal v žalobě o úhradu nákladů řízení ve výši 150 Kč.

1) Proveďte hmotněprávní a procesněprávní rozbor případu; u hmotněprávníno rozboru citujte příslušná stanovení občanského zákoníku.

2) Vypracujte výrok /enunciát/ rozhodnutí.

3) Který soud je k rozhodnutí o této žalobě věcně a místně příslušný; citujte příslušná ustanovení občanského soudního řádu.

I. – řešení

Ad 1) a) Hmotněprávní rozbor

V dané věci podal žalobce proti žalovanému žalobu na vydání televizoru (§ 126 odst. 1 OZ) a pro případ, že žalovaný nebude moci televizor žalobci vydat, zaplatit žalobci peněžitou hodnotu televizoru (ocenění televizoru znělo na částku 3.000,- Kč).

Žalobce svěřil na základě příkazní smlouvy (§ 724n. OZ) žalovanému televizor. Žalovaný však žalobci v dohodnuté lhůtě televizor nejen nevrátil, nýbrž jej dokonce v rozporu se žalobcovým pokynem rozebral a jednotlivé díly prodal. Tím televizor přestal jako věc existovat. Protože jej žalovaný navíc nemá v době rozhodování soudu ve své moci, neměl soud důvod ve svém rozhodnutí uložit žalovanému povinnost televizor vydat. Pokud proto žalobce trval v žalobě na svém návrhu vydat televizor, bylo nutno tento jeho návrh zamítnout. Naproti tomu bylo třeba jako důvodnému vyhovět návrhu žalobce na zaplacení peněžité hodnoty televizoru, neboť na straně žalovaného byly naplněny všechny předpoklady vzniku jeho odpovědnosti za škodu způsobenou žalobci (§ 420 ve spojení s § 725 OZ). Podle § 443 OZ soud ve svém rozhodnutí při určení výše škody na věci, tj. v daném případě televizoru, vychází z ceny této věci v době poškození.

b) Procesněprávní rozbor

Šlo o žalobu, která obsahovala primární a eventuální žalobní návrh (petit). Žalobce se v žalobě domáhal, aby byl žalovaný uznán povinným vydat televizor (primární petit) a pro případ (in eventum), že žalovaný televizor nebude moci vydat, aby byl uznán povinným k náhradnímu peněžitému plnění (eventuální petit).

O eventuálním petitu soud rozhodne jen v případě, že primární petit byl zamítnut. Soud ve svém rozhodnutí nemůže zároveň vyhovět jak primárnímu, tak eventuálnímu petitu.

V dané věci nešlo o alternativní petit, tj. o případ, že by se žalobce v žalobě domáhal, aby byl žalovaný uznán povinným vydat televizor anebo podle své volby zaplatit žalobci peněžitou hodnotu televizoru.

Výrok o náhradě nákladů řízení bylo třeba opřít o § 142 odst. I OSŘ, neboť žalobce měl ve věci plný úspěch.

Ad 2)
Výrok (enunciát) rozhodnutí soudu měl znít:

1. Žaloba na vydání televizoru stříbrné barvy, zn. Thompson, výrobní číslo

28126875 FX se zamítá. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 3.000,- Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

2. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 150,- Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Ad 3) Věcně (§ 9 odst. 1 OSŘ) a místně (§ 84, § 85 odst. 1 OSŘ) příslušný k rozhodnutí o podané žalobě je Okresní soud v Benešově.

II.

U OS pro Prahu 2 je vedeno řízení o dědictví pod sp. zn. D 105/01 po zůstaviteli Pavlu Zelenkovi, bytem v Praze 2, Žitná 15, zemř. 16. 1. 2001. Zůstavitel zřídil po formální stránce platnou závěť z 18. 6. 2000, v níž povolal svými dědici rovným dílem syna Petra Zelenku, bytem v Kolíně, Pobřežní 6 a dceru Růženu Smetanovou, bytem v Pardubicích, Hradební 16. V téže listině zůstavitel vydědil svého syna Karla Zelenku, bytem v Ústí n. L., Lovosická 10 z důvodu, že mu jmenovaný syn v únoru až dubnu 1999, kdy byl zůstavitel pro vážné kardiovaskulární onemocnění upoután na lůžko, odmítl nezbytnou pomoc. Syn Petr a dcera Růžena mu přitom nemohli být nápomocni, protože se v té době zdržovali ve vzdálené cizině na neznámém místě a zůstavitel neměl s nimi spojení. Syn Karel Zelenka důvodnost vydědění popírá. Pokus vyřešit tuto spornou skutečnost se pro odpor pozůstalého syna Petra Zelenky nezdařil. Nezbylo proto než spornou skutečnost vyřešit incidenčním sporem.

Úkol:
1) Označení soudu, který je k žalobě příslušný:

Označení stran sporu (údaji převzatými ze zadání shora):
-žalující:
-žalovaná:

2) Stručné odůvodnění žaloby:

Žalobní petit:

3) Podíly jednotlivých dědiců, které nabudou děděním, jestliže dědictví neodmítli a jejich dědění nestojí v cestě žádná překážka, <u>jestliže v soudním řízení vyšla najevo neopodstatněnost vydědění</u>. Podíly dědiců je nutno vyjádřit zlomky se společným jmenovatelem!

II. - řešení

Ad 1)

Příslušný je Obvodní soud pro Prahu 2

Označení stran:

Žalující: Karel Zelenka, bytem v Ústí n. L., Lovosická 10
Žalovaný: Petr Zelenka, bytem v Kolíně, Pobřežní 6
Růžena Smetanová, bytem v Pardubicích, Hradební 16

Ad 2)
Odůvodnění:

např.: V kritické době byl žalobce hospitalizován na chirurgickém oddělení nemocnice v Ústí n. L.; důkaz: potvrzení o léčbě.

např. Žalobce nabídl zůstaviteli odvoz do svého bytu v Ústí n. L. sanitním vozem, kde by se o něho spolu se svou manželkou mohl postarat; zůstavitel toto řešení odmítl a dohodl si výpomoc od svého bratra, který bydlel v jeho sousedství.

Žalobní petit:
Ustanovení závěti o vydědění žalobce je neplatné.

Ad 3) Karel Zelenka 2/12, Petr Zelenka 5/12, Růžena Smetanová 5/12

III.

Antonín Mrázek podal žalobu na zaplacení částky 15.000,-Kč proti Petru Chladilovi dne 15. 1. 2003. V žalobě uvedl, že Petr Chladil mu dluží tuto částku, protože mu ji půjčil v r. 1997 s tím, že mu ji žalovaný uhradí do konce r. 1999. K její úhradě však nedošlo přes četné upomínky žalobcovy, na něž žalovaný odpovídal žádostmi, aby mu žalobce posečkal. Soud nařídil jednání na den 20. 2. 2003. Žalovanému byla obsílka k tomuto jednání s poučením o následcích nedostavení doručena dne 9. 2. 2003. Žalovaný se k soudu bez omluvy nedostavil a žalobce navrhl, aby byl vydán rozsudek pro zmeškání. Soud tomuto návrhu vyhověl a odsoudil žalovaného k zaplacení 15.000,- Kč žalobci. Žalovaný proti tomuto rozsudku podal odvolání ve lhůtě 15 dnů od doručení. Současně požádal, aby soud rozsudek pro zmeškání zrušil, protože se k soudu nemohl dostavit pro náhlou nevolnost (která však není potvrzena lékařem). V odvolání uvedl, že uplatňuje námitku promlčení.

1) Postupoval soud správně, když věc rozhodl rozsudkem pro zmeškání?

2) Je důvodný návrh na zrušení tohoto rozsudku?

3) Je důvodné odvolání? Zdůvodněte názor, který zastáváte.

III. - řešení

Ad 1) Soud postupoval správně, když vydal rozsudek pro zmeškání podle § 153b o.s.ř., neboť všechny předpoklady pro jeho vydání jsou splněny (platné doručení nejméně 10 dnů před jednáním, poučení o následcích nedostavení se, nedostavení se není omluveno, návrh protistrany, nejde o věc podle § 153b odst. 3).

Poznámka: V zadání bylo předpokládáno platné doručení, tj. doručení do vlastních rukou. Pokud ojediněle byla tato náležitost výslovně požadována a správnost postupu soudu byla z tohoto důvodu zpochybňována, nebylo to považováno za chybu.

Ad 2) Nejde o omluvitelný důvod zmeškání jednání. Nejde totiž o náhlou nevolnost jako takovou, ale pouze o tvrzení o ní, které není doloženo a ani není žádný důkaz o ní nabízen. (Kdyby mělo jít o omluvitelný důvod, bylo by tím prakticky skoro každé tvrzení žalovaného).

Ad 3) Námitku promlčení nelze uplatnit v odvolání proti rozsudku pro zmeškání. Podle § 205 písm. b) o.s.ř. lze rozsudek pro zmeškání napadnout odvoláním jen proto, že nebyly splněny předpoklady pro jeho vydání nebo proto, že jsou zde vady uvedené § 205 odst. 2 písm. a). Odvolání proto není důvodné.

KLP 2002/2003 E

I.

Dne 20.2.2003 byla přijata do nemocnice v Praze 6 Eva Svobodová, účetní, bytem ulice Na Petřinách č. p. 1111, Praha 6, r. č. 655319/0469. Následujícího dne se podrobila operaci ledvin. Pooperačni stav u pacientky byl uspokojivý. Šestý den po operaci se pacientka podrobila izotopickému vyšetření, během kterého došlo k náhlému výpadku elektrické energie a při opětovném zapojení přístroje k jeho přehřátí. Přes okamžitou reakci ošetřujícího personálu utrpěla pacientka při tomto výkonu popáleniny na 10 % těla. V rámci následné léčby ošetřující lékař rozhodl o aplikaci léku zmírňujícího alergické reakce. Třebaže byl u této pacientky aplikován lék, který užívala dlouhodobě a opakovaně i v minulosti, nastala u ní krátce po aplikaci léku nepředvídatelná alergická reakce. Pacientka musela být převezena na anesteziologicko-resuscitační oddělení, kde byla po dobu sedmi dnů napojena na řízené dýchání.

Po dvou měsících byla pacientka propuštěna do domácího ošetřování, kde pobyla další měsíc. Teprve tehdy mohla začít vykonávat své povolání účetní. Tehdy sdělila nemocnici, že v důsledku postupu ošetřujícího personálu byla poškozena na zdraví, uplatňuje ztrátu na výdělku, náhradu za vytrpěné bolesti (jizvy na zádech). Nemocnice náhradu za vzniklou škodu odmítla. Argumentuje tím, že se jednalo o situace, kterým nemohlo být zabráněno z její strany ani při vynaložení veškerého úsilí.

Proveďte právní rozbor případu a uveďte:

1) O jaký typ odpovědnosti za škodu se v uvedeném případě jedná? Je v případě vzniku této odpovědnosti připuštěn speciálně stanovený liberační důvod? Posuzovala by se z hlediska odpovědnosti za škodu situace stejně, pokud by byla škoda způsobena v důsledku chybného postupu ošetřujícího lékaře? Odpovědi odůvodněte s odvoláním na příslušná zákonná ustanovení.

2) V jaké lhůtě se právo na náhradu takto vzniklých škod promlčí a jaký bude její počátek? V čem spočívá specifičnost promlčení práva na náhradu takto vzniklých škod?

3) Který soud bude v tomto případě věcně a místně příslušný? Co musí poškozená Eva Svobodová v tomto případě prokazovat, aby se úspěšně domohla práva na náhradu škody?

I. – řešení

Ad 1) Jedná se o odpovědnost za škodu způsobenou okolnostmi, které mají původ v povaze přístroje nebo jiné věci, jichž bylo při plnění závazku použito – § 421a. Je to absolutní objektivní odpovědnost bez možnosti liberace. Pokud by škoda byla způsobena v důsledku chybného postupu ošetřujícího lékaře, jednalo by se o odpovědnost za škodu způsobenou porušením právní povinnosti dle § 420 s možností vyvinění.

Ad 2) Právo na náhradu takto vzniklých škod se promlčí v dvouleté subjektivní promlčecí době(§ l06 odst. 1). Počátek běhu této doby se váže ke dni, kdy se poškozený dozví o škodě, a o tom, kdo za ni odpovídá. Specifičnost promlčení práva na náhradu škody spočívá v tom, že se toto právo promlčuje pouze v subjektivní promlčecí době.

Ad 3) Věcně a místně příslušný bude Obvodní soud pro Prahu 6 (§ 9 odst. 1, § 84, § 85 o.s.ř.). Poškozená musí, aby se úspěšně domohla práva na náhradu škody, prokázat vznik

škody, která byla způsobena okolnostmi majícími původ v povaze přístroje či jiné věci, jichž bylo při plnění závazku použito, a příčinnou souvislost mezi zákonem kvalifikovanou událostí a vznikem škody.

II.

Anna a Jan Novákovi jsou manželé. Jsou rodiči nezletilého Petra, kterému je osmnáct měsíců. Anna N. je toho času na rodičovské dovolené v domácnosti. Její příjem činí 2.665,- Kč, tj. mateřský příspěvek. Jan N. od rodiny odešel a žije s jinou ženou ve společné domácnosti. Na syna Petra pravidelně přispívá 2.000,- Kč měsíčně. Anna N. požádala soud, aby určil, že Jan N. je povinen plnit též výživné pro ni, jako pro manželku, protože jí prostředky ze soc. zabezpečení nestačí na její životní potřeby. Příjem povinného činní 12.000,- Kč čistého měsíčně.

1) Má Anna N. nárok na výživné pro svou osobu?

2) Je povinna plnit vyživovací povinnost k nezletilému P.?

3) V případě, že by soud navrhovatelce výživné přiznal, od kdy bude odpůrce povinen je plnit?

Ke každé odpovědi uveďte příslušné zákonné ustanovení.

II. - řešení

Ad 1) Ano. Anna N. má nárok na výživné, manželství trvá, její nárok se řídí ust. § 91 zákona o rodině.

Ad 2) Ano. Anna N. má vyživovací povinnost k nezl. synovi Petrovi N. Její plnění se řídí ust. § 85 a násl. zákona o rodině.

Ad 3) Podle § 98 odst. 1 zákona o rodině lze Anně N. přiznat výživné ode dne zahájení soudního řízení.

III.

Na majetek Mělnických vinařských závodů, a. s., se sídlem Severní 10, Mělník, byl Krajským soudem v Ústí nad Labem dne 20. března 2003 k návrhu věřitele Agrární banky, a. s., se sídlem Zemědělská 1, Slušovice, podanému dne 15. března 2003, prohlášen konkurs. Usnesení soudu o prohlášení konkursu bylo řádně vyvěšeno na úřední desce Krajského soudu, bylo rovněž ve zkrácené podobě oznámeno v Zemědělských listech dne 22. března a v Obchodním věstníku téhož dne. Úpadci bylo toto usnesení soudem doručeno dne 25. března 2003, navrhovateli pak dne 30. března 2003. Konkursním správcem byl jmenován JUDr. Václav Vopička, advokát se sídlem v Děčíně, Labská 55.

1) Určete přesně, kdy nastaly účinky prohlášení konkursu. Svůj závěr odůvodněte citací příslušných ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání.

Navrhovatel uplatnil v rámci konkursního řízení pohledávku za úpadcem v úhrnné výši 2.000.000,- Kč plně podloženou účetní evidencí úpadce. Tato jeho pohledávka je zajištěna zástavním právem zřízeným ve prospěch navrhovatele k pozemku, na němž je umístěn výrobní závod úpadce a jiné stavby. Žádná jiná pohledávka není zajištěna zástavním právem na těchto nemovitostech. Správce konkursní podstaty prodá uvedenou nemovitost ve veřejné dražbě, která vynese ve prospěch podstaty 1.600.000,- Kč.

2) Jak s touto částkou správce konkursní podstaty naloží? Citujte příslušná ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání.

V rámci podávání přihlášek uplatnil svou pohledávku vůči úpadci Ing. Josef Chvalina, bytem Jaroslava Haška 10, Liberec. Svou pohledávku ve výši 50.000,- Kč včetně příslušenství uplatnil řádně a včas, existenci pohledávky doložil kupní smlouvou uzavřenou s úpadcem dne 20. dubna 2002, z níž vyplývá splatnost kupní ceny za dodávku vinné révy k 20. prosinci 2002.

Během sestavování seznamu pohledávek zjistil správce konkursní podstaty, že účetnictví úpadce obsahuje poznámku, že zmíněná pohledávka byla úpadcem uhrazena v polovině ledna 2003, a proto tuto pohledávku popřel.

3) Proveďte právní rozbor této situace; vyjděte z toho, že zmíněný věřitel na existenci pohledávky trvá a je schopen ji řádně doložit. Navrhněte řešení této situace, sepište petit případného podání k soudu a určete příslušný soud. Citujte příslušná ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání.

III. – řešení

Ad 1) Účinky prohlášení konkursu nastaly dne 20. března 2003 okamžikem vyvěšení usnesení o prohlášení konkursu na úřední desce Krajského soudu v Ústí nad Labem (viz § 13 odst. 5. věta první a odst.6 ZKV).

Ad 2) Jedná se o pohledávku zajištěnou zástavním právem, jde tedy o nárok na tzv. oddělené uspokojení podle § 28 odst. 1 ZKV. Správce konkursní podstaty navrhovatele uspokojí kdykoli za řízení (dle § 31 odst. 1 ZKV) po zpeněžení zástavy z výtěžku jejího prodeje tak, že mu vyplatí 1.120.000,- Kč (dle § 28 odst. 4 ZKV jde o 70% výtěžku prodeje zástavy) a se zbytkem pohledávky ho odkáže na rozvrhové řízení.

Zbytek výtěžku prodeje správce konkursní podstaty užije po rozvrhu k uspokojení ostatních pohledávek.

Ad 3) Věřitel řádně a včas uplatnil nevykonatelnou u pohledávku (písemná smlouva), která

byla konkursním správcem popřena. Konkursní správce musí věřitele vyzvat k podání žaloby na určení existence popřené pohledávky ve lhůtě 30 dnů (§ 24 odst. 1 ZKV). Žalovaným je konkursní správce, k projednání žaloby je příslušný soud, který prohlásil konkurs. Vedle toho se ovšem věřitel ještě může u konkursního správce domáhat dodatečného uznání této pohledávky (§ 24 odst. 3 ZKV).

Petit žaloby:

Určuje se, že žalobce má za úpadcem pohledávku na zaplacení kupní ceny ve výši 50 000 Kč včetně příslušenství.

KLP 2003/2004 A

Příklad I. - zadání

Občan P. N., bytem Kolín, Pražská 21, odjel dne 08. 02. 1998 na návštěvu přátel do Znojma. Několika osobami byl spatřen při cestě na nádraží. Do Znojma však nikdy nedocestoval. Pátrání po něm bylo bezvýsledné, a proto byla jeho nezvěstnost oznámena na Policii ČR. Ani policejní vyšetřování nevedlo k žádnému výsledku. Proto byla věc v roce 2000 policií odložena. V průběhu vyšetřování bylo zjištěno, že P. N. byl 67 let stár, byl v dobrém zdravotním stavu, nebyl závislý na užívání žádných léků. Nebyl ženatý. Neměl děti ani sourozence. Jeho rodiče již zemřeli. V době svého zmizení žil již delší dobu s s družkou. Byl majitelem činžovního domu, který pronajímal. Plnou moc ke správě domu udělil občanu P. K. Rozsah udělené plné moci byl omezen výslovným zákazem uvedenou nemovitost zcizit.

1) Analyzujte po právní stránce popsaný případ ke dnešnímu dni a navrhněte družce nezvěstného odpovídající řešení. Návrh řešení opřete o příslušná ustanovení zákona.

2) Pokud dojdete k závěru, že navrhované řešení vyžaduje učinit nějaké podání, sepište je a adresujte je příslušnému orgánu.

3) Vysvětlete právní osud plné moci, kterou udělil nezvěstný správci domu.

Příklad I. - řešení

1) Družce lze doporučit, aby podala návrh na zahájení řízení o prohlášení za mrtvého. Hmotně-právní předpoklad řízení o prohlášení za mrtvého stanoví § 7 odst. 2 druhá věta OZ (za mrtvou soud prohlásí také nezvěstnou fyzickou osobu, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem usoudit, že již nežije).
Řízení o prohlášení za mrtvého upravuje občanský soudní řád v § 195 a násl. OSŘ.

2) Okresnímu soudu v Kolíně

Navrhovatelka XX, bytem Pražská 21, Kolín
Návrh na zahájení řízení o prohlášení za mrtvého

1. Navrhovatelka je družkou P. N., nar. ……, posledně bytem Pražská 21, Kolín. P. N. odjel dne 08. 02. 1998 na návštěvu přátel do Znojma. Několika osobami byl spatřen při cestě na nádraží. Do Znojma však nikdy nedocestoval. Pátrání po něm bylo bezvýsledné, a proto byla jeho nezvěstnost oznámena na Policii ČR. Ani policejní vyšetřování nevedlo k žádnému výsledku. Proto byla věc v roce 2000 policií odložena.
P. N. byl 67 let stár, byl v dobrém zdravotním stavu, nebyl závislý na užívání žádných léků. Nebyl ženatý. Neměl děti ani sourozence. Jeho rodiče již zemřeli. Je majitelem činžovního domu, který pronajímal.

Důkaz: rodný list P. N.
výslech svědka A. A., bytem...
výslech svědka B. B., bytem...
spis Policie ČR čj. …

2. Protože navrhovatelka má jako družka zájem na právním uspořádání poměrů po nezvěstném, navrhuje, aby soud vydal tento

rozsudek:

P. N., narozený dne …, posledně bytem Pražská 21, Kolín, se prohlašuje za mrtvého s tím, že nepřežil den 09. 02. 1998.

Datum podpis

3) Plná moc udělená správci domu zanikne až pravomocným rozsudkem soudu o prohlášení za mrtvého.

Odpověď, která odkazovala obecně na ustanovení § 33b odst. 2 OZ (zánik plné moci smrtí zmocnitele), nebyla vzhledem k položené otázce hodnocena jako zcela přiléhavá, a byla proto klasifikována jedním bodem.

Příklad II. - zadání

Neprovdaná matka M. P. porodila v Praze 2 dne 01. listopadu 2003 syna L. P. Otec dítěte není znám. Matka M. P. předala dítě hned po narození manželům K. T. a S. T., bytem v Hradci Králové, s tím, že jejího syna osvojí. Po šesti týdnech po porodu jim dala svůj písemný souhlas s osvojením. Poté dne 30. prosince 2003 matka M. P. zemřela. Řízení o osvojení v tento den ještě zahájeno nebylo.

1) Uveďte, kdo je v tomto případě zákonným zástupcem dítěte. Odpověď opřete o příslušná ustanovení zákona.

2) Bude nezletilý L. P. po své matce dědit? Odpověď opřete o příslušná ustanovení zákona.

3) Uveďte, který soud je za dané situace příslušný k projednání osvojení nezletilého L. P. osvojiteli K. T. a S. T. Odpověď opřete o příslušné ustanovení zákona.

Příklad II. - řešení

1) Do své smrti, to je do 30. 12. 2003, byla zákonným zástupcem nezletilého syna jeho matka (§ 31 ZR). Teprve po té se stal zákonným zástupcem poručník ustanovený soudem (§ 78 ZR). V mezidobí mezi smrtí matky a ustanovením poručníka soudem zastupuje v neodkladných úkonech nezletilého orgán sociálně-právní ochrany (§ 79 odst.4 ZR).

2) Ano. Nezletilý dědil po své matce, a to podle § 473 OZ. V době její smrti nebyl totiž ještě osvojen.

3) K řízení o osvojení nezletilého je místně příslušný Okresní soud v Hradci Králové. Budoucí osvojitelé převzali dítě do své péče po dohodě s matkou /§ 9, 88 písm. c) OSŘ/.

Příklad III. - zadání

Jan Pour byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 (sp. zn. 4 C 13/2001) odsouzen k zaplacení náhrady škody ve výši 50.000,- Kč s přísl., a to v měsíčních splátkách 2.000,- Kč, splatných vždy do každého 5. v měsíci. Žalovaný Pour se odvolal, protože svou odpovědnost za škodu po celé řízení popíral. Odvolací soud rozsudek soudu 1. stupně potvrdil. Rozsudek nabyl právní moci dne 16. února 2002. Jan Pour pak řádně splátky plnil do října 2002, kdy náhle zemřel. V řízení o dědictví byla schválena dohoda o vypořádání dědictví mezi dědici, tj., manželkou Janou Pourovou a zletilým synem Františkem Pourem, podle níž nabyli oba dědicové dědictví rovným dílem, přičemž pozůstalá manželka se zavázala pokračovat ve splácení zbytku dlužné částky. V prosinci 2003 se Jana Pourová dozvěděla, že klíčový svědek v řízení o náhradě škody proti jejímu zesnulému manželovi, o jehož výpověď se zejména rozsudek ve věci sp. zn. 4 C 13/2001 opíral, Jiří Koudelka, byl odsouzen pro trestný čin křivé výpovědi v jiné věci, podle § 175 TZ.
Jana Pourová se nyní dotazuje, zda by mohla této skutečnosti nějak využít pro odstranění rozsudku ve věci 4 C 13/2001, který považuje za nesprávný a nespravedlivý.

Analyzujte situaci a posuďte:

1) Jaký procesní prostředek by bylo možno za daných okolností použít. Odpověď opřete o příslušná ustanovení zákona.

2) Procesní úkon, který jste navrhli, sepište (postačí schematicky, ale se všemi náležitostmi).

3) V roli soudce následně posuďte subjektivní a objektivní přípustnost procesního úkonu, který jste sepsali. Podle výsledku (o přípustnosti) rozhodněte.

Příklad III. - řešení

1) Bylo by možno použít žalobu na obnovu řízení z důvodu daného v § 228 odst. 1 písm. a) OSŘ.

2) Obvodnímu soudu pro Prahu 2

žalobkyně: Jana Pourová, bydliště...
žalovaný: žalobce původního sporu X

Žaloba na obnovu řízení ve věci žalobce X v. žalovaný Jan Pour, o 50.000,- Kč s přísl., sp. zn. 4 C 13/2001.

I. Žalobkyně je právní nástupkyní Jana Poura, naposledy bytem …, který byl žalován a posléze odsouzen ve věci sp. zn. 4 C13/2001. Jan Pour zemřel dne …. Žalobkyně jako pozůstalá manželka Jana Poura a jeho dědička se dohodou o vypořádání dědictví zavázala pokračovat ve splátkách dlužné částky, k níž byl původní žalovaný v uvedeném sporu odsouzen. K dnešnímu dni je zaplaceno … Kč, zbývá doplatit … Kč.

Důkaz: dohodou o vypořádání dědictví xxx,
poštovní poukázky

II. Původní žalovaný Jan Pour v uvedeném sporu nikdy se svou odpovědností za škodu nesouhlasil. Odsuzující rozsudek se opíral zejména o svědectví J. Koudelky, bydliště …..

Důkaz: rozsudkem a spisem v uvedené věci

III. J. Koudelka byl nyní odsouzen pro trestný čin křivé výpovědi. To podle žalobkyně zpochybňuje i jeho výpověď ve věci 4 C 13/2001. O odsouzení J. Koudelky se žalobkyně dozvěděla těsně před Vánocemi 2003.

Důkaz: rozsudkem a trestním spisem ve věci xxx

Žalobkyně proto navrhuje, aby soud v uvedené věci usnesením povolil obnovu řízení a poté, aby v obnoveném řízení rozsudek změnil tak, že se žaloby zamítá.

V Praze dne 09. ledna 2004 Jana Pourová

3) Subjektivní přípustnost: je dána (manželka jako dědička je právním nástupcem původního žalovaného).
Objektivní přípustnost: je rovněž dána. Žaloba na obnovu řízení je v tomto případě přípustná (napadený rozsudek je pravomocný - § 228 a 230 OSŘ), je podána včas (§ 233 OSŘ) a je zde způsobilý důvod /§ 228 odst. 1 písm. a) OSŘ/. Výrok usnesení: Obnova řízení ve věci sp. zn. 4 C 13/2001 se povoluje (§ 235e OSŘ).

KLP 2003/2004 B

Příklad I. - zadání

Paní Jana Balbínová oslaví v letošním roce své devadesáté narozeniny. Bydlí ve vlastním rodinném domě, kde obývá jediný byt o kuchyni a dvou místnostech s veškerým příslušenstvím. Rodinný dům nabyla na základě kupní smlouvy ze dne 01. 06. 1975, registrované Státním notářstvím v Pelhřimově pod sp. zn. Reg-99/1975. Konkrétně se jedná o rodinný dům čp. 45 se stavební parcelou č. 68 o výměře 120 m^2 a se zahradou parc. č. 69 o výměře 296 m^2. Dům se nachází v Pelhřimově, v Horově ulici. Je zapsán na LV č. 007 pro kat. úz. Pelhřimov, obec Pelhřimov. Dům vyžaduje pravidelnou údržbu, kterou Jana Balbínová nemůže pro nemoc pohybového ústrojí zabezpečovat. Rozhodla se jej tedy prodat. Kupujícími jsou manželé Jana a Jan Tulipánovi, oba bytem Pelhřimov, U Stínadel 98. Kupní cena byla dohodnuta na 800.000,- Kč a má být zaplacena v hotovosti při podpisu kupní smlouvy. Současně však Jana Balbínová nechce tento dům opustit. Prožila v něm celý svůj život. Chce si proto zároveň s prodejem vymínit na kupujících bezplatné doživotní bydlení a užívání dosavadní kuchyně a dvou místností s příslušenstvím. Spotřebu plynu, elektřiny a vody chce Jana Balbínová hradit ze svého.

a) Rozveďte, jak lze v daném případě po právní stránce realizovat vůli Jany Balbínové. Svůj závěr opřete o příslušná ustanovení zákona.

b) Sepište v tomto směru příslušnou smlouvu.

c) Pokud by v budoucnu Jana Balbínová byla vzhledem k nemoci na léčení ve zdravotnickém zařízení, bude to mít vliv na její právo bydlet a užívat dosavadní byt v domě? Svůj závěr odůvodněte a opřete o příslušná ustanovení zákona.

Příklad I. - řešení

a) Vůli Jany Balbínové lze nejlépe realizovat pomocí zřízení věcného břemene, které bude zřízeno bezúplatně (§ 151n a násl. OZ). Nelze vyloučit ani řešení pomocí § 51 OZ – uzavření nepojmenované smlouvy, vedlejšího ujednání u kupní smlouvy...

b) Smlouva:

Níže uvedeného dne, měsíce a roku

uzavřeli

I. Jana Balbínová, r.č.,.....bytem Horova ul. čp. 45, Pelhřimov (dále jen „Prodávající“), na straně jedné

a

II. manželé Jana Tulipánová (r.č.....) a Jan Tulipán (r.č.....), oba bytem shodně ul. U Stínadel 98, Pelhřimov (dále jen „Kupující“) na straně druhé

tuto

Kupní smlouvu a smlouvu o zřízení věcného břemene

I. Kupní Smlouva
čl. 1.

Prodávající prohlašuje, že je výlučným a neomezeným vlastníkem těchto nemovitostí:
Rodinný dům č.p. 45, stavební parcela č. 68, zahrada č. parc. 69, to vše zapsáno na LV č. 007 pro kat. úz. Pelhřimov, obec Pelhřimov.

čl. 2.

Nemovitosti uvedené v čl. I. této smlouvy Prodávající nabyla kupní smlouvou ze dne 01. 06. 1975, registrovanou téhož dne Státním notářstvím v Pelhřimově.

čl. 3.

Prodávající prohlašuje, že na nemovitosti neváznou dluhy, věcná břemena ani jakékoliv jiné právní vady. Kupující se osobně /za účasti znalce z oboru stavebnictví ...../ seznámili se stavem nemovitostí uvedených v čl. I této smlouvy.

čl. 4.

(1) Prodávající prodává nemovitosti uvedené v čl. I. této smlouvy a Kupující je kupují za vzájemně dohodnutou kupní cenu 800.000,- Kč (slovy:osmsettisíckorunčeských), a to včetně příslušenství, kterým je zejména dřevěná kolna v rohu zahrady a oplocení.

(2) Kupní cena je splatná v hotovosti při podpisu kupní smlouvy.

čl 5.

Katastrální úřad v Pelhřimově provede na základě této smlouvy na LV č. 007 v části A LV tuto změnu:

SJM Jana Tulipánová, r.č....., Pelhřimov, U Stínadel 98, a
Jan Tulipán, r.č....., Pelhřimov, U Stínadel 98

II. Smlouva o zřízení věcného břemene

čl. 1.

(1) Prodávající, zde v postavení povinných, zřizují ve prospěch Kupující (zde v postavení orpávněné) věcné břemeno spočívající v doživotním výlučném a bezúplatném bydlení a užívání kuchyně a dvou místností s příslušenstvím v domě čp. 45, postaveném na stav. parc. č. 68, vše v kat. úz. Pelhřimov, obec Pelhřimov.

(2) Prodávající, zde v postavení povinných, zřizují ve prospěch Kupující (zde v postavení orpávněné) věcné břemeno spočívající v doživotním a bezúplatném užívání pozemku zahrada parc. č. 69 v kat. úz. Pelhřimov, obec Pelhřimov. Zahradu bude Prodávající užívat společně s Kupujícími.

čl. 2.

Náklady za spotřebovanou elektrickou energii, vodné a stočné a spotřebu plynu nese za svoji osobu Prodávající. Za účelem měření a vyúčtování odběrů budou na náklad ..... osazena podružná měřidla.

čl. 3.

Prodávající práva odpovídající věcnému břemenu uvedená v čl. 1 této smlouvy přijímá a Kupující se zavazují a jsou povinni tato práva trpět.

čl. 4.

Katastrální úřad v Pelhřimově provede na základě této smlouvy na LV č. 007 pro kat. úz.

Pelhřimov, obec Pelhřimov, tento zápis:

V části C LV:
Věcné břemeno spočívající v právu doživotního bezúplatného bydlení a užívání kuchyně a dvou místností s příslušenstvím v domě čp. 45, č. parc. 68 a zahrady č. parc. 69 pro Janu Balbínovou, r.č.....Horova 45, Pelhřimov.

III. Společná a závěrečná ustanovení:

(1) Tento dokument o .....stranách se vyhotovuje v počtu 5 stejnopisů, každý s platností originálu.

(2) Smluvní strany prohlašují, že smlouvu přečetly, jejímu obsahu rozumí a bezvýhradně s ním souhlasí a že smlouvu neuzavřely v tísni za nápadně nevýhodných podmínek.

(3) Obě smlouvy vyžadují vklad do katastru nemovitostí.

V Pelhřimově dne

Jana balbínová	Jana Tulipánová	Jan Tulipán
/Prodávající/	/Kupující/	/Kupující/

c) Pouhou přechodnou nemožností výkonu práva věcné břemeno nezaniká (§ 151p odst. 2 OZ).

Příklad II. - zadání

Ovdovělý zůstavitel v závěti z 15. 4. 2001 určil, že rodinný dům čp. 672 v Kolíně se stav. plochou č. 115 o výměře 450 m^2 a zahradou parc. č. 116 o výměře 830 m^2, zapsaný na LV č. 513 kat. úz. Kolín, připadne zletilému synovi A. Předmětem dědictví však vedle uvedeného rodinného domu s pozemky v obvyklé ceně 2.500.000,- Kč byly také pozemky parc. č. 512 a 513 „ostatní plochy“ v kat. úz. Plaňany v obvyklé ceně 800.000,- Kč (dohromady).

V řízení o dědictví po zůstaviteli vedeném u OS v Kolíně pod sp. zn. D 182/2002 syn B uplatnil nárok na dědictví.

1) Při jaké příležitosti, popř. v jaké lhůtě, se může B dovolat relativní neplatnosti závěti?

2) Uveďte, v jakém rozsahu vyjádřeném zlomkem se opomenutý dědic B může spolupodílet na vlastnictví nemovitostí, o nichž bylo pořízeno závětí?

3) Kolik každý z obou dědiců nabude, bude-li uspokojen dědic B v rozsahu povinného dílu? Vyjádřete peněžní částkou, kolik každý z nich z dědictví nabude!

Příklad II. - řešení

1) Už ze zadání bylo zřejmé, že se tal má stát v rámci řízení o dědictví po zůstaviteli. Skutečnost, že i B byl potomkem zůstavitele stejně jako A, byla mimo jakoukoliv pochybnost. Rozhodnutí o dědickém právu B nezáviselo na zjištění sporných skutečností. V čem by taková spornost mohla vůbec spočívat, jde-li toliko o otázku uplatnění nároku na povinný díl podle § 479 OZ? I dědic, na kterého nebylo v závěti pamatováno, je ve smyslu § 175b OSŘ účastníkem řízení o dědictví. V tomto řízení dojde teprve k publikaci závěti, která teprve okamžikem zůstavitelovy smrti nabývá účinnosti.

Řízení o dědictví je tu od toho, aby v něm vyšly najevo skutečnosti rozhodné pro dědické nástupnictví, tedy i existence a obsah závěti. Záleží od té chvíle jen na opomenutém neopomenutelném dědici, zda využije svého práva dovolat se relativní neplatnosti závěti podle § 40a OZ.

Stručně řečeno: B se mohl dovolat relativní neplatnosti závěti při jednání v rámci řízení o dědictví.

2) V daném případě šlo o to, že část zanechaného majetku, tj. rodinného domu s pozemky byla předmětem dědění ze závěti a část v podobě pozemků v Plaňanech předmětem dědictví ze zákona, protože o nich nebylo v závěti pořízeno. Při dědění majetku ze zákona připadla každému z dědiců jedna polovina, tj. 400.000,- Kč. Jestliže z celkového zanechaného majetku 3.300.000,- Kč (2.500.000,- Kč + 800.000,- Kč) by povinný díl neopomenutelného dědice B činil ¼ (tj. ½ z ½), tj. 825.000,- Kč, měl nárok vedle majetku, který nabyl ze zákona (400.000,- Kč) ještě na majetek ze závěti v rozsahu 425.000,- Kč (825.000 – 400.000 = 425.000). To, vyjádřeno zlomkem, představuje spoluvlastnický podíl o velikosti 17/100 nebo 17% z ceny závětí děděného majetku 2.500.000,- Kč.

Stručně řečeno: Opomenutý dědic B se na majetku děděném podle závěti podílí 17/100 neboli 17%.

3) A zdědí majetek ve výši 2.475.000,- Kč a B majetek ve výši 825.000,- Kč, čímž bude majetek ve výši 3.300.000,- Kč zcela vypořádán.

Příklad III. - zadání

Žalobce uplatnil v žalobě nárok na peněžité plnění ve výši 125.000,- Kč. s přísl. z toho důvodu, že žalovaný mu přes výslovné vyžádání uvedený obnos, poskytnutý jako půjčku, nevrátil. K důkazu o tvrzeních žaloby navrhl žalobce svědecké výpovědi i listinné důkazy (potvrzení o převzetí částky, korespondence).

Žalovaný nepopíral tvrzení žaloby, ale uvedl před soudem, že jeho současná finanční situace mu nedovoluje, aby tento dluh splatil. Místo toho nabídl nepeněžité plnění, spočívající v tom, že postaví na svůj náklad na žalobcově zahradě opěrnou zeď (s blíže určenými parametry), neboť je mu známo, že tuto stavbu žalobce zamýšlí a on, žalovaný, má k dispozici jak materiál, tak možnost stavbu zajistit svou vlastní činností. Žalovaný nabídl žalobci řešení soudním smírem (ve smyslu jeho nabídky) a žalobce projevil ochotu takový smír uzavřít.

1) Jak by smír, který je navrhován, měl být vyjádřen, aby byl vykonatelný? /Technické parametry lze uvést rámcově nebo přibližně./

2) Je přípustné, aby smír překročil meze předmětu řízení podle žaloby a může být soudem schválen? Svůj názor odůvodněte

3) Jaký bude postup žalobce v případě, že smír bude soudem schválen, ale žalovaný jej včas nesplní?

Příklad III. - řešení

1) Schvaluje se tento smír:

K úplnému vyrovnání pohledávky 125.000,- Kč s příslušenstvím se žalovaný místo peněžitého plnění zavazuje postavit na svůj náklad na žalobcově zahradě č. kat. .... opěrnou zeď v délce … metrů a výšce .... metrů za použití .....(označení materiálu) podle bližších pokynů žalobce do 30ti dnů a zaplatit náklady tohoto řízení ve výši ..... Kč.

2) Smír je dispozitivním úkonem účastníků. Disponuje s ním jednal řízením (je- li smír schválen, řízení končí), ale i předmětem řízení. Proto se smír nemusí držet vymezení předmětu řízení v žalobě, ale může jej překročit nebo jinak určit. Schválen může být smír, který neodporuje kogentním ustanovením zákona.

3) Schválený smír je exekučním titulem, neboť má účinky pravomocného rozsudku. Při jeho nesplnění lze navrhnout výkon rozhodnutí (popř. exekuci).

KLP 2003/2004 C

I.

Patrik Pokorný a Renata Rubková spolu žijí již deset let manželským životem, aniž spolu uzavřeli manželství. Oba podnikají v prosperujících oborech, takže si mohli za vydělané prostředky pořídit nejen vilku a rekreační chatu, ale i mnoho kvalitních zařizovacích předmětů a dalších věcí prospěšných i zbytných (obrazů, starožitností apod.). Tyto předměty mají ve spoluvlastnictví nebo každý z nich je má ve svém výhradním vlastnictví. Patrikův podnik se rozrůstal, Patrik měl víc než desítku zaměstnanců, a několik z nich spolu s Patrikem vytvořilo hospodskou partu. Patrik se brzy stal na alkoholu závislým, a namísto do podniku, docházel jen do hospody. Podnik se dostal do ztráty a Patrikovi hrozil konkurs. Když Patrik nemohl brát peníze na útratu z podniku, bral je z domova - začal rozprodávat všechno, co mu přišlo do ruky, takže vedle věcí vlastních, bral a prodával i věci Renatiny a věci společné. Renata se po marných pokusech o Patrikovu dobrovolnou nápravu a marných výzvách, aby věci vrátil, obrátila o pomoc na právníka.

1) V roli právníka navrhněte Renatě řešení. Uveďte, jaké žaloby a jiné prostředky právní ochrany by mohla použít; ke stručnému zdůvodnění uveďte odkazy na relevantní právní ustanovení.
2) Zvolte jednu z Vámi navržených žalob a formulujte její petit.
3) V čem by se právní ochrana Renaty lišila, pokud by Patrik a Renata byli manželé, jejichž SJM není dotčeno ani smlouvou ani rozhodnutím soudu.

I. - řešení

Ad 1) **Cílem je vráceni majetkové hodnoty**
a) žaloba na vydání věci (§ 126 odst. l, část věty za středníkem, o.z.)
- týká se věcí, které patřily jednak do výhradního majetku Renaty, jednak do podílového spoluvlastnictví Renaty a Patrika
- lze použít jen pokud Renata ví, u koho ta která věc je,
- použije se zpravidla až po té, co ten, kdo má věc u sebe, ji odmítne vydat

b) žaloba na zaplacení ceny věci (§ 126 odst. l, část věty za středníkem, o.z.)
- jde o vydání peněžité náhrady za věc, s níž Patrik neoprávněně nakládal, ale Renata neví, u koho věc je; obdobná žaloba je na zaplacení 1/2 nebo (jinak velkého podílu - podle konkrétní situace) ceny věci ve spoluvlastnictví, s níž Patrik neoprávněně nakládal. Nejde o náhradu škody.

c) případně: žaloba na vydání věci proti Patrikovi s eventuálním petitem na zaplacení ceny věci pro případ, že už nemá věc u sebe
Tyto žaloby (a-c) se mohu opírat o neplatnost zcizovacího úkonu
- § 126 ve spojení s § 39 o.z.
- § 140 o.z. (§ 40a o.z.)
- § 38 odst. 2 o.z.

Neplatnost by se řešila jako předběžná otázka.
Je rovněž možná žaloba na vydání bezdůvodného obohacení (právě pro neplatnost zcizovací smlouvy - § 456 o.z.)
d) Dále: (jen vedle výše uvedených) žaloba na náhradu škody, která Renatě vznikla tím, že neměla své věci k dispozici (musela si najmout vůz, počítač apod.)
/Pouze do budoucna by se Renata mohla chránit - nezvolí-li raději opuštění společenství s Patrikem - např.
- žalobou na omezení způsobilosti k právním úkonům pro nadměrné požívání alkoholických nápojů (§ 10 odst. 2 o. z.), rozsudek nemá zpětné účinky!
- žaloba na zrušení spoluvlastnictví (bude mít význam patrně jen v případě vilky, v níž bydlí)./

Nelze použít posessorní ochranu, ani svépomoc, jsou-li již věci z dosahu vlastníka.

Ad 2)

a) žaloba na vydání věci

Označení soudu (§ 9 o.s.ř., obecný soud žalovaného)
Označení žalobkyně
Označení žalovaného (ten, kdo má věc u sebe)
I. Vylíčení skutkového stavu, označení důkazů
II. Vzhledem ke shora uvedenému navrhuji vydání tohoto rozsudku:
Žalovaný je povinen vydat žalobkyni jízdní kolo zn. MERIDA, typ FIREBALL PRO (výr. číslo, barva atd.) a předat je do rukou žalobkyně v místě jejího bydliště do 3 dnů od právní moci rozsudku.
(Event: Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení do 3 dnů od právní moci rozsudku.)

b) žaloba na zaplacení ceny věci

Označení soudu (soud žalovaného)
Označení žalobkyně
Označení žalovaného - Patrik P.
I. Vylíčení skutkového stavu, označení důkazů
II. Vzhledem ke shora uvedenému navrhuji vydání tohoto rozsudku:
Žalovaný je povinen zaplatit žalované částku 80.000,- Kč (slovy: osmdesát tisíc Korun českých) převodem na účet žalobkyně č. ... vedený u .... (popř. další specifikace) do 3 dnů od právní moci rozsudku.
(Event.: Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení do 3 dnů od právní moci rozsudku.)

c) žaloba na vydání věci s event. petitem

Petit: Žalovaný je povinen vydat žalobkyni jízdní kolo zn. MERIDA, typ FIREBALL PRO (výr. číslo, barva atd.) a předat je do rukou žalobkyně v místě jejího bydliště do 3 dnů od právní moci rozsudku. Pro případ, že žalobce nemůže tuto povinnost splnit, je povinen zaplatit žalované částku 80.000,- Kč (slovy: osmdesát tisíc Korun českých) převodem na účet žalobkyně č. ... vedený u .... (popř. další specifikace) do 3 dnů od právní moci rozsudku.
(Event.: Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení do 3 dnů od právní moci rozsudku.)

d) žaloba na náhradu škody

Označení soudu (soud žalovaného)
Označení žalobkyně
Označení žalovaného - Patrik P.
I.Vylíčení skutkového stavu, označení důkazů
II.Vzhledem ke shora uvedenému navrhuji vydání tohoto rozsudku: Žalovaný je povinen zaplatit žalované částku 80.000,- Kč (slovy: osmdesát tisíc Korun českých) převodem na účet žalobkyně č. ... vedený u .... (popř. další specifikace) do 3 dnů od právní moci rozsudku. (Event.: Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení do 3 dnů od právní moci rozsudku.)

Ochrana napříště:

Návrh na omezení způsobilosti k právním úkonům

Petit: Způsobilost Patrika Pokorného, nar. 12.12.1972 v Poděbradech, bytem Lovosice, Sestupná 333, k právním úkonům se omezuje tak, že není způsobilý nakládat majetkem, jehož cena přesahuje částku 500,- Kč, stejně jako měsíční mzdou přesahující částku 500,- Kč.

Žaloba na zrušení spoluvlastnictví
Petit: Podílové spoluvlastnictví žalobkyně Renaty Rubkové a žalovaného Patrika Pokorného k domu čp. 333 v Lovosicích a pozemku č. kat. 222 v Lovosicích, obojí zapsáno u Katastrálního úřadu ve ... na LV č. 65 pro katastrální území Lovosice, se zrušuje.
Dům a stavební pozemek se přikazují do výlučného vlastnictví žalobkyně.
Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému částku 1.000.000 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku.
(Event.: Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení do 3 dnů od právní moci rozsudku.)

Ad 3)
a) Pokud jde o věci, které jsou ve výhradním majetku Renaty a v podílovém spoluvlastnictví Renaty a Patrika, platí obdobně to, co bylo uvedeno v odpovědi k otázce č. 1.
b) Pokud jde o věci, které jsou ve společném jmění manželů, lze se dovolat neplatnosti právního úkonu, jímž Patrik s věcmi disponoval tak, že překročil meze obvyklé správy, aniž manželka s jeho jednáním souhlasila - šlo o tzv. ostatní záležitosti při správě majetku v SJM podle ust. § 145 odst. 2 věta druhá o.z. (ve spojení s ust. § 40a o.z. sluší pak dovodit, že R.R. se musí neplatnosti dovolat ve 3 leté lhůtě). Použije se žaloba na vydání věci opřená o tvrzenou a dokazovanou neplatnost zcizovacího úkonu (otázka neplatnosti se řeší jako předběžná - § 145 odst. 2 věta druhá ve spojení s ust. § 39 o.z.) .

/Pouze do budoucna by se Renata mohla chránit - např.:
- žalobou na omezení způsobilosti - viz výše,
- žalobou na zúžení společného jmění manželů jak podle § 148 odst. I, tak i podle § 148 odst. 2,
- smlouvou v souvislosti s návrhem na rozvod manželství podle ust. § 24a ZR,
- dohodou o zúžení SJM (§ 143a o.z.), popř. žalobou na zúžení SJM (§ 148 odst. I o.z.),
- dohodou, popř. žalobou na vypořádání zaniklého SJM po rozvodu manželství (§ 150 o.z..)/

II.

Otci Janu Brožovi bylo soudem uloženo plnit výživné k jeho synům Petrovi (12 let) ve výši 2500 Kč a Milošovi (10 let) ve výši 2000 Kč měsíčně. Výživné bylo vyměřeno ze zaměstnaneckého příjmu otce. Otec výživné pravidelně poukazoval.

V r. 2001 otec Jan Brož ukončil svůj pracovní poměr odchodem do důchodu k 1. 6. 2001. Jeho výdělečné a majetkové poměry se snížily cca o 40 %. Jan Brož zasílal výživné pravidelně dál v soudem stanovené výši. Dne 1. 10. 2001 podal u soudu návrh na snížení výživného. Současně žádal o navrácení event. přeplatku, který vznikl od 1. 6. 2001 (tj. poté, co se jeho příjem snížil).

1) Je otec Jan Brož oprávněn a za jakých předpokladů žádat o novou úpravu výživného, když o něm již bylo soudem rozhodnuto? Svou odpověď opřete o příslušná ustanovení zákona.
2) Bude soud rozhodovat v tomto řízení též o výchově obou synů?
3) Jsou synové Petr a Miloš povinni vrátit přeplatek, který vznikl?

II. - řešení

1) Otec JAN BROŽ je oprávněn žádat o novou úpravu výživného ke svým dvěma synům, a to podle § 99 odst.1 ZÁKONA O RODINĚ. Došlo u něho ke změně poměrů, protože jeho příjem se snížil.

2) Soud bude rozhodovat v řízení o výchově a výživném nezletilého (§ 176 odst. 1 OSŘ). O výchově rozhodovat může, ale nemusí, podle toho, zda došlo ke změně poměrů též v oblasti výchovy nezletilých.

3) Spotřebované výživné nezletilí nejsou povinni vracet – § 99 odst. 1 ZÁKON O RODINĚ.

III.

Své odpovědi odůvodněte citací ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání.

Vůči ABC, s. r. o., se sídlem v Brně, jako dlužníkovi, byl A-bankou, a. s., se sídlem v Praze I, pobočkou Brno, jako věřitelem podán dne 22. února 2004 návrh na prohlášení konkursu.

V něm navrhovatel doložil, že má vůči dlužníkovi splatné pohledávky v celkové výši 25 milionů Kč s příslušenstvím, a že dlužník neplní závazky i vůči jiným věřitelům, zejména neplatí mzdy všech svých 30ti zaměstnanců. Navrhl také, aby byl ustanoven správcem podstaty JUDr. Pavel Pecháček, advokát se sídlem v Praze, Hradčanská 52, jehož zápis v rejstříku advokátů dle něj odůvodňuje toto ustanovení.

Návrh na prohlášení konkursu byl dlužníkovi doručen 26. února 2004. Dlužník v podání určeném konkursnímu soudu ze dne 27. února 2004 přiznal problémy se splácením některých svých závazků, ale prohlášení konkursu odmítl jako příliš tvrdé, když jde o jeho první případ problémů se splácením závazků. Pro případ, že by však soud návrhu věřitele vyhověl, přiložil dlužník k tomuto podání žádost o povolení ochranné lhůty splňující všechny formální náležitosti.

1) Jak o žádosti dlužníka o povolení ochranné lhůty konkursní soud v případě prohlášení konkursu rozhodne a proč?

2) Je možné, aby soud po prohlášení konkursu na majetek dlužníka bez dalšího ustanovil správcem podstaty osobu navrženou navrhovatelem?

Karel Vacátko, nar. 15. 3. 1963, je zaměstnancem výše uvedeného dlužníka, na něhož byl příslušným soudem dne 3. března 2004 prohlášen konkurs. Správcem podstaty byl ustanoven JUDr. Aleš Goral, Zelný trh I, Brno.

K dnešnímu dni má Karel Vacátko vůči svému zaměstnavateli pohledávky z nevyplacení mzdy (od února 2003) a z náhrady škody způsobené zaměstnavatelem na jeho majetku (šlo o poškození jeho automobilu zaparkovaného na firemním parkovišti; tato náhrada škody mu již byla pravomocně přiznána soudem, ale dosud nebyla uhrazena).

3) Jak musí Karel Vacátko tyto nároky vůči úpadci uplatnit, a jak budou tyto nároky vypořádány? Příslušný úkon (úkony) věřitele sepište.

III. – řešení

1) Konkursní soud žádost úpadce o povolení ochranné lhůty v případě prohlášení konkursu zamítne. Úpadce totiž nesplňuje jednu z nezbytných podmínek pro povolení ochranné lhůty, a to podmínku uvedenou v § 5b odst. I písm. c) konk. řádu (návrh se netýká podnikatele, který zaměstnává alespoň 50 osob v pracovním poměru, úpadce má pouze 30 zaměstnanců).

2) Ustanovení JUDr. Pavla Pecháčka konkursním správcem na návrh A-banky, a.s., Praha, není bez dalšího možné. Navrhovatel jeho ustanovení odůvodnil pouze tím, že se jedná o advokáta zapsaného do seznamu advokátů, což podle něj jeho ustanovení odůvodňuje. Tato samotná skutečnost ale k ustanovení správcem nepostačuje.

Podle § 8 odst. I věty prvé se správce podstaty zásadně vybírá ze seznamu správců, který vede soud příslušný k řízení. V tomto seznamu sice mohou být zapsáni i advokáti, ale neděje se tak automaticky a nemusí v něm být zapsán každý advokát. Ze zadání nevyplývá, že by uvedený JUDr. Pavel Pecháček byl vedle seznamu advokátů zapsán i v seznamu správců podstaty u příslušného konkursního soudu (tedy u Krajského soudu v Brně).

3) Uvedené nároky je věřitel povinen uplatnit vůči úpadci podáním přihlášky (§ 20 konk. řádu, viz níže) ve lhůtě stanovené v usnesení o prohlášení konkursu, nezávisle na tom, zda jde o pohledávku vykonatelnou, žalovanou či doposud jinak neuplatněnou. Zároveň musí v přihlášce uvést, zda je u přihlašované pohledávky uplatňován některý ze zákonných důvodů pro přednostní pořadí při rozvrhu.

V daném případě se jedná o dvě pohledávky různé povahy.

Pohledávka z nevyplacené mzdy od února 2003 do okamžiku prohlášení konkursu i pro dobu po prohlášení konkursu představuje jeden z tzv. pracovních nároků (nárok dle § 31 odst. 3 a 4 konk. ř.) a jako taková je příkladem pohledávky za podstatou, která podléhá zvláštnímu režimu uspokojení v průběhu konkursu. Taková pohledávka totiž může být uspokojena kdykoliv v průběhu konkursu bez ohledu na rozvrhové usnesení (§31 odst. I konk. řádu). V případě, že tato pohledávka zůstane neuspokojena až do rozvrhu, bude třeba počkat na vypořádání dalších dosud nezaplacených pohledávek za podstatou a poté se uspokojí s ostatními pracovními nároky. Nebude-li výtěžek zpeněžení podstaty na úhradu všech těchto pohledávek stačit, uspokojí se nejdříve hotové výdaje a odměna správce, potom náklady spojené s udržováním a správou podstaty, dále soudní poplatek za konkurs, a pohledávky výživného ze zákona; ostatní pohledávky se uspokojí poměrně.

Pohledávka z náhrady škody přiřčená vykonatelným rozhodnutím soudu představuje prostou pohledávku první třídy (podle § 32 odst. 4 konk. řádu jde o nárok úpadcova zaměstnance z pracovněprávních vztahů vzniklý poslední tři roky před prohlášením konkursu a nejde o pohledávku podle § 31 odst. 3), která bude zařazena do rozvrhu. Její vypořádání je vázáno na právní moc rozvrhového usnesení, v němž je zahrnuta jako zjištěná pohledávka. Správce konkursní podstaty tuto pohledávku uhradí z výtěžku konkursu po právní moci rozvrhového usnesení.

Přihláška pohledávek:
Krajskému soudu v Brně

Věc: přihláška pohledávek zaměstnance úpadce ABC, s, r. o. se sídlem v Brně
Sp. zn.: .....
Dvojmo

I.

Jsem zaměstnancem úpadce od ..... . Na základě pracovní smlouvy pobírám měsíční hrubou mzdu ve výši ..... Kč. Tato mzda mi vždy byla pravidelně poukazována na můj účet č. ...../...., ale od února 2003 mi přestal úpadce mzdu vůbec vyplácet. K dnešnímu dni činí dluh úpadce z nevyplacené mzdy celkem ..... Kč.

II.

Dne ..... jsem po ukončení pracovní doby zjistil, že mi byla způsobena škoda na mém osobním automobilu umístěném na firemním parkovišti. Obrátil jsem se na svého zaměstnavatele s žádostí o náhradu škody. Ten její úhradu odmítl, takže jsem byl nucen obrátit se na soud s příslušnou žalobou. Náhrada škody mi byla přiznána rozsudkem .... soudu ze dne ..... , a to ve výši ..... Kč s příslušenstvím. Tento rozsudek nabyl právní moci dne ..... . Ke dni podání přihlášky činí výše doposud neuspokojené pohledávky úpadce ..... Kč.

III.

Ve stanovené 30ti denní lhůtě přihlašuji jako věřitel výše uvedené pohledávky vůči úpadci.

V případě pohledávky ad I. se jedná o pohledávku za podstatou (pracovní nárok zaměstnance úpadce), v případě pohledávky ad II. se jedná o pohledávku první třídy bez práva na oddělené uspokojení.

Navrhuji, aby pohledávka ad I. byla správcem konkursní podstaty uhrazena co

nejdříve a aby pohledávka ad II. byla uznána za řádně uplatněnou a zařazena správcem do seznamu přihlášených pohledávek a byla uspokojena v rámci rozvrhového usnesení.

Karel Vacátko v. r.

PŘÍLOHY:

- Ověřená kopie pracovní smlouvy mezi úpadcem a věřitelem ze dne ..... .
- Výpisy z účtu věřitele u banky za období od února 2003 do dne podání přihlášky
- Ověřená kopie rozsudku ..... soudu ze dne ..... opatřená doložkou právní moci a vykonatelnosti

V ….. dne 5. března 2004

KLP 2003/2004 D

Příklad I. - zadání

Jaroslav Myšánek, nar. 05. 08. 1976, jsa čtenářem Městské knihovny Náchod, o.p.s., si v této knihovně dne 24. 10. 2003 vybral ke čtení knihu od Jaroslava Forglara Stínadla se bouří, evidenční číslo 25456. Kniha mu byla předána s tím, že lhůta k vrácení je jeden měsíc. Pan Myšánek však knihu do dnešního dne nevrátil a na upomínky knihovny nikterak nereaguje.

1) Jaký občanskoprávní vztah vznikl mezi Jaroslavem Myšánkem a Městskou knihovnou Náchod, o.p.s? Vysvětlete, jakými podstatnými znaky se tento právní vztah vyznačuje.
2) Formulujte petit žaloby knihovny, kterou se domáhá svých nároků a vezměte při tom v úvahu i situaci, že pan Myšánek už předmětnou knihu nemá.
3) Pan Myšánek předmětnou knihu daroval svému příteli Ostrému, který o tom, že kniha je ve vlastnictví Městské knihovny Náchod, o.p.s, nevěděl. Je pan Ostrý jejím vlastníkem? Svou odpověď zdůvodněte též příslušnými ustanoveními zákona.

Příklad I. - řešení

1) J.M. uzavřel s MKN smlouvu o výpůjčce podle §659 OZ. Podst. znaky:
a) individuálně určená věc, jež se přenechává k užití
b) dočasnost užití (tedy vrácení věci po uplynutí doby),
c) bezplatnost užití.

2) Žalovaný je povinen vydat žalobci knihu od Jaroslava Foglara, Stínadla se bouří, evidenční číslo 25456, a pro případ, že již knihu nemá, zaplatit XYZ Kč. Žalovaný je povinen žalobci nahradit náklady řízení ve výši ZŽ Kč.

3) Pan Ostrý není vlastníkem knihy. Nikdo nemůže na jiného převést více práv, než sám má, a proto vlastnické právo od vypůjčitele nezískal. Zachází-li pan Ostrý s knihou, jako by byla jeho, je jejím držitele (§ 129 OZ). (Otázka dobré víry pana Ostrého je složitější a při nepřesné odpovědi nebyla hodnocena.)

Příklad II. - zadání

Obytný dům č.p. 672 V Mělníce se zastavěnou plochou parc. č. 124 a zahradou parc. č. 125, zapsaný na LV č. 430 kat. úz. Mělník, připadl při restituci do podílového spoluvlastnictví osobě A (½), B (1/6), C (1/6), D (1/12) a E (1/12). Spoluvlastníci nejsou navzájem osobami blízkými.

1) Chce-li spoluvlastník B, jemuž patří 1/6, nabídnout ke koupi svůj podíl ostatním spoluvlastníkům v souladu se zásadou vyjádřenou v ust. § 140 OZ, kolik má každému, tj. A, C, D a E nabídnout? Vyjádřete nabízené podíly zlomky se společným jmenovatelem v poměru k nabízené 1/6 jako celku!

2) Akceptují-li adresáti nabídky v rozsahu vypočteném v bodu 1) shora, jak velké budou spoluvlastnické podíly A, C, D a E po tomto zvětšení? Vyjádřete zlomky v poměru k celé nemovitosti!

3) Jestliže spoluvlastník B nedbal zákonného předkupního práva podle § 140 OZ a převedl 1/6 shora uvedených nemovitostí na spoluvlastníka A (tedy celý svůj dosavadní spoluvlastnický podíl), aniž jej nabídl ostatním spoluvlastníkům, chce se spoluvlastník D žalobou domoci svého podílu, který mu měl být nabídnut ke koupi.
a) Označte osobu žalovanou
b) Citujte právní předpis, o který by se žaloba měla opírat.

Příklad II. - řešení

1) v poměru k vykupovanému podílu jako k celku:

A: 6/60 C: 2/60 D:1/60 E: 1/60

neboli v poměru k celé věci (oba postupy byly uznány za správné):
A: 6/10 C: 2/10 D: 1/10 E: 1/10

2) A: (30+6)/60=36/60=3/5
C: (10+2)/60=12/60=1/5
D: (5+1)/60=6/60=1/10
E: (5+1)/60=6/60=1/10

3) a) A
b) § 603 odst. 3 OZ + § 161 odst. 3 OSŘ (podle zadání chtěl D dosáhnout podílu, který mu měl být nabídnut, tj, 1/60 – nikoliv zachování spoluvlastnického podílu v této výši převodci, tj. B)

Příklad III. - zadání

U Obvodního soudu pro Prahu 6 probíhá pod č. j. 2 C 1212/2003 řízení o žalobě, doručené soudu dne 30. 09. 2003, kterou se žalobce pan Jan Horák, bytem Praha 6, Slunná 14, domáhá na žalovaném Auto – Janák, s.r.o., se sídlem v Praze 6, Sibeliova 2, IČ:999555 výměny osobního automobilu tovární značky Škoda typ Superb provedení TDi Ambiente VIN TMABA 2526X2728293031, r.v. 2003, zakoupeného dne 26. 03. 2003 za nový bezvadný vůz téže značky, typu a provedení do tří dnů od právní moci rozhodnutí.

Důvodem pro výměnu předmětného vozidla je podle názoru žalobce skutečnost, že z převodovky vozidla stále uniká olej. Únik oleje zjistil poprvé po ujetí 600 km dne 02. 04. 2003 a ihned požádal servisní opravnu prodejce o opravu. Stejná závada se však opakovala ještě čtyřikrát. všechny tyto skutečnosti prokazuje žalobce reklamačními zápisy ze dne 02. 04., 22. 04., 22. 05. a 22. 06. 2003, ze kterých vyplývá, že závada byla přijímacím technikem servisní opravny žalovaného zjištěna, vždy převzal opravený vůz a při následném přijímání k opravě byla přijímacími techniky jím reklamovaná závada opět zjištěna. Závady uplatnil v záruční době, která činí dva roky od zakoupení vozu.

Žalobce při ústním jednání se žalovaným dne 15. 07. 2003 v prodejně žalovaného žádal žalovaného o výměnu vozidla za nové, bezvadné. Ten to však odmítl s tím, že vada je odstranitelná.

Soud nařídil jednání na 27. 10. 2003. Během něj vypověděly k důkazu obě strany sporu a setrvaly při tom na stanoviscích, které vyplývají z žaloby. Dále soud provedl důkaz listinami navrženými žalobcem a vyslechl znalce.

Ing. Jan Malina, jako znalec ustanovený soudem zjistil, ve svém posudku z. č. 253/2003 i při výpovědi před soudem uvedl, že příčinou úniku oleje je prasklý plášť převodové skříně vozu. Dále uvedl, že únik oleje představuje 12,3% celkového objemu převodovky na 100 km a že únik oleje má negativní důsledek na mazání, způsobuje nadměrné opotřebení převodovky, její hlučnost a brání užívání vozidla v provozu na pozemních komunikacích ve smyslu právních předpisů upravujících technické podmínky provozu silničních vozidel na pozemních komunikacích.

Náklady řízení tvoří soudní poplatek ve výši 1000,- Kč a znalečné ve výši 3900,- Kč.

1) Vyhotovte v předmětné věci meritorní rozhodnutí, přičemž vycházejte z předpokladu, že se účastníci nevzdali odvolání.

2) Podle jakých pravidel jste rozhodli o náhradě nákladů řízení? Uveďte ustanovení zákona, o která opíráte svou odpověď.

3) Platí pro hodnocení znaleckého posudku zásada volného hodnocení důkazů?

Příklad III. - Řešení

2 C 1212/2003-23

Rozsudek
Jménem republiky

Obvodní soud pro Prahu 6 rozhodl samosoudcem Mgr. A.B. v právní věci žalobce Jana Horáka, bytem Praha 6, Slunná 4, proti žalovanému Auto – Janák, s.r.o., sídlem Praha 6, Sibeliova 2, IČ: 999555 o výměnu věci,

t a k t o:

Žalovaný je povinen vyměnit žalobci osobní automobil Škoda Superb v provedení TDi Ambiente, r. v. 2003, VIN TMABA 2526X2728293031, za nový bezvadný osobní automobil stejné značky, stejného typu a provedení do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí a v téže lhůtě mu nahradit na nákladech řízení 4900,- Kč.
(Event. možno též formulovat výrok na povinnost žalovaného vydat nový bezvadný automobil oproti vydání vadného automobilu žalobcem)

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce navrhl, aby soud uložil žalovanému vyměnit mu osobní automobil Škoda Superb v provedení TDi Ambiente, r.v. 2003, VIN TMABA 2526X2728293031, za nový bezvadný osobní automobil stejné značky, stejného typu a provedení. V žalobě uvedl, že předmětný osobní automobil trpí i po opakovaných opravách vadou, pro kterou jej nelze řádně užívat.

Žalobce navrhl zamítnutí žaloby, protože vada je podle jeho názoru odstranitelná.

Mezi účastníky je nesporné uzavření kupní smlouvy na předmětný automobil, řádné a včasné reklamování úniku oleje žalobcem ve dnech 02. 04., 22. 04., 17. 05., 22. 05 a 22. 06. 2003 v záruční době a opakované opravy této vady. Ze znaleckého posudku ing. Jana Maliny z. č. 253/2003, nařízeného soudem po souhlasném vyjádření obou účastníků řízení soud zjistil, že příčinou vady je prasklý plášť převodové skříně, že únik oleje představuje 12,3 % jeho celkového objemu na 100 km, negativní důsledek úniku oleje na mazání, nadměrné opotřebení převodovky v jeho důsledku, hlučnost převodovky a dále pak skutečnost, že tato vada brání užívání vozidla v provozu na pozemních komunikacích ve smyslu právních předpisů upravujících technické podmínky provozu silničních vozidel na pozemních komunikacích.
Další důkazní prostředky nebyly účastníky navrženy, ani potřeba jejich provedení nevyšla v řízení najevo ve smyslu § 120 odst. 3 OSŘ.

Po provedeném dokazování vzal soud za prokázané, že v záruční době se na prodávané věci vyskytla po opravě opětovně vada, která brání jemu řádnému užívaní ve smyslu § 622 odst. 3 OZ, a proto žalobě v plném rozsahu vyhověl.

Žalobce měl v řízení plný úspěch, proto je žalovaný povinen v souladu s § 142 odst. 2 OSŘ nahradit žalobci náklady řízení, které tvoří soudní poplatek ve výši 1000,- Kč a znalečné ve výši 3900,- Kč.

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.
Nesplní-li žalovaný dobrovolně povinnost stanovenou tímto rozsudkem, lze navrhnout výkon rozhodnutí.

Vyhlášeno v Praze dne 2. dubna 2004

Mgr. A.B., samosoudce

2) Rozhodnutí o náhradě nákladů se opírá o zásadu úspěchu ve věci, vyjádřenou v § 142 odst. 1 OSŘ.

3) Ano.

KLP 2003/2004 E

I.

Jaroslav Nohejl, bytem Škvárová 18, Brno, zavítal během své dovolené trávené na Šumavě do provozovny Půjčovna kol, s. r. o., se sídlem Bohumírova 5. Vimperk, okr. Prachatice. Zde s přítomným jednatelem společnosti Josefem Udržalem uzavřel ústní smlouvu, podle které je Jaroslav Nohejl po dobu třech dní oprávněn užívat a posléze vrátit jízdní kolo značky Author, výrobní číslo 3589741 (jízdní kolo v aktuální hodnotě 5 000 Kč je předmětem vlastnického práva Půjčovny kol, s. r. o.). Úplatu za užívání kola Jaroslav Nohejl zaplatil hotově na místě.

Příslušenství jízdního kola tvořil robustní bezpečnostní zámek. Josef Udržal Jaroslava Nohejla poučil, že bezpečnostní zámek musí použít, kdykoliv má kolo ztratit z dohledu.

Jaroslav Nohejl jízdní kolo užíval nerušeně tři dny. Třetí den, při projížďce na turisticky velmi frekventované cestě v obci Horská Kvilda, okr. Klatovy, potkal své přátele. Kolo opřel o strom a aniž by je zamkl, odešel s přáteli do blízké restaurace „na jedno rychlé pivo". Po návratu z restaurace však zjistil, že kolo je pryč.

Dva kolemjdoucí mu potvrdili, že k jízdnímu kolu, které jim Jaroslav Nohejl popsal, přistoupil neznámý mladík, nasedl na ně a ujel. Kolemjdoucí byli v přesvědčení, že mladíkovi kolo patřilo. Jaroslav Nohejl ztrátu kola oznámil Josefu Udržalovi. Přitom uvedl, že za tohoto stavu věci, kdy kolo odcizil neznámý pachatel, cenu kola nehodlá zaplatit.

Jízdní kolo nebylo nalezeno ani ve spolupráci s Policií ČR, která mj. vyslechla oba kolemjdoucí.

Otázky:

1) Jaká smlouva a mezi kterými osobami vznikla tím, že bylo panu Nohejlovi předáno jízdní kolo k užívání? Uveďte, které znaky tohoto vztahu jsou podstatné.

2) Sepište za vlastníka jízdního kola podání k soudu s důrazem na žalobní návrh.

3) Předpokládejme, že vlastník k obraně svých práv sám podal žalobu k Okresnímu soudu v Klatovech. Je tento soud věcně a místně příslušný? Proč?

I. – řešení

Ad 1) Mezi J. Nohejlem a Půjčovnou kol s. r. o., byla uzavřena smlouva nájemní – smluvní podtyp podnikatelský nájem věcí movitých (§ 721 an. OZ). Podstatnými znaky této smlouvy jsou:

a) přenechání individuálně určené movité věci k užívání,
b) dočasnost, a tedy povinnost movitou věc ve sjednané době vrátit,
c) úplatnost.

Ad 2)
Okresnímu soudu v Klatovech (Městskému soudu v Brně)
Žalobce: Půjčovna kol, s. r. o., IČ 49846214
zapsaná v obchodním rejstříku Krajského soudu v Českých Budějovicích, oddíl C, vložka 5558, se sídlem Bohumírova 5, Vimperk,
jednající svým jednatelem Josefem Udržalem
Žalovaný: Jaroslav Nohejl, bytem Škvárová 18, Brno

Žaloba o zaplacení 5000 Kč s příslušenstvím
Dvojmo

Přílohy:

- výpis z obchodního rejstříku
- stvrzenka o zaplacení nájemného
- znalecký posudek

I.

Žalobce jako pronajímatel přenechal žalovanému jako nájemci na základě nájemní smlouvy ze dne ... k užívání na tři dny kolo zn. Author, výr. č. 3589741. Při předávání kola byl žalovaný zároveň žalobcem seznámen s tím, že vždy, ocitne-li se kolo z dohledu žalovaného, musí být uzamčeno bezpečnostním zámkem; zámek byl předán spolu s kolem. Hodnota kola byla znaleckým posudkem určena částkou 5 000 Kč.

Důkaz: výpis z obchodního rejstříku, ze dne ...,
výslech účastníků,
stvrzenka o zaplacení nájemného že dne ...,
znalecký posudek znalce Ing. Pavla Průši č. 5/2004 znaleckého deníku.

II.

Po uplynutí třídenní lhůty žalovaný kolo žalobci nevrátil s odůvodněním, že kolo mu bylo poslední den této lhůty odcizeno neznámým mužem v obci Horská Kvilda. Stalo se tak v době, kdy si žalovaný zašel se svými přáteli do restaurace a kolo ponechal opřené o strom před restaurací, aniž by je přitom zamkl. Žalovaný ohlásil odcizení kola Policii České republiky i žalobci. Žalobci přitom sdělil, že s ohledem na odcizení kola neznámým pachatelem není ochoten žalobci zaplatit jeho peněžitou hodnotu.

Důkaz: výslech účastníků,
spis Policie České republiky MO-25-TČ25 8-2004

III.

Pátrání Policie České republiky po odcizeném kole bylo bezvýsledné.

Důkaz: spis Policie České republiky MO-25-TČ25 8-2004

IV.

Svědci, kteří viděli kolo stát opřené o strom před restaurací, shodně vypověděli, že kolo v té době nebylo zajištěno bezpečnostním zámkem.

Důkaz: výslech svědků . . .

V.

Z toho, co bylo uvedeno výše, vyplývá, že žalovaný porušil své povinnosti nájemce převzaté nájemní smlouvou. Proto je povinen nahradit žalobci škodu, která mu vznikla porušením těchto smluvních povinností (§ 420 OZ ve spojení s § 722 odst. 2 OZ). Škoda způsobená žalobci představuje hodnotu odcizeného kola.

VI.

Ze všech těchto důvodů žalobce navrhuje, aby soud vynesl tento rozsudek:

I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci 5 000 Kč spolu s úroky z prodlení ve výši 2 % p.a. do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
II. Žalovaný je povinen žalobci na náhradě nákladů řízení povinen zaplatit ... Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Ve Vimperku dne ...

Půjčovna kol, s. r. o.

Ad 3) K projednání žaloby je Okresní soud v Klatovech věcně příslušný podle § 9 odst. I OSŘ. Tento soud je k projednání žaloby místně příslušný podle § 87 písm. b) OSŘ.

II.

Neprovdaná Marie Černá (25 let) porodila dne 15. 4. 2001 syna Petra Černého. Protože bydlela na ubytovně, požádala o umístění nezl. Petra v kojeneckém ústavu. Poté dne 1. 7. 2001 dala před příslušným orgánem sociálně právní ochrany souhlas s osvojením tohoto dítěte bez zřetele k určitému osvojiteli. Orgán sociálně právní ochrany svěřil nezletilého Petra Černého svým rozhodnutím dne 10. 9. 2001 manželům Janě a Zdeňkovi Pospíšilovým do preadopční péče. Manželé Pospíšilovi podali dne 10. 1. 2002 u příslušného soudu návrh na osvojení nezletilého Petra.

Dne 1. 2. 2002 matka nezletilého Marie Černá a Karel Zoubek souhlasně před příslušným matričním orgánem prohlásili, že otcem nezletilého je Karel Zoubek, a určili, že nezletilý ponese nadále příjmení Zoubek. Poté dne 3. 2. 2002 uzavřeli Marie Černá a Karel Zoubek manželství. Okamžitě se obrátili na státní orgány, aby jim bylo dítě vydáno.

1) Jaké je právní postavení nezletilého? Své vysvětlení uveďte příslušnými ustanoveními zákona.

2) Jak za této situace bude soud postupovat v řízení o osvojení nezl. Petra. Uveďte příslušná ustanovení zákona.

3) Jaká práva a jaké povinnosti mají manželé Pospíšilovi k nezletilému Petrovi? Uveďte příslušná ustanovení zákona.

II. – řešení

Ad 1) Nezletilý Petr Černý je stále dítětem Marie Černé. Matka má rodičovská práva, je zákonným zástupcem nezletilého. Nemůže pouze již odvolat svůj souhlas k osvojení nezletilého, a to ode dne 10. 9. 2001, kdy bylo dítě svěřeno do preadopční péče. V řízení o osvojení proto také není účastníkem řízení. Otec Karel Zoubek je zákonným zástupcem nezletilého Petra Černého od 1. 2. 2002. Vzápětí poté, co byl zapsán v matrice jako otec nezletilého, projevil nesouhlas s osvojením tím, že požádal, aby mu bylo dítě vydáno. Bez jeho souhlasu k osvojení dojít nemůže. Zákon o rodině: §§ 50a, 52, 31, 67 a 68a.

Ad 2) Otec nezletilého s jeho osvojením nesouhlasí, není tedy splněn jeden ze základních předpokladů proto, aby soud návrhu na osvojení vyhověl. Soud tedy tento návrh zamítne. Zákon o rodině § 67.

Ad 3) Po dobu preadopční péče (ta trvá i v době, kdy bylo zahájeno řízení o osvojení) je upraveno postavení budoucích osvojitelů ustanovením § 69 zákona o rodině, podle něhož jsou oprávněni (a zároveň povinni) o nezletilého pečovat a uspokojovat jeho potřeby a to na vlastní náklad. Nejsou však ani v tomto období jeho zákonnými zástupci. V případě nezletilého Petra je stále zákonným zástupcem matka Marie Černá, pro řízení o osvojení by nezletilému byl soudem ustanoven opatrovník. Pokud k osvojení nedojde, náklady vynaložené na nezletilého nelze požadovat zpět. Toto vyplývá z dikce zákona „na vlastní náklad". Zákon o rodině §§ 68b a 69.

III.

Josef Novák, bytem Poděbrady, Krajní 7, udělil 12. prosince 2003 Jarmile Krušinové, bytem Pardubice, Severní 32, plnou moc k uzavření smlouvy o postoupení jeho pohledávky vůči Karlu Černému, bytem Pardubice, Severní 300 (jde o nezaplacenou kupní cenu za stavební materiál ve výši 42 350 Kč s 3% úrokem, splatnou k 1. 12. 2003). Jarmila Krušinová uzavřela 5. února 2004 písemnou smlouvu o postoupení pohledávky s Jiřím Kaňkou, bytem Praha 1, Pařížská 15, s tím, že pohledávka je převáděna za 25 000 Kč zaplacených téhož dne oproti předání všech nezbytných listin.

Jiří Kaňka se 20. března 2004 obrátil na Karla Černého doporučeným dopisem, v němž jej jako nabyvatel uvedené pohledávky vyzval k jejímu zaplacení do jeho rukou, přičemž uvedl vše nutné k prokázání postoupení pohledávky. Ani poté však Karel Černý svůj dluh neuhradil, takže proti němu Jiří Kaňka l. dubna 2004 podal u příslušného soudu žalobu na zaplaceni výše uvedené částky.

Karel Černý se rozhodl vymáhání dluhu bránit a po obdržení výzvy k zaplacení a zjištění dalších údajů ke své obraně podal dne 29. března 2004 u příslušného soudu proti Jiřímu Kaňkovi a Josefu Novákovi žalobu o určení neplatnosti smlouvy o postoupení pohledávky. Naléhavý právní zájem dokládá úředně ověřenou kopií výzvy Jiřího Kaňky.

1) Poté, co byla Karlu Černému doručena soudem žaloba Jiřího Kaňky na zaplacení kupní ceny, podal v této věci námitku litispendence, kterou odůvodnil tím, že již dříve podal žalobu na určení neplatnosti smlouvy o postoupeni pohledávky. Jak bude o této námitce soudem rozhodnuto?

Během soudního řízení hodlá žalovaný Karel Černý uplatnit proti Jiřímu Kaňkovi nárok na náhradu škody, kterou mu způsobil na jeho majetku v souvislosti s vymáháním pohledávky, a to ve výši 15 150 Kč.

2) Jakým podáním bude muset Karel Černý tento nárok za výše uvedené procesní situace u soudu uplatnit? Toto podáni sepište. Změní na tomto řešení uvedené situace skutečnost, že výše zmíněného nároku na náhradu škody bude namísto 15 150 Kč činit celkem 68 250 Kč?

Karel Černý byl na svou žádost po podání žaloby jako žalobce osvobozen od soudních poplatků. Soud prvního stupně jeho žalobu v plném rozsahu zamítl a zároveň mu uložil povinnost nahradit žalovanému částku 3500 Kč na nákladech řízení. Proti výroku o nákladech řízení podal včas odvolání, které odůvodnil tím, že jako žalobci osvobozenému od soudních poplatků mu tato náhrada nákladů neměla být uložena a domáhá se změny tohoto rozhodnutí.

3) Jak o jeho o odvolání soud rozhodne a proč?

III. - řešení

Ad 1) Okresní soud v Pardubicích tuto námitku zamítne jako nedůvodnou; nejedná se totiž o případ, kdy by následnou žalobou bylo zahájeno řízení v téže věci ve smyslu ustanovení § 83 odst. l o. s, ř. V obou věcech je totiž odlišný okruh účastníků řízení (v první žalobě z 29. března 2004 je žalobcem Karel Černý, žalovanými jsou pak Jiří Kaňka a Josef Novák, v případě druhé žaloby z 1. dubna 2004 je pak žalobcem Jiří Kaňka, žalovaným je pak Karel Černý), takže o totožnosti věcí není možno ani uvažovat. Obě žaloby jsou samostatné, o druhé, v rámci jejíhož projednávání byla podána námitka věci zahájené (námitka litispendence), rozhoduje okresní soud v Pardubicích jako soud věcně a místně příslušný.

2) Tímto podáním bude tzv. námitka započtení podle ustanovení § 98 o. s. ř. Tato námitka musí obsahovat obecné náležitosti podání podle § 42 odst. 4 o. s. ř., s tím, že v ní musí být vyjádřen úmysl účastníka (žalovaného) provést započtení uplatněné (započitatelné) pohledávky vůči žalobnímu nároku.

V případě, že by měl sám žalovaný vůči žalobci k započtení zmíněnou vyšší částku, musel by ji uplatnit vzájemným návrhem ve smyslu ustanovení § 97 o. s. ř.

V obou případech je třeba podání směrovat okresnímu soudu v Pardubicích, jenž je příslušný k řízení o dané žalobě.

3)Odvolací soud svým usnesením rozhodnutí soudu prvního stupně v rozsahu, v němž bylo odvoláním napadeno, potvrdí, neboť je věcně správné (§ 219 o. s. ř.). Osvobození od soudních poplatků se totiž dotýká pouze jednoho druhu nákladů řízení, a to soudních poplatků. O nákladech řízení soud rozhoduje na závěr řízení v souhrnu a skutečnost, že účastník byl od soudních poplatků osvobozen nemá na jeho rozhodování žádný vliv.

KLP 2004/2005 A

Příklad I. - zadání

Pan Jan Balvan, vdovec, bezdětný, starobní důchodce, je nájemcem bytu o velikosti 4+1, který se nachází v domě č.p. 2. Byt je situován ve staré zástavbě, v ulici Klášterní, v Praze 1. Jedná se o historickou stavbu v barokním slohu. Byt se konkrétně nachází ve 2. nadzemním podlaží. V domě není vybudován výtah. Vlastníkem domu a pronajímatelem je obchodní firma Slimák s.r.o., IČ: 0001, která sídlí v témže domě.

Mladí novomanželé Hugo Skála a Adriana Skálová jsou společnými nájemci bytu o velikosti 1+1, který se nachází v domě č.p. 3000. Dům je umístěn v malebné sídlištní zástavbě. Jedná se o panelový dům se dvěma velkými nově zrekonstruovanými výtahy. Byt se nachází v Sasankové ulici č. 1 v Praze 10, Hostivaři. Vlastníkem domu a pronajímatelem je Bytové družstvo Mandelinka, IČ: 0002, které sídlí v Petrklíčové ulici č. 5, rovněž v Praze 10. Pan Balvan a manželé Skálovi se opakovaně setkali na inzerát a posléze se písemně dohodli na výměně uvedených bytů. Obě strany požádaly své pronajímatele o písemný souhlas k výměně. Obchodní firma Slimák požadovaný souhlas neudělila s odůvodněním, že výhledově chce požádat Obvodní úřad Prahy 1 o změnu účelu užívání stavby a z bytového domu vybudovat kancelářský objekt. Bytové družstvo Mandelinka souhlas také neudělilo a odůvodnilo to tím, že není jeho cílem, aby nájemci bytů byli starobní důchodci, kteří budou mít eventuálně v budoucnu problém s úhradou za bydlení, protože jsou odkázáni pouze na starobní důchod. Družstvo má vizi masivně zvyšovat fond oprav a provádět další zlepšování daného domu, a to zejména výměnou oken, zateplení fasády.

a) Proveďte právní rozbor případu a současně odkažte na příslušná ustanovení občanského zákoníku. Pokud by souhlas byl udělen, bude uzavírána nová nájemní smlouva s tím, kdo se jako účastník výměny do bytu stěhuje, nebo tento účastník vstupuje do nájemní smlouvy toho, s kým byt vyměňuje?

b) Předpokládejme, že věc budete řešit soudně, formulujte proto úplný petit podání.

c) Který soud je věcně a místně příslušný včetně odkazu na příslušná ustanovení občanského soudního řádu?

Příklad I. - řešení

a) Jedná se o výměnu bytu. Tuto problematiku upravuje § 715, 716 obč. zákoníku. Podle tohoto ustanovení se mohou nájemci dohodnout o výměně bytu se souhlasem pronajímatele. Tento souhlas musí být písemný. Pokud bylo jeho udělení odepřeno bez vážných důvodů, může soud na návrh nájemce svým rozhodnutím nahradit projev vůle pronajímatele (§ 161 odst. 3 OSŘ). Soud posuzuje věc z toho hlediska, zda u pronajímatele skutečně existují závažné důvody. Nikoliv tedy z hlediska, zda má nájemce vážné důvody dohodu uzavřít. Dohodě o výměně bytu tak musí předcházet udělení souhlasu pronajímatele(ů), popř. nahrazení souhlasu některého z pronajímatelů rozhodnutím soudu. (V obou případech jsou uvedeny důvody, které by zpravidla byly důvodem k žalobě.) Účastník výměny bytu vstupuje do nájemní smlouvy toho, s kým byt vyměňuje (judikát NS ČR).

b) Žalovaný – Slimák, s.r.o., se sídlem v Praze 1, Klášterní č. 2, IČ: 0001, pronajímatel, uděluje souhlas žalobci Janu Balvanovi, nájemci, s výměnou bytu 4+1 v domě č. p. 2. NP, Klášterní ulice, Praha 1. Žalovaný je povinen nahradit náklady řízení žalobci do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Žalovaný – Bytové družstvo Mandelinka se sídlem v Petrklíčové ul. č. 5, Praha 10, IČ: 0002, pronajímatel, uděluje souhlas žalobci, manželům Hugo Skálovi a Adrianě Skálové, společným nájemcům, s výměnou bytu 1+1 v Sasankové ul. č. 1, v Praze 10 – Hostivaři. Žalovaný je povinen nahradit náklady řízení žalobci do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

c) Věcně příslušný je okresní soud (obvodní soud), (§ 9 odst. 1 OSŘ). Místně příslušný: Obvodní soud pro Prahu 1 (v prvé cause) a Obvodní soud pro Prahu 10 (ve druhé cause), (§ 88 písm. g OSŘ).

Příklad II. - zadání

Své první manželství uzavřela Kateřina krátká v roce 1995 s Petrem Šímou. Z manželství se narodil syn Filip (v prosinci 1998). Po uzavření manželství se Šímova matka rozhodla převést členská práva v bytovém družstvu Zálesí na svého syna, darovala manželům starší vůz zn. Škoda-Felicia a prodala Kateřině zánovní myčku nádobí. Kateřina ji koupila z peněz, které už před sňatkem dostala od své babičky. Manželství Kateřiny a Petra bylo ze zákonného rozvodového důvodu rozvedeno v r. 1999. Za dva měsíce po rozvodu se Kateřina znovu vdala (manžel Martin Beneš) a za další měsíc se jí narodil syn Lukáš.

1) kdo se stal členem bytového družstva Zálesí a kdo se stal nájemcem družstevního bytu? Odpovědi zdůvodněte a uveďte rozhodná právní ustanovení.

2) Za předpokladu, že manželé nesjednali zvláštní majetkový režim, kdo se stal vlastníkem vozu Škoda-Felicia? Odpověď zdůvodněte a uveďte rozhodná právní ustanovení.

3) Kdyby se Martin Beneš necítil být Lukášovým otcem, co by musel tvrdit a dokazovat a v jaké lhůtě? Odpovědi zdůvodněte a uveďte rozhodná právní ustanovení.

Příklad II. - řešení

1) Manželé Kateřina Krátká (event. Šímová, event. Šímová-Krátká) a Petr Šíma se stali společnými členy bytového družstva Zálesí a společnými nájemci družstevního bytu, pokud nebylo pravdou, že spolu trvale nežijí (§ 143 odst. 2 in fine, § 703 odst. 2 a § 703 odst. 1, za splnění podmínky uvedené v § 703 odst. 3 o.z.). Matka Petra Šímy sice převedla členství na Petra Šímu, ale ex lege („vznikne-li jednomu z manželů za trvání manželství právo na uzavření smlouvy o nájmu družstevního bytu“) se členy družstva stali oba manželé („vznikne se společným nájmem bytu manželi i společné členství manželů v družstvu“), za předpokladu, že spolu trvale žili.

2) Vůz Škoda-Felicia byl za trvání manželství (i společného jmění manželů) darován oběma manželům. Darování je způsobem nabytí vlastnického práva, které má za následek, že nabytá věc nespadá do SJM (§ 143 odst. 1 ad a) o.z. - vylučuje bezúplatná nabytí). Poněvadž byl vůz darován oběma manželům, stane se předmětem jejich podílového spoluvlastnictví (§ 136 odst. 1 o.z.). Protože jiná dohoda nebyla a ani zákon jinak nestanoví, jsou (ideální) podíly manželů stejné (§ 137 odst. 2 o.z.).

3) Martin Beneš by při popírání svého otcovství musel tvrdit a dokazovat, že s matkou dítěte v době, od níž neprošlo do narození dítěte méně než 180 a více než 300 dní, nesouložil, ani že v době uzavření manželství nevěděl, že je těhotná (§ 58 odst. 3 ZR). Syn Lukáš se narodil v době trvání manželství, za otce se tedy považuje manžel matky, a to přes to, že se narodil před 300 dnem po zániku předchozího manželství matky (§ 59 odst. 1 a 2 ZR).
manžel matky může do 6 měsíců ode dne, kdy se dozví, že se jeho manželce narodilo dítě, popřít u soudu, že je jeho otcem (§ 57 odst. 1 ZR). Lukáš se narodil v době před 180. dnem od uzavření manželství, takže k tomu, aby se Martin Beneš nepovažoval za otce, stačí, aby své otcovství u soudu popřel (§ 58 odst. 3 ZR, věta první). Pokud by se mu ale nepodařilo dokázat, že s matkou Lukáše v rozhodné době (ne méně než 180 a ne více než 300 dní do narození dítěte - § 54 odst. 2 ZR) nesouložil, a zároveň by neprokázal, že o těhotenství Kateřiny v době uzavření manželství nevěděl, musel by, měl-li by popřít úspěšně otcovství, prokázat, že je vyloučeno, aby mohl být otcem dítěte.

Příklad III. - zadání

Pojišťovna Zdraví a. s., IČO: 65489753, sídlo: Praha 1, Jindřišská 7, uzavřela dne 14. 03. 2004 s panem Adamem Dvořáčkem, nar. 16. 09. 1964, bytem Praha 2, Slezská 10, pojistnou smlouvu č. 114816291 na pojištění odpovědnosti za škodu silničního dopravce. Roční pojistné bylo ve smlouvě sjednáno ve výši 18 000 Kč a mělo být pojištěným uhrazeno ihned, nejpozději do 31. 03. 2004. Počátek pojištění byl sjednán na 15. 03. 2004 a konec pojištění na 14. 03. 2005.

Dopisy ze dne 15. 05. 2004 a 15. 06. 2004 upozornila Pojišťovna Zdraví a. s. pana Adama Dvořáčka, že za pojistné období od 15. 03. 2004 do 14. 03. 2005 neuhradil splátku pojistného. Dopisem ze dne 10. 11. 2004 oznámila Pojišťovna Zdraví a. s. panu Adamu Dvořáčkovi, že jeho pojistná smlouva č. 114816291 uzavřená dne 14. 03. 2004 byla ukončena dne 15. 06. 2004 z důvodu nezaplacení pojistného. Současně ho upozornila, že je povinen zaplatit pojistné ve výši 4 500 Kč. Protože pan Adam Dvořáček na výzvy Pojišťovny Zdraví a. s. nereagoval, podala dne 01. 12. 2004 Pojišťovna Zdraví a. s. na pana Adama Dvořáčka k soudu žalobu na zaplacení dlužného pojistného.

Proveďte právní rozbor tohoto případu a:

1) Sepište v předmětné věci rozhodnutí soudu ve věci samé, které soud vydá bez slyšení stran.

2) Uveďte věcnou a místní příslušnost soudu (citujte příslušná ustanovení o. s. ř.), ke kterému byla podána žaloba.

3) jak bude soud dále postupovat, jestliže se nepodaří příslušné rozhodnutí, které jste sepsali ad 1), doručit žalovanému do vlastních rukou?

Příklad III. - Řešení

1) Platební rozkaz - § 172 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „o.s.ř."

Jednací číslo: 58 Ro 12/2005

P L A T E B N Í R O Z K A Z

Ve věci:

žalobce Pojišťovna Zdraví a. s., sídlem Praha 1, Jindřišská 7, IČO:65489753, zast. JUDr. Annou Novotnou, advokátkou, Praha 10, Malinová 3

proti

žalovanému Adam Dvořáček, nar. 16. 08. 1964, bytem Praha 2, Slezská 10

o zaplacení částky 4.500,- Kč s přísl.

I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 4.5000,- Kč s 3% úroky z prodlení od 01. 12. 2004 do zaplacení, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto platebního rozkazu.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 600,- Kč za soudní poplatek a 1.650,- Kč za právní zastoupení, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto platebního rozkazu.

Poučení:

Proti platebnímu rozkazu může žalovaný do 15 dnů od jeho doručení podat odpor, případně v téže lhůtě zaplatit uplatněnou pohledávku a náklady řízení. Podá-li žalovaný včas odpor, ruší se tím celý platební rozkaz a předseda senátu nařídí jednání. Výrok o nákladech řízení může napadnout kterýkoliv z účastníků odvoláním, které lze podat do 15 dnů od doručení tohoto platebního rozkazu k příslušnému nadřízenému soudu, prostřednictvím soudu podepsaného. Nepodá-li žalovaný proti platebnímu rozkazu v zákonné lhůtě odpor, nabude platební rozkaz účinku pravomocného rozsudku.

V Praze dne 7. ledna 2005

JUDr. Alexander Anděl, v.r.
samosoudce

Obvodní soud pro Prahu 2
(otisk kulatého razítka)

2) Věcná příslušnost - § 9 odst. 1 o.s.ř.
Místní příslušnost - § 84, § 85 odst. 1, 2 o.s.ř.
Obvodní soud pro Prahu 2

3) Platební rozkaz je třeba doručit žalovanému do vlastních rukou, náhradní doručení je vyloučeno. Nelze-li platební rozkaz doručit i jen jednomu ze žalovaných, soud jej usnesením zruší v plném rozsahu (§ 173 odst. 1, 2 o.s.ř.) a dále soud ve věci nařídí jednání (§ 174 odst. 2 o.s.ř. per analogiam).

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2005 B

Psaná dne 4. února 2005 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7 Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10 Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

I.

.....
jméno a příjmení

KLP B 2005

Dne 17.1.2003 byl pan Josef Novák, bytem Nové Strašecí č. 4567, okres Rakovník přijat do zdravotnického zařízení v Praze, Mutěnická 14, Praha 1, aby se podrobil operaci srdce. Operační výkon provedl lékař Jiří Jiří, bytem Mladá Boleslav, č. 2444.

Po třech dnech po operačním výkonu se u pana Josefa Nováka projevily příznaky otravy. Ošetřující lékař nařídil revizi rány a nasadil potřebná antibiotika.

Později se zjistilo, že v operačním poli byla ponechána rouška, která následně způsobila pacientovi veškeré problémy. Z tohoto důvodu byl léčebný proces ukončen nikoli 25.2.2003, nýbrž až ke dni 26.3.2003.

I. Proveďte právní rozbor případu a uveďte, o jaký typ odpovědnosti se v uvedeném případě jedná. Dále uveďte, kdo za vzniklou škodu odpovídá a proč.
Citujte příslušná ustanovení občanského zákoníku

II. S odkazem na ustanovení občanského zákoníku vysvětlete právní režim promlčení práva na bolestné, které pan Josef Novák hodlá uplatnit.

III. Sepište nástin žaloby, kterou se pan Josef Novák domáhá u soudu na odpovědné osobě zaplacení částky 10 000,- Kč jako bolestného s důrazem na formulaci žalobního petitu.

Řešení I. příkladu

I Odpovědnost za škodu způsobenou na zdraví pacienta je třeba v tomto případě kvalifikovat jako škodu způsobenou podle § 420 občanského zákoníku, tj. jako subjektivní odpovědnost. Za škodu odpovídá zdravotnické zařízení, nikoli lékař, který operaci prováděl (srov.§ 420 odst. 2)

II Právo na bolestné se promlčuje pouze v subjektivní promlčecí době (§ 106 odst. 1,2 OZ) Pro její počátek je zásadně rozhodné ukončení léčebného procesu

III

Nástin žaloby

Obvodnímu soudu pro Prahu 1

Žalobce : Josef Novák, bytem Nové Strašecí č. 4567, okres Rakovník

Žalovaný : Zdravotnické zařízení v Praze, Mutěnická 14, Praha 1

Dvojmo

o zaplacení Kč 10 000,- s příslušenstvím

I Žalobce se u žalovaného podrobil operaci srdce.
Po třech dnech po operačním výkonu se u žalobce projevily příznaky otravy. Při revizi rány se zjistilo, že v operačním poli byla ponechána rouška, která následně způsobila žalobci značné bolesti. Z tohoto důvodu byl léčebný proces žalobce ukončen nikoli 25.2.2003, nýbrž až ke dni 26.3.2003

Důkaz : lékařská dokumentace
výslech účastníků

II Žalobce vyčíslil své nároky z titulu bolestného částkou 10.000,- Kč a vyzval žalovaného k její uhradě
Protože žalovaný na dopis žalobce, kterým jej vyzval, aby škodu uhradil do 10.12.2003 nereagoval, navrhuje žalující, aby soud vydal tento :

r o z s u d e k

Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku 10 000,- Kč spolu s úroky z prodlení počítanými ode dne .. dále je žalovaný povinen nahradit žalobcům náklady řízení, vše do 3 dnů od právní moci rozsudku

V Praze dne

Josef Novák

II.

..... KLP B 2005
jméno a příjmení

Rozálie Nová a Viktorin Šeda spolu žili jako manželé od ledna 2002, ač nebyli oddáni. V březnu 2002 Rozálie otěhotněla. Sdělila to Viktorinovi a hned se dohodli, že uzavřou co možno nejdříve manželství. Vzhledem k velikosti svatby se svatební obřad konal až 20. října 2002, takže nastávající mateřství bylo na Rozálii na první pohled zřejmé. Syn Hugo se narodil již 12. prosince 2002. V době početí Huga se však Rozálie intimně stýkala také s panem Jarmilem Sasankou. Dne 15. ledna 2003 podal pan Sasanka k soudu návrh na určení svého otcovství k Hugovi. V žalobě uvedl, že Hugo má na tváři stejné mateřské znaménko, jako měl již otec i děd pana Sasanky a ostatně toto znaménko má i pan Sasanka. Pan Sasanka z toho dovozuje, že je nepochybně otcem Huga.

a) Kdo se považuje podle zákona za otce Huga? Právně zdůvodněte!

b) V roli soudce vypracujte výrok rozhodnutí o žalobě pana Sasanky (v odůvodnění zhodnoťte argumenty pana Sasanky).

c) Odhlédněte od tohoto konkrétního případu a uveďte obecně, jaké právní kroky může podniknout otec, který pojal podezření, že dítě biologicky pochází od jiného muže, a proto s dítětem nechce mít nic společného?

ŘEŠENÍ PŘÍKLADU Č. II

ad a) Za otce Huga se považuje Viktorin Šeda. Z textu zadání je zřejmé, že se Hugo narodil za trvání manželství mezi Rozálií a Viktorinem Šedou. Uplatní se tedy tzv. první domněnka otcovství (**§ 51 odst. 1 ZR**).

ad b) Výrok rozsudku zní: „Žaloba Jarmila Sasanky o určení otcovství k nezl. Hugovi Šedovi se zamítá."

Odůvodnění: Muž, který o sobě tvrdí, že je otcem dítěte, může podle **§ 54 odst. 1 ZR** podat soudu návrh na určení svého otcovství pouze tehdy, pokud nedošlo k určení otcovství podle předchozích ustanovení ZR (tj. podle § 51 až 53 ZR). V uvedeném případě však k nezl. Hugovi již otcovství „podle předchozích ustanovení" bylo určeno (konkrétně podle **§ 51 odst. 1 ZR**. Za této situace nemůže nikdo (ani biologický otec!) podat žalobu podle § 54 odst. 1 ZR. Žalobce tedy není k podání žaloby aktivně legitimován, a soud tudíž musí žalobu zamítnout. Skutečnost, že se pan Sasanka v době početí Huga intimně stýkal s matkou dítěte, je za této situace zcela bez právního významu. Skutečnost, že Hugo i tři další muži z rodu Sasanků mají stejné mateřské znaménko, je proto rovněž irelevantní.

ad c) **Manžel matky dítěte** může do šesti měsíců ode dne, kdy se dozví, že se jeho manželce narodilo dítě, popřít u soudu, že je jeho otcem (**§ 57 ZR odst. 1 ZR**). Další podrobnosti pro úspěšné popření otcovství manželem matky jsou uvedeny v § 58 a 59 ZR.

Pokud již uplynula lhůta uvedená v § 57 odst. 1 ZR, může se manžel matky obrátit na nejvyššího státního zástupce s podnětem, aby využil svého práva podle **§ 62 odst 1 ZR**. Bude-li to vyžadovat zájem dítěte, nejvyšší státní zástupce může (ale nemusí! – manžel matky nemá právní nárok na aktivní jednání nejvyššího státního zástupce) podat návrh na popření otcovství manžela matky.

Obdobné platí, bylo-li otcovství k dítěti určeno podle tzv. druhé domněnky (§ 61 ZR).

Jaromír Kulhavý, nar. 5. 3. 1964, bytem Praha 3, Vinohradská 256, podal dne 10. 1. 2004 k příslušnému soudu žalobu o rozvod manželství vůči Miladě Kulhavé, nar. 16. 12. 1982, bytem tamtéž. Žalovaná s rozvodem manželství nesouhlasila a své stanovisko vyjádřila jak v žalobní odpovědi, tak v průběhu řízení před soudem. Ten po několika jednáních rozhodl dne 2. 11. 2004 ve věci samé rozsudkem, a to tak, že manželství obou účastníků řízení se rozvádí. Písemná vyhotovení tohoto rozsudku byla soudem doručena nejprve Miladě Kulhavé, a to 13. 12. 2004, poté Jaromíru Kulhavému, a to dne 31. 12. 2004.

Milada Kulhavá proti rozsudku o rozvodu manželství podala dne 28. 12. 2004 odvolání k příslušnému soudu.

1) Sepište soudní rozhodnutí (se všemi náležitostmi), jímž bude toto odvolání vyřízeno, jestliže Jaromír Kulhavý dne 5. 1. 2005 zemřel při dopravní nehodě.

2) Předpokládejte, že v uvedeném případě odvolání nepodal žádný z účastníků. Kdy zaniklo manželství Jaromíra a Milady Kulhavých?

3) Které subjekty zavazuje zmíněný rozsudek ze dne 2. 11. 2004?

1)

Městský soud v Praze
Sp. zn. x Co yyyy/04

Usnesení

Městský soud rozhodl ve věci žaloby o rozvod manželství mezi Jaromírem Kulhavým, bytem Praha 3, Vinohradská 256 jako žalobcem a Miladou Kulhavou, bytem tamtéž o včasném odvolání žalované takto:

Řízení o odvolání podaném žalovanou se zastavuje.
Rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 2. 11. 2004 se zrušuje a řízení o žalobě o rozvod manželství se zastavuje.

Odůvodnění:

V řízení o žalobě o rozvod manželství podané dne 10. 1. 2004 byl obvodním soudem pro Prahu 3 vydán dne 2. 11. 2004 rozsudek, jímž bylo manželství účastníků řízení rozvedeno. Tento rozsudek byl oběma účastníkům řádně doručen, přičemž žalovaná jej napadla včas podaným odvoláním ze dne 28. 12. 2004. Po podání odvolání žalobce dne 5. 1. 2005 zemřel, v důsledku čehož pozbyl způsobilosti být účastníkem řízení.

Vzhledem k povaze žalované věci nelze po smrti žalobce dále vést řízení a to je třeba zastavit. Vzhledem k žalovanou řádně zahájenému odvolacímu řízení je pak třeba rovněž v souladu s ustanovením § 107 odst. 5 o. s. ř. zrušit rozsudek vydaný soudem prvního stupně o rozvodu manželství.

Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné.

Josef Novák, předseda senátu v. r.

V Praze dne 4. 2. 2004

2)

Manželství Jaromíra a Milady Kulhavých zaniklo dne 5. 1. 2005, a to smrtí manžela Jaromíra (viz § 22 odst. 1 věty první zák. o rodině).

3)

Rozsudek o rozvodu manželství je rozhodnutím o osobním stavu, jež je dle ustanovení § 159a odst. 3 o. s. ř. závazné pro každého.

KLP C 2005

Příklad I - zadání

Občan A uzavřel s občanem B dohodu, podle které občan B převzal od občana A do výcviku psa na dobu dvou měsíců za sjednanou úplatu 10.000,-Kč. Občan B se podle uzavřené dohody zavázal, že po celou tuto dobu bude chovat psa občana A ve svém zařízení, bude psa krmit, ošetřovat ho a zejména ho bude cvičit. Součástí takto uzavřené dohody mezi občany A a B bylo zároveň ujednání, podle kterého občan B jako cvičitel psa bude občanu A jako vlastníku psa odpovídat za zranění psa, popř. v krajním případě i za utracení psa v případech, kdy tyto stavy občan B po dobu výcviku zaviní. Naproti tomu, pokud by šlo o případy nezaviněné újmy u psa, ty zůstanou podle uzavřené dohody, odvolávající se na zvyklosti v této chovatelské oblasti, újmou nastalou v poměrech vlastníka psa.

Dne 20. října 2004 se pes v době výcviku u občana B zranil, když se napíchl na ocelový kůl tvořící součást ohrady, kde byl pes cvičen. Přesto, že byl pes ihned po zranění ošetřen veterinářem, musel být v důsledku závažnosti svého zranění 10. prosince 2004 utracen.

1. Analyzujte občanskoprávní problematiku případu se závěry: jaký druh občanskoprávní odpovědnosti - zde přichází v úvahu, kdo a za jakých předpokladů za újmu způsobenou občanem B utracením psa odpovídá. Citujte u každé podotázky přesně příslušná ustanovení občanského zákoníku.

2. Posuďte,jaký právní význam má výslovné ujednání účastníků dohody o tom, že občan B jako cvičitel bude odpovídat vlastníku psa za zranění psa, popř. za jeho utracení jen za podmínky, že tyto stavy u psa cvičitel občan B zaviní.
3. Uveďte, o jaký smluvní typ v daném případě mezi občanem A a občanem B jde. Svůj závěr doložte argumenty.

Příklad I - řešení

Ad 1)

Jde o občanskoprávní odpovědnost podle § 421 OZ, podle které „každý, kdo od jiného převzal věc, jež má byt předmětem jeho závazku (rozuměj smluvního), odpovídá za její poškození, ztrátu nebo zničení, ledaže by ke škodě došlo jinak“ (citované ustanovení je třeba za platné právní úpravy, kdy není stanoven zvláštní režim zvířat jako živých věcí, použít přiměřeně i na tento případ).

Odpovědnost je podle § 421 OZ odpovědností objektivní, tj. bez zřetele na zavinění.

Odpovědným subjektem je při ní ten, kdo věc převzal; naproti tomu oprávněným subjektem - poškozeným - ten, kdo věc předal (zpravidla půjde o vlastníka).

Ten, kdo věc, která má být předmětem jeho závazku převzal, se nemůže své odpovědnosti podle § 421 OZ zprostit ani jednostranným prohlášením, ani dohodou, kterou uzavřel s oprávněným subjektem. Jediným důvodem zproštění odpovědnosti podle § 421 je skutečnost, že by v daném případě došlo ke škodě i jinak. To však nebylo v daném případě tvrzeno, tím méně prokázáno.

Ad 2)

Jestliže si účastníci uzavřené smlouvy ujednali, že ten, kdo věc převzal, bude odpovídat tomu, kdo mu věc předal, pouze tehdy, jestliže vznik škody zaviní, zatímco v ostatních případech nezaviněné škody půjde škoda na úkor majetkových poměrů toho, kdo věc předal, je toto ujednání v rozporu se zákonem (§ 39 OZ ve spojeni s kogentním ustanovením § 421 OZ) a jako takové je absolutně neplatné.

Ad 3)

Jde o občanskoprávní smlouvu, kterou lze pro spojení různých prvků (převzetí psa do

opatrování, jeho ošetřování, jeho chov a zejména jeho výcvik, to vše za úplatu) charakterizovat jako nepojmenovanou smlouvu (§ 51 OZ).

Příklad II - zadání

Jana a František Pazderovi uzavřeli manželství dne 4. 4.1998 před duchovním církve evangelické augšpurského vyznání. Z tohoto manželství se narodil syn Jan 1.3.1999. V roce 2003 podala Jana Pazderová návrh na rozvod manželství, ke kterému doložila oddací list. Při bližším zkoumání soud zjistil, že oddávající duchovní byl duchovním odštěpené větve uvedené církve a jako takový nebyl oprávněn přijmout sňatečné prohlášení snoubenců.

1. Posuďte, zda manželství vzniklo platně, neplatně či vůbec nevzniklo. Odpověď zdůvodněte a uveďte rozhodná ustanovení zákona.

2. Jak je určeno otcovství k nezletilému Janovi? Odpověď zdůvodněte a uveďte rozhodná ustanovení zákona.

3. Jak může soud rozhodnout o návrhu na rozvod manželství, jenž podala Jana Pazderová? Odpověď zdůvodněte a uveďte rozhodná ustanovení zákona.

Příklad II - řešení

Ad 1/ Manželství nevzniklo, protože nebylo uzavřeno před duchovním církve, která je k přijetí prohlášení o vstupu do manželství oprávněna. Srov. §§ 4a a 17a zákona o rodině.

Ad 2/ V případě dítěte, které se narodilo muži a ženě, jejichž manželství nevzniklo, nelze uplatnit právní domněnku otcovství manžela matky (51 zákona o rodině). Otcovství k dítěti může však být určeno souhlasným prohlášením tohoto muže a ženy na základě § 52 zákona o rodině. Pokud otcovství nebude takto určeno, lze postupovat podle § 54 zákona o rodině – otcovství k dítěti určí svým rozhodnutím soud.

Ad 3/ Soud přeruší (§ 109 odst. 1 o.s.ř.) řízení o rozvod manželství, protože v rozvodovém řízení není oprávněn řešit statusovou otázku jako otázku prejudiciální (§ 135 o.s.ř.). Ex officio zahájí řízení o tom, zda tu manželství je či není (§ 80 o.s.ř.). Poté, co bude pravomocně rozhodnuto, že manželství nevzniklo, přerušené řízení bude obnoveno a návrh na rozvod zamítnut.

Příklad III - zadání

Jan Kovář je vlastníkem domu se sedmi byty, z nichž jeden sám užívá a druhé dva pronajímá. Byt v prvním patře má pronajatý nájemník Skála, byt v podkroví nájemník Černý, oba s tříčlennými rodinami. Oba nájemníci mají nájemní smlouvu na dobu neurčitou, s regulovaným nájemným. Za rok 2003 dluží oba na nájemném a platbách za služby s bydlením spojené. Nájemník Skála se dostal do finanční tísně, když se jeho firma ocitla v úpadku, a placení nájemného stále odkládá. K 30. 4. 2004 narostl jeho nedoplatek do výše 28.000,- Kč. Nájemník Černý platí pouze polovinu stanoveného nájemného a poplatku za služby, s odůvodněním, ze dům je špatně vytápěn, teplá voda teče ve večerních hodinách nedostatečně a že si proto musí obstarávat náhradní zdroje tepla a teplé vody. K 30. 4. 2004 narostl jeho nedoplatek do výše 22.000,- Kč.

V květnu 2004, po marných upomínkách, podal Jan Kovář na oba nájemníky žalobu o zaplacení dlužných částek nájemného. Soud prvního stupně vydal rozsudek, jímž žalovanému Skálovi uložil zaplatit žalobci celou žalovanou částku 28.000,- Kč s příslušenstvím a žalovanému Černému uložil zaplatit 15.000,- Kč s příslušenstvím. Co do zbytku 7.000,- Kč žalobu proti Černému zamítl, když uznal důvodnost některých jeho námitek.

Žalovaný Skála podal proti rozsudku v zákonné lhůtě odvolání, napadl však výrok jen do výše 4.000,- Kč (tj. nájemné za listopad, které, podle svého tvrzeni, zaplatil). Také žalobce Kovář

se odvolal, a to proti zamítavé části výroku.

1) Uveďte, v jakem procesním vztahu jsou v řízení v prvním stupni žalovaný Skála a žalovaný Černý.

2) Napište:
a) kdo bude účastníkem odvolacího řízení;
b) které výroky bude odvolací soud přezkoumávat.

3) Sepište odvolání žalobce Jana Kováře (postačí schematicky, ale se všemi náležitostmi).

Příklad III - řešení

1) Žalovaný Skála a žalovaný Černý jsou samostatnými společníky (§ 91 odst.1 OSŘ)

2) a) Účastníky odvolacího řízení budou Kovář, Skála i Černý
b) Odvolací soud přezkoumá jen napadené výroky, tzn. ve vztahu Kovář - Černý přezkoumá zamítavý výrok ohledně 7.000,- Kč, ve vztahu Kovář – Skála jen část vyhovujícího výroku ve výši 4.000,- Kč (§ 212 OSŘ).

3) **Odvolání**
Krajskému soudu v .....
(prostřednictvím Okresního soudu,v.....)
Odvolání ve věci 2 C 28/2004
Žalobce: Jan Kovář (bydliště)
Žalovaní: 1. P. Skála (bydliště)
2. F. Černý (bydliště)

V právní věci žalobce proti žalovaným o dlužné nájemné a poplatky za služby s tím spojené podává žalobce

o d v o l á n í

proti výroku rozsudku soudu 1. stupně č.j. 2 C 28/2004 - 15, pokud jím byla zamítnuta žaloba ve výši 7.000,- Kč u druhého žalovaného.

Podle názoru odvolatele soud prvního stupně neúplně zjistil skutkový stav věci, neboť neprovedl důkaz znalcem z oboru vytápění a zateplování staveb, navržený žalobcem. Tím je dán odvolací důvod podle § 205 odst. 2 písm. d) OSŘ.

Z toho důvodu odvolatel n a v r h u j e, aby odvolací soud po provedení důkazu znalcem z m ě n i l výrok soudu 1. stupně v napadené zamítavé části tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci 7.000,- Kč s přísl. a nahradit náklady odvolacího řízení do 3 dnů od právní moci rozsudku odvolacího soudu.
Datum Jan Kovář

Poznámka: Přípustný je samozřejmě též odvolací návrh na z r u š e n í rozhodnutí v napadené části a v r á c e n i věci soudu 1. stupně k dalšímu řízení a rozhodnutí (§ 221 OSŘ). Jako přípustný byl rovněž hodnocen návrh, aby odvolací soud přisoudil celých 22.000,- Kč, protože to může v konkretním případě odpovídat ustanovení § 206 odst. 2 OSŘ.

Klauzurní práce z občanského práva

Varianta: 2005 D

Psaná dne 8. dubna 2005

jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

..... Zadání př. I.
Jméno a příjmení

Jaroslav Hamousek, bytem Benešovská 5, Neveklov, okr. Benešov, dne 9. září 2004 zakoupil nový osobní vůz Škoda Fabia, výrobní číslo 31579324, registrační značka 2S8 1258. O čtyři dny později, ještě než stihl uzavřít příslušné majetkové pojištění, mu byl vůz odcizen neznámým pachatelem. Jaroslav Hamousek nespoléhal jen na policejní pátrání a dal do místních novin *Neveklovský zpravodaj* otisknout inzerát tohoto znění: „Dne 13. září 2004 mi byla odcizena Fabia světle zelené barvy, RZ 2S8 1258. Za informaci vedoucí k automobilu odměna 30 000 Kč! Kontakt v redakci."
Za týden ho kontaktoval Jaroslav Jíra, bytem Pražská 58, Říčany, okr. Praha východ, s tím, že automobil viděl na dvorku u souseda, že ho rozebírají na náhradní díly. Policie tuto skutečnost ověřila, na místě zajistila většinu z automobilu (škoda jen za 5 000 Kč) a obvinila Jírova souseda z trestného činu krádeže.

1 Kvalifikujte právní význam zveřejnění výše zmíněného inzerátu. Má ten, kdo poskytne žádanou informaci, právní nárok na odměnu?

2. Hamousek se zdráhal Jírovi cokoliv zaplatit, neboť se šetřením policie ukázalo, že Jíra byl se sousedem ještě před krádeží dohodnut, že zprostředkuje prodej náhradních dílů z odcizeného automobilu a že za to obdrží provizi 8 000 Kč. Teprve až když se Jíra náhodně dočetl, že byla vypsána odměna výrazně vyšší než provize, souseda oznámil.

   Je Hamouskovo jednání právně bezvadné? Proveďte rozbor.

3. Předpokládejme, že Jíra se rozhodl o odměnu žádat soudní cestou. Hamousek ani Jíra se na první jednání nedostavili a neúčast předem (a ani dodatečně) neomluvili. Jak může soud v takové situaci postupovat? Popište co nejvíce variant (alespoň dvě).

Řešení př. I

Řešení Odcizené Fabie

1. Zveřejněný inzerát je veřejným příslibem podle § 850 an. OZ. Ten, kdo poskytne příslibem žádanou informaci, má právní nárok na odměnu (§ 851 OZ).

2. Ano, Hamousek se zachoval po právu. Jaroslav Jíra se zřejmě dopustil některé formy trestné součinnosti se svým sousedem proti majetku Hamouska, a proto podle zásady nemo turpitudinem suam allegare potest mu nárok na odměnu nepřísluší a jeho vymáhání by bylo v rozporu s dobrými mravy (§ 3 odst. 1 OZ). Opačné řešení by vedlo k absurdnímu závěru, že zločinec by byl za své jednání odměněn.

3. Soud může

   a) jednat (a případně též rozhodnout) v nepřítomnosti účastníků – § 101 odst. 3 OSŘ,
   b) přerušit řízení (tzv. uvést řízení do klidu) – § 110 OSŘ.
   c) odročit jednání – § 119 odst. 1 OSŘ,
   d) odročit jednání a udělit účastníkům pořádkovou pokutu – § 53 odst. 1 OSŘ,
   e) odročit jednání a nechat účastníky na příští jednání předvést – § 52 odst. 1 OSŘ,

.....
Jméno a příjmení

Zadání př. II.

Jana a Hugo Lumíkovi uzavřeli manželství dne 14. 02. 1998. Dne 21. 03. 1999 se jim narodil syn Vendelín Lumík. Z radosti nad touto událostí zakoupil Hugo Lumík pozlacené nástěnné hodiny v ceně 3.000,- Kč. K úhradě kupní ceny použil výlučně peníze, které obdržel jako svoji mzdu (Hugo byl zaměstnán jako programátor; jeho hrubá mzda činila 25.000,- Kč). Když hodiny přinesl domů, řekl své ženě: „To je dárek ode mne na památku dnešního dne." Dne 17. 04. 1999 se Hugo Lumík nevrátil z odpolední vycházky. Po Hugo Lumíkovi začala pátrat Policie ČR, avšak bezvýsledně.

V dubnu roku 2000 se Jana Lumíková seznámila s panem Ignácem Brumbálem. Sympatie mezi Janou a Ignácem se prohloubily natolik, že se Jana přestěhovala v červnu 2000 i se synem Vendelínem k Ignácovi a trvale s Ignácem žili. Od té doby spolu začali Jana a Ignác žít manželským životem, ač nebyli oddáni. Ze vztahu Jany a Ignáce se v lednu 2001 narodila dcera Eva.

V červnu roku 2004 vydal příslušný soud rozsudek, kterým prohlašuje Huga Lumíka za mrtvého, přičemž jako den smrti soud stanovil datum 30. 03. 2001. V červenci roku 2004 uzavřeli Jana a Ignác manželství, které však bylo pravomocně rozvedeno již v lednu 2005. Dne 25. 03. 2005 se před Janou náhle objevil Hugo Lumík a pravil, že celou dobu pobýval v uzavřené komunitě „Společenství nejčistšího Cimfrmáta", kde se věnoval duchovní očistě. Rozhodnutí o prohlášení Huga za mrtvého bylo zrušeno.

a) Uveďte, kdo se podle zákona považuje za otce Evy. Jaké bude mít Eva příjmení? Odpovědi zdůvodněte a uveďte rozhodná ustanovení zákona.

b) Kdo se stal vlastníkem pozlacených nástěnných hodin ke dni jejich nabytí? /Manželé Lumíkovi neměli sjednán zvláštní majetkový manželský režim./ Odpověď zdůvodněte a uveďte rozhodná ustanovení zákona.

c) Uveďte, zda se po zrušení rozhodnutí o prohlášení Huga za mrtvého (po návratu z komunity „Společenství nejčistšího Cimfrmáta") obnoví jeho manželství s Janou Lumíkovou. Odpověď zdůvodněte a uveďte rozhodná ustanovení zákona.

KLP D 2005: ŘEŠENÍ PŘÍKLADU Č. II

a) Eva se narodila za trvání manželství Jany a Huga Lumíkových, proto Hugo Lumíkovi svědčí první domněnka otcovství (**§ 51 odst. 1 ZR**: *„Narodí-li se dítě v době od uzavření manželství do uplynutí třístého dne po zániku manželství nebo po jeho prohlášení za neplatné, považuje se za otce manžel matky"*). Za otce Evy se tedy považuje Hugo Lumík. Je zcela bez právního významu, že ze zadání příkladu zjevně vyplývá, že Eva byla počata Janou Lumíkovou a Ignácem Brumbálem.

Podle § 38 **odst. 1 ZR** mají děti společné příjmení rodičů. Ze zadání vyplývá, že Jana a Hugo Lumíkovi užívají společné příjmení „Lumík / Lumíková". Příjmení Evy tedy bude rovněž „Lumíková".

b) Vlastníky pozlacených nástěnných hodin jsou Jana i Hugo Lumíkovi, hodiny jsou totiž součástí jejich společného jmění manželů (SJM). Je tomu tak proto, že peníze pocházely ze mzdy Hugo Lumíka. Mzda jednoho z manželů je součástí SJM, neboť jde majetek, který nabyl jeden z manželů za trvání manželství (**§143 odst. 1 písm. a) OZ**). Z tohoto důvodu také věc, která byla za majetek náležející do SJM získána, stává se rovněž součástí SJM. Věta pronesená Hugo Lumíkem ohledně „darování" je bez právního významu, neboť úprava SJM má kogentní charakter.

c) Manželství Jany Lumíkové a Huga Lumíka se neobnoví. Ze zadání vyplývá, že po té, co manželství Jany a Huga zaniklo prohlášením Huga za mrtvého, uzavřela Jana Lumíková nové manželství (s Ignácem Brumbálem). Podle **§ 22 odst. 2 ZR** se zaniklé manželství neobnoví, jestliže mezitím manžel toho, kdo byl prohlášen za mrtvého, uzavřel manželství nové. Skutečnost, že v době návratu Hugo Lumíka z komunity „Společenství nejčistšího Cimfrmáta" již byla Jana Lumíková opět rozvedená, nemá právní význam.

zadání př. č. III.

Jméno a příjmení

Okresní soud v Mělníce rozhodl samosoudcem dne 18. března 2005 rozsudkem pro zmeškání č j. 9C 434/2005 – 16 v právní věci žalobce J.H. narozeného dne 3.3. 1968, bytem Pražská 19, Mělník proti žalovanému P.P. narozenému 4.4. 1976 bytem Boleslavská 8, Mělník o 52 000,- Kč s příslušenstvím, protože žalovaný k prvnímu jednání ve věci nařízenému na den 18. března 2005 nepřišel Rozsudek dosud nenabyl právní moci.
P. P. měl 18.3 v ranních hodinách dopravní nehodu, kterou vyšetřovala Policie ČR - MO Mělník 4, pod čj. DN 45/2005, při které byl vážně zraněn a hospitalizován v Městské nemocnici v Mělníku, a to do 30. března 2005.

Proveďte právní rozbor nastalé situace a
a) uveďte jakými procesními úkony může žalovaný P.P. svou právní situaci řešit
b) vypracujte rozhodnutí soudu pro případ, že P.P. tyto procesní úkony vůči soudu učiní
c) uveďte, co může být odvolacím důvodem odvolání proti rozsudku pro zmeškání

Řešení př. III.

Okresní soud v Mělníce rozhodl dne 18. března 2005 rozsudkem pro zmeškání č.j. 9C 434/2005 – 16 v právní věci žalobce J.H. narozeného dne 3.3. 1968, bytem Pražská 19, Mělník proti žalovanému P.P. narozenému 4.4. 1976 bytem Boleslavská 8, Mělník o 52 000,- Kč s příslušenstvím, protože žalovaný k prvnímu jednání ve věci, nařízenému na den 18. března 2005 nepřišel. Rozsudek dosud nenabyl právní moci.
P. P. měl 18.3. v ranních hodinách dopravní nehodu, kterou vyšetřovala Policie ČR - MO Mělník 4, pod čj. DN 45/2005 při které byl vážně zraněn a hospitalizován v Městské nemocnici v Mělníku, a to do 30. března 2005.

Proveďte právní rozbor nastalé situace a

a) uveďte jakými procesními úkony může žalovaný P.P. svou právní situaci řešit
b) vypracujte rozhodnutí soudu pro případ, že P.P. tyto procesní úkony vůči soudu učiní
c) uveďte, co může být odvolacím důvodem odvolání proti rozsudku pro zmeškání

Ad a)

žalovaný může vydaný rozsudek napadnout návrhem na jeho zrušení podle ust. § 153b odst. 4 a může podat odvolání

Ad b)

9 C 434/2005-16

usnesení

Okresní soud v Mělníce rozhodl samosoudcem JUDr. J. H. v právní věci žalobce J.H. nar. 3.3. 1968, bytem Pražská 19, bytem Pražská 19, Mělník proti žalovanému P.P. nar. 4.4. 1976, bytem Boleslavská 8, Mělník o 52 000,- Kč s příslušenstvím o návrhu žalovaného na zrušení rozsudku pro zmeškání ze dne 26. března 2005 j.č. 9 C 434/2005 – 16

takto

Rozsudek pro zmeškání ze dne 26. března 2005 j.č. 9 C 434/2005 – 16 se zrušuje.

Odůvodnění:

Okresní soud v Mělníce rozhodl dne 26. března 2005 rozsudkem pro zmeškání o žalobě žalobce, neboť byly splněny předpoklady, které pro takové rozhodnutí stanoví ust. § 153b o.s.ř. Písemné vyhotovení rozsudku bylo žalovanému doručeno dne 2. dubna 2005. Žalovaný napadl rozsudek současně včasným odvoláním a včasným návrhem na zrušení rozsudku s odůvodněním, že 18. března 2005 v ranních hodinách měl dopravní nehodu, při které byl vážně zraněn, převezen do nemocnice a zde hospitalizován, až do 30. března 2005.

Ze záznamu o dopravní nehodě ze dne 18. března 2005 a z lékařské zprávy traumatologického oddělení Městské nemocnice v Mělníce soud zjistil, že žalovaný utrpěl při dopravní nehodě mnohočetná poranění končetin a hrudníku, a že byl propuštěn do domácího léčení dne 30. března 2005 v 9,00 hodin.
Žalovaný proto prokázal, že první jednání, které bylo v předmětné věci nařízeno zmeškal z omluvitelných důvodů, a že neměl možnost svou neúčast včas omluvit. Soud jeho návrhu na zrušení rozsudku pro zmeškání vyhověl, protože pro takové rozhodnutí byly splněny podmínky stanovené v ust. § 153b odst. 4.o.s.ř.
Ve smyslu ust. § 153b odst. 5 o.s.ř. soud k odvolání žalovaného nepřihlížel.

Po právní moci usnesení o zrušení rozsudku pro zmeškání bude v předmětné věci nařízeno jednání.

Poučení: proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

V Mělníce dne 8.dubna 2005

JUDr. J. H.
samosoudce

Ad c) Odvolacím důvodem proti rozsudku pro zmeškání vady jsou uvedené v § 205 odst. 2 písm. a) a skutečnosti nebo důkazy, jimiž má prokázáno, že nebyly splněny předpoklady pro jejich vydání (§ 205b osř).

KLP 2004/2005 E

I.

(zadání)

Řidič umístil své vozidlo na parkoviště, které jak na informačních tabulích, tak na lístku vydávaném automatem při vjezdu na parkoviště za účelem úhrady parkovného, provozovatel označoval za parkoviště nehlídané. Parkoviště bylo umístěno na volně přístupném prostranství, přičemž vjezd a výjezd vozidel byl uzavřen závorou sloužící k automatickému výběru parkovného. Vjezd a výjezd byl za tímto účelem monitorován ještě kamerovým systémem. Obsluha parkoviště měla za úkol zabezpečit plynulé fungování vjezdu a výjezdu a výběr parkovného.

1) O jaký právní vztah se jedná mezi řidičem a provozovatelem parkoviště. Svůj názor odůvodněte a citujte příslušná ustanovení OZ. Posuďte odpovědnost provozovatele parkoviště ve vztahu k § 435 OZ

2) Jaký význam z hlediska poškozeného řidiče, jemuž auto bylo z parkoviště odcizeno, by měla. skutečnost, kdyby parkoviště bylo nepřetržitě střeženo bezpečnostní službou. Citujte příslušná ustanovení OZ.

3) Pokud by z vozidla umístěného na parkovišti střeženém bezpečnostní službou byl odcizen televizor, který řidič v autě převážel, je dána odpovědnost provozovatele parkoviště za odcizení televizoru? Svou odpověď odůvodněte a citujte příslušná ustanovení OZ.

I.
(řešení)

1) Řidič uzavřel s provozovatelem parkoviště dohodu o pronájmu parkovacího místa (§ 663 n. OZ). Vzhledem k tomu, že provozovatel parkoviště se nezavázal dopravní prostředek po dobu umístění střežit, nejde o smlouvu o úschově. Provozovatel nenese ani objektivní odpovědnost za škodu způsobenou na dopravním prostředku podle § 435 OZ.

2) Střeží-li parkoviště bezpečnostní služba, jde o parkoviště hlídané. Provozovatel proto odpovídá řidiči podle § 435 OZ (objektivní odpovědnost). Podle citovaného ustanovení odpovídá stejně jako provozovatel ubytovací služby (§ 433 OZ) také provozovatel garáží a podniků obdobného druhu. Mezi podniky obdobného druhu, jako je provoz garáží, je třeba zahrnout zejména hlídané parkoviště, hlídané autokempinky.

3) Odpovědnost provozovatele parkoviště v tomto případě dána není. Jeho odpovědnost se vztahuje pouze na příslušenství dopravního prostředku (§ 435 OZ). Předmětem ochrany není věc, která byla v daném dopravním prostředku pouze příležitostně uložena a která nepředstavuje příslušenství dopravního prostředku. Odpovědnost za tyto věci by nastoupila jen v případech, kdy by byly individuálně převzaty do úschovy na základě smlouvy (§ 421 OZ).

II.
(zadání)

Karel Svoboda a Jiřina Příhodová spolu uzavřeli manželství v r. 1999. Již z doby před manželstvím spolu měli dvě děti, Kamilu (nar. 1991) a Michala (nar. 1993) . Po uzavření manželství se narodil syn Tomáš (1999). Karel Svoboda měl z prvního manželství s Vlastou Krátkou syna Martina (nar. 1984) . Karel Svoboda je od r. 1995 společníkem veřejné obchodní společnosti SVOLADO, Jiřina Příhodová má zasilatelství KOMOŇ od r. 1993. Společné jmění manželů je v zákonné podobě.

1) Karel Svoboda přenechal (bez vědomí a souhlasu své manželky) rodinný vůz zn. Škoda Octavia na jeden rok k užívání synovi Martinovi. Posuďte tuto situaci, uveďte rozhodná právní ustanovení, navrhněte řešení.

2) Protože manželé mají spolu neustálé spory o peníze na domácnost, pro syna Martina, který studuje VŠ, apod., rozhodla se Jiřina Příhodová, že se pokusí napříště takovým sporům zabránit způsobem, který jí právní ustanovení pro takový případ nabízejí, aniž by se manželé rozvedli.

a) Jaký právní postup byste jí doporučili? Odůvodněte a uveďte rozhodná právní ustanovení.
b) Co je v takovém případě třeba tvrdit a dokazovat, a jaké důkazy je proto nezbytné předložit?

3) a) Jaké příjmení bude mít syn Tomáš, ponechají-li manželé svá dosavadní příjmení? Odůvodněte a uveďte rozhodná právní ustanovení.
b) Má uzavření manželství rodičů Kamily a Michala vliv na jejich příjmení? Odůvodněte.

II.
(řešení)

1) Přenecháním vozu třetí osobě vyloučil K. S. z užívání části společného jmění nejen sebe, ale i svou manželku (§145 odst. 1 OZ) Přitom nelze mít za to, že takové jednání je pouhou obvyklou správou majetku náležejícího do společného jmění (§ 145 odst. 2 OZ). Manželka, která s jednáním svého manžela nesouhlasí, může využít – není-li možná dohoda a Martin odmítá vůz vrátit – žalobu na vydání vozu proti Martinovi s tím, že právní úkon jejího manžela je neplatný. (jde o relativní neplatnost - § 40a OZ, což si soud posoudí jako předběžnou otázku.)

2) a) Pokud se manželé nemohou dohodnout například tak, že si smlouvou zúží rozsah SJM, může J. P. podat soudu návrh na zúžení společného jmění až na věci tvořící obvyklé vybavení společné domácnosti z důvodu, že ona sama podniká a manžel je neomezeně ručícím společníkem obchodní společnosti (§ 149 odst. 2 OZ)

b) J. P. musí tvrdit a dokazovat skutečnost manželství a skutečnost svého podnikání, resp. to, že manžel je neomezeně ručícím společníkem obchodní společnosti. Je tudíž třeba předložit oddací list a živnostenské oprávnění, resp. výpis z OR.

3) a) Syn Tomáš bude mít příjmení podle prohlášení snoubenců při uzavírání manželství, jehož podkladem je jejich dohoda o tom, které z jejich příjmení bude příjmením jejich společných dětí (§ 8 odst. 2. ZoR)

b) Příjmení Kamily a Michala, které dosud měli příjmení své matky, se změní, pokud snoubenci při uzavírání manželství, kdy si ponechali svá dosavadní příjmení, prohlásí, že příjmením jejich společných dětí bude příjmení manžela (§ 9 odst. 2 a § 39 odst. 1 ZoR)

III.
(zadání)

Žalobce se domáhá toho,aby mu žalovaný zaplatil částku 100.000,- Kč,kterou mu půjčil před 14 měsíci. Tato částka se stala splatnou před 2 měsíci, ale žalovaný ji nezaplatil ani po písemné urgenci. Žalovaný proti žalobě uplatnil kompenzační námitku ve výši 15.000,- Kč, které mu žalobce dluží jako náhradu škody, způsobené na automobilu žalovaného, který si před 6 měsíci vypůjčil a neopatrnou jízdou poškodil (škoda nebyla kryta pojištěním). Další námitky žalovaný neměl a ani žalobce nepopíral svou odpovědnost za škodu, způsobenou na automobilu. Náhradu nákladů řízení účastníci vůči sobě nepožadovali. Soud vydal rozsudek, který měl jediný výrok tohoto znění :"Žalovaný je povinen zaplatit žalobci 85.000,- Kč."

1) Jaký výrok a proč v rozsudku soudu chybí a jak lze tento nedostatek napravit jinak než cestou odvolání?

2) Byl by mohl soud přisoudit částku 85.000,- Kč také rozsudkem pro uznání, když proti ní žalovaný nevznesl námitky?

3) Byl soud povinen rozhodnout i o nákladech řízení (např. „Žalobce ani žalovaný nemají nárok na náhradu nákladů řízení„)?

III.
(řešení)

1) Soud porušil § 152 odst. 2 o. s .ř., protože nerozhodl o celé projednávané věci (nerozhodl o části předmětu řízení). Chybí výrok „v dalším se žaloba zamítá". Dokud rozsudek nenabyl právní moci, může soud i bez návrhu (nebo na návrh účastníka, podaný do 15ti dnů od doručení) vydat doplňující rozsudek. O doplňujícím rozsudku platí obdobně ustanovení o rozsudku.

2) Rozsudek pro uznání podle § 153a o. s. ř. nelze vydat, protože jeho vydání předpokládá výslovné uznání nároku. Nestačí pouhé vznesení námitek. Není možný ani předpoklad uznání, protože vůbec nedošlo k postupu podle § 114b odst. 1 o. s. ř. Návrh žalobce na částečné uznání předpokládá, že k uznání nedošlo.

3) O nákladech řízení soud v tomto případě rozhodovat nemusí, protože podle § 151 odst. 1 o. s. ř. je v rozhodnutí, kterým se řízení končí, povinen rozhodnout pouze o náhradě nákladu řízení - ať už pozitivně nebo negativně. Jestliže žádný z účastníků náhradu nepožaduje, není o čem rozhodovat (v odůvodnění by bylo vhodné zmínit se o tom, proč nebylo o nákladech řízení rozhodováno).

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2006 A

Psaná dne 6. ledna 2006 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

.....
jméno a příjmení

I.

Manželé Příhodovi a manželé Svobodovi vlastní společně – každý pár jednou ideální polovinou – zahradu. Společné jmění ani jednoho z manželských párů není dotčeno smlouvou ani rozhodnutím soudu, které by modifikovaly jeho rozsah nebo okamžik vzniku. Manželé Příhodovi svůj podíl za trvání manželství nabyli koupí, manželé Svobodovi dostali podíl od rodičů manžela darem.

Otázky:

1) Uveďte, jakými právními předpisy a jejich ustanoveními se spravují vlastnické vztahy zúčastněných osob k předmětné zahradě a zdůvodněte.

2) Pakliže si manželské páry zahradu fakticky rozdělí (rozdělení se v zápisech katastru nemovitostí neprojeví), uveďte, zda je možné, event. za jakých podmínek, aby každý z párů vydržel vlastnické právo ke „své" části zahrady. Ať zvolíte kladnou či zápornou odpověď, zdůvodněte.

3) Manželé Příhodovi by chtěli využít zahradu (tj. ideální jednu polovinu) jako zástavu, která by měla zajistit úvěr kontrahovaný jejich synem Ondřejem. Uveďte, zda je to možné, event. za jakých podmínek. Odpověď zdůvodněte.

KLP A 2006
Odpovědi - Příklad č. I.

K otázce č. 1:
Spoluvlastnický vztah obou manželských párů se spravuje ustanoveními občanského zákoníku o podílovém spoluvlastnictví (ust. § 137 an. obč. zák.). Je jisté, že jde o společenství, namnožené vlastnictví. O společné jmění manželů jít nemůže, protože manželské páry nejsou vůči sobě navzájem manžely. Vzájemný vztah manželských párů vůči zahradě nemůže být tedy ničím jiným než podílovým (ideálním) spoluvlastnictvím. Manželé Příhodovi nabyli id. ½ zahrady koupí, takže podle § 143 odst. 1 písm. a) obč. zák. je jejich část zahrady součástí jejich společného jmění (nabyli za trvání manželství). Manželé Svobodovi nabyli id. ½ zahrady darem. Ust. § 143 odst. 1 písm. a) část druhá obč. zák. vymezující negativně rozsah společného jmění uvádí (kromě jiného) majetek získaný darem. Za této situace není tato část zahrady součástí jejich společného jmění, ale nabyli ji společně, tudíž do podílového (ideálního) spoluvlastnictví (podle § 137 a n. obč. zák.). Každý z manželů Svobodových je výhradním vlastníkem id. ¼ zahrady.

K otázce č. 2:
Vydržení vlastnického práva není možné, protože všem zúčastněným již vlastnické právo náleží, všichni jsou vlastníky předmětné zahrady. Vlastní věc nelze vydržet. Pro nabytí výhradního vlastnictví k určené (reálné) části zahrady je nutné postupovat podle pravidel o zrušení spoluvlastnictví (a reálném rozdělení věci).

K otázce č. 3:
Cizí nemovitá věc může být dána do zástavy jen se souhlasem vlastníka (manželů Příhodových) - podle § 161 odst. 2 obč. zák.: manž. Příhodovi mohou využít svou id. ½ zahrady jako zástavu ve prospěch svého syna. Dání do zástavy nezasahuje do práva ostatních spoluvlastníků. Podle judikatury je zastavení podílu na věci možné a zastavení se nepovažuje za hospodaření společnou věcí, proto souhlasu dalších spoluvlastníků (totiž manž. Svobodových) není zapotřebí (neuplatní se pravidla § 139 odst. 2 obč. zák.).
Zástavní právo vznikne vkladem do katastru nemovitostí (ust. § 157 odst. 1 obč. zák.). Protože návrh na vklad musí být doprovozen souhlasem vlastníka, je zapotřebí k tomu dodržet písemnou formu.

.....
jméno a příjmení

II.

Pan Jaromír Krtina cestoval do Švédska. Zvolil dopravu vlastním vozem. Malý trajekt u švédských břehů ztroskotal. Vzhledem k mimořádně silné bouři se nepodařilo nikoho z trajektu zachránit. Našla se jen mrtvá těla, mezi nimiž tělo J. Krtiny nebylo. J. krtina byl ženatý, manželství bylo bezdětné. Manželské soužití Krtinových však bylo rozvráceno, manželé spolu již delší dobu nežili, oba měli své nové partnery.

Otázky:

1) Uveďte, zda může dojít k prohlášení J. Krtiny za mrtvého pro jeho nezvěstnost, když se nenalezlo jeho tělo; dále uveďte, kdy v případě prohlášení za mrtvého zanikla právní subjektivita J. K. a kdy zaniklo manželství J. K.

2) Uveďte, jak dlouho musí manželka J. K. čekat, aby mohla uzavřít nové manželství; ovlivní vznik nového společného jmění manželů skutečnost, že společné jmění manželů Krtinových ještě nebylo vypořádáno. Zdůvodněte.

3) Jak budete řešit situaci, zejména pokud jde o právní subjektivitu a manželství, když se po pěti letech J. Krtina objeví živý a zdravý.

KLP A 2006
Odpovědi - Příklad č. II.

K otázce č. 1:
Soud může prohlásit J. Krtinu za mrtvého. Nikoli však pro nezvěstnost. Soud provede důkaz smrti podle ust. § 200 obč. soud. řádu, protože je jisto, že J. Krtina zemřel.
Právní subjektivita J. Krtiny zanikla smrtí (§ 7 odst. 2 věta prvá obč. zák.), konkrétně pak dnem, který je uveden v prohlášení za mrtvého jako den smrti (den nehody) podle § 198 obč. soud. řádu.
Manželství J. Krtiny zaniklo dnem právní moci prohlášení za mrtvého (§ 22 odst. 1 zák. o rod.).

K otázce č. 2:
Zvláštní čekací lhůtu náš právní řád nezná. Vdova po J. Krtinovi může uzavřít nové manželství den následující po zániku manželství s J. Krtinou (viz otázka č. 1). Zánik předchozího manželství musí být prokázán při uzavření manželství (roz. následujícího), podle ust. § 6 odst. 2 zák. o rod.
Vznik nového společného jmění manželů neovlivní skutečnost, že jmění manž. Krtinových ještě nebylo vypořádáno (§ 149 a § 150 obč. zák.). Jde o dvě majetková společenství na sobě zcela nezávislá, z nichž první zanikne vždy dříve, než druhé vznikne. Ostatně vše, co nabude vdova po J. Krtinovi, bude součástí jejího výhradního jmění.

K otázce č. 3:
V případě, že se po 5 letech zjistí, že je J. Krtina na živu, vrátí se jeho právní poměry do stavu, v jakém byly před pěti lety, tj. má se za to, že J. Krtina nezemřel a že po celou dobu pokračovala jeho právní existence. Soud zruší prohlášení za mrtvého (§ 199 odst. 1 obč. soud. řádu) s účinky ex tunc (ke dni právní moci prohlášení za mrtvého).
Pokud jde o manželství, platí zvláštní pravidlo, totiž ust. § 22 odst. 2 zák. o rod.

.....
jméno a příjmení

III.

Žalobce půjčil žalovanému částku 100 000,- Kč. Bylo dohodnuto, že ke splatnosti dojde na základě písemného požádání žalobce, které bylo nad to vázáno na určité časové a formální podmínky.

Po určité době se žalobce ocitl v tíživé finanční situaci, která jej podstatně ohrožovala; písemně vyzval žalovaného k vrácení půjčky. Žalovaný půjčku nevrátil s omluvou, že její obnos nemá k dispozici.

Žalobce uplatnil žalobou zaplacení částky 100 000,- Kč (bez úroků z prodlení) a navrhl vyslovení předběžné vykonatelnosti. Soud prvního stupně žalobě zcela vyhověl, včetně její předběžné vykonatelnosti.

Protože žalovaný ani po té nezaplatil, vymáhal žalobce svůj nárok výkonem rozhodnutí prodejem movitých věcí. V exekuční dražbě byl prodán ojetý automobil žalovaného za částku 80 000,- Kč, které byly vyplaceny žalobci.

Žalovaný však souběžně podal proti odsuzujícímu rozsudku odvolání. Odvolací soud tento rozsudek zrušil s tím, že soud prvního stupně se dostatečně nezabýval splněním podmínek, na něž měla být výzva k zaplacení vázána. Soud prvního stupně pokračuje v řízení.

Otázky:

1) Za jakých podmínek může soud povolit předběžnou vykonatelnost a jakým způsobem o ní rozhodne.

2) Jak dlouhá je lhůta vykonatelnosti (pariční lhůta), rozhodl-li soud o předběžné vykonatelnosti a od kdy začíná její běh.

3) Jak může žalovaný při pokračování v řízení reagovat na vyplacení částky 80 000,- Kč žalobci.

Odpovědi – k příkladu č. III.

1. Soud může na návrh vyslovit předběžnou vykonatelnost, jestliže by jinak účastníku hrozilo nebezpečí těžko nahraditelné nebo značné újmy. Rozhodne o ní ve výroku rozhodnutí (§ 162 odst. 2 o.s.ř.)

2. U rozsudků předběžně vykonatelných určí lhůtu k plnění (pariční lhůtu) soud. Tato lhůta začíná běžet od jejich doručení účastníku, který má plnit. (§ 160 odst. 4 o s.ř.)

3. Částku 80.000 Kč, která byla žalobci již vyplacena je třeba považovat za bezdůvodné obohacení, protože důvod jejího plnění odpadl. V dalším řízení ji může žalovaný uplatnit vůči žalobci vzájemným návrhem, resp. kompenzační námitkou. Není vyloučeno ani podání samostatné žaloby.

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2006 B

Psaná dne 3. února 2006 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z., obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

Zadání př. I.

KLP 2006 - .....

jméno a příjmení

příklad č. I

Pan Jan Balvan se oženil. Jeho manželka zdědila po rodičích rodinný dům se stavební parcelou na které je dům postaven a dalším pozemkem – rozlehlou zahradou,vše v Průhonicích.Jedná se o starší stavbu přízemního charakteru se třemi obytnými místnostmi. Záhy se rodina Balvanů rozrostla o trojčata.Dům začal být pro tak velkou rodinu malý.Pan Balvan použil finanční částku 800 000,- Kč,kterou měl našetřenou ze mzdy před uzavřením manželství a se souhlasem manželky byla provedena generální rekonstrukce a zvýšení domu o jedno podlaží.Dále pan Balvan vybral vkladní knížku,kterou si založil po uzavření manželství,která je vedena pouze na něho a kam si ukládal polovinu výplaty během trvání manželství a z tuto částku 200 000,-Kč došlo k postavení dvojgaráže na pozemku vedle daného domu.Z důvodu získání dalších prostředků došlo k uzavření nájemní smlouvy k jedné nebytové prostoře v novém 2.nadzemním podlaží.Manžel chtěl manželku překvapit a tak tuto smlouvu uzavřel jako pronajímatel sám s nájemcem.

1.Kdo vlastní rodinný dům,popřípadě spoluvlastní? Odůvodněte.

2. Kdo vlastní samostatnou dvojgaráž ,popřípadě spoluvlastní ? Odůvodněte.

3.Je platná daná nájemní smlouva ?Odůvodněte.

Řešení KLP – varianta B/2006

1.Rodinný dům pí. Balvanová zdědila,je v jejím výlučném vlastnictví. Dědictví nespadá do SJM (§ 143 odst.1 písm.a) Investice do domu z výlučných prostředků pana Balvana na tom nic nemění.Jednalo se o rekonstrukci a přístavbu-nadzemní podlaží-tvoří součást věci (§ 120 odst.1). Rodinný dům je nadále ve výlučném vlastnictví pí.Balvanové.

2. Garáž – byla postavena z výplaty p. Balvana,kterou pobíral za trvání manželství. Tedy ze zdroje SJM. Garáž je v SJM. Pozemek je ve výlučném vlastnictví pí. Balvanové. Neplatí zásada supercicies solo cedit (§ 120 odst.2).

3. Nájemní smlouva byla v novém 2. nadzemním podlaží – tedy se jednalo o rodinný dům.Tento rodinný dům byl však ve výlučném vlastnictví pí. Balvanové – ad příklad č.1.Pan Balvan tak neměl žádný titul k uzavření takového právního úkonu. Smlouva je absolutně neplatná.

Zadání př. III.

II.

Pan Josef Pěnkava, na radu pracovnice jedné neziskové organizace, prohlásil své otcovství k dítěti, které se mělo narodit neprovdané matce slečně Jarmile Krásné. Těhotná slečna Krásná s tím dne 28.6.2005 souhlasila. Současně se pan Pěnkava zavázal, že jí vyplatí v hotovosti příspěvek na náklady spojené s těhotenstvím a slehnutím ve výši 50.000,-- Kč a to následující den po porodu, tj. 1. září 2005 a převzetí dítěte. Peníze vyplatil a novorozence převzal spolu se svojí manželkou Janou Pěnkavovou, která byla rozhodnuta toto dítě osvojit. Po několika týdnech pobytu dítěte Patrika Pěnkavy u manželů Pěnkavových se ukázalo, že dítě špatně prospívá a po lékařské prohlídce bylo zjištěno, že trpí vrozenou, nereparabilní genetickou vadou. Jana Pěnkavová odmítla se o dítě ve své domácnosti dál starat, vzala svůj návrh na osvojení zpět.

Otázky:

1) Stal se pan Pěnkava otcem a může toto otcovství event. popřít?
2) Přijala neprovdaná Jarmila Krásná uvedený příspěvek právem, bude ho vracet, když bude požádána?
3) Může paní Pěnkavová vzít svůj návrh na osvojení dítěte Patrika Pěnkavy zpět?

Své odpovědi zdůvodněte a uveďte příslušná zákonná ustanovení

Řešení př. II.

Odpovědi:

1) Ano, pan Pěnkava se stal otcem nezletilého Patrika, pokud bylo jejich souhlasné prohlášení učiněno uvedeného dne (28.6.2005). / § 53 zákona o rodině/
Ano, otcovství může popřít a to do 6 měsíců ode dne narození dítěte Patrika § 61 zákona o rodině
2) Jarmila Krásná přijala uvedených 50.000,-- Kč právem /§ 95 zákona o rodině/
Poskytnutý příspěvek by nemohl požadovat zpět. V úvahu by přicházela žaloba podle § 101 zákona o rodině, kterou by pan Pěnkava uplatnil event. proti skutečnému otci dítěte.
3) Paní Pěnkavová může vzít svůj návrh na osvojení nezletilého Patrika zpět. /§ 96o.s.ř./

.....
Jméno a příjmení

III.

Obvodní soud pro Prahu 2 vede dědické řízení (spis. zn. D 243/2004) po zemřelém Josefu K. Zemřelý byl ovdovělý, byl otcem syna, který však v době jeho smrti již nežil a měl nezletilého vnuka Martina K., narozeného 23.4. 1995. V době smrti žil Josef K. v Domově důchodců v Praze 2. Jeho nezletilý vnuk žije se svou matkou v rovněž Praze 2.
V dědickém řízení bylo zjištěno, že jako dědic přichází v úvahu pouze nezletilý vnuk zemřelého. Dědictví zahrnuje majetek v ceně 2500,- a na dědictví váznou dluhy ve výši 22.000,- Kč a nákladech pohřbu ve výši 5.000,-Kč. Matka v dědickém řízení jménem nezletilého dědictví odmítla.

Proveďte právní rozbor popsané situace a:
1) uveďte, jaký procesní postup vyžaduje úkon matky nezletilého, a to s citací příslušných ustanovení zákona
2) sepište procesní úkon soudu, který je v daném případě nezbytný
3) posuďte, zda v daném případě mezi matkou a jejím nezletilým synem existuje střet zájmů a svou odpověď odůvodněte.

Vzorové řešení příkladu č. III.

1) Odmítnutí dědictví matkou, jakožto zákonnou zástupkyní vnuka zemřelého vyžaduje podle § 28 Občanského zákoníku schválení soudem.

2)

Rozsudek
Jménem republiky

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl předsedkyní senátu JUDr. A.B. ve věci péče o nezletilého Martina K., narozeného 23. 4. 1995, syna matky Jany K., bytem Vyšehradská 5 a zemřelého otce Pavla K. o schválení právního úkonu odmítnutí dědictví

takto:

Soud schvaluje právní úkon – odmítnutí dědictví po zemřelém Josefu K., který za nezletilého učinila jeho matka dne ... před notářem, JUDr. M.F., jakožto pověřeným soudním komisařem v dědickém řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. D 243/2004.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Dědické oddělení Obvodního soudu pro Prahu 2 podalo dne .. podnět k zahájení řízení o schválení důležitého právního úkonu nezletilého, a to odmítnutí dědictví, které za nezletilého učinila jeho matka, jakožto zákonná zástupkyně. Na základě tohoto podnětu zahájil soud řízení dle § 81 odst. 1 občanského soudního řádu usnesením sp. zn. 4 Nc 159/2004.

Ze spisu dědického řízení sp.zn. 243/2004 soud zjistil, že je vedeno dědické řízení po zemřelém Josefu K., který byl dědečkem nezletilého ze strany otce. Dále bylo zjištěno, že dědictví zahrnuje majetek v ceně 2.500,-Kč a na dědictví váznou dluhy ve výši 22.000 Kč a na nákladech pohřbu ve výši 5.000 Kč.
Podle § 28 obč- ıského zákoníku, vyžaduje nikoli běžný úkon zákonných zástupců nezletilého schválení soudem.
Podle § 179 občanského soudního řádu soud takový úkon schválí je-li v zájmu nezletilého.
Odmítnutí dědictví bylo podle soudu v daném případě v zájmu nezletilého, neboť dědictví je předluženo a odmítnutím dědictví neutrpí nezletilý žádnou újmu na právech.

O náhradě nákladů bylo rozhodnuto podle § 146 odst. 1 písm. a) občanského soudního řádu.

Poučení:
Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

V Praze dne . .

JUDr. A.B.

Kulaté úřední razítko
Za správnost vyhotovení:

Poznámka: za správnou odpověď bylo uznáno rovněž rozhodnutí soudu o nařízení likvidace dědictví

3) Mezi matkou a jejím nezletilým synem není v daném případě střet zájmů. Matka není dědičkou, která by svému synovi svými nároky konkurovala a odmítnutí dědictví, které jako jeho zákonná zástupkyně učinila nemůže přivodit újmu na jeho právech.

KLP 2006 C

Příklad I. - zadání

Jana Vlková a Jiří Bureš byli spolužijícími, nesezdanými partnery. Když Jana otěhotněla, odmítla své těhotenství přerušit. Jiří naopak narození dítěte, jakož i uznání otcovství k němu odmítal. Jana v osmém měsíci těhotenství náhle doma spontánně porodila, za přítomnosti svého partnera Jiřího. Novorozence spolu ošetřili a posléze když Jana usnula, Jiří novorozence zabalil do deky, odnesl a vložil do baby-boxu (tj. schrány na odkládání dětí, provozované Nadací Statim). Když pak Jana zjistila, co se stalo, zavolala své rodiče, a oni okamžitě jménem svým a Jany žádali v nemocnici, kde byla schránka umístěna, jejího provozovatele, aby jim dítě vydal.

1) Měl Jiří Bureš právo takto jednat?

2) Domníváte se, že provozovatel schránky je povinen matce a jejím rodičům okamžitě a bez dalšího za situace výše popsané, dítě vydat?

3) Kdo je zákonným zástupcem dítěte anonymně odloženého do baby-boxu?

Příklad I. - řešení

1) Jiří Bureš právo takto jednat neměl. Nesvědčila mu ani jedna z právních domněnek otcovství (§ 51 ZR a násl.). I kdyby však otcem byl (např. by byl manželem Jany), nemohl by tak učinit bez jejího souhlasu (§ 31, 34, 49 ZR).

2) Provozovatel schránky není povinen, pokud není prokázáno soudem, že Jana je matkou dítěte, dítě okamžitě a bez dalšího vydat (určení mateřství - § 80 OSŘ).

3) Zákonným zástupcem je v tomto případě orgán sociálně-právní ochrany dítěte, který činí neodkladné úkony dítěte, pokud není dítěti ustanoven poručník, resp. dokud se tento poručník soudem ustanovený, neujme své funkce (§ 79 odst. 4 ZR).

Příklad II. - zadání

V řízení o dědictví po Janu Zmatlíkovi, bytem v Říčanech u Prahy, č. p. 15, okres Praha – východ, zemř. dne 11. 11. 2005, jsou zákonnými dědici manželka Marie Zmatlíková, zletilý syn Karel Zmatlík a zletilá dcera Kamila Černá. Předmětem dědění je majetek v úhrnné ceně 12.000.000,- Kč. Zůstavitel pořídil pro případ smrti platnou závěť z 10. 05. 2005, v níž určil svými dědici manželku Marii Zmatlíkovou a syna Karla Zmatlíka a zároveň nařídil, aby dceři Kamile Černé, jako neopomenutelné dědičce, bylo započteno darování, kterého se jí od zůstavitele dostalo v roce 2001 v podobě novostavby obytného domu s pozemky, v ceně uváděné pro daňové přiznání k darovací dani částkou 3.000.000,- Kč. Nikdo z uvedených dědiců dědictví neodmítl, nedošlo mezi nimi k vypořádání dědictví dohodou.

1) Uveďte v penězích vyjádřenou výši dědického podílu každého ze shora uvedených dědiců, odvozenou z celkové ceny zanechaného majetku.

2) Uveďte v podobě zlomků se společným jmenovatelem, v jakém poměru bude každý z dědiců odpovídat za zůstavitelovy dluhy.

3) Uveďte, zda pro započtení darování je rozhodující obvyklá cena daru v době uskutečnění daru, anebo jeho obvyklá cena v cenové úrovni cen v době smrti zůstavitele.

Příklad II. - řešení

1) Při výpočtu výše dědických podílů v případě zápočtu darování (kolace) je třeba sečíst částku odpovídající ceně zůstavitelem zanechaného majetku, v daném případě 12.000.000,- Kč, s částkou odpovídající ceně daru, v daném případě 3.000.000,- Kč. Ze součtu 15.000.000,- by měl podíl každého z dědiců činit 5.000.000,- Kč. Jenže zůstavitel v závěti nařídil, aby Kamile Černé,

jako neopomenutelné dědičce – tudíž na její zákonný podíl ve výši ½ toho, co by obdržela při dědění ze zákona – bylo započteno shora uvedené darování. Protože její povinný podíl by činil 2.500.000,- Kč, dostalo se jí darem ve skutečnosti více, takže z dědictví nic nedostane, ale nemusí do něj ani nic vracet.

Z dědictví připadá tudíž manželce Marii Zmatlíkové 6.000.000,- Kč a synovi Karlu Zmatlíkovi také 6.000.000,- Kč.

2) Marie Zmatlíková odpovídá za dluhy 1/2, Karel Zmatlík také 1/2. /Dcera Kamila Černá nic nedědí, tedy neodpovídá ani za dluhy dědictví tížící./

3) Cena daru na dědický podíl se započítává v ceně, jakou měl dar v době přechodu vlastnictví na nabyvatele (zde na obdarovanou Kamilu Černou).

Příklad III. - zadání

Pan Jan Křemílek, nar. 01. 01. 1950, bytem V Lese 789/56, Krásný Les, podal proti panu Josefu Vochomůrkovi, nar. 02. 02. 1956, bytem Řáholecká ul. 123/45, Jičín, žalobu na zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví k nemovitostem, a to k rodinnému domku čp. 789, na st. pozemku 456 a pozemku 456, zaps. k. úř. pro Liberecký kraj, kat. prac. Frýdlant na LV 987 pro obec a k.ú. Krásný Les. Z odůvodnění žaloby vyplývá, že pan Jan Křemílek je vlastníkem jedné poloviny těchto nemovitostí a pan Josef Vochomůrka je vlastníkem rovněž jedné poloviny těchto nemovitostí. Dne 17. 09. 2005 se konalo první jednání, kterého se z důvodu nemoci nezúčastnil pan J. Vochomůrka. Soud jednání odročil na 02. 11. 2005. V průběhu soudního řízení navrhl pan J. Vochomůrka zamítnutí žaloby. Během řízení sdělil soudu podáním ze dne 23. 10. 2005, že svůj spoluvlastnický podíl k nemovitostem převedl darovací smlouvou ze dne 06. 08. 2005 na svou dceru, paní Amálii Obrovou, roz. Vochomůrkovou (návrh na vklad práva vlastnického byl podán dne 10. 08. 2005). Tuto skutečnost také doložil darovací smlouvou s vyznačením rozhodnutí k. úř. pro Liberecký kraj, kat. pracoviště Frýdlant, o povolení vkladu vlast. práva k nemovitostem pro Amálii Obrovou.

1) Proveďte analýzu vzniklé situace a sepište rozhodnutí soudu, které bude řešit vzniklou situaci, a to podle návrhu pana Jana Křemílka (účastníci řízení s návrhem souhlasí).

2) Jak to bude v případě závaznosti procesních úkonů, které v řízení učinil Josef Vochomůrka, pokud se věc bude nadále vyvíjet tak, jak jste uvedli v řešení v bodě 1? Svou odpověď odůvodněte a opřete o příslušná ustanovení zákona.

3) Musí soud s Vámi nastíněným řešením v bodě 1. rozhodnout o náhradě nákladů řízení? Svou odpověď odůvodněte a opřete o příslušná ustanovení zákona.

Příklad III. - Řešení

1) a) § 92 odst. 2 OSŘ – záměna účastníků – řeší případ, kdy k převodu či přechodu práva došlo před zahájením řízení).

b) § 107a OSŘ – změna účastníka – řeší případ, kdy k převodu či přechodu práva došlo po zahájení řízení.

ad a) i b) – forma rozhodnutí soudu – usnesení

výrok:
I. Soud připouští, aby z řízení vystoupil žalovaný Josef Vochomůrka, nar. 02. 02. 1956, bytem Řáholecká ul. 123/45, Jičín, a na jeho místo nastoupila Amálie Obrová, roz. Vochomůrková, nar. 03. 03. 1978, bytem K Potoku 26/3, Krásný Les.
II. Žalovaný Josef Vochomůrka je povinen nahradit žalobci náklady řízení 3.500,- Kč k rukám JUDr. Jana Novotného, advokáta se sídlem Praha 1, Vodičkova ul. 16, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

2) a) Při povolení záměny účastníků podle § 92 odst. 2 OSŘ přestává být zaměněný účastník účastníkem řízení. Ve vztahu k němu řízení končí. Jeho procesní úkony nejsou závazné pro nového účastníka.

b) V případě postupu podle § 107a OSŘ ten, kdo nastupuje do řízení na místo dosavadního účastníka řízení, musí přijmout stav řízení, jaký tu je v době jeho nástupu do řízení (§ 107a odst. 3, 107 odst. 4 OSŘ). Procesní úkony původního účastníka jsou pro nového účastníka závazné.

3) Ano. Provedením záměny se končí řízení pro toho, kdo byl zaměněn novým účastníkem řízení. Jde o obdobu zastavení řízení proti němu. Nadále již půjde o jinou právní věc. Proto musí soud bez návrhu (§ 151 odst. 1 OSŘ) současně s připuštěním záměny (změny) rozhodnout o náhradě nákladů řízení.

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2006 D

Psaná dne 7. dubna 2006 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

Jméno a příjmení Zadání - I. KLP 2006 D

Rozvedená nebo vdova ??

Paní Ester Vogelhauptová podala soudu návrh na rozvod svého manželství. Manželství s tím "troubou a budižkničemu" už nehodlala déle snášet. Najednou měla pocit, že život má ještě před sebou. Po několika soudních jednáních soud jejímu návrhu zcela vyhověl a nefunkční manželství rozvedl. Domů, kde zatím bydleli ještě spolu, přišlo 5. dubna 2005 písemné vyhotovení rozvodového rozsudku s poučením, že se proti němu může ona nebo její manžel odvolat, a to do 15 dní ode dne doručení. 9. dubna 2005 však její manžel náhle zemřel.

1. Jakými způsoby může dle našeho právního řádu zaniknout manželství ? Ke kterému okamžiku účinky zániku nastávají? Citujte patřičná ustanovení zákona.

2. Jakým způsobem skutečně zaniklo manželství Vogelhauptových ? Je paní V. vdovou nebo rozvedenou ženou? Svou úvahu opřete o patřičná zákonná ustanovení.

3. Bude paní Vogelhauptová společně s dětmi zákonnou dědičkou po zesnulém? Svou odpověď zdůvodněte. Vycházejte ze zákonných ustanovení.

Zadání př. č. 1.

Vzorové řešení KLP ze dne 7.4.2006 D. Příklad 1.

1. Jakými způsoby může dle našeho právního řádu zaniknout manželství ? Ke kterému okamžiku účinky zániku nastávají? Citujte patřičná ustanovení zákona.

Manželství dle právního řádu ČR zaniká de facto dvěma způsoby, de iure třemi :

a) smrtí manžela (§22 odst.1 ZoR) – účinky k okamžiku smrti (datum uvedené na úmrtním listě) a in eventum prohlášením jednoho manžela za mrtvého (§22 odst.1 ZoR) – účinky od právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení manžela za mrtvého (§22 odst.1in fine ZoR)
b) rozvodem manželství (§24 an. ZoR) – účinky od právní moci rozvodového rozsudku.

2. Jakým způsobem skutečně zaniklo manželství Vogelhauptových ? Je paní V. vdovou nebo rozvedenou ženou? Svou úvahu opřete o patřičná zákonná ustanovení.

Manželství Vogelhauptových zaniklo smrtí p. Vogelhaupta 9. dubna 2005 (§ 22 odst.1 ZoR). Rozvodový rozsudek dosud nenabyl právní moci (§159 OSŘ), z hlediska práva byli v době smrti pana V. stále manželi. Soud, který manželství rozvádí, by měl řízení zastavit, jelikož povaha věci neumožňuje v řízení pokračovat. Soud zejména řízení zastaví, pakliže manžel zemřel před pravomocným skončením řízení o rozvod (§107 odst.5 OSŘ) . Pokud již bylo ve věci rozhodnuto, soud současně toto rozhodnutí zruší.(107 odst.5 in fine OSŘ), což implikuje, že paní E.V. je vdovou, nikoli rozvedenou ženou.

3. Bude paní Vogelhauptová společně s dětmi zákonnou dědičkou po zesnulém? Svou odpověď zdůvodněte. Vycházejte ze zákonných ustanovení.

Vzhledem k tomu, že pan V. zemřel za trvání manželství, paní E.V. je vdovou, bude proto spolu s dětmi zákonnou dědičkou dle ustanovení § 473 odst.1 OZ. Bude po svém muži dědit spolu s potomky v první dědické skupině stejným dílem. Ze zadání totiž neplynulo, že by pan V. zanechal závěť.

Dne 31. 1. 2006 se Lukáš A., bytem Praha 1, Dlouhá 13, během večerní procházky po Čechově mostě rozhodl zbavit svých luxusních hodinek značky Omega, které mu připomínaly jeho bývalou přítelkyni. Ta ho před nedávnem opustila. V okolí mostu nikoho neviděl, proto si nahlas zanadával a prohlásil: *„Ty hodinky už nechci nikdy vidět!"* Posléze je hodil na zem. Nevěděl však, že je z mlhy pozorován Robertem R. Ten vyčkal, až se Lukáš A. vzdálí do blízkého podniku v Pařížské ulici, vydal se k místu, kde jmenovaný předtím stál a hodinky ze země zdvihnul.

1. Jaké povinnosti plynou Robertovi R. z občanského zákoníku? Odůvodněte.

2. Kdo se stává novým vlastníkem luxusních hodinek Omega? Odůvodněte.

3. Jak byste řešili situaci, kdyby Robert R., bytem Nad Splavem 345, Rakovník, Lukášovi A. hodinky odcizil a odmítal by je dobrovolně vydat? Sepište příslušné podání k soudu s důrazem na formulaci petitu.

řešení př. č. 11.

Ad 1)

Lukáš A. projevil svoji vůli vzdát se vlastnického práva k hodinkám zn. Omega, které se tak staly věcí opuštěnou. Jelikož občanský zákoník věci opuštěné neupravuje, budeme aplikovat ust. § 135 odst. 1 (úpravu vztahující se na věci ztracené) v návaznosti na § 135 odst. 4. Podle zmiňovaného ustanovení ten, kdo najde ztracenou věc, je povinen ji vydat vlastníkovi. Není-li vlastník znám, je nálezce povinen odevzdat ji obci, na jejímž území k nálezu došlo. Robert R. tak měl povinnost odevzdat hodinky Městskému úřadu pro Prahu 1.

Ad 2)

Opuštění věci (její derelikce) je jednostranným právním úkonem, jímž vlastník projevuje svou vůli nebýt nadále vlastníkem věci, tzn. vůli ji opustit (derelinkvovat). Opuštěním vlastnické právo jejího dosavadního vlastníka zaniká. Podle § 135 odst. 3 platí ustanovení o věcech ztracených přiměřeně i o věcech opuštěných. Tento odkaz není přesný, neboť se týká jen povinností a práv nálezcových. Netýká se však původního vlastníka věci, poněvadž jeho vlastnické právo derelikcí zaniklo a tím samým se jejím vlastníkem stala obec. (neexistuje zde tedy žádné mezidobí, ve kterém by věc byla tzv. věcí ničí - res nullius). Uznána však byla též odpověď plynoucí z doslovné aplikace § 135 odst. 1 poslední věta.

Ad 3)

Lukáš A. (žalobce) by měl podat na Roberta R. (žalovaný) tzv. reivindikační žalobu podle § 126 odst. 1 (žaloba na vydání věci).

Usnesením senátu krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. 10. 2005 byl potvrzen rozsudek vydaný dne 3. 7. 2005 samosoudcem okresního soudu v Pardubicích o zamítnutí žaloby podané dne 17. 4. 2005 A. A. Ten se žalobou domáhal na B., s. r. o. zaplacení 50 000 Kč jako náhrady škody způsobené pracovním úrazem. Žaloba byla zamítnuta, protože žalobce nemohl označit svědka potřebného k prokázání žalobních tvrzení (nesdělil soudu jméno osoby, jejíž výslech jako svědka navrhoval, pouze tuto osobu obecně popisoval, neboť neznal její totožnost). Až později během roku 2005 se A. A. podařilo totožnost této osoby zjistit, šlo o C. D.

1) Proveďte právní rozbor případu a posuďte, jakým podáním se A. B. může s ohledem na zjištění totožnosti navrženého svědka domáhat ochrany svých práv.

2) Existuje ještě jiné podání, které může za situace popsané v zadání A. A. uplatnit k ochraně svých práv? Toto podání sepište s uvedením dne, kdy je možné je nejpozději s úspěchem podat.

3) Uveďte, jak bude soud postupovat v případě, že by byla včas a důvodně uplatněna obě výše uvedená podání.

1) V uvedeném případě rozhodl v pracovní věci (náhrada škody způsobené pracovním úrazem) soud 1. stupně ve věci samé v nesprávném obsazení (samosoudce namísto senátu - § 36a odst. 1 písm. a) o. s. ř.) tak, že žalobu zamítl (důvodem bylo, že žalobce neunesl důkazní břemeno v důsledku neznalosti jména svědka, jenž tak nemohl být v řízení vyslechnut, a to ani během odvolacího řízení). Na tomto stavu nezměnilo nic ani odvolací řízení.

Skutečnost, že se původní žalobce po právní moci rozhodnutí ve věci samé jméno tohoto svědka dozvěděl, má pro něj ten význam, že tento svědek představuje nový důkaz, který původní žalobce může uplatnit v rámci podání žaloby na obnovu, jestliže jsou splněny všechny zákonné podmínky – nemohl tento důkaz uplatnit v řízení u soudu bez vlastního zavinění, žalobu na obnovu podává včas, a použití tohoto důkazu může v obnoveném řízení přivodit pro něj příznivější rozhodnutí (§ 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř.).

2) S ohledem na nesprávné obsazení soudu 1. stupně původní žalobce podat žalobu pro zmatečnost.

Okresnímu soudu v Pardubicích (§ 235a odst. 1 věta první)

Žalobce:

(původní žalobce)

Žalovaný:

(původní žalovaný)

Žaloba pro zmatečnost proti usnesení krajského soudu v H. K. sp. zn. ..... ze dne.....

I.

Dne rozhodl soud o mnou podané žalobě o náhradě škody za pracovní úraz tak, že žalobu zamítl. Ani mnou včas podané odvolání nevedlo k nápravě, odvolací soud napadené rozhodnutí potvrdil, takže rozhodnutí nabylo právní moci. Až poté jsem si uvědomil, že v řízení, jež vydání rozhodnutí předcházelo, došlo k závažné procesní vadě spočívající v nesprávném obsazení soudu, kdy namísto senátu ve věci pracovní rozhodoval v řízení před soudem 1. stupně samosoudce. Tuto procesní vadu nenapravil ani odvolací soud. Vzhledem k tomu, že důvod zmatečnosti platí i na rozhodnutí soudu 1. stupně, navrhuji rovněž zrušení rozhodnutí soudu 1. stupně).

Žaloba je podávána včas (napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne...), lhůta pro podání žaloby je zachována.

pokračování – řešení př. č. III.

II.

Na základě výše uvedeného navrhuji vydání následujícího :

U s n e s e n í:

Zrušují se usnesení Krajského soudu v H. K. ze dne .... A rozsudek Okresního soudu v P. ze dne .....a věc se vrací Okresnímu soudu v P. k dalšímu řízení.

3)

Pro případ, že by byly jak žaloba na obnovu, tak žaloba pro zmatečnost uplatněny původním žalobcem najednou, a přitom v obou případech včas a důvodně, je na místě nejdříve řízení o obou těchto žalobách spojit (§ 235b odst. 1 o. s. ř.); byly-li obě žaloby uplatněny důvodně, soud musí nejdříve rozhodnout o žalobě pro zmatečnost. Byla-li tato žaloba uplatněna důvodně, soud obě rozhodnutí nižších soudů zruší a následně zamítne žalobu pro obnovu (důvod zmatečnosti platí i na rozhodnutí soudu I. stupně) –viz § 235e odst. 3 o. s. ř.

Klauzurní práce z občanského práva

Varianta: 2006 E

Psaná dne 5. května 2006

jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z., obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

Zadání č. I

KLP 5.5.2006
Kat. obč. právo

E

I.

.....
Jméno a příjmení

Pan Jiří Bílý, bytem Praha 1, Dlouhá 14, předal dne 2.5.2005 do provozovny v ul. Revoluční 8, Praha 1, k vyčištění svůj oblek (sako a kalhoty). O přijetí zakázky mu bylo vydáno číslo A-342, které obsahovalo potvrzení o tom, že cena zakázky již byla uhrazena, udanou cenu obleku 9.450 Kč a údaj, že vyčištěný oblek měl být připraven k vyzvednutí dne 5.5.2005.
Když se pan Bílý dostavil pro vyčištěný oblek, sdělil mu pracovník provozovny, že se oblek ztratil. Na lístek o potvrzení zakázky mu výslovně napsal, že „oblek nelze vydat, protože k jeho ztrátě došlo při převozu, který zajišťuje pro provozovatele čistírny firma Rak s.r.o. se sídlem Praha 3, Koněvova 454 ".
Pan Bílý se doporučeným dopisem obrátil na společnost Čistá, s.r.o. se sídlem Praha 9, Újezd nad Lesy č. 78, která čistírnu provozuje a vyzval ji k náhradě škody. Tu vyčíslil- vzhledem, k tomu, že se jednalo o nový a téměř nepoužitý oblek- ve výši 9.450 Kč. Na svůj dopis však žádnou odpověď neobdržel.

1. O jaký právní vztah se mezi panem Bílým a společností Čistá, s.r.o. jedná. Citujte příslušná ustanovení zákona.
2. O jakou odpovědnost se na straně společnosti Čistá, s.r.o jedná. Jaké ustanovení občanského zákoníku budete aplikovat.
3. Sepište stručný nástin žaloby o náhrady škody s důrazem na formulaci žalobního petitu a adresujte ho věcně a místně příslušnému soudu.

KLP E 2006 PŘÍKLAD I.
ŘEŠENÍ

Ad 1) Mezi panem Bílým a společností Čistá, s. r. o. vznikl závazkový právní vztah ze smlouvy o dílo podle § 631 a násl. obč. zák., konkrétně jde o smlouvu o opravě a úpravě věci podle § 652 obč. zák. Je tomu tak proto, že pan Bílý předal oblek za účelem vyčištění, tj. za účelem odstranění účinků jejího opotřebení.

Ad 2) Jde o objektivní odpovědnost za škodu podle § 421 obč. zák. Oblek byl předán společnosti Čistá, s. r. o. proto, aby tato mohla splnit svůj závazek ze smlouvy o dílo – o opravě a úpravě věci. Tedy společnost Čistá, s. r. o., převzala od jiného věc, která je předmětem jejího závazku.

Ad 3)

věcná příslušnost soudu: § 9 odst. 1 OSŘ
místní příslušnost soudu: § 84, § 85 odst. 3 OSŘ
tj. Obvodní soud pro Prahu 9

NÁSTIN ŽALOBY:

Obvodnímu soudu pro Prahu 9
adresa soudu

o 9.450,- Kč s přísl.
Žaloba
D v o j m o

Žalobce: Jiří Bílý, bytem.....
Žalovaný: Čistá, spol. s. r. o., sídlo, ...

soudní poplatek: zaplacen v kolcích

I.

Dne ..... jsem předal svůj oblek do provozovny fy..... v ..... za účelem jeho vyčištění.

Důkaz: potvrzení č. A-342 o přijetí zakázky

II.

Namísto vydání vyčištěného obleku mi bylo sděleno, že se ztratil při převozu, který zajišťovala fa..... Toto mi bylo také potvrzeno na dokladu o přijetí zakázky.

Důkaz: potvrzení č. A-342 o přijetí zakázky
event. výslechem pracovníka provozovny v ..... fy .....

III.

Pokračování návrhu př. č. I

Vyzval jsem proto společnost Čistá, s. r. o. doporučeným dopisem k náhradě škody ve výši 9.450,- Kč. Na svůj dopis jsem však žádnou odpověď neobdržel.
Důkaz: doporučený dopis ze dne.....

IV.

Vzhledem k výše uvedenému navrhuji, aby soud vydal tento

r o z s u d e k:

Čistá, s. r. o., sídlem, ... je povinna zaplatit k rukám žalobce částku 9. 450,- Kč s příslušenstvím, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

V Praze dne .....

Jiří Bílý

KLP 5.5.2006

E

Ref - obč. právo

II.

.....
Jméno a příjmení

Pan Jiří Hejda, bytem Potěhy, okres Kutná Hora, podnikatel v zemědělství, ženatý, měl tři zletilé děti, z toho jedno bylo pro duševní poruchu zbaveno způsobilosti k právním úkonům a bylo trvale umístěno v ústavu sociální péče v okrese Kladno. Jeho opatrovníkem byl soudem ustanoven otec Jiří Hejda.
Pan Jiří Hejda náhle zemřel bez zanechání závěti. Aby nový vlastník jeho polí mohl požádat o přidělení dotací na hospodaření, musely být do dvou měsíců po jeho smrti uzavřeny nájemní smlouvy k jeho polím. Dědické řízení se v této době nepodařilo pravomocně ukončit.

1. Analyzujte právní postavení dítěte, které je zbaveno způsobilosti k právním úkonům, ve vztahu k probíhajícímu dědickému řízení.
2. Jaká výše dědictví připadne každému dědici (vyjádřete zlomkem)
3. Navrhněte řešení, které umožní podat žádost o přidělení dotací, i když dědické řízení není dosud pravomocně skončeno a nový vlastník polí není znám a citujte příslušná ustanovení zákona. Kterému věcně a místně příslušnému soudu musí být případné podání dědiců adresováno.

Vzorové řešení KLP ze dne 5.5.2006 – příklad II.

1. Analyzujte právní postavení dítěte, které je zbaveno způsobilosti k právním úkonům, ve vztahu k probíhajícímu dědickému řízení.

Dítě je zákonným dědicem po zemřelém (§ 473 odst. 1 OZ), je proto účastníkem dědického řízení. Jelikož je omezeno ve své způsobilosti k právním úkonům, nemá tedy ani procesní způsobilost (§ 20 odst. 1 OSŘ). Vzhledem ke smrti p. Hejdy, dosavadního opatrovníka, bude nutné, aby soud ustanovil opatrovníka nového (§ 27 odst. 1,2 OZ). Ovšem pro probíhající dědické řízení to nebude moci být ani matka ani jeho sourozenci, hrozí totiž střet zájmů mezi rodičem a dítětem, jakož i mezi dětmi navzájem.

2. Jaká výše dědictví připadne každému dědici (vyjádřete zlomkem)

Všechny děti a manžel jsou zákonnými dědici v první skupině (§ 473 odst. 1 OZ). Budou tedy dědit stejným dílem. Každý ¼ z předmětného dědictví.

3. Navrhněte řešení, které umožní podat žádost o přidělení dotací, i když dědické řízení není dosud pravomocně skončeno a nový vlastník polí není znám a citujte příslušná ustanovení zákona. Kterému věcně a místně příslušnému soudu musí být případné podání dědiců adresováno.

Věcně a místně příslušným soudem bude okresní soud (§9 OSŘ) v Kutné Hoře (§ 88 písm. k) OSŘ.) V souladu s ustanovením § 480a (1) OZ soud může rozhodnout o ustanovení správce dědictví (§ 175d an OSŘ), který při výkonu své funkce bude vykonávat práva a plnit povinnosti, které by jinak příslušely zůstaviteli. Mohl by zejména uzavřít nájemní smlouvy k polím a poté žádat o dotace.

Jméno a příjmení .....

III.

Jan Novák je žalován společností ADOS autopůjčovna, s. r. o. o zaplacení dlužného nájemného ve výši 150 000 Kč s příslušenstvím. Spolu se žalobou mu byla Okresním soudem v Mělníce začátkem září 2005 doručena výzva, aby se ve věci do dvou týdnů písemně vyjádřil, a zároveň předvolání k jednání na den 15. října 2005. Žalovaný Novák zaslal soudu písemné vyjádření ve stanovené lhůtě. Navrhl v něm zamítnutí žaloby v celém rozsahu, protože nic nedluží, a připojil důvodnou omluvu na den jednání, spolu se žádostí, aby jednání bylo nařízeno na pozdější dobu.

Koncem listopadu 2005 však byl žalovanému Novákovi doručen rozsudek pro zmeškání v této věci. Jím mu byla uložena povinnost zaplatit celou žalovanou částku, spolu s náklady řízení ve výši 25 000 Kč.

1) Poraďte žalovanému Novákovi, jaký má nyní zvolit postup – uveďte příslušné ustanovení zákona.
2) Existují i jiné procesní možnosti než je ta, kterou jste pro Novákovu obranu zvolil(a) ? Uveďte příslušné ustanovení zákona.
3) Procesní úkon (podání), který jste v bodu 1 navrhl(a), nyní vypracujte. Podrobnosti si vymyslete tak, aby podání bylo po formální stránce bezvadné.

KLP 2006 E - III.
Správná odpověď:

1. Žalovaný Novák by měl podat odvolání podle § 201 an. OSŘ. Odvolací důvod u rozsudku pro zmeškání upravuje speciálně § 205b OSŘ a to m.j. tak, že nebyly splněny předpoklady pro vydání rozsudku pro zmeškání, což je právě tento případ.

2. Návrh na zrušení rozsudku podle § 153b odst. 4 OSŘ (ten sice míří na případ dodatečné omluvy, avšak soud by měl vyhovět návrhu i v tomto případě).

3. Krajskému soudu v Praze
(prostřednictvím Okresního soudu v Mělníce)

Odvolání žalovaného proti rozsudku pro zmeškání č.j.....

Žalobce: ADOS autopůjčovna, s.r.o.....
Žalovaný: Jan Novák.....
o zaplacení 150 00 Kč,- s přísl.

I. Napadený rozsudek pro zmeškání byl žalovanému doručen 30.11.2005, lhůta pro podání odvolání je zachována.

II. Soud prvního stupně rozhodl rozsudkem pro zmeškání, pro jehož vydání nebyly splněny předpoklady (§ 205b OSŘ). Žalovaný se totiž na jednání konané 15. října 2005 včas a řádně omluvil. S omluvou bylo spojeno i vyjádření žalovaného k věci samé, v němž žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, protože uplatněný nárok neuznává.

Důkaz: A./ Stejnopisem omluvy a poštovního podacího lístku ze dne 28.9.2005
B./ Potvrzením nemocnice v Mělníce o hospitalizaci žalovaného v den jednání, datované 20.10.2005.

Z uvedeného důvodu žalovaný navrhuje, aby odvolací soud napadený rozsudek pro zmeškání z r u š i l a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

V Mělníce, dne 5.12.2005 Podpis žalovaného

Přílohy: 2
Dvojmo

Zadání

KLP

..... varianta: A / 2007

I.

Slečna A.B. je úspěšná modelka.Bydlí od narození v bytě č.5,který se nachází ve 2. NP v domě čp.2,kat. území Velké Město,obec Lázně Václava III.,jehož vlastníkem je pan C.D..Nájem bytu přešel na A.B.,když se její rodiče trvale z bytu odstěhovali na svoji,původně rekreační, chalupu. A.B. platí za tento byt o velikosti 4 + 1 v centru historického známého lázeňského města nájem ve výši 3 650,-Kč měsíčně. A.B. dne 1.4. odletěla do Karibiku,kde pracovně pobývala až do 5.12.2006. Poté se vrátila a náhodně se setkala s pronajímatelem, panem, C.D. Ten jí popřál hezké blížící se svátky a současně jí předal písemnou výpověď týkající se shora uvedeného bytu. V době,kdy A.B. pobývala v zahraničí,nájem za předmětný byt nebyl placen.A.B. zjistila teprve nyní,že opomenula dát bance příkaz k těmto platbám a samotný příkaz našla zapomenutý ve svých věcech. A.B. však zůstala klidná,protože její přítelkyně ji ujistila,že soud musí v těchto případech vždy přivolovat k výpovědi a jí tak stačí pouze čekat až ji pronajímatel zažaluje.Ona se dostaví k soudu,vše vysvětlí a jistě v bytě nadále zůstane bydlet.Navíc ji přítelkyně ujistila,že soudům trvá dlouho,než nařídí jednání. A.B. toto přivítala,protože hned 1.1.2007 odlétá pracovně na Nový Zéland.

1. Sepište výpověď z pozice C.D.
2. Je jednání C.D. v souladu se zákonem? Odůvodněte a citujte příslušná ustanovení
3. Jak se může A.B. proti výpovědi bránit podle OZ.Odůvodněte a citujte příslušná ustanovení

Řešení.

5.1.2007
KLP,varianta A/2007
Řešení příkladu č. I

1.
A.B.,obec Lázně Václava III., Velké město,čp.2,byt č.5

Věc : výpověď nájmu bytu

Vážená slečno,jste nájemce bytu č.5,Velké Město,obec Lázně Václava III.,který se nachází v domě čp.2 jehož jsem vlastníkem.Současně jsem v postavení pronajímatele specifikovaného bytu.
Z nájmu tohoto bytu Vám dávám ,podle § 710 odst. 1 občanského zákoníku, písemnou výpověď.
Důvodem výpovědi je,že jste v období od 1.4.2006 do 5.12.2006 neplatila nájemné specifikované v nájemní smlouvě ve výši 3.650,.Kč/měsíčně.Tím jste naplnila ustanovení § 711 odst. 2 písm. b) občanského zákoníku.
Výpovědní lhůta činí 3 měsíce a běží od prvého dne měsíce následujícího po měsíci,kdy je výpověď doručena.Skončí 31.3.2007.Je tak v souladu s ustanovením § 710 odst. 2 občanského zákoníku.
Máte možnost podat do 60 dnů žalobu k soudu na určení neplatnosti této výpovědi.
Z důvodu,že nájemní poměr končí výpovědí podle § 711 odst.2 písm.b), stačí Vám při vyklizení poskytnout přístřeší (§ 712 odst.5)

Dne : 5.12.2006 C.D. pronajímatel

2.
Ano.Dluh na nájemném byl vyšší než trojnásobek měsíční úhrady.Naplnil tak § 711 odst.2 písm. b).Výpověď byla dána písemně (§ 710 odst.1).
Byla doručena a měla všechny potřebné náležitosti (§ 711 odst.3).
Podle § 712 odst.1 jsou bytovými náhradami náhradní byt a náhradní ubytování.Přístřeší není jmenováno.Závazek zajistit bytovou náhradu zde tak není na místě.NS však považuje přístřeší za bytovou náhradu sui generis.Ve výpovědi tak stačí jen citovat zákon.

3.
A.B. může podat již citovanou žalobu na neplatnost výpovědi. (§ 711 odst.3)
Nájemce není povinen byt vyklidit,dokud není řízení ukončeno pravomocným rozhodnutím soudu.(§ 711 odst.5).
Šlo by argumentovat § 3 odst.1 – dobrými mravy.Nešlo zde o úmyslné neplacení nájemného,ale o opomenutí.

Zadání

.....

Jméno a příjmení

II.

Po smrti obou rodičů při autonehodě bylo zjištěno, že matka nezletilého vyslovila ve své závěti přání, že v případě její smrti se mají stát poručníky jejího nezletilého syna Tomáše její rodiče (tj. prarodiče nezletilého). Soud je poručníky (spoluporučníky) ustanovil zejména proto, že jde o příbuzné nezletilého, který k nim měl hluboký citový vztah. O nezletilého pečovali ve své domácnosti. Posléze bylo zjištěno, že tito spoluporučníci nejsou schopni spravovat poručencovo jmění, protože s ohledem na jeho rozsah je správa spojena se značnou námahou. Tuto skutečnost oznámili při první pravidelné kontrole soudu.

1) Postupoval soud správně, když ustanovil spoluporučníky prarodiče nezletilého sirotka? Svůj názor odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení právních předpisů.

2) Jak bude soud postupovat, když zjistí, že poručníci nejsou schopni řádně spravovat poručencovo jmění? Svůj názor odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení právních předpisů.

3) Jsou tito spoluporučníci oprávněni použít výnos poručencova jmění na náklady jeho výchovy a výživy? Svůj názor odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení právních předpisů.

5. 1. 2007

KLP 2006/2007

PŘÍKLAD II. - ŘEŠENÍ

1) Ano, soud postupoval správně; § 79 ZoR.

2) Soud může ustanovit opatrovníka pro správu jmění poručence; § 80 odst. 5, § 37b ZoR.

3) Ano, spoluporučníci mohou použít výnosy jmění poručence na jeho výchovu a výživu; § 80, § 37a ZoR.

.....
Jméno a příjmení

III.

Pan Ing. Petr Dvořáček, nar. 12.5.1969, bytem Korunní 28, Praha 2 podal dne 29.září 2006 k soudu žalobu na rozvod manželství, které uzavřel s paní Ing. Janou Havránkovou, nar. 8.2.1972, bytem Vodičkova 16, Praha 1. Soud v průběhu dokazování zjistil, že dne 1.7.2000 uzavřeli pan Ing. Petr Dvořáček a paní Ing. Jana Havránková před Úřadem městské části Praha 1 manželství. Toto manželství je bezdětné. V žalobě na rozvod manželství žalobce uvedl, že jeho manželství s žalovanou je tak hluboce a trvale rozvráceno, že nelze očekávat obnovení manželského soužití. Naopak žalovaná ve svém účastnickém výslechu uvedla, že s rozvodem manželství nesouhlasí. Dále uvedla, že se ona na rozvratu manželství porušením manželských povinností převážně nepodílela a že by jí rozvodem byla způsobena zvlášť závažná újma. Dne 13.listopadu 2006 vyhlásil soud rozsudek, kterým rozvedl manželství pana Ing. Petra Dvořáčka a paní Ing. Jany Havránkové. Paní Ing. Jana Havránková byla rozhodnutá podat proti rozsudku soudu I.stupně odvolání. Dne 15.prosince 2006 si na poště vyzvedla rozsudek soudu o rozvodu manželství. Cestou domů si četla odůvodnění rozhodnutí a byla do čtení zabrána natolik, že si neuvědomila, že vstoupila do vozovky právě ve chvíli, kdy se rozjížděla tramvaj č. 9 ze zastávky ve Vodičkově ulici. Vozem rychlé záchranné služby byla převezena do Nemocnice Na Františku, kde byla hospitalizována do 2.ledna 2007.

1. Paní Ing. Jana Havránková by po propuštění z nemocnice chtěla proti rozsudku soudu I.stupně podat odvolání. Poraďte jí, jaké možnosti jí právní úprava nabízí.
2. Posuďte výše uvedený případ v situaci, kdy rozsudek soudu I.stupně bude odvolacím soudem potvrzen. Toto rozhodnutí nabude právní moci. Paní Ing. Jana Havránková, zastoupená advokátem, podá proti pravomocnému rozsudku včas dovolání k Nejvyššímu soudu ČR. Jako důvod uvede, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení. Je dovolání v tomto případě přípustné? Svou odpověď odůvodněte a opřete o příslušná ustanovení zákona.
3. Napište rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR o podaném dovolání podle ad 2.

5.1.2007

Řešení př. č. 3

III.

KLP A 2007

1. Paní Ing. Jana Havránková může ještě v den propuštění z nemocnice, tj. dne 2.ledna 2007, podat odvolání.
   Lhůta pro podání odvolání je 15 dní od doručení písemného vyhotovení rozhodnutí (§ 204 odst. 1 o.s.ř.) a v tomto konkrétním případě připadne poslední den lhůty na 30.12.2006 – tj. na sobotu, 31.12.2006 – je neděle, 1.1.2007 – st.svátek. Tuto situaci řeší ustanovení § 57 odst. 2 o.s.ř.
   (V př., že by jí lhůta marně uplynula, neměla by již žádnou možnost, jak odvolání úspěšně podat, a to proto, že u rozsudků o rozvodu manželství není přípustné prominutí zmeškání lhůty - § 204 odst. 3 o.s.ř.).

2. Není - § 237 odst. 2 písm. b) o.s.ř.

3. Nejvyšší soud České republiky dovolání odmítne formou usnesení (§ 243b odst. 5 o.s.ř.)

   Záhlaví usnesení: Nejvyšší soud rozhodl ve složení ... ve věci .... v řízení o rozvod manželství takto:
   Výrok: Dovolání se odmítá.
   Odůvodnění: V odůvodnění musí být odkaz na nepřípustnost podle ustanovení § 237 odst. 2 písm. b) o.s.ř.
   Poučení: Další oprav.prostředek není přípustný.
   V Brně - datum a podpis předsedy senátu, otisk kulatého razítka.

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2007 B

Psaná dne 2. února 2007 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

Řešení KLP ze 2. února 2007

Příklad I.

Bratranci „na výletě"

David E. (24) půjčil svým bratrancům Martinovi E. (19) a Radanovi E. (17) osobní automobil Suzuki Swift. Martin (řidič) s Radanem chtěli totiž jet na víkend za spolužáky na chatu a oslavit první vysokoškolské úspěchy. Víkend proběhl v pořádku, jen při zpáteční cestě dostalo auto smyk a v protisměru narazilo do protijedoucího Peugeuta 206 manželů Petr a Nataši Vosmíkových. V autě se kromě majitelů vezl i jejich syn Matěj (10). Dopravní nehoda se odehrála dosti nešťastně, všichni její účastníci utrpěli zranění a obě vozidla byla poškozena. Při vyšetřování dopravní nehody, bylo konstatováno, že smyk vozidla Suzuki byl způsobený nepřiměřeně vysokou rychlostí v pravotočivé zatáčce (60%) a současně – s ohledem na stáří vozidla – i jeho dlouhodobě špatným technickým stavem. (40%) Šetření rovněž ukázalo, že řidič Peugeotu 206 žádnou svou povinnost nezanedbal.

1. **Analyzujte vzniklou situaci. O jaký právní vztah se jedná mezi zúčastněnými? Citujte příslušná ustanovení OZ.**

a) výpůjčka

Mezi bratranci Davidem a Martinem vznikla smlouva o výpůjčce (§ 659 an OZ) – smluvní závazkověprávní vztah.

b) odpovědnost za škodu

Následkem dopravní nehody vznikly mezi zúčastněnými různé odpovědnostní (deliktní) právní vztahy:

- odpovědnost DE vůči všem zúčastněným za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků (§ 427 odst.2 OZ): David odpovídá podle objektivního principu jako provozovatel Suzuki Swift
- odpovědnost ME vůči všem zúčastněným za škodu způsobenou porušením právní povinnosti (§ 420 odst.1 OZ) : Martin odpovídá subjektivně za škodu, kterou způsobil coby řidič.

Vzhledem k tomu, že zvláštní skutková podstata (§ 427 odst.2 OZ) obstojí vedle obecné odpovědnosti za škodu, mohou se poškození domáhat náhrady škody vůči provozovateli dopravního prostředku (David E.), tedy prostřednictvím objektivně založené odpovědnosti, ovšem současně mohou uplatnit svůj nárok na náhradu škody i vůči řidiči dopravního prostředku (Martin E.), tj. na základě subjektivního principu podle ustanovení § 420. Jedná se tedy o solidární odpovědnost ME + DE, přičemž mezi sebou se odpovědné subjekty vypořádají podle účasti na způsobené škodě (§ 438 odst.1 OZ + § 439 OZ).

2. **Vyjmenujte okruh poškozených osob a určete vůči komu mají právo na náhradu škody? Uveďte vždy o jaký druh občanskoprávní odpovědnosti se jedná?**

Poškození mají právo na náhradu škody:
PV vůči řidiči (§ 420 odst.1 OZ) a současně vůči provozovateli -vlastník vozidla (§ 427 odst.2 OZ) - solidární odpovědnost povinných subjektů
NV – idem
MV- idem
RE - idem
ME vůči provozovateli vozidla (§ 427 odst.2 OZ), který odpovídá objektivně
DE vůči řidiči vozidla (§ 420 odst.1 OZ), který odpovídá subjektivně, tj.za zavinění.

3. **Jaké nároky mohou jednotliví poškození uplatnit a v jakém rozsahu? Opřete svá tvrzení o zákonná ustanovení. V jakých promlčecích lhůtách tak mohou poškození učinit?**

- PV, NV – škoda na vozidle a na zdraví - § 429 OZ: hradí se skutečná škoda a ušlý zisk
- MN – škoda na zdraví - § 429 OZ
- ME (řidič) – škoda na zdraví (spoluzavinění 60%) - § 441 OZ
- DE – škoda na vozidle (spoluzavinění 40%) - § 441 OZ

Práva na náhradu škody se promlčují v subjektivní dvouleté lhůtě (§ 106 (1) OZ), nejpozději pak v objektivní tříleté lhůtě (§ 106 (2) OZ), ovšem s výjimkou práva na náhradu škody na zdraví. (to se promlčuje pouze v subjektivní lhůtě - § 106 (2) in fine OZ.)

KLP

..... Varianta: B/2007
jméno a příjmení

II.

Karel Krátký a Jana Jánská uzavřeli manželství v lednu 2004. Za jeden měsíc po sňatku se narodil syn František. Karel Krátký posléze úspěšně popřel otcovství k synu Františkovi.Jana Krátká se rozhodla,že se nebude o Františka starat sama a rozhodla se nechat jej osvojit.Dala Františka do ústavu a vyslovila souhlas s jeho osvojením vůči orgánu sociálně-právní ochrany dětí.Po nějakém čase byl František soudem svěřen do předosvojenecké péče manželům Svobodovým.Zhruba v téže době podal Zdeněk Novotný návrh na určení otcovství k Františku Krátkému.

1.Za jakých podmínek mohl mít Karel Krátký úspěch se svým návrhem na popření otcovství?
2.Koho Zdeněk Novotný označil za odpůrce?
3. Jak dále pokračovalo řízení o osvojení nezl. Františka Krátkého (roz. poté,co Zdeněk Novotný podal návrh na určení otcovství)?

Příklad č. II.

Ad 1.
Karel Krátký mohl u soudu popřít své otcovství v zákonné šestiměsíční lhůtě, která běžela ode dne, kdy se dozvěděl, že se jeho manželce narodilo dítě (§ 57 odst. 1 ZR).
Vzhledem k tomu, že se dítě narodilo před stoosmdesátým dnem od uzavření manželství, postačilo k tomu, aby se Karel Krátký nepovažoval za otce, jestliže u soudu popřel své otcovství, přičemž zároveň prokázal, že s matkou dítěte nesouložil v době, od níž neprošlo do narození dítěte méně než sto osmdesát a více než tři sta dní, a že při uzavření manželství nevěděl, že je těhotná (§ 58 odst. 3 ZR).

Ad 2.
Odpůrci by byla matka dítěte (matka nepřestala být zákonným zástupcem dítěte; není třeba ustanovit opatrovníka) a dítě (může být zastoupeno opatrovníkem).

Ad 3.
Podle ust. § 70a ZR platí, že dítě nemůže být osvojeno, dokud rozhodnutí soudu v řízení o určení otcovství zahájeném na návrh muže, který o sobě tvrdí, že je otcem osvojovaného dítěte, nenabude právní moci. Soud, před nímž probíhá řízení o osvojení, řízení přeruší (§ 109 odst. 1 písm. b/).

KLP

..... varianta: B/2007
jméno a příjmení

III.

Okresní soud v Táboře projednává pod sp.zn. 2C 231/2006 žalobu Jana H.,bytem Tábor,Dlouhá 3 proti Petrovi J., bytem Tábor, U zámku 5, o zaplacení částky 25 000,-Kč s příslušenstvím.Žaloba byla podána 15.listopadu 2006.
Dne 22.listopadu 2006 obdržel soud podání pana Karla F.,kterým soudu oznamuje,že vstupuje do řízení na straně žalobce.V podání pan Karel F. dále uvedl,že dne 13.srpna 2006 převzal ručitelský závazek za splnění povinnosti pana Petra J.,vůči panu Janu H.,ze smlouvy o půjčce.V září letošního roku se dozvěděl od přátel a známých,že pan Petr J. si půjčuje větší částky peněz od různých osob,ale že tyto částky nevrací, a že dluží rovněž na výživném na své nezletilé dítě. Toto výživné je vymáháno soudním výkonem rozhodnutí.
Soud obdržel 5.prosince 2006 podání pana Petra J.,kterým soudu sděluje,že se seznámil s obsahem podání pana Karla H.,když se seznamoval s obsahem spisu v soudní kanceláři, a že s jeho účastí v řízení zásadně nesouhlasí a navrhuje proto,aby nebyla připuštěna.

Proveďte právní rozbor popsané procesní situace a :
1.Uveďte,jaké je procesní postavení pana Karla H. ?
2.Vyhotovte příslušný úkon soudu,kterým rozhodne o návrhu pana Petra J.
3.Uveďte,zda má účastník řízení právo nahlížet do spisu?Kde je tato otázka upravena?

III.

Ad 1. Pan Karel F. je vedlejším účastníkem v souladu s § 93 OSŘ

Ad 2. U s n e s e n í 2C/231/2006

Okresní soud v Táboře rozhodl samosoudcem JUDr. A.B. v právní věci žalobce Jana H., bytem Tábor, Dlouhá 3 proti žalovanému Petrovi J., bytem Tábor, U zámku 5 o zaplacení částky 25.000Kč s příslušenstvím

t a k t o:

Vstup Karla F., do řízení jako vedlejšího účastníka na straně žalobce se připouští.

O d ů v o d n ě n í:

V projednávané věci se žalobce domáhá na žalovaném vrácení půjčky. Podáním ze dne 22.listopadu 2006 Karel F. sdělil soudu, že vstupuje do řízení na straně žalobce. Svůj zájem na výsledku sporu mezi účastníky odůvodnil Karel F. tím, že dne 13. srpna 2006 převzal ručitelský závazek za splnění povinnosti žalovaného. Po převzetí ručitelského závazku se dozvěděl, že žalovaný si půjčuje další částky od jiných osob, dluží i na výživném na nezletilé dítě, a že tyto své závazky neplní.

Žalovaný dne 5. prosince 2006 soudu sdělil, že s účastí Karla F. v řízení nesouhlasí.

Soud rozhodl tak jak je ve výroku tohoto rozhodnutí uvedeno proto, že právní zájem Karla H. na výsledku řízení vyplývá z jeho ručitelského závazku, který žádný z účastníků řízení nezpochybnil. Ručitel je povinen dluh splnit, pokud by jej nesplnil dlužník, ačkoli byl k tomu věřitelem písemně vyzván (§ 548 odst. 1 OZ).

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím podepsaného soudu.

V Táboře dne ..

JUDr. A.B.
samosoudce

Ad 3. Ano. Upraveno je v § 44 odst. 1.

Klauzurní práce z občanského práva

Varianta: 2007 C

Psaná dne 2. března 2007

jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis: .....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

Zadání a řešení př. č. I

Paní Jaroslava Nováková, bytem Praha 1, Široká 11 vlastní jednu ideální třetinu domu č.p. 675 postaveného na stavební parcele č. 1234 v Dlouhé ulici , orientační číslo 67, v Praze 1 a jednu ideální šestinu tohoto pozemku. Obě nemovitosti jsou zapsány na listu vlastnictví č. 1234 pro katastrální území Praha - Staré město u Katastrálního úřadu pro hl.m. Prahu, pracoviště Praha- město. Sestra paní Novákové, paní Jiřina Krásná, za svobodna Nováková, bytem Úzká 11, Praha 1, vlastní rovněž stejné ideální části uvedených nemovitostí jako její sestra Jaroslava. Paní Jiřina Krásná je vysokého věku, v domě v Dlouhé 67 strávila 30 let života a chtěla by se tam přestěhovat. Zbylé dvě ideální třetiny uvedených nemovitostí vlastní bratr obou dam, pan Josef Novák, bytem Vysoká 11, Praha 7.

Za panem Josefem Novákem přijde pan Karel Krátký, bytem Psohlavců 6, Praha 4 a navrhne, že od něj obě ideální třetiny uvedených nemovitostí koupí. Pan Novák potřebuje peníze, protože chce přispět ženatému synovi na koupi domu. Bez rozmýšlení podepíše dne 23. 3. 2005 kupní smlouvu s panem Krátkým a peníze obdrží hotově. Změna podílového vlastníka je zapsána do katastru nemovitostí.

Otázky :

1. Jak mají postupovat obě sestry, když zjistí, že jejich novým spoluvlastníkem je pan Krátký, který se jim při prvním setkání vůbec nelíbí ? V odpovědi tedy popište právní úkony obou dam a uveďte , jaký bude obsah těchto úkonů , komu mají být adresovány a do kdy mají být učiněny, aby měly právní následky ničím neohrožené ? Kdo bude řešit případný spor mezi spoluvlastníky o obsahu a účincích těchto právních úkonů ?

Obě sestry se musí dovolat relativní neplatnosti smlouvy uzavřené mezi jejich bratrem Josefem a panem Krátkým. Musí tak učinit písemně ve lhůtě tří let od uzavření smlouvy, jinak riskují úspěšnou námitku promlčení. V dovolání se neplatnosti musí být uveden konkrétní důvod neplatnosti, v daném případě porušení zákonného předkupního práva ideálních spoluvlastníků. Právní úkon obsahující dovolání se neplatnosti se u každé spoluvlastnice posuzuje odděleně a musí být doručen , jak bratrovi Josefovi, tak i panu Krátkému. Okamžikem doručení uvedeného právního úkonu se smlouva o prodeji ideálních podílů obou nemovitostí stává neplatnou a v případný konflikt řeší soud.

2. V případě, že by bratr Josef chtěl, aby se stal jediným vlastníkem obou nemovitostí a zbylé dvě spoluvlastnice by nechtěly s Josefem uzavřít dohodu o vypořádání spoluvlastnictví , sdělte, kdo bude jejich spor řešit a jakým způsobem lze spor podle občanského zákoníku vyřešit ? Vycházejte ze stavu, že dům má jediný vchod, jedinou přípojku vody a kanalizace, tj. nelze rpozdělit.

V daném případě by věc řešil soud. Z popisu domu vyplývá, že stavebně a tedy reálně rozdělit mezi spoluvlastníky nelze. Soud by tedy mohl přikázat bratru Josefovi nemovitosti do výlučného vlastnictví za přiměřenou náhradu.

3. Paní Jiřina Krásná ostře nesouhlasí s tím, aby její bratr Josef byl výlučným vlastníkem nemovitostí, byť nabízená cena je velmi solidní a převyšuje výtěžnost z nájemného a dalších plateb od nájemců bytů a nebytových prostorů v domě. Může se paní Krásná nějakým způsobem podle občanského zákoníku žalobě bratra Josefa úspěšně bránit ?

Podle občanského zákoníku nesmí být vypořádání a zrušení spoluvlastnictví na újmu osobám, kterým příslušejí práva na nemovitosti váznoucí. Paní krásná je k domu vázána citově, je vyššího věku a hodlá užít číst svého majetku k bydlení. Záměr jejího bratra by jí bezesporu v případě, kdy by mu soud vyhověl, přinesl újmu a soud by po zvážení všech okolností a po provedeném dokazování mohl žalobní návrh bratra Josefa na zrušení spoluvlastnictví zamítnout.

.....
Jméno a příjmení

II.

Po té, co dne 27. 04. 2005 nabyl František Sůva zletilosti, požádal své rodiče, aby mu odevzdali jmění, které spravovali a předložili vyúčtování z této správy. Jednalo se o 20 kusů zlatých mincí v hodnotě 250.000,- Kč, které mu byly darovány k prvním narozeninám prarodiči. Rodiče však ani mince a ani vyúčtování nepředložili s tím, že mince byly použity na výdaje na domácnost a výživu Františka a jeho sourozenců v době dlouhodobé nezaměstnanosti rodičů.

1) Jsou rodiče povinni jmění svého dítěte vydat a vyúčtovat jeho správu? Svůj názor odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení právních předpisů.

2) Mohou rodiče libovolně nakládat se jměním svého nezletilého dítěte, které spravují? Svůj názor odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení právních předpisů.

3) Pokud by František chtěl uplatnit vůči rodičům své nároky z odpovědnosti za škodu, kterou mu způsobili, do kdy by tak měl učinit? Svůj názor odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení právních předpisů.

KLP 2006/2007

PŘÍKLAD II. - ŘEŠENÍ

1) Ano, tuto povinnost rodiče mají; § 37a odst. 3 ZoR.

2) Rodiče nesmějí se jměním dítěte nakládat libovolně, protože mají jen právo toto jmění spravovat, ebeny. použít výnosu jmění za podmínek uvedených v § 37a odst. 2 ZoR.

3) František musí uplatnit své nároky z odpovědnosti za škodu, kterou mu rodiče způsobili tím, že jeho jmění celé utratili, do dvou let od doby, kdy se dozvěděl o tom, že mu škodu způsobili. Jde o lhůtu subjektivní, která platí v rámci objektivní lhůty, která je v tomto případě desetiletá, neboť jednání rodičů bylo úmyslné (§ 106 OZ). Tato desetiletá lhůta běží ode dne, kdy František nabyl zletilosti (§ 37a odst. 3 ZoR, § 114 OZ).

Jméno a příjmení: KLP C (2006/2007)

III.

Obvodní soud pro Prahu 8 vyhověl žalobě žalobce Jana Nováka proti žalovanému Oto Procházkovi na vyklizení bytu č. 19 o velikosti 1+1 s přísl., ve 3. patře domu čp. 321, Krykova 3, Praha 8 a uložil žalovanému, aby byt vyklidil. Žalovaný totiž v řízení neprokázal, že jsou splněny podmínky přechodu nájmu na něj jako na vnuka, poté, co jeho babička, která byla nájemnicí dotyčného bytu, zemřela. Soud dále uložil žalovanému, aby žalobci nahradil náklady řízení ve výši 8.500,-Kč do 3 dnů od právní moci rozhodnutí.
Žalovaný se s výrokem ve věci samé – po poradě s právníkem – smířil. Domnívá se však, že výrok o náhradě nákladů je nespravedlivý, protože on sám měl důvod se domnívat, že k přechodu nájmu došlo a kromě toho je nemajetný student, pobírá sociální stipendium a takovou částku nemá. Podává proto odvolání do výroku o nákladech řízení.

1. Bude odvolací soud v takovém případě přezkoumávat i výrok o vyklizení bytu ? Odpověď doložte příslušným ustanovením zákona.
2. Může být nařízena exekuce vyklizením bytu v době, kdy bude probíhat toto odvolací řízení ? Odpověď doložte příslušným ustanovením zákona.
3. Sepište odvolání žalovaného (argumentaci žalovaného rozveďte a popř. doplňte).

1. Ne, nebude.
   § 212, § 206 odst. 3 OSŘ

2. Ano, může.
   § 251. § 161 odst. 1, § 160 odst. 1 OSŘ

3. Městskému soudu v Praze
   prostřednictvím OS pro Prahu 8
   adresa

Odvolání

V právní věci sp. zn. 2 C 38/2006 žalobce J.N. proti žalovanému O.P. o vyklizení bytu podává ž a l o v a n ý v zákonné lhůtě odvolání do výroku o nákladech řízení.

Napadeným rozsudkem bylo odvolateli (žalovanému) uloženo mj. nahradit žalobci náklady řízení ve výši 8 500,-Kč. S tímto výrokem odvolatel nesouhlasí.

Nesprávnost výroku o náhradě nákladů spatřuje odvolatel v tom, že soud 1. stupně nepřihlédl k okolnostem zvláštního zřetele hodným, jak byly žalovaným tvrzeny a rozhodl proto o nákladech řízení podle § 142 OSŘ, nikoli podle § 150 OSŘ, který umožňuje k takovým okolnostem přihlédnout.

Tyto okolnosti zvláštního zřetele hodné spatřuje odvolatel jednak v tom, že ze žalobcova chování mohl důvodně usuzovat na to, že žalobce přechod nájmu uznává (rozvést) a jednak ve vlastní tíživé sociální situaci vysokoškolského studenta odkázaného na sociální stipendium (rozvést).

Odvolatel proto žádá odvolací soud, aby k uvedeným okolnostem přihlédl a napadený rozsudek ve výroku o nákladech řízení z m ě n i l tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

V Praze, dne.....

Podpis odvolatele

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2007 D

Psaná dne 30. března 2007 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis: .....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

Řešení př. č. I.

PATÁLIE S JÍZDNÍM KOLEM

Martin K. prodal týden před dovršením zletilosti na základě ústní kupní smlouvy s výhradou vlastnictví dvacetiletému Radkovi B., vášnivému cyklistovi, své deset let staré jízdní kolo zn. Colnago za kupní cenu ve výši Kč 10.000,-. K předání a převzetí předmětu koupě došlo bezprostředně po uzavření kupní smlouvy samotné. Poté, co Radek B. uhradil Martinovi K. 90 % kupní ceny předmětu koupě, rozhodl se zcizit ústní kupní smlouvou jízdní kolo třicetiletému Pavlovi Z. za kupní cenu ve výši Kč 23.000,-. Pavel Z. bezprostředně po uzavření kupní smlouvy převzal jízdní kolo a dle sjednaných podmínek uhradil Radkovi B. do čtrnácti pracovních dnů po uzavření kupní smlouvy celou výši kupní ceny.

Otázky:

1. **Určete, v jakém právním postavení (s ohledem na možnost právně relevantně disponovat s jízdním kolem) se ocitl Pavel Z.?**
2. **Změnilo by se právní postavení Pavla Z., kdyby původní kupní smlouva mezi Martinem K. a Radkem B. byla uzavřena písemně?**
3. **Uvažujte, že Martin K. platně odstoupil od kupní smlouvy s Radkem B. z důvodu nezaplacení kupní ceny na základě ustanovení § 517 odst. 1 OZ. Radek B. však Martinovi K. ani po opakovaných výzvách nevrátil jízdní kolo. Formulujte petit žaloby, pomocí které se Martin K. domůže na Radkovi B. splnění jeho povinnosti vrátit jízdní kolo. Vezměte přitom v úvahu skutečnost, že Radek B. nemusí mít jízdní kolo v době podání žaloby již u sebe.**

Odpovědi:

1. **Pavel Z. je vlastníkem jízdního kola.** Odůvodnění: Martin K. (ač v okamžiku uzavření kupní smlouvy ještě nebyl zletilý), měl právní možnost zcizit úplatně své jízdní kolo. Jedná se totiž o právní úkon, který je s ohledem na ustanovení § 9 OZ svou povahou přiměřený rozumové a volní vyspělosti odpovídající věku Martina K. K uzavření kupní smlouvy došlo řádně, neboť kupní smlouva na jízdní kolo (věc movitá) nevyžaduje písemnou formu. Neplatně však byla sjednána výhrada vlastnického práva, neboť s ohledem na ustanovení § 601 OZ musí být toto vedlejší ujednání kupní smlouvy dohodnuto v písemné formě (jedná se tedy o částečnou neplatnost právního úkonu dle ustanovení § 41 OZ, která však nemá za následek neplatnost kupní smlouvy jako celku). Radek B. se tak stal vlastníkem jízdního kola

okamžikem jeho převzetí (§133 odst. 1 OZ), a to bez ohledu na skutečnost, že neuhradil celou výši kupní ceny. Radek B. tak byl oprávněn jízdní kolo převést na Pavla Z. Ten se tudíž stal vlastníkem jízdního kola v okamžiku uzavření kupní smlouvy s Radkem B. a převzetí předmětu koupě.

2. **Pavel Z. by v takovém případě byl pouze držitelem jízdního kola, a to podle okolností případu držitelem oprávněným nebo neoprávněným. Rozhodující by byla jeho dobrá víra o skutečnosti, že Radek B. v okamžiku uzavření kupní smlouvy nebyl vlastníkem jízdního kola, neboť mu v nabytí vlastnického práva bránila platně sjednaná výhrada vlastnictví.** Odůvodnění: Radek B. v okamžiku, kdy se rozhodl jízdní kolo prodat Pavlovi Z., ještě nebyl jeho vlastníkem, neboť s ohledem na písemně sjednanou výhradu vlastnictví nedoplatil Martinovi K. zbývajících 10 % z kupní ceny. Pokud by Pavel Z. byl vzhledem ke všem okolnostem případu oprávněným držitelem dle ustanovení § 130 odst. 1 OZ (tím by byl v případě, že nevěděl ani nemohl vědět o tom, že Radek B. není v okamžiku uzavření kupní smlouvy vlastníkem jízdního kola, ani nemá jinou právní možnost s jízdním kolem takto disponovat), měl by možnost vydržet k jízdnímu kolu vlastnické právo v tříleté vydržecí lhůtě. Byl-li by však držitelem neoprávněným, toto právo by mu nepříslušelo.

3. **Jedná se o možnost formulovat eventuální žalobní petit: Žalovaný je povinen vydat žalobci do xxx dnů od právní moci tohoto rozsudku jízdní kolo výrobní značky Colnago, xxx barvy, výrobní číslo xxx. Pro případ, že žalovaný již nemá jízdní kolo u sebe, je povinen zaplatit žalobci ve stejné lhůtě peněžní částku ve výši Kč xxx,-, a to na bankovní účet žalobce vedený u xxx, číslo účtu xxx.**

zadání
~~[illegible]~~ př. č. II.

Jméno a příjmení : KLP D/2007

Jan Záruba se narodil dne 10.1.1985 neprovdané matce Marii Zárubové,která o něj do své smrti pečovala. Marie Zárubová uvedla u soudu,že souhlasí s tím,aby byl zapsán v matrice jako otec nezl. Jana Záruby pan Zdeněk Král,pokud s tím projeví souhlas. Marie Zárubová zemřela dne 18.10.2002. Z.Král souhlas neprojevil až do 10.1.2005. Tehdy se dostavil k soudu a prohlásil,že souhlasí s tím,aby byl zapsán v matrice jako otec Jana Záruby, nar. 10.1.1985.

1. Může v tomto případě dojít k určení otcovství výše popsaným způsobem? Svůj názor odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení právních předpisů.
2. Může Jan Záruba projevit svou vůli ohledně toho,aby se Z.Král takto stal jeho otcem? Svůj názor odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení právních předpisů.
3. Jak může potomek zasáhnout do svých statusových poměrů (určení a popření otcovství) ? Svůj názor odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení právních předpisů.

KLP D 2007

Příklad II. - řešení

Otázka č. 1:

Ano, tímto způsobem může k určení otcovství dojít. Ze zadání vyplývá, že otcovství k Janu Zárubovi nebylo určeno dle § 51 ZR (1. domněnka otcovství, svědčící manželu matky). Ze zadání nevyplývá, že by otcovství bylo určeno podle § 54 ZR. K určení otcovství proto může dojít na základě souhlasného prohlášení rodičů **dle § 52 ZR**. Podmínky, které jsou v § 52 ZR pro určení otcovství tímto způsobem stanoveny, jsou:

- prohlášení rodičů (tj. matky a muže, který prohlášení činí)
- prohlášení musí být souhlasné
- musí být učiněno před soudem či před matričním úřadem

Z žádného zákona nevyplývá, že by prohlášení muselo být učiněno současně, ani není stanovena lhůta, během níž by bylo třeba obě prohlášení učinit. Podmínky, které jsou v § 52 ZR pro souhlasné prohlášení požadovány, jsou tedy splněny, i když mezi nimi zřejmě uplynula značná doba (byť ze zadání nevyplývá přesný den, kdy svoji vůli v souladu s § 52 ZR projevila matka Marie Zárubová).

Poznámky:

1) K určení otcovství nemůže dojít pouze na základě § 73 OSŘ, bez opory ustanovení hmotného práva. Toto ustanovení upravuje **pouze** postup soudu pro případ, že se narodí dítě, jehož otcovství není určeno 1. či 2. domněnkou otcovství. Ze zadání však nijak nevyplývá, že by nutně muselo dojít k postupu dle § 73 odst. 3 OSŘ ve spojení s § 54 ZR, tj. k určení otcovství podle 3. domněnky. Naopak, z toho, co je uvedeno v zadání (Z. Král dne 10. 01. 2005 své otcovství uznal) vyplývá, že do té doby za otce určen nebyl, jinak by jeho prohlášení postrádalo jakýkoliv význam.
2) Chybný je odkaz na § 52 odst. 3 ZR. Ten dopadá na situace, kdy matka svůj souhlas doposud nedala. Ze zadání však vyplývá, že matka již svůj projev vůle učinila.
3) Chybný je odkaz na § 56 ZR. Toto ustanovení se vztahuje pouze na řízení o určení otcovství podle § 54 a násl. ZR, nikoliv na určení otcovství podle § 52 ZR.
4) Chybný je odkaz na §114 OZ či jiná ustanovení související s promlčením. Podle § 100 odst. 2 se promlčují všechna práva majetková, s výjimkou práva vlastnického. Právo rodiče učinit projev vůle podle § 52 ZR není právem majetkovým.
5) Chybný je odkaz na § 43b OZ (zánik návrhu na uzavření smlouvy). Souhlasné prohlášení podle § 52 ZR se skládá ze dvou jednostranných právních úkonů, proto na něj nelze použít úpravu v § 43 a násl. OZ, a to ani per analogiam.
6) Chybný je odkaz na § 41a odst. 2 OSŘ. Projev vůle Marie Zárubové ohledně zápisu Z. Krále jako otce [*„pokud s tím (Z. Král) projeví souhlas"*] nelze vyložit jako podmínku, na kterou by byl vázán projev vůle M. Zárubové. Naopak, bez projevu Z. Krále vůbec nemůže k zápisu jeho otcovství dojít, nejedná se tedy o podmínku, nýbrž o esenciálii žádanou v § 52 ZR.

Otázka č. 2:

Jan Záruba sice může projevit svoji vůli, aby takto (tj. dle § 52 ZR – srov. zadání otázky!) bylo určeno otcovství Z. Krále k němu, ovšem nikoliv právně relevantním způsobem. Ze znění § 52 ZR nevyplývá, že by samotné dítě mohlo do tohoto postupu jakkoliv zasahovat. (Srov. rozbor § 52 ZR v otázce 1.)

Poznámky:

1) Chybný je odkaz na § 31 odst. 3 ZR. V žádném případě nepřichází v úvahu, aby dítě svými vyjádřeními dle § 31 odst. 3 ZR ovlivňovalo své statusové poměry. Kromě toho, ze systematického výkladu § 31 odst. 3 ZR vyplývá, že se vztahuje pouze na dítě, které je nezletilé (srov. § 31 odst. 1, 2 ZR). Janu Zárubovi bylo v den, kdy se mohl poprvé k jednání Z. Krále vyjádřit, přesně 20 let, byl tedy již zletilý.
2) Chybný je odkaz na § 11 a násl. OZ. Ochrana osobnosti a statusové postavení osoby jsou zcela rozdílné instituty, které nelze směšovat.

Otázka č. 3:

Ze znění této otázky nijak nevyplývá, že by se vztahovala pouze na skutkový stav uvedený v zadání. Je tedy nutno zodpovědět ji obecně.

Zasáhnout do svých statusových poměrů lze buď určením či popřením rodičovství (jak bylo ostatně naznačeno již v zadání otázky, tj. určením či popřením otcovství či mateřství).

Výrazu **potomek** (srov. zadání otázky) nutno rozumět tak, že označuje jakéhokoliv příbuzného v přímé linii sestupné (descendenta), tzn. nejen dítě, ale také vnuka, pravnuka, atd.

I. Pokud jde o **určení otcovství**, může potomek tímto způsobem do svých statusových poměrů zasáhnout následovně:

a) Dle **§ 54 ZR** může **dítě** podat návrh na určení otcovství.
b) **Dítě** se může rozhodnout pokračovat v řízení již zahájeném po té, co (jiný) navrhovatel v průběhu řízení zemřel (**§ 56 odst. 1 ZR, první věta**).
c) Navrhovalo-li určení otcovství dítě, které však po té zemřelo, mohou návrh na určení otcovství podat též potomci tohoto dítěte (tj. potomci navrhovatele, **tj. potenciální vnuci muže, o jehož otcovství se jedná**) podle **§ 56 odst. 1 ZR, druhá věta**.

II. Právo **popírat otcovství** potomek (dítě, ani jiný příbuzný v přímé linii sestupné) nemá.

Může se sice obrátit na nejvyššího státního zástupce podle § 62 ZR (event. podle § 62a ZR), jedná se však pouze o podnět, na jehož základě se nejvyšší státní zástupce rozhodne, zda návrh na popření otcovství podá čili nic. Je tedy chybné tvrzení, že dítě může otcovství popřít „prostřednictvím NSZ" či „ve spolupráci s NSZ".

Poznámky:

1) Ohledně odkazu na § 31 odst. 3 ZR viz to, co je uvedeno u otázky č. 2.

2) Otázka směřovala především na zásahy do statusových poměrů cestou určení či popření otcovství (srov. zadání), proto nebyly hodnoceny závěry spojené s osvojením či mateřstvím.

III.

Žalobce jako zaměstnanec žalovaného uplatnil proti žalovanému, že ke zrušení pracovního poměru dohodou ke dni 31. 3. došlo neplatně. Žalobce před tím (v průběhu měsíce března) oznámil žalovanému, že trvá na tom, aby jej nadále zaměstnával. Žaloba byla podána v měsíci dubnu a soud dne 12. 8. rozhodl tak, že žalobě vyhověl a odsoudil žalovaného, aby žalobci zaplatil jeho průměrný měsíční plat ve výši 15 500 Kč od 31. 3. do vynesení rozsudku soudu. Proti rozsudku podal žalovaný odvolání. Odvolací soud dne 15. 12. napadený rozsudek potvrdil a jeho rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 4. 1. a žalovanému dne 3. 1.

1) Kterého dne nabylo rozhodnutí právní moci?
2) V jaké výši, kdy a jakým způsobem mohl žalobce uplatnit předběžnou vykonatelnost?
3) Jakým způsobem může žalobce uplatnit proti žalovanému náhradu mzdy, která nebyla předběžně vykonatelná?

Řešení př. č. III.

Odpovědi

1. V právní moci je doručený rozsudek, který nelze napadnout odvoláním (§159 OSŘ.) V daném případě je to 4.1. (resp. 3.1. u žalovaného).

[Za správnou byla považována i odpověď, která uvedla jen správné datum.]

2. V daném příkladě jde o předběžnou vykonatelnost ze zákona, pokud jde o mzdu za 3 měsíce před vyhlášením rozsudku. Jinak může soud na návrh (podaný v průběhu řízení v 1. stupni) vyslovit ve výroku rozhodnutí předběžnou vykonatelnost, pokud by hrozilo nebezpečí těžko nahraditelné nebo značné újmy.

[Za chybu nebylo považováno ani to, že i zákonnou předběžnou vykonatelnost lze navrhnout, je to nadbytečné, avšak nikoli vadné. Chybou však bylo vázat ji na takový návrh.]

3. Náhradu mzdy, která byla přiznána pravomocným rozhodnutím a převyšuje částku předběžně vykonatelnou, může žalobce uplatnit návrhem na výkon rozhodnutí poté, co se rozhodnutí stalo vykonatelným.

[Nesprávné bylo uvádět žalobu, platební rozkaz, návrh na předběžnou vykonatelnost, doplnění rozsudku]

KLP 2006/2007 E

Zadání 1. příkladu

Paní T.jako nájemce uzavřela s městem K. jako pronajímatelem v lednu 2003 smlouvu o nájmu bytu na dobu neurčitou, nájemné bylo sjednáno v částce 500,- Kč měsíčně. Splatnost byla sjednána do posledního dne kalendářního měsíce, za který se nájemné platí. Obvyklé nájemné v té době činilo trojnásobek sjednaného nájemného, tedy 1.500,-Kč měsíčně. Úhrada za služby byla ujednána zvlášť s odkazem na specifikaci v evidenčním listě.

Paní T. podepsala smlouvu i evidenční list třemi křížky, protože neuměla číst ani psát. Podpis smlouvy proběhl tak, že pronajímatel paní T. se stavem bytu a s obsahem smlouvy seznámil a kromě příslušného pracovníka bytového odboru K. oprávněného jménem K. uzavírat nájemní smlouvy smlouvu jako svědci podepsali další 2 pracovníci téhož odboru.

Paní T. v bytě od uzavření smlouvy bydlí, nájemné ani služby neplatila po dobu 12-ti měsíců (leden-prosinec 2004), ačkoli byt je bez vad a mezi stranami není žádný jiný právní vztah.

Otázky:

1) Analyzujte vzniklý právní vztah mezi pani T. a městem K. a citujte ustanovení občanského zákoníku, která se na věc vztahují.
2) Popište, zda a případně jaké nepeněžité nároky (pokud jde o právo byt užívat) může K. proti T. uplatnit. Uveďte, zda a jaká je promlčecí lhůta.
3) Popište, zda a případně jaké peněžité nároky může K. proti T. uplatnit, a to včetně nároků z prodlení. Uveďte, zda a jaká je promlčecí lhůta. Služby poskytované s užíváním bytu neposuzujte.

KLP 2006/2007 E

Řešení 1. příkladu

<u>1. otázka</u>

Jde o smlouvu absolutně neplatnou pro nedostatek formy (§ 686/1 OZ + 40/1,3,5 OZ). Tři křížky nesplňují požadavek na individuální podpis účastníka smlouvy. To, že paní T. se s obsahem smlouvy seznámila prostřednictvím pracovníků pronajímatele, není rozhodné, protože nebyla schopná listinu sama „podepsat". Forma úředního zápisu nebyla dodržena, podpisy svědků byly zbytečné. Paní T. proto užívá byt bez právního důvodu (na základě neplatného právního úkonu).

<u>2. otázka</u>

Pronajímatel jako vlastník věci může uplatnit žalobu o vyklizení podle § 126 OZ, toto právo se nepromlčuje (§ 100/2 OZ). Nejde o přivolení k výpovědi podle § 711 OZ v dřívějším znění, neboť smlouva není platná.

<u>3. otázka</u>

Lze uplatnit právo na vydání bezdůvodného obohacení - zaplacení obvyklého nájemného 1.500,- Kč měsíčně, celkem 18.000,- Kč za rok 2004 (§ 451 OZ + § 457 a 458/1 OZ). Ujednání smlouvy o nájemném 500,- Kč měsíčně a o jeho splatnosti se jako neplatné neuplatní. Nevzniká nárok na poplatek z prodlení podle § 697 OZ, ale pouze na úrok z prodlení (§ 517/1,2 OZ) ve výši stanovené nař. vl. č. 142/1994 Sb. ve znění do 28.4.2005 (pouze dvojnásobek diskontní sazby ČNB). Splatnost není ujednána ani určena, prodlení se proto odvíjí od bezvýsledné výzvy podle § 563 OZ. Promlčení se řídí dvouletou subjektivní lhůtou od doby, kdy výzva k zaplacení mohla být uplatněna poprvé (§ 107/1 OZ), nikoli tříletou lhůtou jako u smlouvy (§101 OZ).

KLP 2006/2007 E

Zadání 2. příkladu

Eva H. společně s Karlem L. navštívili francouzskou restauraci Coq ďArgent. Svůj luxusní . jarní kabát zn. Versace si Eva H. odložila na ramínko k tomu určené ve výklenku restaurace. Po večeři při odchodu z restaurace zjistila, že jí byl kabát odcizen.

1. O jaký případ odpovědnosti za způsobenou škodu se jedná? Vysvětlete dále také, zda uplatní poškozená právo na náhradu škody dostatečným způsobem, jestliže ohlásí vznik škody na policii?
2. Posuďte odpovědnost pro případ, že by kabát nebyl odcizen, ale v důsledku omylu byl neznámým hostem restaurace zaměněn za jiný, který by na ramínku zůstal a ani dodatečně by kabát Evy H. nebyl vrácen? Odůvodněte.
3. Analyzujte případ v situaci, kdy se po večeři oba jmenovaní společně odeberou na večerní procházku městem a teprve po půlhodině Eva H. zjistí, že svůj jarní kabát nechala v restauraci. Po návratu zpět už kabát na ramínku nenachází, protože byl odcizen. Kdo a proč odpovídá za škodu?

KLP 2006/2007 E

Řešení 2. příkladu

1) Odpovědnost za věci vnesené nebo odložené podle § 433 a n. OZ. Neuplatní, podle § 436 musí být právo na náhradu škody uplatněno u provozovatele.
2) Ne, ani záměnou se na věci nic nemění. Podle § 433 odst. 2 OZ odpovídá ten, kdo provozuje nějakou činnost (v tomto případě se jedná o restaurační zařízení) fyzické osobě za škodu na věcech odložených na místě k tomu určeném. Jedná se o objektivní odpovědnost provozovatele. I když nebyl kabát odcizen, ale zaměněn, na vzniku škody majitelce kabátu to nic nemění.
3) Odpovědnost za škodu způsobenou na odložených věcech se vztahuje na případy, kdy odkládám těchto věcí je spojeno s provozováním nějaké činnosti (§433 odst. 2). Provozovatel restaurace Coq ďArgent tak odpovídá jen po dobu, kdy je Eva H. v restauraci. Tuto však Eva H. po večeři opustila a od tohoto momentu odpovědnost provozovatele restaurace za odložené věci zaniká.

KLP 2006/2007 E

Zadání 3. příkladu

Kapříci nepřipluli....

Jaroslav Kapřík, bytem Za stadiónem I, Příbram, a jeho synovec Milan Červivý, bytem Černá 34, Kladno jsou dědici po zůstaviteli Ivanovi Havířovi, bytem U Viktorky 4, Praha 3, zesnulém dne 23. dubna 2001. Jako jediní účastníci řádně uzavřeli dne 10. ledna 2002 v rámci dědického řízení dohodu (schválenou soudem) o tom, že jediný předmět pozůstalosti, rekreační chata s pozemkem (nacházející se na parcele č. 456 v kat. území Harrachov, v ceně odpovídající čisté ceně dědictví ve výši 8 500 000 Kč), který jim měl zůstavitel odkázat, přejde do vlastnictví Jaroslava Kapříka (tak se také stalo). Ten přitom dle dohody svému synovci zaplatí celkem 3 500 000 Kč, a to do 31. 12.2003.

Jaroslav Kapřík uvedenou částku svému synovci nezaplatil, v reakci na urgence mu přestal odpovídat na dopisy, ani mu nezvedal telefony. Milan Červivý se pokoušel celou věc řešit smírně s ohledem na to, že se jedná o rodinnou záležitost a nesluší se strýčka popotahovat před soudy.

Tak tomu bylo až do konce roku 2006, kdy se Milan Červivý oženil (s Dianou Bučkovou, bytem Stodolní 24, Ostrava) a jeho manželka se dozvěděla o strýcově dluhu. Na její naléhání nakonec Milan Červivý přistoupil k soudnímu řešení celé věci.

1) Vypracujte procesní podání (podle o. s. ř.), jímž se bude Milan Červivý domáhat zaplacení zbývajících3 500 000 Kč vůči Jaroslavu Kapříkovi.

   Předpokládejte, že v rámci soudního řízení zahájeného na základě podání předpokládaného sub 1) zamýšlí Jaroslav Kapřík uplatnit námitku promlčení zmíněného závazku.

2) Jakým procesním úkonem tak musí v dané situaci učinit?

3) Jak příslušný soud o takovém návrhu rozhodne a proč?

KLP 2006/2007 E

Řešení 3. příkladu

<u>1. otázka</u>

Tímto podáním je návrh na výkon rozhodnutí znějící na některý ze zákonných způsobů určených pro vymožení peněžitého plnění - v daném případě ideálně výkon rozhodnutí prodejem uvedené nemovitosti. Dědická dohoda schválená soudem - tedy usnesení o dědictví podle § 175q odst. I písm. c) o. s. ř. -je totiž exekučním titulem -je totiž vykonatelným (soudním) rozhodnutím ve smyslu § 251 o. s. ř.

Možný obsah návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí:

Okresní soud v Semilech

Oprávněný: ……..

Povinný: ……..

Návrh na nařízení výkonu rozhodnutím prodejem nemovitosti

I.

Dědický soud schválil dne .... dědickou dohodu mezi mnou a povinným, na jejímž základě mi měl povinný zaplatit v rámci vyrovnání dědiců částku 3, 5 milionů Kč. Do dnešního dne tak povinný neučinil, proto podávám návrh na nařízení výkonu rozhodnutí, a to vzhledem k výši vymáhané částky

a k majetkovým poměrům povinného, prodejem nemovitosti, rodinného domku v Harrachově (okres Semily).

Příloha: usnesení dědického soudu o schválení dohody dědiců (stejnopis)

II.

Na základě výše uvedeného navrhuji vydání následujícího usnesení:

I) Nařizuje se výkon rozhodnutím prodejem rodinného domku s pozemkem, kat. ú. Harrachov, a to ve prospěch oprávněného .... vůči povinnému .....

II) Povinnému se:

1) zakazuje od doručení tohoto usnesení uvedenou nemovitost převést na třetí osoby nebo ji jakkoli zatížit;

2) ukládá, aby do 15 dnů od doručení tohoto usnesení soudu sdělil, zda a případně kdo má k této nemovitosti předkupní právo; v případě, že tuto skutečnost soudu nesdělí, povinný odpovídá za škodu tímto způsobenou.

V … dne …

Podpis oprávněného

2 otázka

Promlčení uplatněného nároku (práva) může být námitkou promlčení uplatněno jen v nalézacím řízení; v případě, že povinný čelí (návrhu na) nařízení výkonu rozhodnutí (prodejem nemovitosti), musí tvrzené promlčení uplatnit návrhem na zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 odst. I písm. h) o. s. ř.

3. otázka

Návrh povinného není důvodný, neboť oprávněný vymáhá ve vykonávacím řízení proti povinnému nárok založený pravomocným soudním rozhodnutím; takové právo se nepromlčuje v obecné promlčecí tříleté lhůtě, ale ve zvláštní desetileté lhůtě podle § 110 odst. I obč. zák. Soud proto tento návrh zamítne.

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2008 A

Psaná dne 4. ledna 2008 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

KLP A/2008 Jméno a příjmení: .....

I.

Pan Jan Balvan je ženatý,bydlí v bytě 2 + 1,který je v SJM. Dlouho touží po koupi čtyřkolky.Pravidelně si šetří ze své mzdy. Po dvou letech našetřil 120 000,-Kč. Jeho vysněná čtyřkolka Yamaha 4 x 4 však stojí 180 000,-Kč. Pan Jan Balvan po shlédnutí televizní reklamy oslovil banku Slimák,a.s. a požádal o úvěr ve výši 30 000,-Kč. Jeho čistá měsíční mzda činí 33 000,-Kč (a je shodná s výší mzdy manželky).Banka mu ,aniž by požadovala souhlas jeho manželky, tento úvěr poskytla a peníze převedla na účet,kde je jako majitel a jediný oprávněný uveden pouze pan Jan Balvan.Zbývajících 30 000,-Kč mu k Vánocům právě daroval jeho bratranec Alois Balvan. Pan Jan Balvan uzavřel kupní smlouvu s prodejcem čtyřkolek a shora uvedenou čtyřkolku koupil. Za dva měsíce jeho manželka požádala o rozvod,manželství bylo bezdětné. Právní moc rozsudku o rozvodu manželství nastala 1.1. 2004.Manželé své SJM nevypořádali ani dohodou,ani nepodali návrh k soudu. V březnu 2007 si pan Jan Balvan přečetl v tisku článek,že čtyřkolka potřebuje k řízení mít skupinu A (řidičského oprávnění).Jinak hrozí i možnost trestního stíhání.Pan Jan Balvan byl však držitelem toliko skupiny B.Rozhodl se proto čtyřkolku prodat. Celou dobu ji používal výlučně on (jeho manželka ani řidičské oprávnění neměla). Pan Jan Balvan si dal inzerát a skutečně čtyřkolku v dubnu 2007 prodal panu Janu Klokanovi.

a) Byla čtyřkolka předmětem SJM manželů B.?
   Svůj závěr odůvodněte a citujte příslušná ustanovení
b) Je kupní smlouva,kterou J.B. prodal čtyřkolku,platná?
   Svůj závěr odůvodněte a citujte příslušná ustanovení.
c) Byl shora uvedený úvěr předmětem SJM ?
   Svůj závěr odůvodněte a citujte příslušná ustanovení.

Příklad II. JMÉNO A PŘÍJMENÍ: .....

Karel H. a Ivana N. uzavřeli manželství v říjnu 2006. Již před sňatkem se jim narodil syn Tomáš (2004). Karlovi bylo v době narození syna 16 let a Ivaně 17 let. V době uzavření manželství již oba dosáhli věku 18 let. V roce 2007 jim vzdálená teta sdělila, že jsou vlastně sourozenci, protože matka Karla, Lenka Hanáková, porodila Karla jako mimomanželské dítě s Josefem Novákem. Josef Novák byl otcem Ivany N., její matkou byla Jiřina Nováková.

Otázky:

1/ Posuďte, o jakou situaci se jedná a navrhněte řešení; uveďte možný postup jednotlivých úkonů; uveďte rozhodná ustanovení.

2/ Uveďte, jak se vyvíjela rodičovská zodpovědnost rodičů Tomáše; uveďte rozhodná ustanovení.

3/ Uveďte, zda poté, co manželství Karla a Ivany bude prohlášeno za neplatné, mohou Karel a Ivana spolu znova uzavřít manželství. Odpověď odůvodněte a uveďte rozhodná ustanovení.

.....
Jméno a příjmení

III.

Nezletilá Soňa Marešová, nar. 12. 12. 1992, bytem Čáslavská 7, Praha 3, zastoupená opatrovníkem, podala dne 6. března 2007 k soudu žalobu o určení otcovství. Jako žalovaného označila pana Adama Nekováře, nar. 8. 2. 1962, bytem Vodičkova 16, Praha 1. Dne 14. května 2007 došlo soudu oznámení matky, paní Anny Marešové, nar. 21. 8. 1968, bytem Čáslavská 7, Praha 3, o tom, že vstupuje do řízení jako vedlejší účastník a připojuje se na stranu žalující. Soud provedl dokazování. Účastníci řízení v závěrečné řeči uvedli, že vůči sobě nepožadují náhradu nákladů řízení. Dne 14. 12. 2007 vyhlásil soud I. stupně následující rozsudek, který obsahoval pouze tento výrok „Žaloba o určení otcovství se zamítá".

1. Právně posuďte oznámení matky o vstupu do řízení jako vedlejší účastník. Má soud povinnost o této skutečnosti rozhodnout? Svou odpověď odůvodněte a opřete o příslušná ustanovení zákona.
2. Matka, paní Anna Marešová, podala po obdržení rozsudku soudu odvolání, a to v zákonné lhůtě 15 dní od doručení tohoto rozhodnutí. Nezl. Soňa Marešová, zastoupená opatrovníkem, se po obdržení rozsudku soudu práva odvolání vzdala. Jak bude soud postupovat, resp. jak posoudí podané odvolání matky, paní Anny Marešové? Svou odpověď odůvodněte a opřete o příslušná ustanovení zákona.
3. Má matka v postavení vedlejšího účastníka právo na náhradu nákladů řízení, pokud se v řízení nechala zastoupit advokátem? Svou odpověď odůvodněte a opřete o příslušná ustanovení zákona.

Řešení KLP 2008 A

Příklad I.

a) Byla čtyřkolka předmětem SJM manželů B.?
Svůj závěr odůvodněte a citujte příslušná ustanovení

Ano.Byla nabyta za trvání manželství.K jejímu nabytí posloužila jako primární zdroj mzda pana Balvana.Skutečnost,že použil též výlučný majetek-dar ve výši 30.000,-Kč na tom nic nemění.Mohl by požadovat od manželky, v případě vypořádání,aby mu toto bylo navráceno.Čtyřkolka tak byla předmětem SJM.(§ 143 odst. 1 písm.a OZ).
(V případě,že bylo řádně zdůvodněno – připustil jsem i názor,že na čtyřkolku by šlo pohlížet jako na věc sloužící osobní potřebě jen jednoho z manželů – jde však již o velmi rozšiřující výklad.Teorie i praxe preferují restriktivní výklad.Argument,že manželka neměla řidičské oprávnění a věc užíval pouze pan Balvan,je pouze terciální vzhledem k povaze věci.)

b)Je kupní smlouva,kterou J.B. prodal čtyřkolku,platná?
Svůj závěr odůvodněte a citujte příslušná ustanovení.

Ano ,smlouva je platná. Mezi Balvanem a jeho manželkou nebyla uzavřena ani dohoda o vypořádání,ani nebyl podán návrh na vypořádání rozhodnutím soudu.Nastala tak nevyvratitelná právní domněnka (§ 150 odst.4 OZ)Čtyřkolku jako věc movitou výlučně užíval Balvan po dobu delší 3 let,stal se tak jejím výlučným vlastníkem.
(V případě shora uvedeného alternativního řešení u bodu 1,by též smlouva byla platná,Balvana by nic neomezovalo. Ad § 43 a násl.,§ 588 a násl. OZ)

c)Byl shora uvedený úvěr předmětem SJM ?
Svůj závěr odůvodněte a citujte příslušná ustanovení.

Ano byl. Ad § 143 odst 1,písm.b OZ. Závazek vznikl za trvání manželství.Jeho rozsah nepřesahoval míru přiměřenou majetkovým poměrům manželů.Připomínám,že kromě shodné výše mzdy ,jsou manželé vlastníky bytu.
(V případě řádného zdůvodnění jsem připustil též negativní odpověď,která měla odůvodnění :
aktuální změna judikatury NS ČR – položení důrazu na zásadu,že primárně má dluh uhradit ten,kdo jej učinil,
pokud v bodě 1 byla čtyřkolka považována díky své povaze za věc,která není předmětem SJM, jednalo by se tak o závazek týkající se majetku,který náleží výhradně jednomu z manželů)

Příklad II.

Odpovědi:

Ad 1: Manželství Karla H. a Ivany N. trpí vadou, protože jde o (polorodé) sourozence (§ 12 ZR). Manželství může být prohlášeno za neplatné i bez návrhu. Protože soud by se stěží dozvěděl o závadě v manželství, měl by jeden nebo druhý z manželů podat návrh na prohlášení manželství za neplatné (§ 80 písm. a) OSŘ).
Poté, co soud prohlásí manželství za neplatné, je nutno upravit práva a povinnosti rodičů ke společnému dítěti a majetkové poměry (podle § 17 odst.2; § 26 odst. 1 a 3 ZR).

Ad 2: V době narození Tomáše byli oba rodiče nezletilí, starší 16 let. Neměli vůči Tomášovi rod. zodpovědnost, protože neměli způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu (§ 8 odst.

1 a 2 OZ; § 78 ZR), ale soud mohl přiznat rod. zodpovědnost každému z nich, pokud shledal, že mají potřebné předpoklady pro výkon práv a povinností z rod. zodpovědnosti vyplývajících, avšak jen ve vztahu k péči o dítě (§ 34 odst. 3 ZR). V ostatním rozsahu, resp. vůbec, pokud by jim soud dílčí rod. zodpovědnost nepřiznal, by rod. zodpovědnost k dítěti vykonával soudem ustanovený poručník (§ 78 ZR). Při dosažení věku 18 let nabyli oba rodiče (postupně) rod. zodpovědnost v plném rozsahu (§ 34 odst. 1 ZR).

Ad 3: Karel a Ivana nemohou uzavřít manželství, protože vztah sourozenců tvoří absolutní (neodstranitelnou) překážku manželství (§ 12 ZR).

Příklad III.

1) Matka může do sporu o určení otcovství vstoupit jako vedlejší účastník podle ustanovení § 93 o. s. ř., a to právě v případech, kdy žalobu podá nezletilé dítě. S ohledem na skutečnost, že tuto žalobu může podle ustanovení § 54 odst. 1 zák. o rodině podat i matka, je její zájem na výsledku sporu evidentní. Vedlejším účastníkem řízení o určení otcovství se matka stává tehdy, jakmile dojde soudu její oznámení o tom, že vstupuje do řízení a ke kterému účastníku se připojuje. Vstup matky do řízení se uskutečňuje již jejím oznámením soudu. Soud o tom nemusí rozhodovat. Přípustností vedlejšího účastenství se zabývá soud teprve tehdy, když některý účastník namítne nepřípustnost takového vstupu (ustanovení § 93 odst. 2 o. s. ř.).

2) Odvolání matky (v př., že se účastník řízení – nezl. dítě zast. opatrovníkem práva odvolání vzdalo) je nepřípustné podle ustanovení § 203 odst. 1 o. s. ř. Odvolací soud odvolání matky odmítne podle ustanovení § 218 písm. b) o. s. ř., a to formou usnesení.

3) Ano. Vedlejší účastník může být rozhodnutím soudu jak zavázán k náhradě nákladů řízení, stejně tak mu náhrada těchto nákladů může být přiznána. Podle ustanovení § 93 odst. 3 věty prvé o. s. ř. má vedlejší účastník stejná práva a povinnosti jako účastník. Právy a povinnostmi je nutné rozumět práva a povinnosti procesní povahy.
Jiná je odpověď na otázku přiznání náhrady nákladů řízení – v závislosti od výsledku řízení podle ustanovení § 142 o. s.ř.

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2008 B

Psaná dne 1. března 2008 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

Příklad I. - zadání

Dne 4. 9. 2007 absolvovala paní M. S. vyhlídkový let ultralehkým letounem ST 4 Aztek. Při přistávacím manévru však došlo k havárii letounu, při které M. S. utrpěla těžkou újmu na zdraví.

Protože nedošlo k mimosoudnímu vyrovnání mezi odpovědným subjektem a poškozenou, domáhala se M. S. náhrady škody žalobou u soudu.

Soud I. stupně rozhodl, že podaná žaloba je co do základu podle § 427 n. OZ opodstatněna s tím, že o výši nároku na náhradu škody bude rozhodnuto v konečném rozhodnutí.

Odvolací soud rozhodnutí soudu I. stupně svým usnesením zrušil s uvedením právního názoru, že ultralehký letoun ST 4 Aztek je sportovním létajícím zařízením, které není podle zákona o civilním letectví letadlem. Dále odvolací soud argumentoval , že tento letoun není ve smyslu § 760 OZ dopravním prostředkem, který by sloužil k přepravě osob z místa na místo určené prostřednictvím dopravce.

Soud I. stupně vázán tímto prvním názorem odvolacího soudu následně žalobu o náhradu škody zamítl.

K odvolání žalobkyně odvolací soud mezitímním rozhodnutím naopak rozsudek soudu I. stupně změnil s tím, že žaloba je co do svého základu po právu.

Dovodil, že sportovní létající zařízení je podle § 427 odst. 2 OZ letadlem, s jehož provozem jako takovým je spojena odpovědnost podle cit. ustanovení.

Proti tomuto rozsudku podala dovolání žalovaná. Dovolává se mj. toho, že právní úprava zákona o civilním letectví rozlišuje letadla na straně jedné a sportovní létající zařízení na straně druhé, a to z hlediska jejich registrace, evidence a podmínek jejich využívání. S ohledem na tuto speciální úpravu zákona o civilním letectví vůči občanskému zákoníku nelze proto podle žalované vykládat pojem letadlo v odlišném smyslu , než činí zákon o civilním letectví. Jinými slovy, podle žalované pojem sportovní létající zařízení nelze podřadit pod pojem letadla podle § 427 odst. 2 OZ.

Naproti tomu žalobkyně se ztotožnila se závěrem odvolacího soudu. Žalobkyně považuje naopak za irelevantní, zda žalovaná užívala ultralehké letadlo k vyhlídkovým letům či nikoliv, zda se tak dělo pravidelně či nikoliv. Podle žalobkyně ustanovení § 427 odst. 2 OZ vychází z preventivní a reparační funkce náhrady škody, které má provozovatele vést k řádné údržbě dopravních prostředků, k dodržování pravidel bezpečnosti provozu a k účinnému domáhání se náhrady škody v případě, že ke škodě již dojde.

Ve věci nakonec rozhodl Nejvyšší soud ČR jako soud dovolací.

Příklad I. - otázky

1. Je letadlem ve smyslu § 427 odst. 2 OZ i ultralehký letoun? Má z hlediska § 427 odst. 2 OZ právní význam skutečnost, že zraněná žalobkyně nebyla přepravována z jednoho místa do druhého, nýbrž že se v rámci vyhlídkového letu vracela do místa odletu? Obojí velmi stručně odůvodněte.

2. V případě, že dospějete k závěru, že v posuzovaném případě nastupuje odpovědnost za vzniklou škodu podle § 427 n. OZ, o jaký typ odpovědnosti za škodu podle Vás jde a co je naprosto nezbytným předpokladem vzniku tohoto typu odpovědnosti?

3. Promlčuje se nárok zraněné osoby na náhradu vzniklé škody či nikoliv? V případě kladné odpovědi uveďte, v jaké promlčecí době se tento nárok zraněné osoby promlčuje; citujte příslušné ustanovení občanského zákoníku.

(x) *POZNÁMKA:*

Novela zákona o civilním letectví provedená zákonem č. 225/2006 Sb. s účinností od 1. 7. 2006 definuje letadlo jako zařízení schopné vyvozovat síly nesoucí jej v atmosféře z reakcí vzduchu, které nejsou reakcemi vůči zemskému povrchu. Pokud rozlišuje ve svých dalších ustanoveních letadla a sportovní létající zařízení, pak se toto rozlišení vztahuje jen a pouze na provozní,
registrační a kontrolní pravidla stanovená pro letadla, jakož i na podmínky užívání a evidence sportovních létajících zařízení pro účely organizace civilního letectví.

Odpovědi:

Příklad I. - řešení

1. I ultralehký letoun je letadlem ve smyslu § 427 odst. 2 OZ. Rozlišení letadlo na straně jedné a sportovní letecké zařízení má, jak vyplývá z připojené poznámky, význam pouze z hlediska provozních, registračních a kontrolních pravidel stanovených pro letadla jakož i podmínek užívání a evidence sportovních létajících zařízení pro účely organizace civilního letectví. Z hlediska § 427 odst. 2 OZ, tj. hlediska zajištění účinné náhrady škody, je právně irelevantní , že zraněná poškozená nebyla přepravována z jednoho místa do druhého, nýbrž že se v rámci vyhlídkového letu vracela do místa odletu.

2. Z hlediska zajištění účinné náhrady škody poškozeným jde v případě § 427 n. OZ o objektivní typ odpovědnosti za škodu, tj. odpovědnosti bez zavinění. Naprosto nezbytným předpokladem vzniku tohoto typu odpovědnosti je, že ke škodě musí dojít událostí vyvolanou zvláštní povahou provozu (427 odst. 1 OZ). Takovou škodnou událostí je beze vší pochybnosti přistávací manévr ultralehkého letadla.

3. Návrh zraněné poškozené na náhradu škody vzniklé jí na zdraví se promlčuje, a to pouze v subjektivní promlčecí době dvou let. Tato promlčecí doba začne běžet v okamžiku, kdy se zraněná dozvěděla o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá (§ 106 odst. i; § 106 odst. 2 i.f. OZ)

Příklad II. - zadání a řešení

Pan Josef Křovák, ženatý, čtyřicetiletý, prohlásil společně se slečnou Jiřinou Moudrou, studentkou, sedmnáctiletou, před příslušným státním orgánem, že dítě, které Jiřina Moudrá očekává (předložila lékařské potvrzení o tom, že je těhotná ve čtvrtém měsíci) je jejich společným dítětem. Za měsíc na to, dne 15. září 2006 utrpěl pan Křovák při autohavárii zranění, kterému podlehl. Dítě se narodilo 10. ledna 2007, obdrželo jméno Monika.

Otázky:

1. Lze uvedeným způsobem platně založit otcovství k dítěti? Uveďte příslušná zákonná ustanovení, která se k této otázce vztahují.

2. V listopadu 2006 uplatnila Jiřina Moudrá dědické nároky svého nenarozeného dítěte. Umožňuje to zákon? Uveďte příslušná zákonná ustanovení.

3. Vdova Anna Křováková je přesvědčena, že její zesnulý manžel dítě nezplodil, protože byl neplodný. Mohlo by být otcovství Josefa Křováka k nezletilé Monice popřeno? Pokud se domníváte že ano, uveďte zákonný postup.

Odpovědi:

Ad 1) Ano, srov. § 53 zákona o rodině, § 52 odst. 2 zákona o rodině, protože jde o matku nezletilou.

Ad 2) Ano, srov. § 7 občanského zákoníku a § 473 téhož zákona.

Ad 3) Otcovství Josefa Křováka by mohla popřít matka Jiřina Moudrá, pokud by podala žalobu na popření jeho otcovství k nezletilé Monice ve lhůtě, která ,, neskončí před uplynutím 6 měsíců od narození ,, nezletilé Moniky (§61 odst. 2 zák o rodině).

Vdova Anna Křováková by mohla podat podnět nejvyššímu státnímu zástupci , aby otcovství jejího zesnulého manžela k nezletilé Monice bylo popřeno podle ust. §62a zákona o rodině.

Příklad III. - zadání

Pan Josef Mácha půjčil na základě tří písemně uzavřených smluv o půjčce panu Františku Bauerovi postupně 150 000 Kč, konkrétně na základě každé smlouvy půjčil pan Mácha panu Bauerovi 50 000 Kč. V každé smlouvě bylo ujednáno, že v případě prodlení s vrácením půjčky zaplatí dlužník pan Bauer věřiteli panu Máchovi smluvní pokutu 500 Kč za každý den prodlení. Každá z uvedených tří pohledávek pana Máchy měla samostatné datum splatnosti. Pan Bauer však ani v jednom případě panu Máchovi ani jednu půjčku nezaplatil a to ani k dnešnímu dni. Pan Mácha proto podal na pana Bauera žalobu o okresního soudu příslušného podle bydliště pana Bauera a v žalobě se domáhá zaplacení 150 000 Kč a k tomu připočtené částky smluvní pokuty vypočtené ke dni podání žaloby. Soud vydal ve sporu platební rozkaz, pan Bauer podal proti němu odůvodněný odpor a soud dosud nenařídil jednání. Pana Máchu navštívil pan Jiří Beran a nabídl mu, že pohledávky uplatněné u soudu od něj odkoupí za 70 % jejich nominální hodnoty. Pan Mácha a pan Beran uzavřeli jednoduchou písemnou smlouvu o postoupení pohledávky s tímto obsahem: „Pan Josef Mácha (identifikovaný adresou) postupuje touto smlouvu na pana Jiřího Berana (identifikovaného adresou) své veškeré peněžité pohledávky, které má za dlužníkem Františkem Bauerem včetně všech práv spojených s těmito pohledávkami". Krom podpisů a data smlouva jiný obsah nemá. Současně pan Mácha oznámil panu Bauerovi písemně , že jeho novým věřitelem je pan Beran. Pan Beran uvedený oznámení převzal.

1. Lze pokládat pana Jiřího Berana za nového věřitele pohledávek pana Bauera na základě smlouvy s obsahem citovaným doslovně v zadání ? Svou kladnou a či zápornou odpověď právně zdůvodněte.
2. Jednou z námitek dlužníka pana Bauera proti pohledávkám pana Máchy je i námitka promlčení těchto pohledávek, kterou mu sdělil panu Máchovi před postoupením pohledávek. Tato námitka byla panem Bauerem písemně sdělena i panu Beranovi. Pan Beran napsal panu Bauerovi, že tuto námitku sice vznesl , ale námitka promlčení je účinná jen proti původnímu věřiteli a vůči novému věřiteli účinná není.. Posuďte s použitím zákonných ustanovení správnost či nesprávnost právního názoru pana Berana.
3. Pan Mácha zašle okresnímu soudu ověřenou kopii citované smlouvy s panem Beranem o postoupení pohledávek a dále i souhlas pana Berana, že souhlasí s tím, aby byl namísto pana Máchy novým žalobcem ve sporu a návrh na záměnu účastníka řízení na straně žalobce. Jaký bude procesní postup soudu na poté, co mu dojde podání pana Máchy s přílohami , tedy jaké vydá okresní soud rozhodnutí ?

Příklad III. - řešení

Odpovědi :

1. Formulace použitá ve smlouvě nespecifikuje převáděné pohledávky a jde o neurčitý právní úkon a tedy o úkon podle § 37 odst. 1 občanského zákoníku absolutně neplatný. K postoupení pohledávek pana Máchy na Berana proto nedošlo a věřitelem je stále pan Mácha.
2. Podle § 529 odst. 1 občanského zákoníku námitky proti pohledávce, které dlužník mohl uplatnit v době postoupení pohledávky, mu zůstávající zachovány i po postoupení pohledávky. Pan Beran proto pravdu nemá.
3. Podle § 107a odst. 2 o.s.ř. navrhovatel musí prokázat, že po zahájení řízení nastala právní skutečnost uvedená v § 107a odst. 1o.s.ř. , tedy taková s níž právní předpisy spojují převod či přechod práva či povinnosti účastníka řízení, o něž v řízení jde. Takovým důkazem není v daném případě smlouva o postoupení pohledávky, která je absolutně neplatná. Soud sice v této fázi řízení nezkoumá, zda pohledávky existují, ale zkoumá existenci tvrzeného titulu deklarujícího singulární sukcesi. Soud proto vydá usnesení, jímž návrh na záměnu účastníka řízení na straně žalobce zamítne.

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2008 C

Psaná dne 29.února 2008 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

KLP C 2008
Příklad 1

VÁNOČNÍ DÁREK
(Klauzurní práce z občanského práva)

Dne 15. listopadu 2007 navštívil pan Romeo Pytlíček se svojí přítelkyní slečnou Bohdanou Pšeničnou svého kolegu z práce pana Dušana Čagana v jeho bytě. Po výborné večeři se Dušan mladému páru pochlubil novými dámskými hodinkami značky Omega. Bohdanu hodinky natolik uchvátily, že po odchodu od Dušana začala přítele Romea přemlouvat, aby hodinky od Dušana koupil a dal jí je k Vánocům. Romeo Bohdaně neuměl říct ne a hned druhý den začal s Dušanem o koupi hodinek vyjednávat. Vzhledem k tomu, že nabídl výbornou cenu (35.000,- Kč) a také vzhledem k tomu, že Dušan uznal, že nosit dámské hodinky není vhodné, domluvili si odpolední schůzku, při níž měla být uzavřena a podepsána kupní smlouva.

Při sepisování kupní smlouvy vyšlo najevo, že Romeo nemá momentálně peníze na zaplacení předmětu koupě. Dušanovi to však nevadilo a splatnost kupní ceny byla ve smlouvě stanovena na 20. prosince 2007. Pro případ prodlení se zaplacením kupní ceny bylo ve smlouvě dohodnuto penále ve výši 0,05 % z celkové výše kupní ceny za každý den prodlení s jejím zaplacením. Zároveň bylo sjednáno, že pokud Dušanovi vznikne nevčasným zaplacením kupní ceny jakákoliv škoda, je Romeo povinen bez ohledu na zaplacené penále tuto škodu v plné výši nahradit. Smlouva byla podepsána a vzápětí předal Dušan hodinky Romeovi.

Dne 20. prosince 2007 navštívil Dušan Romea v jeho bytě a požádal ho o zaplacení kupní ceny. Romeo však Dušanovi řekl, že hodinky nikdy nezaplatí a vyhodil Dušana z bytu. Dušan neváhal a hned den poté podal na Romea žalobu na zaplacení kupní ceny.

OTÁZKY:

1. Posuďte smluvní ujednání vztahující se k povinnosti Romea zaplatit Dušanovi pro případ prodlení s úhradou kupní ceny penále ve shora uvedené výši. Vyjádřete se jak k sankci samotné (k její povaze), tak i k jejímu rozsahu.
2. Ustanovení § 517 odst. 2 OZ stanoví, že *jde-li o prodlení s plněním peněžitého dluhu, má věřitel právo požadovat od dlužníka vedle plnění úroky z prodlení, není-li podle tohoto zákona povinen platit poplatek z prodlení.* Je možné, aby vedle této zákonné povinnosti byla mezi Romeem a Dušanem vůbec platně sjednána další sankce za prodlení s úhradou kupní ceny ve formě uvedeného penále?
3. Uvažujte, že prodlení Romea se zaplacením kupní ceny mělo za následek vznik škody v majetkové sféře Dušana ve výši 5.000,- Kč. Uvažujte dále, že celková výše zaplaceného penále činila 2.000,- Kč a celková výše zaplaceného úroku z prodlení 500,- Kč. Má Dušan právo domáhat se na Romeovi náhrady vzniklé škody, a pokud ano, potom v jaké výši?

ODPOVĚDI:

1. Ujednání mezi Romeem a Dušanem je ujednáním o smluvní pokutě podle ustanovení § 544 a násl. OZ. Pro tento závěr není rozhodné, *jak byla sankce pojmenována*, nýbrž *co bylo jejím obsahem*. Vzhledem k tomu, že byla splněna zákonem požadovaná písemná forma (§ 544 odst. 2 OZ), byla jasně specifikována zajištěná povinnost a byl dostatečně stanoven způsob určení výše smluvní pokuty (§ 544 odst. 2 OZ), je možno prohlásit

smluvní pokutu za platně sjednanou. Rozsah smluvní pokuty (její celková výše činila 18,25 % p. a.) je rovněž třeba považovat za přípustný (není v rozporu s dobrými mravy).

2. Ano možné to je. Úrok z prodlení je zákonnou sankcí, která má místo pouze u prodlení dlužníka s plněním peněžitého dluhu. Naproti tomu smluvní pokuta je smluvní sankcí, kterou lze sjednat zásadně za porušení jakékoliv (smluvní) povinnosti (tedy jak peněžitého, tak i nepeněžitého dluhu). Kumulativní uplatnění obou dvou sankcí u peněžitých dluhů není právním předpisem zakázáno ani z povahy věci vyloučeno.
3. Dušan má právo na náhradu vzniklé škody, a to v celkové výši 4.500,- Kč. Dušanovi vznikla prodlením s úhradou kupní ceny celková škoda ve výši 5.000,- Kč. Vzhledem k tomu, že v kupní smlouvě byla písemně vyloučena funkce smluvní pokuty jako paušalizované náhrady škody (§ 545 odst. 2 OZ), má Dušan právo domáhat se kromě zaplacení smluvní pokuty rovněž úhrady celé škody, která vznikla porušením zajištěné povinnosti. To by znamenalo, že Dušan má právo na částku 5.000,- Kč. Nicméně je potřeba přihlédnout i k právní normě § 519, z níž plyne, že *právo věřitele na náhradu škody způsobené prodlením dlužníka není dotčeno; při prodlení s plněním peněžitého dluhu lze však náhradu škody požadovat, jen pokud není kryta úroky z prodlení nebo poplatkem z prodlení.* Vzhledem k tomu, že § 519 dopadá na naši situaci a je zcela jistě kogentní, není možno se od tohoto ustanovení odchýlit. Dušanovi tedy vzniklo právo na náhradu škody ve výši 5.000,- Kč ponížené o částku 500,- Kč, neboť zaplacený úrok z prodlení se na celkovou výši škody započítává. Tento závěr nemůže změnit ani skutečnost, že ujednání podle § 545 odst. 2 OZ vyloučilo funkci smluvní pokuty jako paušalizované náhrady škody.

KLP C 2008 – př. I

Pro dobrotu na žebrotu...

Pan Alois Čáp má dobré srdce a vždycky ochotně pomáhal přátelům i známým. Jednoho dne byl požádán svým známým panem Kolibříkem o pomoc při stavbě rodinného domu. V souvislosti s tím mu pan Kolibřík domluvil a zajistil přechodné ubytování u pana Hlušce, který provozuje malou nocležnu v městě nedaleko stavby. Jedné sobotní noci si velmi nešťastným pádem z horního lůžka postele na této nocležně způsobil těžký otřes mozku, zhmoždění mozku, výron krve do mozku a k tomu utrpěl značný šok. Plné 2 měsíce byl hospitalizován v nemocnici a další měsíc byl v pracovní neschopnosti. V žalobě, kterou posléze pan Čáp podal, uvedl, že byl ubytován v nevyhovujícím zařízení. Následné šetření a provádění důkazů ukázalo, že nebezpečí možnosti pádu z horního lůžka, zejména ve spánku, a tím i nebezpečí vzniku úrazu s ohledem na výši lůžka od podlaží a neexistenci ochranného zařízení u lůžka je reálné. Pan Čáp tvrdí, že ubytovatel nezajistil patrové postele zábranami, čímž by se jinak dalo škodě předejít.

1. **Posuďte nastalou situaci a skutkové okolnosti z hlediska občanského práva. Zaměřte se zejména na otázku odpovědnosti za škodu v tomto případě. Jaká je povaha této odpovědnosti, kdo ji nese a lze se jí zprostit? Své závěry opřete o patřičná ustanovení OZ.**

Vzhledem ke všem skutkovým okolnostem, ubytovatel nedostál své obecné prevenční povinnosti předcházet hrozícím škodám, jak stanoví § 415 OZ. Tím, že dostatečně nepečoval o to, aby v ubytovacím zařízení byla provedena opatření zamezující nebo snižující možnost pádu ubytovaných osob z horního lůžka zanedbal generální prevenční povinnost počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám, v tomto případě ke škodě na zdraví. Porušení generální prevence (§ 415 OZ) je ovšem porušením právní povinnosti ve smyslu § 420 odst. 1 OZ. Jde tudíž o obecnou odpovědnost za škodu podle § 420 (1) OZ, která je subjektivní. Odpovědným subjektem bude ubytovatel. Jeho zavinění se prezumuje (420 odst.3 OZ). Své odpovědnosti by se zprostil, kdyby prokázal, že vznik škody nezavinila.

2. **Uveďte, jaká práva a nároky z eventuálního odpovědnostního vztahu zde mohou vzniknout, kde a v jakých lhůtách je zapotřebí je uplatnit. Citujte příslušná ustanovení**

Pan Čáp má právo na náhradu škody na zdraví. Z tohoto titulu mu může vzniknout nárok na :

- náhradu účelných nákladů spojených s léčením (do té míry, do níž nejsou kryty zdravotním pojištěním)
- náhradu ztráty na výdělku (není-li pokryta dávkami nemocenského či důchodového pojištění) za dobu pracovní neschopnosti či za dobu po ní.
- náhradu nemajetkové újmy (bolest a případně ztížení společenského uplatnění)

Podle § 106(2) OZ – je třeba tato práva uplatnit ve 2leté subjektivní lhůtě. Pro zachování lhůty není nutné je uplatnit nejdříve u povinného subjektu. Tato lhůta počne běžet od okamžiku, kdy se poškozený dozví o škodě a o tom, kdo za ni odpovídá. Vzhledem k různé povaze nároků, bude i tento okamžik různý.

3. **Nyní vycházejte ze situace, že by pan Čáp následkem zmíněného úrazu zemřel. Zamyslete se nad otázkou, zda lze de lege lata, a případně jak, zmírnit nemateriální újmu spočívající v citelné újmě (ztráta blízké osoby), kterou by pocítila jeho družka a jeho syn? Své závěry opřete o patřičná ustanovení OZ.**

Další nemajetková újma tohoto typu může být odčiněna dle § 444 odst. 3 OZ vyplacením jednorázového odškodnění. Situace je výslovně řešena u dětí (§ 444 odst.3písm b) OZ), jsou-li však splněny předpoklady ustanovení § 444 (3) písm. f) přísluší tato náhrada i družce.

Jméno a příjmení: C/2008

III.

Okresní soud v N. doručil panu J.Kloudovi stejnopis žaloby, kterou proti němu podalo Bytové družstvo Slunečnice (žalobce) o 35.000 Kč s přísl. jako doplatek za služby spojené s bydlením. Soud zároveň vyzval J. Kloudu (žalovaný), aby se do 30 dnů k žalobě písemně vyjádřil, a v případě, že nárok neuznává, sdělil soudu rozhodující skutečnosti, jimiž se hodlá bránit a navrhl k těmto skutečnostem důkazy. Zároveň soud poučil žalovaného o následcích nesplnění této povinnosti.
Žalovaný se písemně vyjadřovat nechce. Říká, že z uplatněné částky již 20.000,-Kč zaplatil, což může doložit a zbytek platit nehodlá, neboť družstvo má v propočtech chyby, o nichž předseda družstva dobře ví. Tyto chyby, které žalovaný odhalil, nehodlá sepisovat do nějakého vyjádření, ale chce je sdělit soudu až ústně při jednání.

A. Vyložte stručně žalovanému, jaké následky pro něho může mít, když písemné vyjádření včas nepodá a v čem se ve svém záměru mýlí. Uveďte příslušná ustanovení zákona.
B. Sepište písemné vyjádření žalovaného (postačí schematicky, avšak se všemi náležitostmi procesního úkonu).
C. Žalovaný hodlá své vyjádření poslat soudu elektronicky, Může tak učinit ? A za jakých podmínek ? Uveďte příslušná ustanovení zákona.

A. Soud bude mít za to, že žalovaný uznává uplatněný nárok (§ 114b odst.5 OSŘ) a vydá ve smyslu žaloby rozsudek pro uznání (§ 153a odst. 3). Žalovaný se mýlí, pokud jde o jednání – jednání nemusí být nařízeno (§ 153a odst. 4).

B. Okresnímu soudu v N.

K č.j. .....

V právní věci žalobce BD Slunečnice proti žalovanému J.Kloudovi o 35.000 Kč s přísl. podává žalovaný na výzvu soudu toto vyjádření:
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
Důkaz:

Z těchto důvodů žalovaný navrhuje, aby soud (po provedeném jednání) rozhodl takto:
Žaloba se zamítá. Žalobce je povinen uhradit žalovanému náklady řízení do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Datum : Podpis :

Dvojmo
Přílohy:
(obecné náležitosti podání, § 42 odst. 4)

C . Může (§ 42 odst. 1). Musí je však do tří dnů doplnit předložením originálu (§ 42 odst. 3).

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2008 D

Psaná dne 28.března 2008 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

KLP D 2008 .....

jméno a příjmení

Zadání př. č. I.

Žalobkyně AB uplatnila proti žalovanému RS peněžité plnění ve výši 50 000,- Kč,které mu poskytla jako půjčku v době,kdy spolu žili jako druh a družka ve společné domácnosti. Žalovaný RS tuto společnou domácnost opustil a v písemném prohlášení uvedl,že svůj dluh vyrovná do jednoho roku.Když se tak nestalo,podala AB proti němu žalobu.

Soud žalobě v plném rozsahu vyhověl. Na návrh žalobkyně vyslovil v rozsudku i předběžnou vykonatelnost s tím, že lhůtu k plnění určil v délce 5 dní. Žalovaný RS proti rozsudku podal odvolání, ale vzal je zpět před tím,než bylo o odvolání rozhodnuto.

Tento procesní postup měl následující časový průběh během téhož roku:

A) Rozsudek soudu I.stupně byl vyhlášen 1.6.,
B) Žalobkyni byl doručen dne 8.6., žalovanému dne 12.6.,
C) Žalovaný podal odvolání dne 18.6., žalovaná se odvolání vzdala po vyhlášení rozsudku,
D) Žalovaný vzal své odvolání zpět podáním,které došlo soudu dne 24.6.,
E) Odvolací soud řízení zastavil svým rozhodnutím ze dne 20.7.

Otázky :

1.Kterého dne se rozsudek stal vykonatelným?
2.Kterého dne rozsudek nabyl právní moci?
3.Kterého dne by rozsudek byl vykonatelný,kdyby soud nerozhodl o předběžné vykonatelnosti?

KLP 2008 D

Příklad I. Vzorové řešení

I.
18. 6.

Vykonatelnost nastává v tomto případě den po uplynutí 5denní lhůty od doručení žalovanému.

II.
24. 6.

Právní moci nabývá doručený rozsudek, který nelze napadnout odvoláním. K tomu došlo, jakmile žalovaný vzal své odvolání zpět.

III.
28. 6.

Vykonatelnost v tomto případě nastává den po uplynutí 3denní zákonné pariční lhůty, počítané od právní moci rozsudku, tj. od 24. 6.

.....
jméno a příjmení
/hůlkovým písmem, čitelně!/

zadání př. č. II.

Hugo Lumík, mimopražský student Pf UK, bydlel na koleji Hvězda. Seznámil se tam se studentkou Zuzanou Zelenou. Hugo záhy zjistil, že návštěvy na pokoji Zuzany nemusí být pouze studijního charakteru a od 12. 01. 2004 se ní pravidelně intimně stýkal. Hugo požadoval po Zuzaně, aby mu před každým pohlavním stykem podepsala prohlášení o tom, že užívá hormonální antikoncepci a že si je vědoma toho, že ze strany Hugo Lumíka není pohlavní styk s uskutečňován za účelem zplození potomka. Zuzana tak vždy učinila.

Zuzana však otěhotněla a dne 25. 12. 2004 porodila syna Vendelína. Po té se obrátila na Huga s tím, že je otcem nezl. Vendelína, neboť Vendelín má na levé hýždi drobnou pihu – podle Zuzany jde o znaménko, jaké má na stejném místě na svém těle také Hugo. Ten však kategoricky prohlásil, že otcem dítěte rozhodně není a i kdyby jím biologicky byl, tak má od Zuzany podepsány listiny, z nichž výslovně vyplývá, že s ní nesouložil za účelem zplození potomka – dovozuje z toho, že se na něj nebude moci pohlížet jako na otce dítěte.

Otázky:

1) Předpokládejme, že probíhá řízení o určení otcovství proti Hugo Lumíkovi. V tomto řízení Hugo tvrdí a prokazuje, že se Zuzanou prokazatelně nesouložil za účelem zplození potomka a nemůže být proto považován za otce. Posuďte Hugův postoj a uveďte, zda Hugem tvrzené a prokazované skutečnosti jsou způsobilé zapříčinit, že soud nebude moci Huga Lumíka určit otcem nezl. Vendelína. Odpověď odůvodněte a uveďte při tom příslušná zákonná ustanovení.

2) Předpokládejme, že v řízení sub 1) Hugo navíc tvrdí a prokazuje, že se Zuzanou sice souložil, nicméně na celé koleji bylo všeobecně známo, že v době početí Vendelína souložila Vendula s blíže neupřesněným počtem dalších souložníků, nejméně však s deseti. Posuďte tento Hugův postoj a uveďte, zda tato skutečnost je způsobilá zapříčinit, že soud nebude moci Huga Lumíka určit otcem nezl. Vendelína. Odpověď odůvodněte a uveďte při tom příslušná zákonná ustanovení.

3) Předpokládejme, bez ohledu na to, co je uvedeno v otázkách č. 1 a 2, že Světomír Kostihoj, který jako student rovněž navštěvoval Zuzanu, tvrdí, že otcem nezl. Vendelína je on sám, nikoliv Hugo Lumík. Může Světomír Kostihoj dosáhnout toho, že bude považován za otce dítěte i přes nesouhlas Zuzany Zelené? Odpověď odůvodněte a uveďte při tom příslušná zákonná ustanovení.

Řešení

KLP D 2008 **Příklad II.**

1) Uvedená skutečnost nemůže zapříčinit, že by soud nemohl Huga Lumíka určit za otce nezl. Vendelína.

Hugova tvrzení jsou z hlediska ZR bezvýznamná, neboť za otce se podle § 54 odst. 2 ZR bude považovat ten muž, který s matkou dítěte souložil v době, od které neprošlo do narození dítěte méně než sto osmdesát a více než tři sta dnů, pokud jeho otcovství závažné okolnosti nevylučují. Úmysly Huga, které při návštěvách Zuzany měl, či naopak neměl, nebudou vůbec brány v potaz, když nejde o skutečnost, která by jeho otcovství mohla vyloučit.

2) Ani Hugova námitka „více souložníků" není sama o sobě způsobilá vyloučit otcovství Huga k nezl. Vendelínovi.

Tato námitka sice pravděpodobnost Hugova otcovství snižuje, nikoliv však **vylučuje**, jak požaduje citovaný **§ 54 odst. 2 ZR**.

Pozn. 1:

Za správnou byla uznána i odpověď, že tato okolnost je způsobilá zapříčinit, že Hugo nebude moci být určen za otce, pokud z odpovědi vyplývalo, že k určení Hugova otcovství nedojde proto, že Hugovo otcovství bude během paternitního řízení **vyloučeno**.

Pozn. 2:

Za správnou však nemohla být uznána odpověď, z níž vyplývalo, že student považuje větší počet souložníků **bez dalšího** za okolnost, která je sama o sobě dostačující pro vyloučení otcovství.

3) Ano, může.

Ze zadání vyplývá, že k nezl. Vendelínovi nebylo otcovství dosud určeno. Světomír by sice mohl za této situace navrhnout Zuzaně, aby jeho otcovství k nezl. Vendelínovi bylo určeno souhlasným prohlášením rodičů dle **§ 52 ZR** (tj. Zuzana a Světomír), nicméně ze zadání vyplývá, že Zuzana na to zřejmě nebude ochotna přistoupit (arg.: „... i přes nesouhlas Zuzany ...."). Za této situace nezbude Světomírovi, než aby navrhl určení otcovství soudem (**§ 54 odst. 1 ZR**). Prokáže-li se v tomto řízení, že Světomír je otcem Vendelína, bude jeho otcovství určeno i přes nesouhlas matky (Zuzany Zelené).

D / 2008

.....
Jméno a příjmení

Zadání př. č. III.

Okresní soud v Mělníku projednává pod spis.zn.3C197/2008 právní věc mezi žalovanou společností HV s. s r.o., IČO:0102030405, se sídlem Pražská 1234, Mělník a žalobcem Janem Novým, bytem Boleslavská 5, Mělník o 27,000,-Kč s příslušenstvím. Na prvním jednání uplatnil žalobce námitku podjatosti vůči soudci Mgr. Pavlu Novotnému, který je pro projednání a rozhodnutí této věci určen rozvrhem práce tohoto soudu. Jako důvod podjatosti uvedl žalobce to, že soudce Novotný je synovcem jednatele žalované společnosti. Tuto skutečnost také soudce Novotný ve svém vyjádření k námitce potvrdil, současně však konstatoval, že se svým strýcem již několik měsíců nesešel.

1) Který soud bude příslušný k rozhodnutí o námitce podjatosti, a na základě kterého ustanovení zákona?
2) Vyhotovte rozhodnutí, kterým bude o námitce podjatosti rozhodnuto.
3) Lze takové rozhodnutí napadnout odvoláním? Uveďte ustanovení zákona, o které svou odpověď opíráte.

Řešení př. č. III.

Ad 1.
Příslušný bude Krajský soud v Praze (§ 16 odst. 1)

Ad 2.

Spis.zn....

Usnesení

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy AB a soudců BC a CD v právní věci mezi žalovanou společností HV s. s r.o., IČO, se sídlem Pražská 1234, Mělník a žalobcem Janem Novým, bytem Boleslavská 5, Mělník o 27.000,-Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Mělníku pod spis.zn. 3C197/2008, o námitce podjatosti,

takto:

Soudce Okresního soudu Mgr. Pavel Novotný je vyloučen z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Okresního soudu v Mělníku pod spis.zn. 3 C 197/2008.

Toto usnesení nemusí obsahovat odůvodnění (§ 169 odst. 2).

Proti tomuto usnesení není odvolání přípustné.

V Praze ...

JUDr. AB
Předseda senátu

Kulaté razítko

Ad 3.

Nelze. § 202 odst. 1 písm.a)

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2008 E PC

Psaná dne 25. dubna 2008 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.
2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).
3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.
4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.
5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z., obč. zák. aj.).
6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.
7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či zákon o konkursu a vyrovnání. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.
8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.
9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.
10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

zadání př. č. I

Pan P. Ochman zemřel bez zanechání závěti. Jako dědici ze zákona přicházeli v úvahu jeho manželka Nina, dcera Marie, dcera Magdaléna, a syn Petr, z důvodu duševní poruchy zbavený způsobilosti k právním úkonům a trvale žijící v zařízení poskytovatele sociálních služeb v L.T.Měřicích (dále jen nesv. Petr). Jeho opatrovníkem byla soudem ustanovena matka Nina. Za svého života pan P.Ochman daroval dceři Marii rodinný dům v P. v hodnotě 1,500.000,- Kč. Čistá hodnota dědictví sestávající se ze zemědělských pozemků a strojního vybavení činila 5.000 000,- Kč.

Dědictví nabyli podle dohody o vypořádání dědictví schválené pravomocným usnesením soudu rovným dílem manželka Nina, dcera Marie, dcera Magdaléna a nesv. Petr. Pozůstalou manželku a další dědice oslovil pan Hospodář a požádal o pronájem zemědělských pozemků; výslovně však požadoval, aby mu pole byla pronajata na dobu neurčitou. Smlouva o nájmu polí byla uzavřena podle jeho přání.

Následně se objevila paní Bohatá, která oslovila pozůstalou manželku, také jako opatrovnici nesv. Petra, a další dědice, a projevila zájem o koupi veškerých polí, které dědicové zdědili. Nabídla tak vysokou kupní cenu, které dědicové nedokázali odolat. Před uzavřením kupní smlouvy však požadovala ukončení nájemní smlouvy s panem Hospodářem Když se o chystané kupní smlouvě dozvěděl pan Hospodář, chtěl tomuto prodeji zabránit a uvedl, že do pronajatých polí vynaložil náklady (zejména formou chemického hnojení) s cílem zvýšit úrodnost polí; očekával totiž, že v dalším průběhu trvání nájemní smlouvy se mu náklady vrátí. Podle jeho názoru by bylo uzavření kupní smlouvy s paní Bohatou v rozporu s dobrými mravy. Varoval paní Ninu, že v případě výpovědi nájemní smlouvy bude vynaložené částky požadovat zpět. Paní Nina namítala, že žádné zvláštní ujednání o náhradě vynaložených nákladů v nájemní smlouvě nebylo sjednáno.

Otázky:

1. Pokud by mezi dědici nedošlo k dohodě, jak by byl při vypořádání dědictví zohledněn dar domu zemřelým panem P. Ochmanem dceři Marii.
2. Posuďte námitku pana Hospodáře, že připravovaná kupní smlouva mezi paní Bohatou a dědici je v rozporu s dobrými mravy, jakož i jeho požadavek na úhradu vynaložených nákladů do pozemků.
3. Popište z pohledu nesv. Petra v bodech jednotlivé právní kroky, které je třeba učinit, aby došlo k převodu vlastnického práva k pozemkům na paní Bohatou (vycházejte z předpokladu, že k pozemkům neexistuje žádný nájemní vztah a kupní smlouvu lze okamžitě uzavřít).

Řešení: př. č. I.

ad 1. Ve smyslu ustanovení § 484 OZ by došlo k započtení na dědický podíl dcery Marie. V konkrétním případě by se postupovalo tak, že k ceně dědictví 5.000 000,- Kč se připočetla hodnota daru, tj. částka 1.500.000,- Kč. Dosažená částka 6.500.000- Kč se rozdělí na všechny čtyři dědice, tj. každý získává 1.625.000,- Kč. Od této částky se pozůstalé dceři Marii odečte hodnota daru, tj. z dědictví získá částku 125.000,- Kč (1.625.000 – hodnota daru, tj. 1.500 000, -Kč). Zbytek dědictví (tj. 5.000 000-125.000,-Kč) bude rozdělen mezi ostatní dědice.

ad 2. Každý je odpovědný za náležitou míru předvídavosti a opatrnosti při uzavírání závazku, do kterého vstupuje (vigilantibus iura). Právní titul k užívání polí (smlouva na dobu neurčitou uzavřená podle požadavku pana Hospodáře) v sobě nese prvek dočasnosti; nájemce si musí být vědom, že tento vztah může být ukončen jednostranně výpovědí ze strany pronajímatele (§ 677 OZ). Počínání dědiců, kteří se chystají pole prodat, v rozporu s dobrými mravy není. Nárok na úhradu za náklady investované do pronajatých polí nelze ze zákona přiznat; pan Hospodář tyto investice vynaložil v rámci svého práva předmět nájmu užívat a brát užitky s cílem docílit vyšší výnos. Smluvní vztah skončí v souladu s ustanovením platného práva.

ad 3.

a) Návrh na ustanovení kolizního opatrovníka nesv. Petrovi pro uzavření smlouvy o prodeji pozemků (matka Nina jako opatrovník nemůže v tomto případě nesv. Petra zastupovat)

b) Po splnění bodu a) následuje sepsání kupní smlouvy

c) Schválení úkonu opatrovníka opatrovnickým soudem podle § 28 OZ

d) Podání návrhu na vklad vlastnického práva příslušnému katastrálnímu úřadu

JMÉNO A PŘÍJMENÍ:

KLP 2008/E

začíná př. č. II.

Sedmileté Terezii lékaři diagnostikovali vysoce zhoubné nádorové onemocnění, které, pokud nebude náležitě (lege artis) léčeno, povede v krátké době nevyhnutně k smrti. Přes všechna poučení ze strany lékařů však rodiče dítěte odmítají dát souhlas se zahájením léčby.

1. Lékaři okamžitě o situaci informovali orgán sociálně právní ochrany dítěte. Jaký procesní postup by měl v tomto případě zvolit? Odůvodněte a uveďte příslušná ustanovení zákona.

2. Rozvažte situaci, když u sedmileté Terezie nepůjde o případ zhoubného onemocnění, ale o plastickou úpravu nosu, kterou si přeje provést matka dítěte. S tímto výkonem ale nesouhlasí otec, neboť dle něj je plastická operace u tak malého dítěte příliš riziková. Je možné tento střet rodičů nějak vyřešit? Odůvodněte a citujte příslušná ustanovení zákona.

3. Jak by tomu bylo v případě, kdy oba rodiče již shodně souhlasí s plastickou operací nosu, avšak s výkonem nesouhlasí sama sedmiletá Terezie? Uvažte také případ, kdy Terezie bude mít 17 let. Odůvodněte obě varianty a uveďte příslušná ustanovení zákona.

Řešení př. č. 11.

1) Vzhledem k situaci, kdy nezletilý trpí závažným onemocněním a jeho zdravotní stav a život je vážně ohrožen a potřebuje tak řádnou léčbu, se jako následný procesní postup jeví podání návrhu na předběžní opatření podle § 76a o. s. ř.

Nařízení předběžného opatření podle § 76a o. s. ř. je dáno naléhavou potřebou rychlého operativního zákroku, kterou nelze vyřešit ani rozhodnutím ve věci samé, ani nařízením předběžného opatření podle § 76 odst. 1 písm. b) o. s. ř.

2) Lékařský zákrok u dítěte je toliko nutné posuzovat jako podstatnou záležitost při výkonu rodičovské zodpovědnosti. § 49 zákona o rodině pak stanoví: „Nedohodnou-li se rodiče o podstatných věcech při výkonu rodičovské zodpovědnosti, rozhodne soud."

Je nutné zdůraznit, že rodičovská zodpovědnost náleží oběma rodičům (§ 34 odst. 1 zákona o rodině). Proto u podstatných záležitostí spojených s výkonem rodičovské zodpovědnosti nestačí souhlas jen jednoho z nich.

3) Pro platnost souhlasu s lékařským zákrokem jakožto právního úkonu je nutno naplnit i podmínku způsobilosti jednající osoby (§ 38 odst. 1 OZ). Otázku způsobilosti k právním úkonům nezletilců (dětí) řeší § 9 OZ: „Nezletilí mají způsobilost jen k takovým právním úkonům, které jsou svou povahou přiměřené rozumové a volní vyspělosti odpovídající jejich věku." Zákon stanoví primárně objektivní kategorii věku. U sedmileté dívky je rozumová a volní vyspělost vzhledem k uvažované operaci nedostatečná. U sedmnáctileté je situace opačná a v tomto případě se rozhoduje nezletilá sama.

Koncepce právních úkonů u nezletilých je proto následující: buď je podle § 9 jejich rozumová a volní vyspělost natolik relevantní, že se nezletilý rozhodují sami za sebe nebo obsah § 9 nenaplní a rozhodují jejich zákonní zástupci.

III. - zadání

V důsledku dopravní nehody došlo k úmrtí Jana Krále a Alžběty Králové, rozené Malé, oba bytem Poděbrady, Jarní 123, nar. 10. ledna 1963 a 19. května 1969, rodičů nezl. Julie Králové, bytem tamtéž, nar. 29. 2. 1994. Po úmrtí obou rodičů bylo zahájeno dědické řízení, v jehož průběhu se zjistilo, že oba manželé pořídili pro případ smrti závěť, v níž svůj majetek odkázali vzájemně jeden druhému, a pro případ, že by zemřeli současně, označili za dědičku uvedenou nezl. dceru Julii. Oba manželé přitom v závěti k některým drobným movitým věcem ustanovili za dědice rovněž své sourozence, Jiřího Krále, bytem Horníků 23, Ostrava, a Lucii Hášovou, rozenou Malou, bytem Brno, Veveří 34. V obou závětích bylo přitom shodně uvedeno, že pro poslední uvedený případ si oba rodiče přejí, aby se v případě jejich smrti o jejich pozůstalou dceru postarala jmenovaná Lucie Hášová.

Ta se o svou neteř přitom začala starat ihned poté, co se o úmrtí jejích rodičů dozvěděla, přestěhovala ji k sobě domů; je nejbližší žijící příbuznou nezletilé a zná se s ní velmi dobře (obě rodiny se v minulosti často navštěvovaly, nezl. Julie u ní často trávila prázdniny, kde si hrála s jejími dvěma dětmi apod.). Je tedy připravena přání rodičů nezletilé splnit.

1) Sepište podání, kterým v právní rovině s přihlédnutím k výše popsaným skutkovým okolnostem Lucie Hášová uvedené přání rodičů nezletilé naplní? Věnujte pozornost především určení věcně i místně příslušného soudu a petitu.

2) Předpokládejte, že v uvedené situaci bude na základě podání uvedeného sub 1) zahájeno řízení. Během něho však vznikne potřeba řešit věci související s výchovou nezletilé - řešit její školní docházku, platit za ni náklady zájmových kroužků v souvislosti s jejím přestěhováním apod. Postačuje v této situaci k výchově nezletilé, že došlo k zahájení řízení? Pokud ne, navrhněte Lucii Hášové další postup (případně uveďte petit podání).

3) Během řízení zahájeného na základě podání uvedeného sub 1) požádal o svěření nezletilé do své péče dle § 45 odst. l zák. o rodině její strýc Jiří Král s tím, že se domnívá, že se dokáže o nezletilou postarat stejně dobře jako její teta a že by bylo v zájmu nezletilé, aby soud umožnil neteř vychovávat jemu. Na rozdíl od tety Lucie se však s nezl. téměř nezná, nikdy dříve se o ni nestaral, je svobodný a bezdětný. Jak bude soud o těchto dvou podáních rozhodovat; jak nakonec na základě uvedených okolností rozhodne ve věci samé (postačí uvést celý výrok rozhodnutí)?

Ad 1)

Okresnímu soudu v Nymburce (příp. Brně) (přísl. dle § 9 odst. 3 a 88 písm. c) o. s. ř.)

Navrhovatelka:

Lucie Hášová, ...

Návrh na ustanovení poručníkem

nezl. Julie Králové, nar. 29. 2. 1994, bytem Poděbrady, Jarní 123

...

I.
Oba rodiče nezl. zemřeli dne ... v důsledku dopravní nehody. V rámci dědického řízení bylo zjištěno, že pro případ smrti si oba přejí, abych se o pozůstalou nezl. Julii postarala.

Vzhledem k tomu, že jsem její nejbližší žijící příbuznou, znám se s ní velmi dobře, nezl. mne a mou rodinu často s rodiči navštěvovala, jsem připravena jejich přání splnit. S ohledem na situaci rodiny jsem připravena učinit tak nejvhodnějším způsobem, tedy převzetím poručenství nezl., které obsáhne jak výchovu a zastupování nezl., tak správu jejího majetku.

Návrh důkazů: dle textu

II.

Na základě výše uvedeného navrhuji vydání následujícího

r o z s u d k u (§ 176 odst. 1 o. s. ř.):

Poručníkem nezl. Julie Králové, nar. 29. 2. 1994, se ustanovuje Lucie Hášová, nar. ..., bytem....

Pozn.: V dané situaci je na místě, aby byla s ohledem na podmínky stanovené v § 78 a 79 odst. 1) věty první zák. o rodině (s ohledem na skutečnost, že nezl. zemřeli oba rodiče) Lucie Hášová ustanovena poručnicí nezletilé, a to v řízení ve věcech péče o nezletilé dle § 176 a násl. o. s. ř.

Bydliště nezletilého bylo původně určeno dohodou rodičů (Poděbrady, tedy OS Nymburk); v případě, že se nezl. již přestěhuje k tetě, a nejde o pobyt jen přechodného rázu, jde o bydliště určené jinou rozhodnou skutečností (Brno).

Ad 2)

Samotné zahájení řízení dle bodu 1) nepostačuje. Lucie Hášová musí navrhnout vydání předběžného opatření s ohledem na potřebu zatímní úpravy poměrů účastníků výše uvedeného řízení dle § 74 o. s. ř

Petit návrhu:

... navrhuji vydání následujícího

u s n e s e n í:

Nezl. Julie Králová, ..., se do rozhodnutí zdejšího soudu o návrhu na ustanovení poručníka nezl. svěřuje do péče Lucie Hášové, ...

Poznámka: Ze zadání nevyplývá, že by se nezl. ocitla bez jakékoliv péče – pečuje o ni teta, nelze postupovat dle § 76a o. s. ř., navíc teta nezl. by v takovém případě nemohla vydání tohoto předběžného opatření navrhnout – viz § 75 odst. 1 věta prvá o. s. ř. !!!

Ad 3)

Oba tyto procesně samostatné návrhy projedná příslušný soud v jednom řízení (spojí je z důvodu vhodnosti - § 112 odst. 1 o. s. ř.); s ohledem na okolnosti případu ustanoví Lucii Hášovou poručnicí nezl. Julie Králové dle § 78 zák. o rodině (není to v rozporu s zájmy nezletilé); návrh strýce Jiřího Krále soud zamítne.

Výrok:

I. Poručníkem nezl. Julie Králové, ... se ustanovuje Lucie Hášová, ...
II. Návrh Jiřího Krále na svěření nezl. do jeho péče se zamítá.

(případně ještě
III. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení - výrok o náhradě nákladů řízení dle 146 odst. 1 o. s. ř.).

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2009 A

Psaná dne 9. ledna 2009 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně. Stejně tak (tedy nedostatečně) budou hodnoceni studenti, kteří se ke konání klauzurní práce vlastnoručním podpisem neprezentují před jejím zahájením).

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či insolvenční zákon. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

Příklad I. - zadání

Pan Jan Klokan je svobodný. Ušetřil si 250 000,-Kč ze mzdy dopravního pilota. Jeho přítelkyně Jana Koalová mu půjčila 100 000,-Kč. Lhůta splatnosti nebyla mezi nimi dohodnuta. Pan Klokan tak měl k dispozici 350 000,-Kč za které si chce koupit osobní automobil – ojetý Mercedes třídy S. Na inzerát se mu přihlásil pan Balvan. Z jeho vyprávění vyplyne, že na tento automobil si s manželkou šetřili dost dlouho a před 8 lety ho koupili nový za cenu 4 350 000,-Kč. Před 4 lety se však Balvanovi rozvedli. Majetek (SJM) nevypořádali a nadále jsou přátelé. Mercedes užívají oba. Automobil je ve výborném technickém stavu a má řádně vedenou servisní knížku. Pan Klokan a pan Balvan si tak na místě, v prostoru benzínové pumpy firmy Slimák Oil,s.r.o., předali 350 000,-Kč kupní ceny a současně si předali Mercedes. Stalo se tak jeden měsíc po půjčení shora uvedené částky 100 000,-Kč.
Za měsíc poté pan Klokan a slečna Koalová uzavřeli manželství na hradě Karlštejn. Paní Janě Klokan Koalové se Mercedes líbí. Se souhlasem manžela použije 60 000,-Kč z dědictví po své tetě Agátě a do Mercedesu nechá zabudovat 3 vestavěné LCD obrazovky s přehrávačem.
Nakonec je však toto manželství po 12 letech jeho trvání rozvedeno. Od rozvodu uplynuly již 2 roky a 9 měsíců. Jejich SJM vypořádal soud na návrh paní ,teď již, Jany Koalové.

1. Kdy pan Klokan nabyl vlastnictví k Mercedesu ? Odůvodněte a citujte příslušná ustanovení zákona.
2. Je dluh 100 000,-Kč promlčen ? Odůvodněte a citujte příslušná ustanovení zákona.
3. Jak se soud vypořádávající zaniklé SJM měl a mohl vypořádat s částkou 60 000,-Kč? Odůvodněte a citujte příslušná ustanovení zákona.

Příklad I - řešení

a) Pan Klokan mohl v daném okamžiku nabýt pouze vlastnictví k ideální ½ automobilu, protože pan Balvan nebyl vlastníkem celého automobilu, ale pouze jeho ideální jedné poloviny – ad nevyvratitelná právní domn. – ad § 150 odst. 4 OZ.. Vzhledem k popisovanému ději je možné připustit vydržení druhé poloviny uplynutím 3 leté promlčecí lhůty (§ 134 OZ)..
Nabývání vlastnictví – movitá věc – smlouvou – převzetí věci : § 133 odst. 1 OZ.

b) Dluh není promlčen.
Uběhlo : 2 měsíce před manželstvím, poté dochází ke stavení lhůty (§ 114 OZ), po rozvodu uplynuly 2 roky a 9 měsíců, celkem tak uplynulo: 2 roky a 11 měsíců. Obecná promlčecí doba je tříletá.
Začátek běhu lhůty: ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé (§ 101 OZ) – tedy následující den.
Argumentace § 563 – nutno nejdříve požádat o plnění a teprve poté běží (požádáno nebylo).Nutno však odlišit splatnost a pojem možnosti prvního vykonání práva,počátek běhu promlčecí lhůty je spojen s možností právo vykonat.Je tak teoreticky možné, že se promlčí závazek, který se nikdy nestal splatným. (ad judikatura NS ČR, komentáře k OZ, učebnice).
Dluh není promlčen a lhůta započala první den následující po půjčení 100.000,-. Aniž muselo být o vrácení požádáno.

c) Měl jsem na mysli odkaz na § 149 odst. 2 OZ,kde každý z manželů je oprávněn požadovat, aby mu bylo uhrazeno co ze svého vynaložil na společný majetek. O to zde však nejde, protože automobil byl ve výlučném vlastnictví, stejně tak dědictví. Nesouvisí to tak se SJM a soud to mohl v této části zamítnout. Jednalo se o posouzení věci z hmotněprávní stránky. Jinak samozřejmě zůstává právo chtít vyrovnat zhodnocení automobilu ke kterému došlo.

P. S.
Vycházel jsem u všech odpovědí i z posuzování alternativních přístupů k řešení, včetně jejich rozborů a odůvodnění. Pokud to dávalo smysl, přihlédl jsem k tomu při celkovém hodnocení.

Příklad II. - zadání a řešení

Marie F. a Karel N. dne 10.6.2007 prohlásili před matričním orgánem, že dítě, které Marie F. očekává / tč. byla v 8. měsíci těhotenství/, je jejich společným dítětem. Karel N. poté odjel pracovat do zahraničí a vrátil se koncem září 2007. Od Marie F. zjistil, že dne 12.7.2007 porodila zdravé dítě mužského pohlaví. Protože v té době Karel N. na její telefonáty neodpovídal, v panice se dítěte zbavila jeho umístěním do baby-boxu. Marie F. ukázala Karlovi N. rodný list dítěte se jménem Pavel N., na němž je Karel N. uveden v rubrice otec.
Karel N. se obrátil na orgán sociálně právní ochrany dětí, příslušný podle místa umístění baby-boxu, kam bylo dítě vloženo, s tím, že žádá veškeré informace o dítěti a jeho vydání. Tento orgán odmítl s ním jednat s poukazem na to, že rodný list, který předložil neprokazuje skutečnost, že jde o rodiče dítěte, jehož umístění je utajeno. Obrátil se proto na policejní orgány s tím, aby dítě vypátraly. Kromě skutečností narození dítěte, výpovědi matky,uvedla matka Marie F., že dítě má na levém předloktí mateřské znamení velikosti dlaně, tzv. oheň.

1. Vzniklo otcovství Karla N. k dítěti Pavel N. ? Odůvodněte a citujte příslušná ustanovení zákona.
2. Je Karel N. v době, kdy jednal o vydání dítěte se státními orgány zákonným zástupcem dítěte Pavla N. ? Odůvodněte a citujte příslušná ustanovení zákona.
3. Upravují platné právní předpisy možnost vzdát se rodičovství k dítěti ? Odůvodněte a citujte příslušná ustanovení zákona.

Odpovědi:

Ad 1) Ano, otcovství vzniklo okamžikem narození dítěte (§ 53 ZR).

Ad 2) Ano, byl zákonným zástupcem, protože byl rodičem, rod. zodpovědnost (§ 31 ZR).

Ad 3) Rodičovství se jakýmkoliv právním úkonem nelze vzdát. Je možno pouze dát souhlas k osvojení (§ 67 a n. ZR). Ani zákon o rodině, ani jiné předpisy "vzdání se" rodičovství neupravují.

Příklad III. - zadání

U Okresního soudu Praha – západ byla podána žaloba na zaplacení částky 1.500,- Kč s přísl. Žalobcem byl pan Karel Vrána, nar. 28. září 1947, bytem Říčany, Lesní ul. 16, který tuto částku zapůjčil svému sousedovi, panu Josefu Liškovi, nar. 15. února 1954, bytem Říčany, Lesní ul. 14. Žaloba se opírala o následující skutkový stav: pan Josef Liška se v adventním čase roku 2007 dostavil ke svému sousedovi panu Karlu Vránovi a požádal ho, aby mu zapůjčil částku 1.000 Kč, za kterou chtěl pan Josef Liška zakoupit své manželce k Vánocům stříbrnou brož vykládanou českým granátem. Sousedé byli kamarádi a pan Karel Vrána prohlásil: „za tisícovku dneska nic nekoupíš, půjčím Ti raději rovnou 1.500 Kč". Pan Josef Liška svému kamarádovi poděkoval a přislíbil, že dluh uhradí hned po výplatě mzdy v lednu 2008. Pan Karel Vrána nechtěl svého kamaráda hned v lednu vyzývat a přepokládal, že ten se sám ozve a dluh splatí. Když ale ani v únoru 2008 pan Josef Liška dluh neuhradil, tak ho pan Karel Vrána nejprve ústně a poté i dopisem ze dne 25. února 2008 vyzval, aby dluh uhradil. Ale ani po této výzvě se pan Josef Liška k úhradě svého dluhu neměl. Panu Karlu Vránovi došla trpělivost a nakonec dne 6. června 2008 podal žalobu k soudu.

Okresní soud Praha- západ zaslal dne 29. června 2008 žalobu žalovanému, panu Josefu Liškovi, a současně ho usnesením vyzval, aby se ve lhůtě 30 dnů písemně ve věci vyjádřil, a to tak, že buď žalobou uplatněný nárok uznává, anebo (tedy i tehdy, jestliže tento nárok uznává jen zčásti) vylíčil rozhodující skutečnosti, na nichž staví svou obranu a k vyjádření připojil listinné důkazy, jichž se dovolává, popř. označil důkazy, jejichž prostřednictvím hodlá prokázat svá skutková tvrzení. Součástí této výzvy bylo i poučení, které zákon vyžaduje. V době, kdy byla panu Josefu Liškovi soudní písemnost doručována, nebyl doma, a tak ji převzala jeho manželka. Na výzvu soudu se rozhodl pan Josef Liška nereagovat s tím, že se vyjádří až při ústním jednání.

Dne 2. října 2008 byl panu Josefu Liškovi doručen rozsudek pro uznání, ve kterém mu soud uložil povinnost zaplatit panu Karlu Vránovi částku 1.500 Kč a nahradit mu náklady řízení ve výši 600 Kč. Rozhodnutí soudu obsahovalo příslušné odůvodnění a poučení, že odvolání není přípustné, a to z důvodu nepřípustnosti u tzv. bagatelních věcí.

1. Uveďte, v čem byl postup soudu v rozporu se zákonem. Svou odpověď odůvodněte a opřete o příslušná ustanovení zákona.
2. Může se pan Josef Liška proti rozhodnutí soudu bránit? Pokud ano, pak zvolený procesní úkon uveďte, a to včetně lhůty, ve které ho může učinit. Svou odpověď odůvodněte a opřete o příslušná ustanovení zákona.
3. Posuďte výše uvedený případ v situaci, kdy rozsudek pro uznání nabude právní moci. Má poté pan Josef Liška nějakou možnost domoci se meritorního přezkoumání tohoto soudního rozhodnutí? Svou odpověď odůvodněte, příp. uveďte za jakých podmínek a odpověď opřete o příslušná ustanovení zákona.

Příklad III. - řešení

Ad 1) V postupu soudu jsou 2 pochybení:

1. Usnesení o výzvě k vyjádření podle § 114b o.s.ř. musí být žalovanému doručeno do vlastních rukou, náhradní doručení je vyloučeno (§ 114b odst. 4 o.s.ř.). Pokud tato podmínka není splněna, nemůže nastat fikce uznání nároku podle § 114b odst. 5 o.s.ř. Tím neměl soud splněn předpoklad pro vydání rozsudku pro uznání podle § 153a odst. 3 o.s.ř.
2. Rozhodnutí soudu obsahovalo chybné poučení o odvolání. Nepřípustnost odvolání u rozsudků soudů I. stupně v tzv. bagatelních věcech (rozhodnutí o peněžitém plnění nepřevyšujícím 2.000,- Kč) podle § 202 odst. 2 o.s.ř. neplatí u rozsudku pro uznání.

Ad 2) Pan Josef Liška může podat odvolání. S ohledem na skutečnost, že rozhodnutí soudu I. stupně obsahovalo nesprávné poučení o tom, že odvolání není přípustné, může tak pan Josef Liška učinit ve lhůtě 3 měsíců od doručení, a to podle ustanovení § 204 odst. 2 o.s.ř.

Ad 3) Pan Josef Liška může podat žalobu na obnovu řízení podle § 228 odst. 1 písm. a) o.s.ř.

Musel by prokázat, že se v jeho případě jedná o nové skutečnosti ohledně předpokladů, za kterých mohl být rozsudek pro uznání vydán a které mohou pro něj přivodit příznivější rozhodnutí ve věci.

Nové skutečnosti jsou v tomto případě důvodem obnovy tehdy, pokud mohou vést k závěru, že rozsudek pro uznání nebylo možné vydat (např. právě proto, že nenastala fikce uznání nároku podle § 114b odst. 5 o.s.ř.).

O nové skutečnosti ohledně předpokladů, za kterých mohl být takový rozsudek vydán, jde tehdy, jestliže je účastník řízení nemohl použít bez své viny do vyhlášení napadeného rozsudku soudu I. stupně nebo odvolacího soudu.

Klauzurní práce z občanského práva

Varianta: 2009 B

KLP 2008/2009 B

Psaná dne 6.února 2009

jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. **Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně. Stejně tak (tedy nedostatečně) budou hodnoceni studenti, kteří se ke konání klauzurní práce vlastnoručním podpisem neprezentují před jejím zahájením).**

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. **Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů.** Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, **nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.**

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či insolvenční zákon. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. **Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.**

8. **V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.**

9. **Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.**

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, **v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.**

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

B/2009 **…….**

KLP 2008/2009 B **Jméno, příjmení (čitelně)**

I.
Těžký život Narcisův

Zadání:

Narcis Blatouch, známý milovník umění, spatřil jednoho dne ve výloze starožitností nádherný barokní pohár. Jeho cena činila 80.000,- Kč. Zcela unešený dorazil Narcis domů a přemýšlel, kde sežene na pohár peníze. Napadlo ho zavolat svému kolegovi Blahoslavu Melhubovi a požádat ho o pomoc. Ten slíbil, že něco vymyslí. Za pár hodin už zvonil Blahoslav se svojí známou Albertinou Pokojovou u dveří Narcisova bytu. Narcis oběma vysvětlil svoji situaci. Blahoslav souhlasil s tím, že Narcisovi půjčí 30.000,- Kč, ale žádal od něj vhodnou zástavu. Narcis bezděky popadl z police ozdobné těžítko z 15. století, které měl zrovna půjčené od kamaráda z městského muzea. Blahoslav schoval těžítko do své aktovky a poté oba sepsali a podepsali zástavní smlouvu.

Albertina půjčila Narcisovi zbývajících 50.000,- Kč. Jako zajištění své pohledávky si na Narcisovi vymohla převedení vlastnictví vzácného čajového servisu s tím, že mu tento servis převede zpět do 3 dnů po úplném uhrazení jeho dluhu. Narcis si ve smlouvě vymohl klauzuli, podle níž Albertina není oprávněna převést až do okamžiku splatnosti dluhu čajový servis komukoliv jinému. Poté oba smlouvu podepsali a Albertina si servis odnesla a ještě téhož dne večer ho prodala sběrateli Ctiboru Stehnovi za 95.000,- Kč.

Otázky:

1. Získal Blahoslav Melhuba k ozdobnému těžítku nějaké právo (a pokud ano, na základě jakého titulu)?
2. Získal Ctibor Stehno k čajovému servisu nějaké právo (a pokud ano, na základě jakého titulu)? Jaký význam měla v tomto ohledu klauzule ve smlouvě mezi Narcisem a Albertinou obsahující zákaz zcizení čajového servisu?
3. Jaká práva z titulu porušení smluvní povinnosti neprodat čajový servis může uplatnit Narcis Blatouch vůči Albertině Pokojové? Jaká práva z téhož titulu může uplatnit proti Ctiboru Stehnovi?

Odpovědi:

1. **Blahoslav získal zástavní právo k cizí movité věci** (§ 161 OZ) na základě platně uzavřené zástavní smlouvy. Všechny podmínky pro vznik zástavního práva byly splněny (uzavření písemné zástavní smlouvy, převod držby předmětu zástavy, dobrá víra zástavního věřitele). Jedná se o výjimku z principu *nemo dat quod non habet*.
2. **Ctibor získal vlastnické právo** na základě platně uzavřené kupní smlouvy. Albertina byla vlastníkem čajového servisu a smluvní zákaz jeho zcizení byl ujednán pouze jako obligační, tedy s účinky *inter partes*; neměl tedy žádné účinky vůči třetím osobám. Porušení uvedené smluvní povinnosti tedy nevede k neplatnosti kupní smlouvy mezi Albertinou a Ctiborem.
3. Vůči Albertině může Narcis uplatnit **práva z odpovědnosti za škodu**, vznikla-li mu porušením uvedené smluvní povinnosti. Vůči Ctiborovi **nemá žádná práva**. (Hypoteticky by připadalo v úvahu právo Narcise na náhradu škody proti Ctiborovi podle § 424 OZ v případě, kdy by Ctibor věděl o smluvním zákazu zcizení a měl by úmysl uzavřením kupní smlouvy s Albertinou způsobit Narcisovi škodu. Toto řešení však ze zadání nevyplývá.)

.....
jméno a příjmení (čitelně)

II.

Osudový odpal

Spytihněv Trodl byl zapáleným hráčem golfu. Ve svém volném čase nevynechal žádnou příležitost ke hře či alespoň k trénování odpalů. Dne 25. 08. 2008 v 08:30 hod. čekal v obci Jeneč na příjezd svého kamaráda - golfisty. Čekání mu přišlo příliš dlouhé a tak se rozhodl využít čas k tréninku odpalu. Míčky se rozhodl odpalovat směrem do přilehlé zahrady přes živý plot, za který ovšem pro jeho výšku neviděl. Usoudil totiž, že takto brzo ráno na zahradě nikdo nebude, takže se nemůže nic stát. V zahradě však na lehátku vyspával majitel zahradního domku a přilehlého pozemku, pan Juráš Lustřík. Jeden z míčků odpálených panem Trodlem zasáhl pana Lustříka přímo do hlavy – to způsobilo krvácení do mozku, kterému pan Lustřík v 08:35 hod. na místě podlehl.

Pan Lustřík měl dva syny. O starším z nich, Hugo Lustříkovi, se v Jenči i okolí povídalo, že vede zahálčivý život, opíjí se v hernách za peníze pana Lustříka staršího a co nepropije, to prohraje ve výherních automatech. To bylo důvodem k tomu, že pan Juráš Lustřík již v roce 2007 sepsal listinu, v níž nezvedeného syna Huga vydědil. Byl to právě Hugo Lustřík, který našel tělo svého otce i zakrvavený golfový míček. Přivolal lékaře i policii – před jejich příjezdem ovšem prohledal celý dům, neboť se chtěl zmocnit listiny, v níž ho jeho otec vydědil. Listinu nalezl schovanou v kredenci a neprodleně ji spálil.

Dne 28. 08. 2008 odeslala příslušná matrika oznámení o úmrtí Juráše Lustříka Okresnímu soudu pro Prahu – západ. Oznámení bylo na soud doručeno v 10:20 hod. dne 29. 08. 2008. V rámci dědického řízení po Juráši Lustříkovi byli soudem jako ti, o nichž lze mít důvodně za to, že jsou dědici, vyrozuměni zmíněný Hugo Lustřík a jeho bratr Lumír Lustřík. Ještě v průběhu dědického řízení se však k soudu dostavil pan Ludvík Cudlín, důvěrný přítel zemřelého pana Lustříka, a předložil úředně ověřenou kopii listiny o vydědění Huga Lustříka.

Otázky:

1) Jakým okamžikem je zahájeno řízení o dědictví po panu Juráši Lustříkovi? Odpověď odůvodněte a uveďte při tom příslušná zákonná ustanovení.

2) Pan Hugo Lustřík uplatnil žalobou u příslušného soudu po panu Spytihněvu Trodlovi nárok na jednorázové odškodnění ve výši 340.000,- Kč. V roli soudce o této žalobě rozhodněte. V odůvodnění uveďte příslušná zákonná ustanovení. /Vypracujte pouze výrok a odůvodnění/

3) Předpokládejme, že se později ukázalo, že zvěsti o zahálčivém a nemravném životě pana Huga Lustříka se nezakládaly na pravdě, nýbrž byly rozšiřovány jeho bratrem Lumírem s úmyslem přimět jejich otce k tomu, aby sepsal listinu o Hugově vydědění. Bude pan Hugo Lustřík za těchto okolností způsobilým dědicem? (Ve všech ostatních okolnostech vycházejte ze zadání výše). Odpověď odůvodněte a uveďte při tom příslušná zákonná ustanovení.

KLP 2008/2009 B **Příklad č. II.: Osudový odpal – Ř E Š E N Í**

Otázka č. 1:

Odpověď: Řízení o dědictví je v tomto případě zahájeno dnem, kdy soud vydal usnesení o zahájení řízení o dědictví po Juráši Lustříkovi.

Odůvodnění: Řízení o dědictví je řízením, které může být zahájeno jak na návrh, tak i bez něj (**§ 81 odst. 1 a § 175a odst. 2 OSŘ**). Ze zadání nevyplývalo, že by kdokoli podal návrh na zahájení řízení. Naopak, vědomost o smrti Juráše Lustříka získal soud podle zadání z oznámení příslušného orgánu státní správy pověřeným vedením matriky. Podle **§ 175a odst. 2 OSŘ** byl tedy soud povinen zahájit řízení o dědictví, jakmile se z tohoto oznámení dozvěděl, že Juráš Lustřík zemřel. Učiní tak vydáním usnesení, podle něhož se řízení zahajuje bez návrhu (**§ 82 odst. 1 OSŘ**). Ze zadání nevyplývá den, kdy bylo toto usnesení vydáno.

Poznámka č. 1: Studentům, kteří sice neuvedli, že řízení po Juráši Lustříkovi je zahájeno dnem, kdy soud vydal usnesení o zahájení řízení ve věci, avšak uvedli alespoň, že řízení bude zahájeno dne 28. 08. 2008 s odůvodněním, že soud má řízení zahájit podle § 175a odst. 2 OSŘ jakmile se o úmrtí dozví, byla odpověď hodnocena jako částečně správná (1 bod).

Poznámka č. 2: Jako zcela chybná byla hodnocena odpověď, z níž vyplývalo, že řízení by mělo být zahájeno již samotným doručením oznámení o úmrtí z matriky, ergo odpověď, z níž vyplývalo, že řízení bylo zahájeno „doručením v 10:20 hod." Oznámení matriky o úmrtí není návrhem na zahájení řízení. Plyne to z § 175a odst. 1 OSŘ, podle kterého matrika úmrtí „**oznámí**" (nikoliv: podá návrh na zahájení řízení o dědictví).

Otázka č. 2:

a) Výrok:

I. Žalovaný, Spytihněv Trodl, trvale bytem ....., je povinen zaplatit k rukám žalobce, Hugo Lustříka, trvale bytem ....., částku 240.000,- Kč a náklady řízení ve výši ..... Kč, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku.

II. V částce 100.000,- Kč se žaloba zamítá.

b) Odůvodnění:

Podle § **444 odst. 3 OZ** náleží za škodu způsobenou usmrcením pozůstalým jednorázové odškodnění. Každému dítěti náleží podle **§ 444 odst. 3 písm. b) OZ** částka 240.000,- Kč. Žalobce žádal po žalovaném více, než byl oprávněn žádat. Proto soud přiznal pouze částku odpovídající zákonné výši částky jednorázového odškodnění. Vzhledem k tomu, že soud rozhoduje o celé projednávané věci (§ 152 odst. 2 OSŘ), bylo třeba žalobu do výše 100.000,- Kč zamítnout.

Poznámka č. 1: Nárok na výplatu jednorázového odškodnění nesouvisí s tím, zda žalobce je či není v postavení dědice. Dědická nezpůsobilost pana Huga Lustříka neodůvodňuje zamítnutí jeho žaloby v plném rozsahu.

Poznámka č. 2: Jako částečně správná (1 bod) byla hodnocena odpověď, v níž byl výrok v zamítavé části neurčitý („ve zbytku" se zamítá," „nad částku 240.000,- Kč se zamítá" atp.), pokud byl bezchybný alespoň výrok o přiznání částky 240.000,- Kč.

Poznámka č.3: Jako zcela chybná byla hodnocena odpověď, kterou nebylo rozhodnuto o celém předmětu řízení.

Otázka č. 3:

Odpověď: Za uvedených okolností nebude pan Hugo Lustřík způsobilým dědicem.

Odůvodnění: Ze zadání vyplývá, že důvod, pro který byl pan Hugo Lustřík vyděděn, nebyl dán. Zároveň však ze zadání vyplývá, že pan Hugo Lustřík zničil listinu o vydědění (arg. „ve všech ostatních okolnostech vycházejte ze zadání výše"). Podle **§ 469 OZ** nedědí ten, kdo se dopustí zavrženíhodného jednání proti projevu poslední vůle zůstavitele. Listina o vydědění Huga Lustříka je projevem poslední vůle zůstavitele (jde o projev negativní, v němž se stanoví, kdo dědit nemá). Zničení listiny o vydědění je zavrženíhodné jednání proti projevu poslední vůle, a to bez ohledu na to, že listina obsahovala důvod, který se nezakládal na pravdě. Pan Hugo Lustřík se tedy zničením listiny o vydědění dopustil zavrženíhodného jednání proti projevu poslední vůle zůstavitele, a proto podle **§ 469 OZ** nedědí.

Poznámka č. 1: Jako zcela chybná byla hodnocena odpověď, z níž vyplývalo, že se pan Hugo Lustřík může dovolat vyslovení relativní neplatnosti listiny o vydědění z důvodu omylu svého otce podle § 49a OZ. Neplatnost z důvodu omylu podle § 49a OZ může totiž postihnout pouze právní úkony dvou- či vícestranné, neboť jen tehdy je možno naplnit podmínku danou v § 49a OZ „(...) a osoba, které byl právní úkon určen, tento omyl vyvolala, nebo o něm musela vědět." Listina o vydědění však není právním úkonem dvoustranným, nýbrž jednostranným. Není proto určena žádné osobě, která „by mohla omyl vyvolat nebo o něm musela vědět."

Jméno a příjmení:.....

III.

Žalobce zvítězil ve sporu o 60 000 Kč s příslušenstvím. Byl však velmi zklamán, když v písemném vyhotovení rozsudku nenalezl žádné rozhodnutí o náhradě nákladů řízení. Náklady účtoval ve výši 9.000 Kč a domníval se, že také tato částka mu bude žalovaným uhrazena.

1. Poraďte žalobci, jak má dále postupovat (odpověď doplňte příslušným ustanovením zákona)

V jiném shodném případě soud náhradu nákladů žalobci přiznal, ale jen ve výši 50% (tzn. přiznal mu proti žalovanému nárok na náhradu nákladů ve výši 4 500 Kč). Tento výrok odůvodnil tak, že žalovaný je v tíživé sociální situaci. S tím žalobce nesouhlasí.

2. Poraďte žalobci, jak má dále postupovat (odpověď doplňte příslušným ustanovením zákona).

3. Sepište podání, pokud jste nějaké sub 1. uvedli. (kterým ustanovením se řídí náležitosti tohoto podání ?)

Řešení:

1. Žalobce může podat návrh na vydání doplňovacího rozsudku podle § 166 OSŘ (do právní moci původního rozsudku).
2. Žalobce se může do výroku o nákladech řízení odvolat, jestliže s ním nesouhlasí. (Odvolání není vyloučeno - § 201, 202 OSŘ).
3. Návrh na vydání doplňovacího rozsudku - obecné náležitosti každého podání - § 42 odst. 4 OSŘ

Okresnímu soudu v.....

Návrh na vydání doplňovacího rozsudku ve věci sp. zn. 10 C 21/08
žalobce A. proti žalovanému B o 60 000 Kč s přísl.
Navrhovatel: žalobce A.

Dne ..... byl navrhovateli doručen rozsudek v uvedené věci. Ve výroku rozsudku chybí výrok o náhradě nákladů řízení, které navrhovatel (žalobce

ve věci) vyúčtoval ve výši 9 000 Kč. Navrhovatel proto žádá, aby soud vydal tento doplňovací rozsudek :
Žalovaný je povinen žalobci nahradit na náklady řízení ve výši 9 000 Kč, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

V ....., dne..... Navrhovatel

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2009 C

KLP 2008/2009 C

Psaná dne 27.února 2009 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně. Stejně tak (tedy nedostatečně) budou hodnoceni studenti, kteří se ke konání klauzurní práce vlastnoručním podpisem neprezentují před jejím zahájením).

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či insolvenční zákon. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

.....

KLP 2008/2009 C

KLP I. III/2009

Nezletilá S.D. (7 let) byla dne 24.7.2008 se svou matkou a babičkou na veřejně přístupné pláži. Nezletilá si na pláži spolu s ostatními dětmi hrála, přitom se přiblížila se svým obličejem k psovi, ležícímu v klidu na dece vedle svého majitele a jeho manželky natolik, že pes, který se zřejmě lekl, poranil nezletilou svými zuby, i když uposlechl pokyn majitele „stůj".
Na pláži bylo v té době hodně lidí, kteří leželi či seděli na dekách. Pes neměl náhubek a nebyl na vodítku. Nezletilá byla bezprostředně po zranění převezena do nemocnice k ošetření, kde lékařce sdělila, že psa chtěla políbit. Matka nezletilé v době střetu dítěte se psem ležela na dece ve vzdálenosti 6m.

1. Analyzujte popsaný právní vztah s důrazem na právní důsledky chování majitele psa a citujte příslušná ustanovení občanského zákoníku.

2. Posuďte chování matky ve vztahu k chování nezletilé. Citujte příslušné ustanovení občanského zákoníku.

3. Jaké pravidlo se uplatní pro výkon práva na náhradu škody způsobené na zdraví nezletilé z hlediska promlčecí doby. Citujte příslušné ustanovení občanského zákoníku.

Řešení pr. I.

Ad 1. Občanský zákoník nemá zvláštní ustanovení o odpovědnosti za škodu způsobenou zvířetem. Odpovědnost majitele za škodu způsobenou domácím zvířetem se posuzuje podle ustanovení § 415 a § 420 obč. zák. Podle § 415 obč. zák. je každý povinen si počínat tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, na majetku, na přírodě a životní prostředí. Ve smyslu § 415 obč. zák. je každý povinen zachovávat vždy takový stupeň pozornosti, který lze po něm vzhledem ke konkrétní časové a místní situaci rozumně požadovat a který je –objektivně posuzováno- způsobilý zabránit či omezit riziko vzniku škody na životě, zdraví či majetku. Nepočíná-li si někdo v souladu s takto obecně stanovenou právní povinností, chová se protiprávně a postihuje ho za to, za splnění dalších předpokladů, občanskoprávní odpovědnost za škodu podle § 420 obč. zák.
V konkrétním případě samotná skutečnost, že pes bez náhubku a vodítka ležel na dece se svým pánem nebyla evidentně dostatečným opatřením k zabránění vzniku škody na zdraví dítěte při kontaktu se psem. Majitel byl se psem na veřejném místě kde se nacházelo větší množství lidí, což ve svém důsledku klade vyšší nároky na splnění prevenční povinnosti majitele; mohl přepokládat, že pes může vlivem konkrétních okolností změnit své chování a být dokonce útočný a agresivní, zvláště s přihlédnutím, že v blízkém okolí si hrály děti, jejichž pohyb nelze dopředu předvídat. Majitel psa splní prevenční povinnost podle § 415 obč.zák. tehdy, pokud na místě výskytu většího množství osob dbá s ohledem na možné chování psa zvýšené opatrnosti a obezřetnosti. To se v daném případě nestalo, proto odpovědnost majitele psa je dána.

Ad 2. Matka nezletilé spoluzpůsobila vzniklou škodu, neboť zanedbala řádný dohled nad dcerou; příčiny vzniku škody na zdraví nezletilé v podstatné míře spočívají v chování nezletilé a její matky (§ 422 odst. 2 obč.zák.).

Ad 3. Pro výkon uplatnění práva na náhradu škody způsobené na zdraví platí pouze subjektivní promlčecí doba (§ 106 odst. 2 obč. zák.).

JMÉNO A PŘÍJMENÍ:

KLP 2008/2009 C

II.

KLP C/2009

Pan Josef Mareš, bytem U Sadu 10, Břeclav, je zkušený chovatel králíků (plemeno Vídeňský modrý). Pravidelně se s nimi účastní Mistrovství republiky chovatelů. Jako každý rok měl pečlivě vybráno několik favoritů ze svého chovu. Před šampionátem však onemocněl a byl nucen požádat souseda, pana Romana Plesla, taktéž zkušeného chovatele, aby jeho králíky na Mistrovství republiky, které se konalo v Děčíně, odvezl svým dodávkovým vozem Ford Transit a řádně vystavoval. Roman Plesl souhlasil, avšak namítl, že Ford je ve špatném technickém stavu a mohl by se značně porouchat, což by nerad. Navrhoval proto využít jeho Škodu Octavia Combi. Josef Mareš trval na dodávce, neboť je tam více vzduchu pro zvířata. O tomto sepsali písemnou smlouvu. Stanovila, že Roman Plesl pro Josefa Mareše dne 23. 7. 2005 odveze jeho králíky na Mistrovství republiky Fordem Transit, celý den je bude mít v péči a posléze týž den doveze zpět. Za tuto činnost náleží Romanovi Pleslovi úplata ve výši 25.000,- Kč.

1. Charakterizujte právní vztah mezi účastníky a citujte relevantní ustanovení zákona.
2. Uvažujte případ, že se cestou Ford Transit opravdu porouchal a škoda na vozidle činí 50.000,- Kč. Kdo odpovídá za škodu na automobilu? Citujte příslušná ustanovení zákona.
3. Soutěž dopadla pro pana Mareše výborně – jeho svěřenci získali ve svých kategoriích zlatou a stříbrnou medaili. Roman Plesl však při přípravě králíků na zpáteční cestu opomenul řádně zajistit klec šampióna, který byl oceněn zlatou medailí a králík utekl do blízkého lesíka. Přes veškerou snahu se Romanovi nepodařilo vzácné zvíře najít. Po návratu do Břeclavi se Roman Plesl panu Josefovi Marešovi omluvil a písemnou dohodou se týž den vzdal nároku na 25 000,- Kč, které měl obdržet jako úplatu za poskytnutou činnost. V dohodě dále uvedli, že se jedná o definitivní kompenzaci za ztrátu šampióna. Ovšem po deseti dnech při večerním posezení v restauračním zařízení Roman Plesl po neustálém naléhání pana Mareše a ostatních návštěvníků zmíněného zařízení vyplatil dalších 30 000,- Kč za ztracené zvíře. Po delším čase dne 26. 2. 2009 vyprávěl Roman Plesl celý příběh své manželce, jež mu nařídila návštěvu advokátní kanceláře. Kvalifikujte právní situaci pana Plesla a navrhněte, je-li to možné, relevantní řešení. Citujte příslušná ustanovení zákona.

KLP 2008/2009 C

Řešení příkladu č. II

1. Jde o příkazní smlouvu podle § 724 an. OZ. Příkazní smlouvou se zavazuje příkazník, že pro příkazce obstará nějakou věc nebo vykoná jinou činnost. Jako správná odpověď byla uznávána také smlouva inominátní s prvky smlouvy příkazní a smlouvy o úschově.

2. Podle § 729 odst. 1 OZ je příkazce povinen nahradit příkazníkovi kromě zaviněné škody i tu škodu, která vznikla v souvislosti s výkonem příkazu.

3. Mezi účastníky došlo k uzavření dohody o narovnání (§ 585 OZ). Další zaplacená částka je proto kvalifikována jako plnění bez právního důvodu a je tudíž bezdůvodným obohacením (§ 451 an). Protože už uběhla promlčecí doba podle ust. § 107 odst. 2, které říká, že právo na vydání plnění z bezdůvodného obohacení se promlčí nejpozději za tři roky, a jde-li o úmyslné bezdůvodné obohacení, za deset let ode dne, kdy k němu došlo, může se dlužník dovolat promlčení. Promlčené právo věřiteli nelze přiznat.

KLP ..C/2009 JMÉNO A PŘÍJMENÍ :

KLP 2008/2009 C

III.

Pan J.M. má postiženu mzdu soudním výkonem rozhodnutí srážkami ze mzdy (výkon rozhodnutí je nařízen usnesením Okresního soudu Praha-východ pod č.j. E 78/2008-5, právní moci toto usnesení nabylo 3.dubna 2008). Zaměstnavatelem pana J.M. je společnost KLN, s.r.o., se sídlem Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi, Pražská 5.
Výkon rozhodnutí se provádí, protože pan J.M. dlužil panu K.N. za opravu auta částku 30.000 Kč. Doposud se od nařízení výkonu rozhodnutí na dlužnou částku srazilo 17.000Kč. Pan J.M. však 5.ledna 2009 utrpěl při dopravní nehodě, kterou nikterak nezavinil (na přechodu pro chodce jej porazilo auto, ačkoli přecházel na zelenou), závažné poranění nohy. V důsledku úrazu byl operován a nyní je neschopen práce a pobírá nemocenské dávky, které znamenají významné snížení jeho příjmů. Pan J.M. žije s manželkou, která pobírá peněžitou pomoc v mateřství a s dvouměsíční dcerkou. Doba léčení pana J.M. je lékaři odhadována na cca 4 měsíce. Současná příjmová situace rodiny pana JM se po úrazu prudce zhoršila, její příjmy postačují jen na uspokojování základních potřeb, jako jsou bydlení a strava. Pan J.M. by proto chtěl řešit situaci odvrácením důsledků probíhajícího výkonu rozhodnutí.

1.Proveďte analýzu případu a napište jaké právní možnosti má pan J.M. k dosažení svého záměru. Svou odpověď doplňte citací příslušných ustanovení, o která svou analýzu opíráte.

2. Sepište jménem pana J.M. příslušný návrh podání k soudu.

3. Posuďte, jaký význam by pro rozhodnutí soudu o návrhu pana J.M. měla skutečnost, že úraz, který pan J.M. utrpěl a jeho následky by znamenaly jeho trvalou plnou invaliditu.

KLP 2008/2009 C
Vzorové řešení příkladu č. III

1.Pan JM může podat návrh na odklad výkonu rozhodnutí podle § 266 odst.1 OSŘ, event. je možná dohoda s oprávněným ve smyslu § 287 odst.1.

2.
Okresnímu soudu Praha-východ
Ke sp.zn. E 78/2008

Oprávněný: jméno, bytem

Povinný: jméno, bytem

Návrh povinného na odklad výkonu rozhodnutí

I.

Usnesením Okresního soudu Praha-východ ze dne č.j. byl nařízen výkon rozhodnutí na mou mzdu, kterou pobírám od společnosti KLN,s.r.o., se sídlem Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Pražská 5.

II.

Dne 5.ledna 2009 jsem utrpěl úraz levé nohy, který vyvolal mou pracovní neschopnost. K úrazu došlo při dopravní nehodě, kterou jsem nezavinil. Příjmová situace mé rodiny je nyní mimořádně tíživá a příjmy se snížily na částku, která s obtížemi pokryje jen základní životní potřeby (nájem a strava). Pobírám jen dávky nemocenské. Manželka je na mateřské dovolené, protože pečuje o naši dvouměsíční dceru a pobírá jen dávky peněžité pomoci v mateřství. Doba mého léčení a opětovného nastoupení do zaměstnání je lékaři odhadována na dobu 4 měsíců. Pokračování výkonu rozhodnutí v současnosti má pro mne a pro mou rodinu mimořádně tíživé následky. Majetkové poměry oprávněného jsou dobré, protože je úspěšným podnikatelem, a proto jsem přesvědčen, že dočasné odložení výkonu rozhodnutí jej nemůže vážně poškodit.

Důkazy.
Lékařská zpráva Nemocnice v Brandýse nad Labem- Staré Boleslavi ze dne 25.února 2009
Protokol MO Policie ČR, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, o vyšetřování dopravní nehody ze dne 5 ledna 2009

III.

Ze shora uvedených důvodů proto navrhuji, aby soud vydal toto

u s n e s e n í:

Provádění výkonu rozhodnutí, nařízeného usnesením Okresního soudu Praha-východ pod č.j. E 78/2008-5, se odkládá do 30.června.

V Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi dne 27.února 2009

JM

3. soud by návrhu na odklad výkonu rozhodnutí nevyhověl (§266/1 a § 268 odst.1 písm.e)

KLP : „Rekonstrukce domu – úkol nadlidský ?“

Sourozenci Judita a Michal R. zdědili společně starý dům po rodičích na okraji města. Rozhodli se pro jeho částečnou rekonstrukci a související úpravy, tak aby v něm posléze mohla Judita natrvalo bydlet. Uzavřeli za tím účelem smlouvu dle OZ na dobu určitou s fyzickou osobou, živnostníkem panem Vladimírem Č., který se v ní zavázal, že rekonstrukci včetně úprav provede za pomoci své specializované stavební firmy a případně dalších subdodavatelů na svou odpovědnost. Smlouva byla uzavřena v květnu 2008 s tím, že datum předání předmětu plnění byl stanoven na poslední den v říjnu 2008, sjednaná cena byla 1.100.000 Kč, přičemž dodržení smluvních podmínek bylo zajištěno smluvní pokutou ve výši 0,1 % ze sjednané ceny. Průběh plnění smlouvy byl od počátku plný nedorozumění, konfliktů a nespokojenosti. Ze stavebního deníku např. plyne, že Vladimír Č. se zahájením prací bezdůvodně otálel, že nerespektoval patřičně pokyny Michala a Judity ohledně použitých materiálů, způsobu provedení, vyskytovaly se nedodělky a špatné technické postupy atp. Věc vyústila v nepředání předmětu smlouvy ve smluveném termínu ani v dodatečné přiměřené lhůtě.

1. **Analyzujte vzniklou situaci a zejména charakterizujte, o jaký právní vztah se jedná mezi zúčastněnými a jaká ustanovení na něj dopadají?**

   Jedná se o dvoustranný občanskoprávní synallagmatický závazkověprávní vztah ze smlouvy o dílo dle § 631 an OZ, konkrétně ze smluvního podtypu smlouvy o opravě a úpravě věci dle § 652 an OZ, kde Michal s Juditou jsou společně objednateli a Vladimír je zhotovitelem opravy a úpravy věci. Dopadají proto na něj speciální ustanovení smlouvy o opravě a úpravě věci a subsidiárně i obecná ustanovení o smlouvě o dílo.

2. **Vzhledem k tomu, že vzájemná důvěra smluvních stran byla otřesena do té míry, že strany již nevidí perspektivu ve zdárném dokončení a nepřejí si nadále kooperovat, uveďte, která možná řešení (všechna, je-li jich více) stranám pro tyto případy hmotné právo (s příslušnými citacemi OZ) nabízí, chtějí-li strany docílit zániku závazkověprávního vztahu?**

   - **Odstoupení od smlouvy ze strany objednatele dle § 642 (1) OZ** : objednatel má právo kdykoli během provádění díla od smlouvy z jakéhokoli důvodu nebo i bez udání důvodu odstoupit až do jeho zhotovení a to za podmínek v cit.ust. dále uvedených.
   - **Odstoupení od smlouvy ze strany objednatele dle § 642 (2) OZ :** objednatel může od smlouvy odstoupit až do zhotovení díla také tehdy, je-li zřejmé, že dílo nebude včas nebo řádně provedeno (tzv. anticipované porušení smlouvy).
   - **Zrušení smlouvy pro vady opravené nebo upravené věci dle § 655 (1) OZ**: pokud se vyskytla neodstranitelná vada, nebo zhotovitel včas neodstranil vytýkanou vadu nebo při opětovném výskytu vady, může objednatel rovněž zvolit variantu zrušení smlouvy – za předpokladu, že věc byla již zhotoviteli předána.
   - **Dohoda o zrušení závazku (dissoluce) dle § 572 (2) OZ:** strany se mohou dohodnout na rozvázání závazku, tj. dohodou zrušit dosud nesplněný závazek,

aniž by jej nahrazovaly jiným (privace). Dissolucí se strany zprostí závazku navzájem.

3. **Jaké budou právní následky řešení uvedených v bodě 2 s ohledem na majetková práva a povinnosti stran z daného závazkověprávního vztahu? Co bude obsahem takových právních vztahů?**

- V případě odstoupení od smlouvy ze strany objednatele dle § 642 (1) a (2) OZ, je povinen objednatel zaplatit zhotoviteli částku, která odpovídá vykonaným stavebním pracem (vzhledem k tomu, že všechny práce byly vázány úzce na nemovitost, zhotovitel nemůže jejich výsledek použít jinak) a nahradit mu účelně vynaložené náklady. Ustanovení § 642 OZ je zvláštní a vylučuje proto v takovém případě aplikaci obecné úpravy o bezdůvodném obohacení!.
- V případě zrušení smlouvy pro vady opravené nebo upravené věci dle § 655 (1) OZ vznikne mezi zúčastněnými právní vztah z bezdůvodného obohacení, přičemž strany jsou povinny si vrátit vše, co si podle zrušené smlouvy plnily (§ 457 OZ). Vzhledem k tomu, že obohacení spočívalo ve výkonech, nebude dobře možné vydat získané plnění a bude muset být proto poskytnuta peněžitá náhrada dle § 458.
- V případě dohody o zrušení závazku (dissoluce) dle § 572 (2) OZ může být předmětem dohody zrušení celého synallagmatického závazkověprávního vztahu. Strany si v ní proto zejména úpraví vypořádání vzájemných majetkových práv a povinností v souladu s dobrými mravy a stanoví účinnost této dohody.

KLP D 2008/2009 Příklad č. 2 - zadání a řešení

Příklad. č. II.

Manželé Eva a Václav Kopřivovi měli ve společném jmění manželů nemalý majetek. Kromě nemovitostí vlastnili také automobily, jízdní kola, jachtu, koně, bohaté vybavení domácnosti, značné množství klenotů, kožichů atd. Oba podnikali, a SJM měli v zákonném rozsahu. Po pětiletém spokojeném manželství začal Václav K. pít, požívat drogy atd., a to v takovém rozsahu, že ztrácel schopnost vykonávat právní úkony. Protože ani vysoký příjem na úhradu drog nestačil, začal Václav K. rozprodávat věci ze SJM.

Otázky:

1/ Navrhněte způsob, jakým by se Eva K. mohla proti neblahé činnosti svého manžela, konkrétně proti ztrátě některých věcí (např. kuchyňského robotu zn. Bosch, výr.. č. …, bílé barvy), bránit. Zvolíte-li postup soudní cestou, sepište petit žaloby; uveďte zákonná ustanovení, podle kterých by Eva K. postupovala.

2/ Existuje nějaký jiný způsob ochrany Evy K.? V každém případě připojte petit případné žaloby; uveďte zákonná ustanovení, podle kterých by Eva K. postupovala.

3/ V případě, že by se Eva K. odstěhovala ze společné domácnosti Praze 10 a bydlí nyní v další společné nemovitosti v Praze 5, uveďte u každé z žalob, kterou jste v bodech 1/ a 2/ navrhli, který soud bude k projednání věci příslušný.

Odpovědi:

Ad 1/

Eva K. by mohla podat žalobu na vydání věci podle ust. § 126 obč. zák.
Petit žaloby by zněl: Žalovaný je povinen vydat žalobkyni kuchyňský robot zn. Bosch, výr.č. …, bílé barvy, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám žalobkyně.
V případě, že žalovaný není schopen kuchyňský robot vydat, je povinen zaplatit žalobkyni částku 10.000,- Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám žalobkyně.
Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši … Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám žalobkyně.

Ad 2/

Eva K. by mohla např. podat žalobu na zúžení SJM až na předměty tvořící obvyklé vybavení společné domácnosti podle § 148 obč. zák. (odst. 1 nebo 2).
Petit žaloby by zněl: SJM Evy a Václava Kopřivových se zužuje až na obvyklé vybavení společné domácnosti.
Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Pan Alois Vidlička, ač ženatý, navázal kdysi intimní poměr se sousedkou Isabelou Špičkovou, které se narodil syn Sebastian. Jako jeho otec byl ale v rodném listě uveden manžel paní Isabely Jiří Špička.

Aloisi Vidličkovi se z jeho manželství narodily 2 děti, Igor a Nataša. Po několika letech se Alois Vidlička s manželkou rozešel, jejich manželství ale nebylo nikdy rozvedeno.

Igorovi Vidličkovi se v roce 2003 narodila dvojčata, René a Radka Vidličkovi.

V roce 2006 se Alois Vidlička dostavil k notáři JUDr. Janu Marešovi a formou notářského zápisu posledním pořízením odkázal pro případ své smrti veškerý svůj majetek Sebastianu Špičkovi.

Alois Vidlička zemřel v počátkem roku 2009 v Krajské nemocnici v Liberci na infarkt. Jeho manželka Sylvie Vidličková jej přežila.

Šetřením se v rámci dědického řízení zjistilo, že jediný majetek zůstavitele představuje částka 1 000 000 Kč uložená na účtu č. 123456789/1234 vedeném u Solventní banky a. s., Praha.

1) Uveďte, které z výše uvedených osob přicházejí do úvahy jako dědicové po Aloisu Vidličkovi, z jakého titulu dědí a jaké jsou jejich dědické podíly.

2) Jak změní tuto situaci skutečnost, že Alois Vidlička vlastnoručně sepsal a podepsal listinu následujícího znění, v níž v souladu se skutečností uvedl:

„Já, Alois Vidlička, nar. 12. 1. 1949, bytem Kolín, Jarní 12, vyděďuji tímto svého syna Igora, neboť mi v době, kdy jsem ji po vážné dopravní nehodě v roce 2000 potřeboval, neposkytl žádnou pomoc, ačkoli jsem se na něj tehdy obrátil s prosbou o ni a řádně jej o této potřebě pomoci informoval. Jednalo se přitom o pomoc, kterou mi jako potomek byl povinen poskytnout, což neučinil.

Alois Vidlička, v Praze 20. 4. 2006." ?

3) Sepište rozhodnutí soudu dle zadání ad 2), když žádný z dědiců dědictví neodmítne a mezi dědici nedojde k dohodě o vypořádání dědictví – s uvedením podílů dědiců.

KLP D 2008/2009

KLP 2009 D Příklad III. Vzorové řešení

1) Sebastian Špička - dědic ze závěti *(§ 461 OZ)* – dědí 100% majetku, v případě dovolání se relativní neplatnosti závěti zletilými potomky zůstavitele (Igorem a Natašou) dědí nejvýše 2/3 majetku zůstavitele;

Igor Vidlička – dědic ze zákona – s ohledem na závěť dědí 0 % majetku, v případě dovolání se relativní neplatnosti závěti *(§ 479 OZ)* dědí jako neopominutelný dědic 1/6 majetku zůstavitele *(§ 473 odst. 1 ve spojení s § 479 OZ)*;

Nataša Vidličková – dědička ze zákona – pro ni platí to samé o co Igorovi.

2) Uvedenou listinou došlo po právu k vydědění potomka zůstavitele – listina o vydědění splňuje jak formální náležitosti dle *§ 469a ve spojení s 476 a násl. OZ*, tak uvádí existující důvod vydědění dle *§ 469a odst. 1 písm. a) OZ*. K vydědění ovšem došlo pouze ve vztahu k tomuto potomku, nikoli k jeho potomkům (viz *§ 469a odst. 2 OZ*); proto na uvolněný dědický díl po Igorovi Vidličkovi nastupují právem reprezentace *(viz § 473 odst. 2 věta první OZ)* jeho potomci – tedy René a Renata, kteří si jeho díl rozdělí rovným dílem. Jedinou změnou tedy bude změna v osobách dědiců ze zákona, namísto Igora nastupují Radka a René Vidličkovi, každý s podílem 1/12.

3) Okresní soud v Kolíně
Sp. zn. X D xxxx/2009
Usnesení o dědictví *(dle § 175q odst. 1 písm. d) OSŘ)*

Okresní soud v Kolíně, zastoupený JUDr. A. B. jako samosoudcem, rozhodl v řízení o dědictví po zesn. A. V., posledně bytem..., Kolín, zemřelém dne .... v Liberci ... takto:

U S N E S E N Í

Z dědictví po A. V., narozeném dne ..., nabývají do vlastnictví jako dědicové ze zákona:

1) Sebastian Špička, ..., částku 666 666, 66 Kč
2) Nataša Vidličková, ..., částku 166 666,66 Kč
3) René Vidlička, ..., částku 83 333,33 Kč
4) Radka Vidličková, ..., částku 83 333,33 Kč,

a to z peněžních prostředků evidovaných na bankovním účtu č. xxxxx vedeném ... bankou v X.

Odůvodnění: V rámci šetření prováděném v řízení o dědictví notářem JUDr. D.E. jako soudním komisařem, bylo zjištěno, že zůstavitel zanechal majetek spočívající v částce 1 000 000 Kč, uložených na účtu..... Dále bylo zjištěno, že zůstavitel zanechal platnou závěť, jíž veškerý majetek odkázal dědici č. 1). Rovněž bylo zjištěno, že zůstavitel měl manželku Sylvii V..., jež ho přežila, a dva potomky, dědičku č. 2 a otce dědiců č. 3) a 4). Dále bylo zjištěno, že zůstavitel platně vydědil otce dědiců č. 3) a 4), nikoli však s důsledky pro ně samotné. Neopominutelní dědicové uplatnili nároky na zákonný díl. Dědicové v řízení o dědictví neuzavřeli dohodu o vypořádání dědictví, proto soud rozhodl, jak je uvedeno ve výroku.

V Kolíně dne .....

Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2009 E

Psaná dne 24.dubna 2009 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: .....

Podpis:.....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně. Stejně tak (tedy nedostatečně) budou hodnoceni studenti, kteří se ke konání klauzurní práce vlastnoručním podpisem neprezentují před jejím zahájením).

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či insolvenční zákon. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.

8. V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.

9. Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

Zadání - Př. č. I
Občanské právo hmotné.

Pan Jiří Adam, bytem Karla V. Sudoměřice, chce vlastnit osobní automobil zn. Bentley SX 120 a je ochoten za něj dát maximálně 3 000 000 Kč. . Pan Adam je rozvedený. Obrátí se na Autobazar Jsme tu pro vás, spol. s .o. se sídlem v Praze 4, Jeremiášova 11, IČ : 34 56 78 56. Jednatelem společnosti je paní Ing. Kamila Pěkná. Jiného jednatele společnost nemá. Pan Adam dohodne se společností ústně výši provize. Jiný písemný právní úkon týkající se vztahu pana Adama a společnosti neexistuje.

Pan Adam udělí uvedené společnosti plnou moc tohoto znění.

„ Já, podepsaný pan Jiří Adam, bytem Karla V, Sudoměřice uděluji plnou moc společnosti Jsme tu pro vás, spol. s .o. se sídlem v Praze 4, Jeremiášova 11, IČ : 34 56 78 56 k jednání podmínkách koupě osobního vozu zn. Bentley SX 120 za cenu maximálně 3 000 000 Kč."

Pan Adam plnou moc vlastnoručně podepíše a totéž učiní paní Ing. Pěkná pod rubrikou „tuto plnou moc přijímám".

Paní Ing. Pěkná jedná s vlastníky vozů a dohodne se s jedním výlučným vlastníkem , že nabízený vůz koupí za cenu 2 900 000 Kč. Protože paní Ing. Pěkná je nemocná, udělí další plnou moc své dceřiné společnosti Auto moto plus, a.s. Tato společnost v zastoupení smlouvu s majitelem vozu podepíše.

Jednu kopii smlouvy oběma plnými mocemi okamžitě po podpisu zašle Ing. Pěkná spolu s fakturou za vůz a fakturou za provizi panu Adamovi. Ten vůz převezme a faktury zaplatí.

Otázky:

1. Bylo či nebylo jednání společnosti Jsme tu pro vás, spol. s .o. v souladu se zmocněním obsaženým v plné moci ?
2. Jak hodnotíte právní úkon zmocněnce společnosti Jsme tu pro vás, spol. s.o., která zmocnila dále společnost Auto moto plus, a.s. ? Mohla na základě takového právního úkonu tato společnost zavázat ke koupi vozu přímo pana Adama ?
3. Vznikla či nevznikla mezi panem Adamem a původním vlastníkem vozu kupní smlouva ?

Odpovědi :

1. Plná moc opravňovala pouze k jednání o koupi vozu a nikoli k tomu, aby zástupce jménem zastoupeného uzavřel se třetí osobou kupní smlouvu. Pokud zástupce smlouvu přesto jménem a na účet zastoupeného se třetí osobou uzavřel, jednalo se zcela nepochybně o překročení oprávnění zástupce uděleného v plné moci.
2. Plná moc sice neopravňovala výslovně zástupce, aby zmocnil další osobu, tedy neopravňovala k udělení substituce, ale podle § 33a odst. 1 písm. b) o.z. lze takto udělit plnou moc, je-li zmocněncem právnická osoba. Tak tomu v daném případě nepochybně bylo a udělení plné moci společnosti Auto moto plus, a.s. bez předchozího souhlasu pana Adama bylo v souladu se zákonem.
3. Pan Adam vůz převzal a zaplatil. Podle § 33 odst. 1 o.z. by bylo v případě překročení rozsahu plné moci zmocněncem zapotřebí, aby zmocnitel oznámil osobě, se kterou

bylo jednáno svůj nesouhlas bez zbytečného odkladu po tom, co se o překročení oprávnění dozvěděl. Pak platí, že zmocnitel překročení rozsahu plné moci schválil. Pan Adam nejenže svůj nesouhlas nevyjádřil, ale naopak jednání schválil tím, že vůz převzal a zaplatil prodávajícímu. Kupní smlouva tedy mimo vší pochybnost vznikla, i když rozsah plné moci byl překročen.

II.

Jméno a příjmení : KLP E/2009

Rodinný dům je předmětem spoluvlastnictví, a to spoluvlastníka A v rozsahu 50% ideálního spoluvlastnického podílu a spoluvlastníka B v témže rozsahu.

I.

Spoluvlastník A již nehodlá nadále setrvat ve spoluvlastnictví se spoluvlastníkem B; chce svůj spoluvlastnický podíl převést na třetí osobu C. Nejprve nabídne spoluvlastníkovi B k výkupu svůj spoluvlastnický podíl se stanovením podmínek, včetně kupní ceny. Spoluvlastník B se však rozhodne své předkupní právo ke spoluvlastnickému podílu spoluvlastníka A nerealizovat, neboť nemá k dispozici požadovanou kupní cenu.

Uveďte, jaké právní následky nastanou v důsledku převodu spoluvlastnického podílu spoluvlastníka A na třetí osobu C, a to :

a) u bývalého spoluvlastníka A
b) u třetí osoby C
c) u spoluvlastníka B

II.

Spoluvlastník A prodá svůj spoluvlastnický podíl třetí osobě C, aniž by před tím svůj spoluvlastnický podíl nabídl k výkupu spoluvlastníkovi B; tím porušil předkupní právo spoluvlastníka B.

Uveďte, jakými právními prostředky může za platného právního stavu spoluvlastník B, rozhodne-li se tak, dosáhnout nápravy porušením svého předkupního práva.

Citujte přitom příslušná ustanovení občanského zákoníku.

III.

Spoluvlastník A převede svůj spoluvlastnický podíl na nabyvatele – třetí osobu C darovací smlouvou s cílem tak bezúplatně rozmnožit její majetkové hodnoty.

Uveďte, jaké právní následky nastanou v důsledku převodu spoluvlastnického podílu spoluvlastníka A formou daru na třetí osobu C, a to

a) u spoluvlastníka A
b) u nabyvatele – třetí osoby C
c) u spoluvlastníka B

Pro správný výsledek si nejprve vyřešte otázku, jaký právní význam je třeba přikládat použité textaci § 140 obč. zák. „Převádí-li se spoluvlastnický podíl .... „

!

Řešení př. č. 2

Odpovědi :

I.

Uskutečněným převodem spoluvlastnického podílu spoluvlastníka A na třetí osobu C :

a) spoluvlastník A přestal být nadále spoluvlastníkem se všemi právy a povinnostmi
b) osoba C jako nabyvatel spoluvlastnického podílu se stala novým spoluvlastníkem se všemi právy a povinnostmi
c) dosavadní spoluvlastník B má i nadále zachováno své předkupní právo, a to již vůči nabyvateli spoluvlastnického podílu – osobě C

II.

Spoluvlastník B má za platného právního stavu dva právní prostředky :

a) Dovolat se účinků relativní neplatnosti převodu spoluvlastnického podílu (§ 40 a obč. zák.), a to jak vůči převodci, tak nabyvateli. Protože se v případě účinného dovolání této neplatnosti převodu hledí na situaci tak, jako kdyby k platnému převodu spoluvlastnického podílu nedošlo, zůstává spoluvlastníkovi B i nadále zachováno předkupní právo vůči spoluvlastníkovi B.

b) Spoluvlastník B má právo domáhat se na osobě C jako nabyvateli, aby mu spoluvlastnický podíl nabídl dobrovolně ke koupi za těchže podmínek, za kterých třetí osoba C spoluvlastnický podíl nabyla. V případě, že by třetí osoba C jako nabyvatel tuto možnost dobrovolně nesplnila, může se spoluvlastník B žalobou domáhat, aby projev vůle nabyvatele – třetí osoby C byl nahrazen soudním rozhodnutím (§161 odst. 3 OSŘ).

III.

Převažuje názor, že předkupní právo spoluvlastníka podle § 140 obč. zák. se váže pouze na případy úplatných převodů (srov. § 140 a 602 obč. zák. „předkupní právo").

V důsledku převodu spoluvlastnického podílu

a) spoluvlastník A přestal být nadále spoluvlastníkem se všemi právy a povinnostmi
b) novým spoluvlastníkem se stal nabyvatel spoluvlastnického podílu – třetí osoba C se všemi právy a povinnostmi
c) dosavadní spoluvlastník B zůstává i nadále spoluvlastníkem s předkupním právem, a to již vůči nového spoluvlastníkovi – třetí osobě C.

Žalobou, která byla u příslušného soudu podána v říjnu 2007, se žalobce (A) domáhá zaplacení částky 200 000,- Kč s přísl. proti žalovanému (R). V žalobních důvodech uvedl, že spolu se svým bratrem (B) v roce 2006 dědil po svém strýci, který byl bezdětným vdovcem; soud jim potvrdil nabytí dědictví podle podílů každému jednou polovinou. Z písemností po zůstaviteli vyplynulo, že zůstavitel v roce 1996 půjčil žalovanému R 200 000,- Kč; dále je k dispozici prohlášení z roku 2000, kterým R uznal svůj dluh a vymínil si, že při plnění dostane písemnou kvitanci. Žádná kvitance nebyla nalezena. A se obrátil na R písemně, ale bezvýsledně.

Soud nejdříve pouze řešil okolnost, že žalobu podává pouze jeden ze spoludědiců, ačkoli A a B jsou podílovými spoluvlastníky každý jednou polovinou. Po vyřešení tohoto opominutí doručil žalobu žalovanému R. Písemnost však se vrátila nedoručena s poznámkou doručovatele, že podle sdělení souseda se R již před lety odstěhoval do ciziny a není o něm zpráv. R žil osaměle, neměl rodinu, přátelé nebyli známi.

Na základě tohoto sdělení učinil soud určitý krok k tomu, aby žaloba mohla být doručena. Když ani v průběhu celého roku 2008 nedošlo ke zjištění pobytu R ani ke zjištění, zda je R naživu, soud řízení ukončil.

OTÁZKY:

1/ Jak soud řešil pasivitu B a jaké měl možnosti k jejímu odstranění?

2/ Co mohl a měl podniknout soud ke zjištění adresy R?

3/ Podle jakého ustanovení o. s .ř. mohl soud řízení ukončit?

Řešení příkladu III.

1) Vzhledem k tomu, že žalobce není jako spoluvlastník pouze jednou polovinou legitimován, soud jej podle § 43 odst. 1 o.s.ř. vyzve, aby svou žalobu doplnil. Žalobce tak učiní podle § 92 odst. 1 návrhem, aby druhý spoluvlastník B do řízení přistoupil; k tomu je třeba jeho souhlasu a soudního usnesení.

Poznámky:

a) Spoluvlastníci jsou sice nerozlučnými společníky, ale to se týká účinků rozsudku. Žalobu mohou podat pouze většinoví spoluvlastníci.
b) Soud se musí obrátit na žalobce A. Se spoluvlastníkem B nemůže přímo jednat, dokud se nestane účastníkem. Nemůže jej předvolávat, ani mu cokoli ukládat.
c) Soud sám nemůže spoluvlastníka B. přibrat do řízení, protože § 94 odst. 3 o.s.ř. se týká jen nesporných řízení.
d) V případě spoluvlastníka B nejde o vedlejší účastenství.

2) Správný údaj o bydlišti žalovaného je nezbytnou náležitostí žaloby (je součástí její individualizace). Ukáže-li se, že tento údaj chybí (což je i při nemožnosti doručení), soud vyzve podle § 43 odst 1. o.s.ř., aby o něj žalobu doplnil. Žádné jiné či další kroky soud nepodniká.

Poznámky:

a) Soud zejména nevyvíjí žádnou vlastní aktivitu ke zjištění skutečné adresy, a to ani prostřednictvím jiných institucí.
b) Soud nemůže ustanovit opatrovníka podle § 29 odst. 3 o.s.ř., neboť podmínky pro jeho ustanovení nebyly předmětem přednesů a důkazů.
c) Soud nemůže v tomto případě doručit vyvěšením na úřední desce, protože je to umožní jen u písemností, o nichž tak stanoví zákon (§ 50 i) o.s.ř.).

3) Soud vydá usnesení, kterým žalobu odmítne podle § 43 odst.2 o.s.ř.

Poznámky:

a) Žaloba (a její náležitosti) nejsou považovány za podmínky řízení, pro než novela o.s.ř. vyhradila termín „zastavení řízení". Avšak vzhledem k tomu, že dříve se takto nerozlišovalo, je bodově oceňován i termín „zastavení řízení".

b) Spojování soudního rozhodnutí s promlčením je nesprávné. K promlčení soud nepřihlíží, není-li namítáno. Kromě toho jde o uznanou pohledávku s promlčecí lhůtou desetiletou.

c) Komplikovat případ jinými druhy řízení nebylo třeba. Řízení o dědictví není nutné vzhledem k § 175 y) o.s.ř. a řízení o prohlášení za mrtvého vyžaduje samostatný návrh (§ 195 odst. 1 o.s.ř.).